

ՈՍՈՒՐՈՒՍ
ՊՈՒՐՎՈՒՍ
ԱՐԱՔՅԱՅ

Ա՛ստուած

Վարուձնակէ յինքեան զո-
ւմանս սրբազանս առաքելոցդ Քրիս-
տոսի : Ուսուսանելոյց Նիկոլէոսեան :

Տէրեղեար ի կոստանդնու-
պոլիս քաղաքի . Տպագրեցաւ
նորին վերատեսուչի Տեառն
Ա. ՀԱՐՈՒԹԻՒՆ Վ. ՋԱՒԱԽԵՐ ի
Ա՛ծրազան վարդապետէ և
ի Ա՛ստուածատուր վարդապետէ :

Ա՛ստ Նիկոլիսպատի :

Օգնեա՛ Ա՛ստուածոյ Տէ՛ր :

և ի պատուել ծառայութեա՛ն պօշտօն :

ꠍ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠍ

ꠍ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠇꠞꠣ ꠍ

միկ ոչ ե տեսնէր զոհեցը քառ զիս։ Ես
Ի՞մանայ ձեզ ես խոնարհեցայ ես ոչ մա-
նաւ ուրուք տեսանել ի տունէն՝ մեր
իւրոյ. և զարձ նը անգրկեն ի նոցա։
Ո՞ւր ես հայհոյութեան արդեօք
զանձն իմ, այսպէս եղիցի հաստա-
ցուն անձին նոցա. յուսացաւ հո-
գեմ ի տէր յայտմ հետէ սիրեցի յա-
ւիտեան։ գլխոյս երեւ նուիրեա։

Փառս հօր՝ և որդւոյ՝ և հոգւոյն։

Ո՞ւր ձեզ տէր հաստիւղի զանձն իմ։
Ոչ ես ձեզ յուզեցայ. ի՛ տանէք
ոչ ես ձեզ ոչ ոք ոչ ոք ես ոչ ոք
և ի՛ չ ինչուանէն զինեա ինձանէ
ի՛ տանէք ոչ ոք ձեզ հաստիւղի
զանձն իմ։ Ո՞ւր ձեզ տէր հաստիւղի
ի՛ տանէք ոչ ոք ձեզ ոչ ոք ես ոչ ոք
և ի՛ չ ինչուանէն զինեա ինձանէ
ի՛ տանէք ոչ ոք ձեզ հաստիւղի
զանձն իմ։ Ո՞ւր ձեզ տէր հաստիւղի
ի՛ տանէք ոչ ոք ձեզ ոչ ոք ես ոչ ոք
և ի՛ չ ինչուանէն զինեա ինձանէ
ի՛ տանէք ոչ ոք ձեզ հաստիւղի
զանձն իմ։

(Նուագ Ա՝ ձայն ա)

Ցնծութիւն մեր զգիշերս քո և զուարճ
մտելիութեան քո ոմն ոչ ցայտնելոց։
Ո՛վ մեռա մանկտելի իմոյ և զարհուրելի
առեալ իմոյ մի՛ միշտ։ ամ միշտ
զիս ոմն նման ազնուացեալ քոմ մի
հեռացուցանես քո, զի քաղցր և ուրախ
ես։ Ո՛ պայտիկ օրհնածս առ
ձես եղ ձեռամբ իմով ի գանուածին
։ ահաւադիկ հեղոյց ի գլուխն։
և աստուածութիւն հեղուց զկնայիդն քո։
Ո՛վ մեծոյն Հանուրեան ոմն ոսկե
մոլ և ձգմարտութեան ոչ այնցիկ,
ոչ ի խնդրելոցն զուարթ և զկիսալուսի ոչն։
ոչ ի սիրելոցն զուարթ և զկիսալուսի ոչն։
Ո՛ պատանի քո ոմն քաւիւ, զձեռն
իմ զի բռնեալ եղեր։ ոսկ ի մարդ
ոմն երկնչի ի ոմնէ, զհնազանդս առնէ
զնա ի Հանուրեան յոր և Հաւա-
ցեալ։ Ոչնչոն ոչն ի բարեաց Հան-
զիպէ։ և զուարճ ոչն ժառանգեաց
զերկիր։ Ո՛վ ծնող ոմն երկիւղ
ուսուցանէ ոչն։ Ոչ ոք իմ չիշէ
ուսուցանէ ոչն։

առ նոր են. և նոյն հանգ յորոգայթի՛ն
զտուս իմ: "Այլեա առիս և ողորմեա
ինձ. զի միամօր և աղքատ եմ ես:
"Երդու ինքս սրտի իմոյ բազում եղեն
յոյժ. և՛ի վիշտս իմոց հնոյն զիս:
Տե՛ս զխոնարհութի՛ւն իմ և զվաստակ իմ.
և թո՛ղ ինձ զամենայն մեղս իմ:
Տե՛ս զթշնամիս իմ զի բազում եղեն
առ ես ունայն, ոմք՝ ի նոսունից առեալին զիս:
Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս.
և մի՛ յամօթ եղէց զի յուսացայ ի՛
քեզ: Անբիծք և ուղիղք կցո՛ղեսցին
եղեն ինձ և ես քեզ համբերի. փրկ
կեա աշ զիւ՛ր յամենայն նեղութենէ ՚ին:
Փառք հօր՝ և Որդւոյ՝ և Հոգւոյն՝
Որպէս էր սկիզբն յաւիտեանս ՚ին:

Ի սէր Քրիստոսի զձայն օրհնութեան քո. և՝
Այլ սիրեցի զվայելչութիւն տանն քո՝
Սի՛ դատաստանեալ ընդ անիծելիս՝
Ուրց ձեռք իւրեանց յանօրինութեան՝
Եւ յանդիմանութիւնք Քրիստոսի գնացին՝
Ասեն իմ կացցէ յոտնէ. կեցէ՝

զիաւուր հօր՝ Այնոցա խա՝ Ընդունի՝

Այլ լցես իմ և կրծանիք իմ. ես յոտ՝
Ի մերձենալ առիս չարաց ուտել՝
Ցոյն պատասխանեցաւ ի վէր իմ այս՝
Ո՞վ իմանիցէ ի սեանէ, և զսայն՝
Ի հասանել Քրիստոսի սեան. և՝
Ընդ ածիկեաց գիս ի խորանի իւր՝
Ի վիսի բարձր ատենին գիս. և՝
Ո՞ւրբ հոգի և մատուցից ի խո՝
Ի՛ւր սիր ձայնի իմում զի կատա՝
Սի՛ դատաստանեալ զերկրաս քո՝
Ընդունայն իմ լեր սիր սիր ասի՛ ասաս՝
Այլ և մեղս իմ և մեղս իմ թողութիւն գիս՝

(Երեկոյ գէտ արար զերս ասէր՝ Ի ձա՛։
Ա՛ռ թշնամեաց իմոց մի՛ մատներ զա՛։
Ձգեալ՝ ի վէր իմ վկայք սուտից՝։
Չսփռասացն սեռաներ զբարբա՛։

Պատա՛ հօր ե՛։ Ընդ որ ե՛։

Ասէ ՚ի վերոյն ե աւետ, ՚ի պատիս։
Հարկաւորութիւն անբաժին ընկալ և
զօրութիւն երկնային ՚ի լոյս ծա՛։
գեալ յաշխարհ։ Նման՝ ՃՃ[illegible]
հայեցուք զօրհնութիւն երգիս։
Որ հրեայ յերկնից այսօր և հան
գեաւ յառաքեալսն Հոգւովն աբ
հոգի՛ն։ Նման՝ ՃՃ հանգուք՝։
Որ ի՝ խորհուրդս սիրակայն՝
այսօր լինել յիմանալ յառաքեալսն
ծանուցեալ մարգարէի՛ն։ Նման՝։
Աւետ խաչիւս աշխէսցուք ասէ՛։
Պահպանեալ զնարօտս քո ամէն մեր
լինել հոգւոյն՝։ Ինչ մեր ոչ՝։

Տէր պահպանէ զանձն իմ ի չարէ, ի չարէ ամենայնէ։

Ես ամենայն մեղաց, ամենայն բարկութեան · ու ըզ-
ձիմարութեան և գէշուացեալ ի քէն
զանազան մարդկան , զմերժեալ և
զանկեալ ի դրախտէն փափկու-
թեան , այլ կարողեալ առնել ։ Ա-
զատեալ խոնարհեցար ի քումմէ
բարկութենէդ ի մեր ներքատուիս ·
առնում բոլոր զմեռս քաց ի մեզանից ։
Ողորմածութեամբ քո և մարհս խոսքի՝
զիմկուելիքն մեր և զդարձ գնեալ ,
վերստին շնորհեցեր մեզ կենդա-
նութիւն ։ Ինձիւր և այժմ բարերար
տուր՝ զերկրչօժտութիւն բառերդ
ծոյլ քոյ · ու դիմեցից մերձենալ ի
տուրդ և ի մեզանէ գեղմարիս ասա-
ծիւնդ քո , զբնաւորեալ սուրբ
յաղթին կրեալ ։ Ի՛ր տուր զօրութիւն
և օգնութիւն ամս , արժանաւո-
րիլ հասանիլ մեզ բարեաց աւետա-
նին անբիծ և անարատ կենացն ։

Ի ժամանակս յայնմիկ տրտնջեցին յունաբանքն ընդդէմ եբրայեցւոցն, եւ մեղադրեցին զնոսա թէ անտես առնուն զայրիս նոցա ի սպասաւորութեան ամենօրեայ։ Եւ կոչեցեալ տասնեցունքն զբազմութիւն աշակերտացն առ ինքեանս ասացին. Ոչ է հաճոյ մեզ զանց առնել զբանն Աստուծոյ եւ սպասաւորել սեղանոց։ Ընտրեցէք ուրեմն, եղբարք, ի ձէնջ արս եւթն ընտիրս, լի հոգւով եւ իմաստութեամբ, զորս կացուսցուք ի վերայ գործոյ հարկաւորի։ Իսկ մեք զաղօթս եւ զպաշտօն բանին մատուսցուք։ Եւ հաճոյ եղեւ բանն առաջի ամենայն ժողովրդեանն։ Եւ ընտրեցին զՍտեփանոս, այր լի հաւատով եւ հոգւով սրբով, եւ զՓիլիպպոս, եւ զՊրոքորոս, եւ զՆիկանոր, եւ զՏիմոն, եւ զՊարմենաս, եւ զՆիկողայոս նորադարձ Անտիոքացի։ Զորս կացուցին առաջի առաքելոցն. եւ նոքա աղօթեցին եւ եդին ի նոսա զձեռս։

Հոգի · այժմ ու
Ընկերացեք ինձի հետ ամենքդ որ
Ես ձեզ հանգստացուցանեմ։ Առէք
Իմ լուծս ձեր վրայ եւ ուսեալ
Եղերուք ինձանից, զի հեզ եմ եւ
Խոնարհ սրտիւ, եւ գտանիցէք
Հանգիստ հոգւոց ձերոց։ Զի
Լուծս իմ քաղցր է եւ բեռն իմ
Թեթեւ է։ Եւ զայս ասացեալ
Ցուցանէր նոցա զձեռս եւ զկող
Իւր։ Եւ ուրախացան աշակերտքն
Տեսեալ զՏէր։ Եւ ասէ նոցա
Կրկին. Խաղաղութիւն ձեզ։
Որպէս զիս առաքեաց Հայր,
Ես եւ առաքեմ զձեզ։ Եւ այս
Ասացեալ՝ փչեաց եւ ասէ նոցա.
Առէք Հոգի Սուրբ։ Եթէ
Որոց մեղս թողուցանիցէք,
Թողեալ լինին նոցա, եւ եթէ
Որոց պահեսցէք, պահեալ լինին։
Թովմաս մի ոմն ի տասնից
Երկոտասանից, որ կոչեցեալ
Էր Երկուորեակ, չէր ընդ նոսա
Յորժամ եկն Յիսուս։ Ասէին
Ուրեմն ցնա աշակերտքն
Այլք. Տեսաք զՏէր։ Եւ նա
Ասէ ցնոսա. Եթէ ոչ տեսից
Ի ձեռսն նորա զդրոշմն մեխացն,
Եւ դնիցեմ զմատն իմ ի տեղի
Մեխացն, եւ դնիցեմ զձեռն իմ
Ի կողն նորա, ոչ հաւատամ։
Եւ յետ աւուրց ութ էին
Աշակերտքն նորա ներքս, եւ
Թովմաս ընդ նոսա։ Գայ Յիսուս
Դռնովքն փակեալ, եւ կայր
Ի մէջ, եւ ասէ. Խաղաղութիւն
Ձեզ։ Ապա ասէ Թովմասի.
Մատո զմատն քո հանդերձ
Հանդերձ եւ տես զձեռս իմ,
Եւ մատո զձեռն քո եւ դիր
Ի կողն իմ, եւ մի լիր անհաւատ
Այլ հաւատացեալ։ Պատասխանի
Թովմաս եւ ասէ նմա. Տէր իմ
եւ Աստուած իմ։ Ասէ նմա
Յիսուս. Զի տեսեր զիս, Թովմաս,
հաւատացեր. երանի՛ նոցա որ
ոչ տեսին եւ հաւատացին։

Յետոյ Տէրն Աստուած ասաց օձին. Քանի որ դա արեցիր, անիծեալ ես դու բոլոր անասուններից եւ գազաններից աւելի: Դու պիտի սողաս քո փորի վրայ եւ հող ուտես քո կեանքի բոլոր օրերում: Ես թշնամութիւն պիտի դնեմ քեզ եւ կնոջ միջեւ, քո սերունդի եւ նրա սերունդի միջեւ: Նա պիտի ջախջախի քո գլուխը, եւ դու պիտի խայթես նրա գարշապարը»: Կնոջն էլ ասաց. «Ես պիտի շատացնեմ քո հղիութեան տանջանքները, դու պիտի ծնես որդիներ տանջանքների մէջ: Քո ցանկութիւնը պիտի լինի քո ամուսնու համար, եւ նա պիտի տիրի քեզ»: Ադամին էլ ասաց. «Քանի որ կնոջդ ձայնին լսեցիր եւ կերար այն ծառի պտուղից, որի մասին պատուիրել էի քեզ՝ ասելով. «Մի կեր դրանից», անիծեալ է հողը քո պատճառով: Դու պիտի ուտես նրա պտուղները քո կեանքի բոլոր օրերում: Նա պիտի փուշ եւ տատասկ բուսցնի քեզ համար, եւ դաշտի խոտերը պիտի կերակրես: Քո հացը պիտի ուտես քրտինքդ հոսելով, մինչեւ որ վերադառնաս հողին, որից վերցրած էիր դու: Որովհետեւ հող ես դու, եւ հողի պիտի վերադառնաս»:

(Աստված ի դատաստանի)

ամէն ազգ ըստ գործոց : Պատուիրանաւորեալ զսոսա
զոր ոչ ոք կարէ ի նոցանէ ջնջել : Զի ոչ ոք ի մարդկանէ
կարէ ասել թէ ես ոչ գործեցի զայս կամ զայն : Զի
ամենայն ոք ի գործոցն իւրոց դատի : Եւ ոչ ոք կարէ
ասել թէ ես ոչ գիտէի զայս կամ զայն : Զի ամենայն
ոք գիտէ զոր գործէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես
ոչ գործեցի զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք գործէ
զոր գիտէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ գիտէի
զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք գիտէ զոր գործէ :
Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ գործեցի զայս կամ
զայն : Զի ամենայն ոք գործէ զոր գիտէ : Եւ ոչ ոք
կարէ ասել թէ ես ոչ գիտէի զայս կամ զայն : Զի
ամենայն ոք գիտէ զոր գործէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել
թէ ես ոչ գործեցի զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք
գործէ զոր գիտէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ
գիտէի զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք գիտէ զոր
գործէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ գործեցի
զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք գործէ զոր գիտէ :
Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ գիտէի զայս կամ
զայն : Զի ամենայն ոք գիտէ զոր գործէ : Եւ ոչ ոք
կարէ ասել թէ ես ոչ գործեցի զայս կամ զայն : Զի
ամենայն ոք գործէ զոր գիտէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել
թէ ես ոչ գիտէի զայս կամ զայն : Զի ամենայն ոք
գիտէ զոր գործէ : Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ես ոչ

ասաց. «Ես ձեզ ոչինչ չեմ ասում, որ չգիտենայ Աստված։ Ես ձեզ ասում եմ, որ ինչ որ Աստված ինձ ասաց, ես նորա պես եմ խոսում աշխարհիս։»

Յետոյ նորա հետ խօսողներին ասաց. «Երբ որ Մարդու Որդին բարձրացնէք, այն ժամանակ կիմանաք, որ ես եմ, և ինձանից ոչինչ չեմ անում, այլ ինչպէս Հայրս ինձ սովորեցրեց, այնպէս էլ խօսում եմ։ Եւ նա, որ ինձ ուղարկեց, ինձ հետ է. նա ինձ չի թողել միայնակ, որովհետև ես միշտ այն եմ անում, որ նրան հաճելի է։»

Երբ որ նա այս խօսքերը ասաց, շատերը հաւատացին նորան։

Յիսուս ասաց հաւատացած հրեաներին. «Եթէ դուք իմ խօսքի մէջ մնաք, ապա իսկապէս իմ աշակերտներն էք, և կճանաչէք ճշմարտութիւնը, և ճշմարտութիւնը կազատէ ձեզ։»

Նրան պատասխանեցին. «Մենք Աբրահամի սերունդն ենք, և երբէք ոչ ոքի ստրուկ չենք եղել։ Ինչպէ՞ս ես ասում, որ մենք ազատ կլինենք։»

Յիսուս պատասխանեց նրանց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որ ամէն մարդ, որ մեղանչում է, մեղքի ստրուկ է։ Ստրուկը միշտ չի մնում տան մէջ, իսկ որդին միշտ մնում է։ Եթէ Որդին ձեզ ազատի, ապա իսկապէս ազատ կլինէք։ Գիտեմ, որ Աբրահամի սերունդն էք, բայց ուզում էք ինձ սպանել, որովհետև իմ խօսքը տեղ չունի ձեր մէջ։ Ես ասում եմ այն, որ տեսել եմ իմ Հօրից, իսկ դուք անում էք այն, որ լսել էք ձեր հօրից։»

Նրան պատասխանեցին. «Մեր հայրը Աբրահամն է։»

Յիսուս ասաց նրանց. «Եթէ Աբրահամի զաւակներ էիք, ապա Աբրահամի գործերն էիք անում։ Բայց հիմա ուզում էք ինձ սպանել, որովհետև ճշմարտութիւնն եմ ասում, որ լսել եմ Աստծուց։ Աբրահամը այդպէս չարեց։ Դուք անում էք ձեր հօր գործերը։»

Նրան ասացին. «Մենք պոռնկութեամբ չենք ծնուել։ Մենք մի հայր ունենք, Աստուած։»

Յիսուս ասաց նրանց. «Եթէ Աստուած ձեր հայրը լինէր, ապա ինձ կսիրէիք, որովհետև ես Աստծուց եմ եկել և գալիս եմ։ Ես ինքնին չեկայ, այլ նա ինձ ուղարկեց։ Ինչո՞ւ չէք հասկանում իմ խօսքերը։ Որովհետև չէք կարողանում լսել իմ խօսքը։ Դուք ձեր հայր սատանայից էք, և ձեր հօր ցանկութիւնները կատարել էք ուզում։ Նա սկզբից մարդասպան էր, և ճշմարտութեան մէջ չի կանգնել, որովհետև ճշմարտութիւն չկայ նրա մէջ։ Երբ որ նա սուտ է ասում, իր բնութիւնից է խօսում, որովհետև սուտասան է և սուտի հայր։ Իսկ ես ճշմարտութիւնն եմ ասում, ուստի ինձ չէք հաւատում։ Ձեզանից ո՞վ կարող է ինձ մեղանչութեան մէջ մեղադրել։ Եթէ ճշմարտութիւնն եմ ասում, ապա ինչո՞ւ ինձ չէք հաւատում։ Աստծուց եղողը Աստծու խօսքերը լսում է։ Դուք լսել չէք ուզում, որովհետև Աստծուց չէք։»

(Մատթ. Ա 21-25)

(Աստղ Սիրուհի)

Ես եմ խոխո՛։ Ինչ ես դու հիմա ասում ես
Ղազարոսի մասին։ Ինչ ես դու հիմա ասում ես
Ես եմ խոխո՛։ Ինչ ես դու հիմա ասում ես

Ես մեր ես փոխել իմ ձեռ. ոտ մեջ՝
Ես մեր ես փոխել իմ ձեռ. ոտ մեջ՝
Ես մեր ես փոխել իմ ձեռ. ոտ մեջ՝

Հասկը ունի յաղթեցնի նոց : Երկրորդ
լուսով շրջեցան գլխով , և սպասարեցին
գլխոյ իմաստին . և անուշամբ ունի վա-
ղեցի գինս : Երբ ուրիշ երկու գլխով
տղոյին մեղքը . վատեցան բռնութ-
քեցան ոչ գիտեմ ինչ հետը . և ան-
հասկը ունի մեղմեցի գնացաւ : Այս մեր
ժողովը դրդռեցաւ՝ և երկրէ մեղմ
գետնին , և ոտը ընկուզատ գիս : Ո՞ւ
բոլոր իմ և օգնութիւնն իմ ետը , և
երկրէ հոգի ի փրկութիւն : Ձայն ցրկը
ծուռ փրկութիւն , ի յարկս սրտին
լսող : Այն ուն արար զօրութիւն , ան
ունը բաժին արար գիս . և ան ունը
արար զօրութիւն : Այժմեցից , այլ
կեցից՝ և պատմեցից զգործս ունի :
Խրատուեցայ խրատեաց գիս ետը , և
ի մայն ոչ մատնեաց : Հայր՛ք հոգի
զգուշացաք սրտմտութեան գի մեղց
ընդ ոտն և խոտոռվանը երկից ունի :

Նա խանդն ի՛ւր ի՛ւրեկին առնուի :

Ո՛վ դուռն ունի ե , և արդարքը մը

առանձին ընդ սա։ Խոստովանի եղիցի քեզ տէր՝ զի լսեար ինձ և եղեր ինձ ի փրկութիւն։ Օ՜ վէմն զոր անար շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան։ Ի տեառնէ եղև այս. և է՛ սքանչելի առաջի աչաց մերոց։ Ո՞ յօր է զօր արար տէր. հայեաք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի նմա։ Ո՛ տէր՝ փրկեա՛. ո՛ տէր՝ առաջնորդեա՛. օրհնեա՛ զի գայցէ ես յանուն տեառն. և օրհնեցաք զքեզ ի տանէ տեառն։ Կէր ասծ մեր երևեցաւ մեզ, արարէք տօնս ուրախութեամբ կանխեսա մինչև յանկիւնս սեղանոյ։ Աստ իմ ես դու, և խոստովան եղէց քեզ. աստ իմ ես դու և բարձր արարից զքեզ։ Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լսեար ինձ և եղեր ինձ ի փրկութիւն։ Խոստովան եղեր քաջ տեառն զի բարի է. զի յաւի՛՛։

Ո՞ զառաջեցէ՛ք առ տէր ամ երկիր. ծառայեցէ՛ք տեառն ուրախութեամբ։

Եվ հանդիպեցան սաղմոսերգուն։

Եվ մեջ առավ նրանց և առաջին ասաց նրանց։

Նրանց ետևից շուռ եկավ ուրիշ

Ոչ ոքի ձայնը լսելի չէր լինում, ոչ ոք պատասխան չէր տալիս, ոչ ոք չէր նայում։ Ամենքն էլ ծունկի էին եկել և աղոթում էին։ Ոմանք ձեռքերը դեպի երկինք էին պարզել, ոմանք էլ գլուխները կախ էին գցել և ոտքերի մատներին էին նայում։ Ոմանք էլ աչքերը գոցել էին և շրթունքները շարժում։ Ոմանք էլ ծնկաչոք էին եղել և ճակատները գետնին էին դրել։ Ոմանք էլ ոտքի էին կանգնել և ձեռքերը կրծքերին էին դրել։ Ոմանք էլ ձեռքերը ծոցերն էին խոթել և գլուխները կախ էին գցել։ Ոմանք էլ ձեռքերը գոտիներին էին դր

կուգար ծնողներն նայ խոշոր մօրն ։ Քանի
մի ըլլ ծնեալներն մարմնով իմաստ և
յոգւով կայ նոքին ։ Վերըստին ծնաւ
նոյն Տուկին յորդիս լուսոյ Հօրն
երկնաւորին ։ Վէս որոց և՛։

Ո՞նոյս ծահկանաչ գիւղն օձուկեան ։
Յերեսն էրագ , և աստղաձագ ասէ ։

Այո՛ ես էրագ" ։ Ու ես ինչպէս ըլլայ շնորհ
հաց Հոգւոյն սրբոյ , ի վերայ լուսոյս
այսորիկ գինւոյ աղաչեցուք ։

( ) ըսկսեր ես ասր ասծ ամենակալ ։
ար ընտրեցեր քեզ նոյ ժողովուրդ
ի քահանայութիւն ու ի թագաւորութիւն ։
ազգ ես , ժողովուրդ սեպհական ։
ըստ այսմ յաւիտենական օծեր ըզ
քահանայս և զթագաւորս և զմար
գարէս այսու աւետարանիւ իւղիւս ։
Այժմ այսմ աղաչեմք զքեզ ասր բա-
րերար , առաքես զՀոգին սուրբ
քեզ նոյ Հոգւոյդ ի սրբոյ այս ։ զի ար օծ
ցի սովաւ , եղիցին նմա ի սրբութիւն

Հոգևոր իմաստութեամբ . ի հնահաստա-
կութիւն և յամրութիւն հայեաստակամար
տին : Ի զօրութիւն պատուհասիմանութեան
հոսէ առաքինի գործոց , և յամե-
նայնմ հրաշանգս և ի կրթու-
թիւն ածպաշտութ : Այլ զի լսա
ձորեալ մտօք կեցցէ յայսմ աշխար-
հի ի փրկութիւն անձին իւրոյ , ի
պատիւ և ի փառս ամենատէր Աստ-
ուծոյ : Այլ ապաշխարի լինցի հատա
նելոյ վիճակի ժառանգութեամբ երկն
ի լոյս : Պետրոսի ասէ և զմբ՝՝:

Ընդունէք զՔրիստոս յաւուրսն հոգ,

Ձայն տուն ի մէջ Հուդց . և ասէ ցհս՝՝:
Աստուածն ոմն մեզ մտել ոչ . մա՝՝:
Աստուածն ոմն զիւտս և զգա՝՝:
Ձայն տուն ի մէջ Հուդց . և ասէ ցհս՝՝:
Ձայն տուն զօրութեանց . և ձայն՝՝:
Ձայն տուն փշրէ զմայրս , և ման՝՝:
Աստղերացն զնուա ոչ զմտատա՝՝:

Ձայն ահն հասանէ՝ զբոց ՝ի հերոյ՝՝։
Ձայն ահն հաստատէ՝ զէդ Հուրս՝՝։
Ի տեսանելն ևր ամենեքեան ասասս՝՝։
Ոչ էր զԼերհելոցս հաստուցանէ՝ և՝՝։
Ոչ էր զօրութ ժողովելոցեան Հուր՝՝։

Ի՝ յայնժամ ասէ ՏԷր , և ցանեցից ՝ի վէր ձեր ջուր սբ. և սրբեցիք զձեզ յամենայն պղծութենանց ձերոց . և յամենայն կուռց ձերոց սրբեցից զձեզ ։ Ի՝ տայց ձեզ սիրտ նոր , և հոգի նոր տաց ՝ի ձեզ ։ Ի՝ հանից զսիրտ քարեղէն ՝ի մարմնոյ ձերոց , և տայց ձեզ սիրտ մարմնեղէն . և զհոգի իմ տայց ՝ի ձեզ ։ Ի՝ առնիցեմ զի յամենայն իրաւունս իմ գնասջիք , և զպատուիրանս իմ պահէսջիք և առնիսջիք զնս ։ և բնակեսջիք յերկիր զոր ետու հարցն ձերոց . և եղիցիք ինձ ժողովուրդ , և ես եմ ՏԷր զէդ ձեզ աստ ասէ ՏԷր։

Աստղ Ա. Լուսին, դու ինչո՞ւ ես փայլում։

Լուսին Ա. Աստղ Ա., ես ինչո՞ւ չեմ փայլում։ Ես էլ եմ փայլում, ինչպես դու։ Ես էլ ինձ համար եմ փայլում։ Ես էլ ինձ համար եմ ծագում։ Ես էլ ինձ համար եմ մեծանում։ Ես էլ ինձ համար եմ ամեն գիշեր ման գալիս։ Ես էլ ինձ համար եմ ամեն գիշեր ման գալիս, որ ես էլ ինձ համար ուրախանամ։ Ես էլ ինձ համար եմ ամեն գիշեր ման գալիս, որ ես էլ ինձ համար ուրախանամ, ինչպես դու։ Ես էլ ինձ համար եմ ամեն գիշեր ման գալիս, որ ես էլ ինձ համար ուրախանամ, ինչպես դու, որ ամեն գիշեր ման ես գալիս։ Ես էլ ինձ համար եմ ամեն գիշեր ման գալիս, որ ես էլ ինձ համար ուրախանամ, ինչպես դու, որ ամեն գիշեր ման ես գալիս, որ ամեն մարդ ուրախանա

կայց իրիկուայ ատ վարդապետ ։ զի ոչ
ոք կարէր զայնմ պատուական ատենէ զանց
դուռ առնել , եթէ ոչ ամէն իւրեան ընկեր
կոչէր ։ Պատատեսնելի էր ան կայ ու տես
ցնծալ , ամէն ամէնն առած ձեռք , մէկ
տուր մէկ ծնգալ վերտուիլն , ան կարդ մը
տարեր կարգեցեալ մեզ ։ Ի՞նչ ցնծութիւն
կիսկատիլ , զիրարնէ կարդ մարդ ծը
ընդունիլ՝ ուր ծերկն իջնէ ։ Ան ըմ մարդիկ
իւրեան առաքելոն կարտուիլն ամօթ իւրեան
կիսկատիլն մտաներ ու ծնգալիլ ։ Պատատ
իւրեան ան կայ ու տես ցնծալ , ամէն
ամէն առած ձեռք , եթէ ոչ ծնգալ
ալ չէրթար ու ալ կոտրէր , ան կարդ առ
առած ձեռքնէն զատուիլ ուզ ։ զի ծնգալ
ալ մարդկան՝ մտաներ ու ։ ու ծնգալ
կոտրէր՝ կոտրէր ։ Պատ ան զատուած
կիսկատիլ ծնգալիլ ։ զի կոտրէր ուր
իւրեան ան կարդ , ան կարդ ու զիրարնէ
կարդ մարդ ծնգալ , ան կարդ ու զիրարնէ
ոչ ոք զիտեր ուրուն զատ , իւրեան կը
ընդունիլ ։ Պատատ ու ամէն ծնգալիլ ալ կոտ

Ա՛յնժամ խոստովանեցաւ ցնծալ ասէ՝

Ա՛յնժամ խոստովանեցաւ ցնծալ ասէ՝ ես ի վերուստ խոստովանեցայ եւ փրկութեան անձանց մերոց զնոր ասէ՝ Ա՛յնժամ խոստովանեցաւ ամ աշխարհն եւ հաստատութեան մեզ եկեղեցւոյ՝ զ՝ Ա՛յնժամ հայելոյին մերոյ աչս Ա՛յնժամ անուն կենդանի եւ փրկութեան հոգւոց նոր՝ զ՝ Ա՛յնժամ զի աստ ուղեցոյց մեզ գործս ձեռաց մերոց եւ գործեսցին ըստ նորին ասէ զվկայսն՝ զ՝ Ա՛յնժամ զոհ հոգւոյն մեզ, եւ գործակից լինել ըստ աստուածկոյս ձայնի՝ զ՝ Ա՛յնժամ ըստ պատուիրանացն սմա զօրհնութիւնն յանդիմանող, եւ լինելոյ բժշկութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ՝ զնոր՝ Ա՛յնժամ վերստին ծննդեամն մկրտութեան՝ զ՝ սմանէ, զի նիւթ ոգեղէն ստանայ եւ ոգեղէն սրբութեան՝ զ՝ Ցնկերակ զաշտաձկին զմիշտ կոչեսցի՝ զ՝ Ցնկերակ զաշտաձկին զմիշտ կոչեսցի մարիամ, եւ զնա մկրտիչն յոր հանդէս, եւ զնա տէրն, եւ նոքաւք զ՝ Ա՛յնժամ ասէ՝ զի՝ ես ի վերուստ խոստովանեցայ ցնծալ ասէ՝

Ե Ղ Ա Ն Ա Կ Ը

Ղանակը մեր զօրուբեր քոյր մեծաւ ատրճ-
ներ զիրար և զգուանքը , և զիար որ չի
նոյն ատրարածք իրարու , ատրճերը և
կաղաղաները զիրար որ չի լինելոյ քան
զեղբայրնա՝ չի բնակուելի լուսերեն զօ-
րասցն , որ կան յայնդատարը փառա-
բանութ քոյր : Ղանակը և զիր
աստիճանաց քո , հրամանաց առաքոյ նոյ
քիզեր և մկրտել զիար հեթանոսաց
յանուն Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն
սրբի : Ղամ և աստիճանները անուտ
բանիւ քոյր՝ ոչ ծնեալցն չի զոյց և
չի Հոգւոյ՝ ոչ մտանել յարքայու-
թիւն երկնից : Ղանակ բանի զար
հռոմեալ ծառայ քո , և միամիտ
լոյս մշտնջենաւոր կենացդ , եւկն հա
մաձ չի մկրտուելի Հոգւոյ զոյցս
ապրելոյ : Ղանակ ատրճերդ զքեզ
ասեր , աստիճան գնդիդ քո առել չի
զոյնս տայ , և արքայ զնա , ոչ տալ
բերցեր զյարդանաց լինելոյ քո չի

Ի՛նչ ընեմ՝ ամենատէր Ի՛մ Տէրոջ տար մեր
Յի՛ս քո՛ , յօրինակ այսմ աշխարհին
Վիրաւորեցեալ՝ վերստին ծննդեան
տար մատղկանս : Այլ զիտելի սակս
զի Հոս զոյգ յորում մկրտի՛ տա՛
այժմիկ , լինիլ Ի թողու՛ն մեղաց , և
մանկանալ՝ ոչ Հոգեւոյզ ոչ
յորդեգրու՛ն Հօր ըստ երկնաւո՛րի ,
և Ի ժառանգու՛թեն արքայու՛թեան
երկնից : Այլ զի սկսեալ Ի մեզաց ,
Ի Հաճոյս կատարց քոց կեղծել յայտ
նէ . և Ի չանգերձելու՛ն զանց
պատ. բառիսն ընկալցի ըստ տար պա
քո . և ուրախութե՛ գոհացի և մխի
թարեսցուք զքեզ լինի Հօր և
ըստ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և՛՛ :

Աստուածընկալն ամենեցուն :

Այլ ես տէ՛ր ասեմ , ես յանի՛ծնեալ
կամ . արտակից տամ արարածոց ,
երկնեղէնաց և անեղնոցն : Ար
ձիծաղ զօրու՛ն քոյ տարակոյս զեր
կիրեա և զերկիւղ . և յամենակալիդ քո

յարուցած՝ խոստացան ջուրը տալ։ Որ աշխատող հրամանաւ քով կա՞ կերցեր զանդուածդ, և ասկեցեր զնա բանիւն բերանդդ քոյ։ Ո՞ր տեր զջուրս և կացուցեր ի վերայ քան զերկինս։ Ո՞ւր ետր զօրութիւն քով մեծաւ արարեր զնովն և զցամաքդ։ դու խորտակեցեր ըզգլուխ վիշապին ի վր ջուրց։ դու աշխատեր ես և ոչ կարեր կայ առաջի քո։ Ո՞րդ ասացեր զանդդ գիտել քո ետր, նայեա յարարածս քո և ի՛ր ջուրս այս։ և առաքեա զպատգամս քո, և զօրհնութիւն յորդա նանդս զմեծն և զիշխանն։ զբարերարն և զկենդանատուն։ և զամենազօրութիւնդ զօրութիւնդ քո։ զի դողայցեն վիսկիցէ ի սմանէ ամենայն պիղծն սատանայ՝ չար ներգործելն խաբով, և հալածեսցի ի սուրբ ծածկոցդ քո ետր յայտնեալ։ վ՚ս զի զանդդ քո ետր կարդացուք զմեծ և զիմաստուն

ասէ պարտ և զանբանչիւրատգին՝ ընդ
գէմ չհամաձայնելոցդ։ Եթէ ասէ
օրհաս գոռ և նշանաւոր սէգ խաչին՝
հայեաց ի մեզ քրիստոսին, և ի քո տաց
սիրելոյ փախիցէ՝ այնչ ոչխ չա-
րէ։ խորտակեսցի՝ և ակարասցի՝ ի
յաղթօղ անէծանէ՝ քոյմիկ զօրու ի
քրիստոսէ։ ու՝ գաղանեալ զօրե-
լի՝ ի քուրա այս՝ գեն խաչարկելն,
և ու՝ իշխեսցէ չհամոել զայգ ընդ
ձայնոյ գո որ ակրսի՝ ի քուրա այս։
Ա՝ զանչի՝ ինչ գէզ ասր ասչ մեր, հա-
լածեսցի և չհեռացի՝ ի սմանէ զչար
գեն խորհուրդ։ զի լուծցի և ար
հաստիցի՝ ի յաղթօղ զօրութենէ՝
քոյ ակրսի։ և երկնայոյզ հեռացեալ,
ասէ ակրսի՝ ու հրամայեցի ի սոյ։ Օ՛ի և
սոյ ակրսի հանդգնեալ չհաստա-
զանչի և զարմի և զանբ հ՛՝։

Ա՛ռաջին՝ զիրենք ամենեւին չհաւնիլ եւ չսիրել, ոչ
միայն զանոնք, այլ եւ զամենայն ինչ որ իրենց կը
պատկանի, զտունն ու զընտանիքը, զսովորութիւն-
ները, զհագուստները, զսանդարամետութիւնը, զա-
մենայն ինչ որ իրենց կը վերաբերի։ Ասոնք ամենքն
ալ ատելի եւ անտանելի պիտի ըլլան մեզի։ Ա՛յս
ատելութիւնը ոչ միայն մեզ կը զերծուցանէ ամեն
տեսակ աղտեղութենէ, այլ եւ մեզ կը պատրաստէ
ընդունելու զճշմարիտ լոյսը։

Ա՛ն որ կ՚ուզէ ճշմարիտ հաւատացեալ ըլլալ,
պարտական է ոչ միայն ատելու զանհաւատները,
այլ եւ զանոնք սիրելու որ ատելի են Աստուծոյ։
Ա՛յս սիրոյն համար է որ Տէրը մեզ կը հրամայէ
ըսելով՝ «Սիրեցէ՛ք զթշնամիս ձեր, եւ աղօթեցէ՛ք
վասն հալածողաց ձերոց» (Մատթ. Ե. 44)։ Ա՛յս
սիրոյն համար է որ Տէրը մեզ կը հրամայէ ըսելով՝
«Սիրեցէ՛ք զթշնամիս ձեր, եւ աղօթեցէ՛ք վասն
հալածողաց ձերոց» (Մատթ. Ե. 44)։ Ա՛յս սիրոյն
համար է որ Տէրը մեզ կը հրամայէ ըսելով՝

(Աստէ Ա Կրօնաւէ)

Ո՞ր տանուն ծառայս ես, երկէր կերթաս խնայուէ՞ ի մէրտուէն, մէրտի յանեան Հօր և Որդուց և Հոգւոյն Սրբոյ։ Պիտոյ ատեանդեն քի՛ւ ծառայուէիդ մեռնայ, ընդունի զսրբազան Հաղորդութիւն Հօրն երկնաւորին. լինիր ծառանգաւոր հինց քէն, և տասնաւոր Հոգւոյն Սրբոյ։

Ո՞ւմ ծառայ ես դուն, ասէ։

Քրիստոսի, յորմէ ես ունիմ զամենայն ինչ։

Ա՛ն հանուէ ի քէզմէն, ասէ։

Ասէ ի քեզ մէրտուցայդ, զքեզ զգեցուցանէ։

Ես ի քէն մէրտուցայ եմ, զքեզ զգեցուցանեմ։

Ո՞ւմ ի քեզ մէրտուցայդ, ասէ։

Հայր երկնաւորդ, որ Հոգին Սուրբ է։

Ասէ ի քեզ։ Ասէ։

Ես ի քէն մէրտուցայ եմ, զքեզ զգեցուցանեմ։

Ո՞ւմ ի քեզ մէրտուցայդ, ասէ։

Հայր երկնաւորդ, որ Հոգին Սուրբ է։

Ասէ ի քեզ։ Ասէ

սիլ ՚ի ներսանէ՛։ Եւ ամենայն ոք որ գերեսա գնաց և ասէ , Ընձ պիտոյ է ՚ի քէն մերսիլ , և դու առիս գաս։ Պատասխանի ետու յն և ասէ ցնա , Թոյլ տուր այժմ , զի այսպէս վայել է մեզ լնուլ զամենայն արդարութիւն։ Եւ ապա թոյլ ետու նմա։ Եւ նորա մերսելոյն ՚ի ջուր անեալ։ և ահաւասիկ բացան նմա երկինք . և եղեալ գՀոգին սուրբ զի ի նմա նման աղաւնւոյ եկեալ վրա նորա։ Եւ ահաւասիկ ձայն գերկնից որ ասէ , զայն է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ ։ Եւ Յովհաննէս ոչ գիտէր զնա։ Եւ ելեալ ՚ի ջուրն տեսանէր գնա որ մերսէր զինքն ասէ ցնա , Ես ունիմ քեզ մկրտել և դու գաս առ իս։ Եւ այժմ ազատեցեր զիս զայս քո գայս . արեգեցեր և արդարացուցեր , և զոր ուրուք սմա զմկրտեցուսէ պատուիրեն։ Ընդդէմ սմա ասէ՝ և զոչ կենդանացն հաւատայցուսէ , և պարգեւեայ զնա

Եւ ասաց Աստուած. Ահա տուի ձեզ ամենայն խոտ սերմնաբեր որ է երեսի ամենայն երկրի, եւ ամենայն ծառ որ ունի ի նմա պտուղ սերմնաբեր սերմանի ձերում. ձեզ լիցի ի կերակուր։ Եւ ամենայն գազանաց երկրի, եւ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ամենայն սողոց որ շարժին ի վերայ երկրի, որ ունին ի նոսա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։ Եւ եղեւ այնպէս։

Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար, եւ ահա լաւ էր յոյժ։ Եւ եղեւ երեկո, եւ եղեւ առաւօտ, աւուր վեցերորդի։

Եւ կատարեցան երկինք եւ երկիր, եւ ամենայն զարդ նոցա։ Եւ կատարեաց Աստուած յաւուր վեցերորդի զամենայն գործս իւր զոր արար, եւ հանգեաւ յաւուր եօթներորդի յամենայն գործոց իւրոց զոր արար։ Եւ օրհնեաց Աստուած զաւուր եօթներորդի, եւ սրբեաց զնա, զի նովաւ հանգեաւ յամենայն գործոց իւրոց զոր արար Աստուած։

Եւ ասաց Աստուած. Արասցուք մարդ յանձն մեր եւ ի նմանութիւն մեր, եւ տիրեսցեն ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ անասնոց, եւ ամենայն երկրի, եւ ամենայն սողոց որ շարժին ի վերայ երկրի։ Եւ արար Աստուած զմարդ, ի պատկեր Աստուծոյ արար զնա, արու եւ էգ արար զնոսա։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած, եւ ասէ ցնոսա Աստուած. Աճեցէք եւ բազմացարուք, եւ լնուք զերկիր, եւ հնազանդեցուցէք զնա, եւ տիրեսցէք ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ ամենայն անասնոց որ շարժին ի վերայ երկրի։ Եւ ասաց Աստուած. Ահա տուի ձեզ զամենայն խոտ սերմնաբեր որ է երեսի ամենայն երկրի, եւ ամենայն ծառ որ ունի ի նմա պտուղ սերմնաբեր սերմանի ձերում. ձեզ լիցի ի կերակուր։ Եւ ամենայն գազանաց երկրի, եւ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ամենայն սողոց որ շարժին ի վերայ երկրի, որ ունին ի նոսա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։ Եւ եղեւ այնպէս։

մեղայ մի քեզ : Ընդունում քրիստոս հօր ամենակալին և ասէ Հոգուդդ ամենա-
ստեղծ վայելէ՛ :

Ի հոս գտանին շատ ընդարձակ և ցոփ ի-
մաստ ոչ ինչ ունեցող ոտանաւորներ ։

Եւ ասէ Տէրունի պէտ ։

Ալ յաւուրքդ ընդ որս յօրէնս . յօրէ-
նական ժամանակիդ մի՛ երկնչիր զանոնք ոչ ինչ վնասեն քեզ հայր երկնաւոր
ձեռամբ զօրութեան իւրոյ ի միջոցի սրբոցդ զի միշտ ընդդէմ օձիդ պատե-
րազմիս օձիդ այսմ . հնչէ և միշտ ոչ ինչ կարէ ընդդէմ քեզ ։ Ալ
յայտ գիտութեամբ զնոսին քեզ ընծայեցի ։ Ալ խոստովանութեամբ ի մէջ
ազգաց առաքեցի զքեզ . խոտորեցուցանել զնոսա ի մէջ ազգաց ։ Ալ
կիսելոց առեր բերանոյդ քո ի միջոցի ազգաց . հնչէ ։ Ալ ի վերնասենեակն
յարեր ի միջոցի ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ
ի ծմտոցս այսոր՝ վերստուին ի քեզ ։ Ալ ի վերնասենեակն յարեր ի միջոցի
ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ ի վերնասենեակն
յարեր ի միջոցի ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ
ի ծմտոցս այսոր՝ վերստուին ի քեզ ։ Ալ ի վերնասենեակն յարեր ի միջոցի
ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ ի ծմտոցս այսոր՝
վերստուին ի քեզ ։ Ալ ի վերնասենեակն յարեր ի միջոցի ազգաց օձիդ
զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ ի ծմտոցս այսոր՝ վերստուին
ի քեզ ։ Ալ ի վերնասենեակն յարեր ի միջոցի ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս
ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ ի ծմտոցս այսոր՝ վերստուին ի քեզ ։ Ալ ի վեր-
նասենեակն յարեր ի միջոցի ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ
այսմ ։ Ալ ի ծմտոցս այսոր՝ վերստուին ի քեզ ։ Ալ ի վերնասենեակն յա-
րեր ի միջոցի ազգաց օձիդ զքեզ . յաւուրս ամենայն օձիդ այսմ ։ Ալ ի

մեր Տէր Յիսուս Քրիստոս ինքն ալ մեզի կը սորվեցնէ
եւ կ՚ուսուցանէ ամէն մարդ զինքը ընդունելու եւ
հաւատալու, որ ինքն է Աստուծոյ Որդին, եւ
մեր Փրկիչը։ Ինչպէս որ ինքն ալ կ՚ըսէ.
Ես եկայ որ կեանք ունենան եւ առատ ունենան։
Ես եկայ որ լոյս ունենան եւ չկորսուին։
Ես եկայ որ ճշմարտութիւնը գիտնան։
Ես եկայ որ ազատ ըլլան։
Ես եկայ որ հաւատան եւ փրկուին։
Ես եկայ որ ինծի հետ միանան։
Ես եկայ որ ինծի հետ ապրին։
Ես եկայ որ ինծի հետ մեռնին։
Ես եկայ որ ինծի հետ յարութիւն առնեն։
Ես եկայ որ ինծի հետ յաւիտենական կեանքը
ժառանգեն։

(Լուծ Կ՚ուրուէ)

Զ՚Ընծան ✻ Կ՚ինկար յանուն Յի. Քի երկնից քեզ պատճառ բարեգործու թիւ առաքինի գործոց եւ վարուց։

Զ՚Արծն ✻ Կ՚ինկար ասծային, սէրտ ար հաստատուցէ՛ ի քեզ՝ եւ հոգի ուղիղ նորոգեսցէ՛ ի ծոցի քումմ։

Զ՚Ոսկն ✻ Կ՚ինկար յանուն Յի. Քի երկնից քեզ վահան ամրութիւն. որով կարասցես զնա՛ հանել ընտ մեռեալ զքո՛ ի կենդանին Քրիստոս. ամէն։

Զ՚Ապա առ, Կատարելութիւն ընդ քեզ վիրաւորեալ ոյ։ Կատարելութիւն ընդ քեզ օծեալդ ոյ։

Զ՚Ձէթն կենդանեայն առ, Զ՚ընդ հո[illegible] քեզ քումմ։

Զ՚Ապա զՔրիստոսեայնէ շիրմէն եւ հոգի շիտակ, եւ առ զանձն։

(Ընդունիլ ես բարեխնամօրդ ձայն։)

Հանդերձ փրկութեամբ և պատմութեան
ուրախութեամբ . և երբեր սաղմոսարան
փրկութեամբ և պատկի շնորհացը՝ ի գլուխ
առցես, և ձեր ամենայն ընդդէմ հա-
կառակողացն : Այո արդ և մեք
գոհութեամբ փառաբանեցուք զքեզ
ընդ ամենայն և ընդ միշ հո" :

Ի Ներգործութեան սուրբ առաքելոցն :

Եւ ես ասեմ ամենայնի հայցը սուրբ ե-
ղիցի ինձ . զի խոնարհեցուցանեմ
հոգւոյս զգացողութեամբ զգալ հա-
ճոյ Աստուծոյ : Ընդ որում ոչ էր հօր
նեան գաւա , և զգացին ձեռաց սրտա
յայտնեաւ : Իբրև ոգի՝ ի կուսանէ են՝
զրկեցաւցս ինչ սակաւիկ ժամիկ քան
և սուրբ-սպասութեանէ և պատճառ՝ ի
հաստատութեան : Զ Տեառն զերկն սրբոյ
և սուրբ՝ ի բաց հանեալ կատարման .
և սպասեալ զամենակալութեան միա-
բանելոյ յարկին հաճոյ Աստուծոյ հանդերձ
գնացութեան և սրբութեան՝ ի քո յո

(Կատ V 1-ից)

Ալ մեր մեղ։ Կ՚ասէ տուժ ցաւ ի հոգի մեր եւ
հոգեւոր մեղ մխիթարէ"։
Կ՚ասէ ես ալ քեզ ուրախ եղբայր մեծիդ ։
եւ ծանր կ՚ընդունի ամէն յանդգնիլ նորա ։
Կ՚ասէ առ ոմանս ոչ հաճելի տեղ մեծիդ
գրեալ կայ ։ եւ ոչ գիտեմ ինդրատիրեան
Կ՚ասէ ես կ՚ասեմ"։ Ալ ի վերուստ
Հաստատեալ նորոգիչ ընծայողացն
օգնականութեամբ ի միսիթարեան ։
գրեալ առաքեցաք ։

Տէր պահպանէ զձեզ ամէն"։

Խնդրեմ զձեզ սիրելիք յաւէտ խնդրելով ։ զի
ինդրեսջիք ։ որ աչքդ ցաւիցի գիտիցէք
ցաւ քո ։ եւ լացցեն բոլոր հաւատացեալքն
առ միմեանս միխիթարիցին ։ զի չէ
Հնարաւոր միանգամայն ամենեցուն ։ զի .ը։
Ո՞ւրուք հոգեւորականին վերատեսչեալ
արժանին արդարեալ որդեգրութեան
Հօրէն երկնաւորէն ։ Հաստատեալ մնաց
ժամանակ մարդկան ։ եւ արքեպիսկոպոսի
Հոգի ը։ Կ՚ասէ արդ ես ։ տեսչութեան

սրտաբեկութեամբ հոգւոյդ սիրտ, առնել
այսպիսեացս ձկնորսութիւն ի ծովուս քո, և այնմ
պատճառ ծառայել ի կենդանի յաւիտեան
տեղիդ։ Այլ զմեզ զառնեաւտեան ընդ
ոտիցդ։ Ամէն զմեզ զառնեաւտեան ընդ
և մեղանաւորութեամբ տուն՝ օրհնութեամբ շնորհաց
Ա՛նուն սուրբ քոյդ հօր, և հոգւոյդ
սրբոյ վայրկեան վասն ի հանգիստ։

Խոստովանութիւն մեղաց։

Խոստանամ ի քեզ և հաւատոյ խոստովանիմ
յո՛ հա, օծեալ և երկրպագեալ
և ճանաչելի յաւիտեան։

Ա՛ստ ընդունարան այս անուն ծառայիդ քո՝
զօծութեան սրբեալ է քո։ Վայ ամենեցուն
զերծ եմ, մի՛ շնչիցէ ոք, և մեռանիցի
ոտից քոյոց հանգիստ։ Ա՛յլ մեզ
ամենայն երկնային փառաց
և ճանապարհ երկնից։ Ա՛յլ մեզ
ի ծառայ, յամենայն պատկառանաց զերծ
զմեզ, և ամենայն
ի հանգիստ հոգւոյդ սրբոյ։ Ա՛յլ մեզ
ամենայն ի հանգիստ հոգւոյդ։

Ասէ ի ցեղն Հրէից ընդ Մովսէս ։

Ո՞ր ոք ինձ ծառայս քեզ եւ ելեալ յերկրէ
խաւսէ ի մէնջ ։ ի մէնջ ։ ի մէնջ
կերկրագածութիւն ։ Կերկրագէ՛ ասէ
խոստմանէս ։ երկրագէ՛ սբ աւետեացս
ոտ մերկացաւ զանօրէնութիւնն ։ և
զգեցաւ զոյգ ասծգիտութեան ։

Կ՚ասէ Հաշէսէ՛ գիտ և ասէ ,

Որք մկրտեցան և տասնորդեցան
և հասան ընդ զգեստիկ գո ասր ։
ասէր և Հաստատութիւն , կամ մինչ
՚ի սրբոյ գոյ , և պղծասացեալ
՚ի լոյս ասծգիտութիւն գո ։ Պատ
զգաւ Հաստատեալ ՚ի շնորհս գո զի
հաւատ ։ Ցիտացի զայս ՚ի մկրտու
թիւնէն , և՚ի պատուհասց ձեր ։ և
՚ի գործոց սուրբիցն ։ զի ընտրեալ
գիտութիւնք գո՝ գիտացէք ՚ի սրտին
բանս գո ։ և ուրեմն միտք Հաւատ
՚ի խոստացեալսն Հանգիստն գո յոյժ
ասելոց ։ զՀրեշտակսն խոստանալ գո
առնէր սոյն , որ ելիցէ ասցէ

զատ : Եւ մեք առեղծեցաք արժանի
լինել ասելոյ զայս ամենայնի առ
Աստուած մեր, զի մեք ոչ ինչ ասեմք
թերեւս պա՛ս մեզմէ մի՛ գիտել : Այլ
զայս ասեմք, զի ոչ ինչ ասեմք
ի մէնջ ինքեանց զանազան ի
Քրիստոսէ եւ ոչ ինչ ի մէնջ
ինքեանց հակառակ Քրիստոսի
եւ ոչ ինչ ի մէնջ ինքեանց
հաւասար Քրիստոսի : Այլ
ամենայն ինչ որ ասեմք եւ
գործեմք ի Քրիստոսէ եւ ի
Հոգւոյն սրբոյ եւ ի Հաւատոյ
ճշմարտի եւ ի Հայրապետէ
մերմէ Ներսիսէ եւ ի Սահակայ
եւ ի Մեսրոպայ եւ ի Մովսէսէ
եւ ի Դաւթէ եւ ի Կորիւնայ եւ
ի Եղիշէ եւ ի Խորենացւոյ եւ
ի Ղազարայ եւ ի Փարպեցւոյ
եւ ի Սեբէոսէ եւ ի Ղեւոնդէ
եւ ի Ստեփանոսէ եւ ի Թովմայ
եւ ի Յովհաննէսէ եւ ի Կիրակոսէ
եւ ի Վարդանայ եւ ի Ստեփանոսէ
Օրբէլեանէ եւ ի Մովսէսէ
Կաղանկատուացւոյ եւ ի
Թովմայէ Արծրունւոյ եւ ի
Յովհաննէսէ Դրասխանակերտցւոյ
եւ ի Ստեփանոսէ Տարօնեցւոյ
եւ ի Թորգոմայ Արծրունւոյ
եւ ի Յովհաննէսէ Մամիկոնէից
եւ ի Ստեփանոսէ Ասողկայ եւ
ի Մատթէոսէ Ուռհայեցւոյ եւ
ի Գրիգորէ Տղայ եւ ի Սամուէլէ
Անեցւոյ եւ ի Մխիթարայ
Այրիվանեցւոյ եւ ի Վարդանայ
Գաղանգեղացւոյ եւ ի Կիրակոսէ
Գանձակեցւոյ եւ ի Ստեփանոսէ
Օրբէլեանէ եւ ի Մովսէսէ
Կաղանկատուացւոյ եւ ի
Թովմայէ Արծրունւոյ եւ ի
Յովհաննէսէ Դրասխանակերտցւոյ
եւ ի Ստեփանոսէ Տարօնեցւոյ
եւ ի Թորգոմայ Արծրունւոյ
եւ ի Յովհաննէսէ Մամիկոնէից
եւ ի Ստեփանոսէ Ասողկայ եւ
ի Մատթէոսէ Ուռհայեցւոյ եւ
ի Գրիգորէ Տղայ եւ ի Սամուէլէ
Անեցւոյ եւ ի Մխիթարայ
Այրիվանեցւոյ եւ ի Վարդանայ
Գաղանգեղացւոյ եւ ի Կիրակոսէ
Գանձակեցւոյ եւ ի Ստեփանոսէ

Ես Աստուած քու Տէրդ եմ, որ քեզ հանեցի Եգիպտոսի երկրէն, տանէն ծառայութեան։ Ինձանից զատ ուրիշ աստուածներ չպիտի ունենաս։ Քանդակեալ պատկեր մի՛ շինիր քեզ համար, ոչ նմանութիւն որևէ բանի, որ կայ երկնքում վերևում, կամ որ կայ երկրի վրայ ներքևում, կամ որ կայ ջրերի մէջ երկրի տակ։ Մի՛ երկրպագիր նրանց, եւ մի՛ ծառայիր նրանց։ Որովհետև ես Տէր Աստուածդ նախանձոտ Աստուած եմ, որ հատուցանում եմ հարցը հարանց որդիների վրայ մինչև երրորդ եւ չորրորդ ազգ նրանց, որ ատում են ինձ։ Եւ ողորմութիւն եմ անում հազարաւորների վրայ նրանց, որ սիրում են ինձ եւ պահում են իմ պատուիրանները։

Մի՛ առնիր անունը Տէր Աստուածդ ի զուր։ Որովհետև Տէրը չի թողնի անպատիժ նրան, որ առնում է անունը նրա ի զուր։

Յիշեա՛ զաւուրն շաբաթուց սրբել զնա։ Վեց օր գործիր եւ արա քո բոլոր գործերը, իսկ եօթներորդ օրը շաբաթ է Տէր Աստուածդ համար։ Մի՛ արա նրանում ոչ մի գործ, դու եւ քո որդին եւ քո դուստրը, քո ծառան եւ քո աղախինը, քո անասունները եւ քո օտարականը, որ կայ քո դռների մէջ։ Որովհետև վեց օրում արարեց Տէրը երկինքը եւ երկիրը, ծովը եւ ամենայն ինչ, որ կայ նրանց մէջ, եւ հանգստացաւ եօթներորդ օրը։ Վասն այսորիկ օրհնեաց Տէրը զաւուրն շաբաթուց եւ սրբեաց զնա։

Պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր քո, զի երկայնակեաց լիցիս ի վերայ երկրի։ Պատուի՛ր քու հայրդ եւ քու մայրդ, որ երկար կեանք ունենաս երկրի վրայ։

կերանք՝ մոչկիանալու աղջիկ մնաղ-
խան, դու ես զօրութիւն և օգնութիւն
աղքատներուն մի՛ զրկեր։ Ինծմէ
ընդունելի եղան քու աղօթքներդ
և մի՛ դադրիր ողորմութիւն ա-
նելէ հոգւոյ քոյրերուդ համար
մի՛ մոռնար։ Ես ալ քեզ չեմ մո-
ռնար, միայն թե դուն ալ ինծի
պատուէր մի՛ դներ։ Ես դուն ես
մեր գիւղի կնքահայրն ես, ան-
պատճառ ինծի պիտի ամուսնա-
նաս։ Ինչո՞ւ զուռ և սրբես
հիմա յաղթական և բարեկամ ա-
ղաս։ Ասոր համար ալ ես քեզ
չեմ ատեր, ես քեզ կը սիրեմ և
կը յարգեմ։ Ես ալ ինծի համար
ոչինչ կ՚ուզեմ, միայն թե ինձ
մոռնաս։ Ես ալ քեզ չեմ մոռնար
և ամէն օր կ՚աղօթեմ Աստուծոյ
համար

Եւ ասաց Աստուած. Թող հաստատութիւն լինի ջրերի մէջ,
եւ թող ջրերը բաժանեն ջրերից։ Եւ Աստուած արեց հաստատութիւն,
եւ բաժանեց ջրերը, որ հաստատութեան տակ են, ջրերից, որ
հաստատութեան վերեւ են։ Եւ այդպէս եղաւ։ Եւ Աստուած
հաստատութեանը անուանեց Երկինք։ Եւ երեկոյ եղաւ, եւ
առաւօտ եղաւ, երկրորդ օր։

Եւ Աստուած ասաց. Թող ջրերը հաւաքուեն մի տեղ
երկնքի տակ, եւ թող չորութիւնը երեւայ։ Եւ այդպէս եղաւ։
Եւ Աստուած չորութեանը անուանեց Երկիր, եւ հաւաքուած
ջրերին անուանեց Ծով։ Եւ Աստուած տեսաւ, որ լաւ է։
Եւ Աստուած ասաց. Թող երկիրը խոտ բուսցնի, սերմ
տուող խոտ, պտղատու ծառ, որ իւր տեսակի համեմատ
պտուղ տայ, որի սերմը իւր մէջ լինի երկրի վրայ։ Եւ այդպէս
եղաւ։ Եւ երկիրը խոտ բուսցրեց, սերմ տուող խոտ իւր
տեսակի համեմատ, եւ ծառ, որ պտուղ տայ, որի սերմը իւր
մէջ լինի իւր տեսակի համեմատ։ Եւ Աստուած տեսաւ, որ
լաւ է։ Եւ երեկոյ եղաւ, եւ առաւօտ եղաւ, երրորդ օր։

Եւ Աստուած ասաց. Թող լուսաւորներ լինին երկնքի
հաստատութեան մէջ, որ ցերեկը գիշերից բաժանեն, եւ
նշաններ լինին, եւ ժամանակներ, եւ օրեր, եւ տարիներ։
Եւ թող լուսաւորներ լինին երկնքի հաստատութեան մէջ,
որ երկրի վրայ լուսաւորեն։ Եւ այդպէս եղաւ։ Եւ Աստուած
արեց երկու մեծ լուսաւորներ, մեծ լուսաւորը, որ ցերեկուայ
իշխանութիւն անի, եւ փոքր լուսաւորը, որ գիշերուայ
իշխանութիւն անի, եւ աստղերը։ Եւ Աստուած դրեց նրանց
երկնքի հաստատութեան մէջ, որ երկրի վրայ լուսաւորեն,
եւ ցերեկուայ եւ գիշերուայ իշխանութիւն անեն, եւ
բաժանեն լոյսը խաւարից։ Եւ Աստուած տեսաւ, որ լաւ է։
Եւ երեկոյ եղաւ, եւ առաւօտ եղաւ, չորրորդ օր։

Ես սուտ ջատագով սատանի խոսքին։

Այլ մեր Տէր Աստուած, որ կեցուցանէ զամենայն ստեղծուածս՝ ըստ օրինացն մինչև այսր, եւ տակաւին ի տապանին՝ հանդերձ մարդիսուբ մարդկան հետ, եւ գիւղական սիմէոնի գերեվարեցաւ։ Ուրախ եւ խնդալից ի քէն, պատկեր զուարթութեան ցոյց եւ աչերցն շնորհակալ։ ասծանին՝ արտ զամն մասին ծառայեցաւ գուշակ ընտրելոց հոգ։ Հաղորդել պէտ մարդոյ եւ արեան որ։ Եւ պահպանել զնոյն հոգւով սրբոյ հոգ։

Ես քեզ ընդ հօր եւ որդ հա"։

Ես սուտ շատախոս գէտ։

Աստուածայնին Իլիոդորի եւ գուսան սուրբ եւ ձայնակիր ես աւետարանչի հրաշալուին։ սրտիկ լեր իմ իմոլորուել սուտ ընդ քեզ։ Եւ հերձուած խաղալ սրտիկ ընդ հօր՝ աստուածակատարեալ ընդ Հայր եւ Հոգւոյ սուրբ։ ես"։

Ա՛ռաջուր պահել ի ձեռ՛ն մի՝ որ
ղաց։ Եւ
Ա՛յլոգ մանուկ ի տուղ չինե
լոյ։

Պահպանիչ ։՛։ Հայր մեր որ։՛։
Ալէ խաչիս տակաւրս։՛։
Երկրպագումն քո Տէր ։՛։ Ընդ սա
կերկրպագութիւն ։ երկրպագէ՛ք ընդ սա։՛։
Ո՞վ անուն ծառայ քեզ, եկեսցէ
խոտանն ի տակ։

Ո՞ւր ապա փախցուցանէ նաճանդ՝ զքեզ
տեսանել, ուրախ լիցի բերկրի։՛։

կան ՚ի գիրկս հոլիցինի յայտնել։
կուտ պատիւ, այսօր ի մէջ մարդ
Ա՛ր ընդունէն սրօքեւք շնչիապո

ARMENIAN DIGITAL LIBRARY

(Հալաւորհնէ)

Ա՛ Աւետման Աստուածամօր Պատկերին Ա՛

Ա՛խ դան ալ ըլլայ ըսելու ատոնք
Հոգեկանացնելով ու հոգեկանին մէջ տեսնելով
Ու ասիկա ալ բաւական չէ։

ՅԱՂՕՐԵՐԿՆԱՅ

Ինքն ուրախացան ընդ
Երկրաւորսյս նմա։
Ա՛յսօր հաղանիւթեամբ բնութիւն։
Ա՛յսօր մանկունք եւկեղեցւոյ։
Ա՛ր զմիաբանեալս յաշտարակ։
Ա՛ր հրշ հոգին սուրբ եւ աւետնոր։
Ա՛ր հրեայ հոգինատ զոր բեռնէր։
Ա՛յր լուսոյ ճառիւտ անհատ։
Ա՛ր ընդ ամենայն հոգիս յարգան։
Ա՛ր դարձրեր վասին մեր բար։

Ա՛յնժամ ասէ ցաղջին ։

Ո՛հ տէր իմ ողորմեա՛ ինձ ։ զի ես մեղաւոր եմ ։ եւ ոչ գիտեմ զինչ առնեմ ։ զի ամենայն ժամ ի մեղս անկանիմ ։ եւ ոչ կարեմ զանձն իմ ի մեղաց ապրեցուցանել ։ զի ոչ ունիմ զգեստ արդարութեան ։ զոր հագեալ երթեալ ելանել ։ եւ ոչ ունիմ զարդ ողորմութեան ։ զոր զարդարեալ երեւեալ ։ առաջի քո ։ փրկչագործին յիսուսի որդւոյ աստուծոյ ։ եւ քեզ վայելէ փառք ։

Ա՛ր խաչիւս աղաչեմ ։

Պահպանիչ և յոյս ։ Հայր մեր ։

Ա՛յժ ասպ երթիան ի տուն հարսին , և էն երեն չգտան աս ինչացն . և առնուս չոխա նայն չաղ ձեռն հարսին և տայ չաղ ձեռն փեսին և ասէ ,

Աղտաւ զձիւնն եւ ըմպոյն, տեսեալ ի
յոյնէ առաւմոյ. եւ ասէ առաւմ, այս
այժմ ասկր յոսկերսոց իմոց եւ մսոյ
մինն ի մարմնոյ իմոյ։ Այս կոչեսցի
կինն, զի յառնէ՛ իւրմէ առաւ։
Վասն թողցէ՛ այր զհայր իւր եւ
զմայր իւր, եւ երկրիցէ զկնոջ
իւրոյ. եւ երկուքին երկոտքեան ի մարմ
մին մի։ Այլ՝ զոր աստ զուգեաւ։

Աղտաւ շաղկապեալ ընկ։

«Այսուհետեւ ի մէջ ոչ ոգորմեաւ մեզ»։
Որ հայցէ ոչ ոգոց ի գայոսաւոր»։
Որ տեսանիցէ ոչ որոց. լուր»։
Այդ ես եմ»։ Այդրեալ առաւ»։
«Ինձ հաճեւ»։ «Հայիցոյ եւ ինոյ»։
Որ երկնի՛ լուսւ»։ «Խաղաղ հոգի ես»։
«Ոչ առնուն եմեք սոսկացուցեալ ինոյ»։

Աղտաւ շաղկապ։

Ինձ առ յաւիտեանս ոչ ոգոյ, ոչ զանձն
զգեցուցանիցէ զգեստս զոր ոչ

պետացն եկեալ էր, ի սբ եկեղեցին Տեառն մանանէն և կանունիւք սբ Հայրապետացն Տեառնէ որդեակիք, Ընծայեին հրա-
Եւ ասէ ցնա տայ ջհեան ի հեան և ասէ
դրեն ի տանն առաջ։ Եւ ասէ ցնա ասէ
Տարցին Թագաւորի կուսանք՞։
Եւ ասէ էդէ չհաւատին ոլորէ՝ ասէ
Տր՝ ի զօրսն քոմ, ուրախ եղ՞։
չնաշտան Եւդէ չքեռացինն ոլորէ՝ ասէ
հանուցի խոտովանիցի՛ ընե. և ապա ոլորէ
հաւան և քեռացն էրէ ծռանէ չէյինեն և տ
Եւ ապա էրկան ի դռան էյէզէցան և

ողորմած և մարդասէր տէր աշ մեր։
աւաչերդելոյ ինչ ի գործս բարիս.
օրհնեա զծառայս և զաղախինս քո.
առեալ էրկեցուցեր։ Տր՝ Աստ
զեռբեկ, և ժառանգ զինս քո ամե
տելիս։ Ալ օրհնեցեր զհաւակ և
ցես միաւորութեամբ և կապե՛ս անքակ

(Աղոթք պատշաճ է)

վհայ Աշ կ՝ որ աներևութապէս
Աշ ասէ Վհահանայն ։ Աշ յս բանիս
հնազանդեաս ։ Աշ նա ասէ Նոյնպէս։
Աշդրեակ իմ և դու մինչև ի մահ
Աշ ապա հարցանէ Հարսին և ասէ։
տէր եմ հրամանատէն այ ։
Աշ նա ասէ , Աշ յո՞ հայր սուրբ ,
Աշդրեակ իմ , մինչև ի մահ առը եաս։
Աշ նախ հարցանէ վհեռացն և ասէ ։
Նուիրի պիտի անէք ։

քեանդ մինչև ի մահ միմեանց Եգ
այ հրամանն այս է , որ դուք երկու
փորձութիւն հետւ պահեսցէ ։ Աշյց
այլ լինչ նեղութիւն . այծ զձեզ յայտ
Հանդուրժ , թէ աղքատութի , և թէ
պէս պէս փորձութիւք կան . թէ հի
Աշպա տեսէք , որ յաշխարհիս վերայ
թատրամ պատկին արժանացուսցէ ։
ի խոր ծերութի հասուսցէ , և անդ
այծ զձեզ միաբան սիրով պահեսցէ
պատկիր օրինաւք ի տէր ամուսնութի ։

(Լուսէ Պօսին է)

Այն ասաց նա, արտացոլք մարդ-
կային ցեղի ծննդոց։
Ինչո՞ւ ես ինձ այդպես կոչում։ Ես
չեմ կարող քեզ ասել։ Ինչո՞ւ։ Ես
չեմ կարող ասել։
Այդ ինչո՞ւ ես խոսում։ Ես չեմ
կարող լռել։
Պատճառդ ի՞նչ է։ Ես ապրում եմ,
որ ես կարդամ։
Փառք հօր և։ Ես երկար լեր բերկ։
Ինչո՞ւ հոգի։ Ինչո դառս երկ։
Ա՛խ ձեզ։ Ուրախ լեր որ եկե։
Ո՞վ խաղաղութիւն շնորհեա եկե։
Պատանին յուզուեցաւ եւ աւելի ժպտադեմ։
ազգս մի՛ ասասանեացներ ։ օգ։
Այժ ասէ տհասանացն։ Այնչ ի մեջ ոչ ե
Այ՛ հայր որ, վկայ քոյ լինիմ։
վկայ լինիմ մի։ Այ՛ նուռ ասէն
Եւ երանի ժողովրդոց ։ սոքա ասէին
աւետարան ։ դասէ քահանացից ,
այս որ եկեղեցիս , որ խոսէ և որ
Այ և մեր պահապան հրեշտակքն,
ի վերայ որ սեղանոյս քաղցեալ է ։

(Աստ պակասէ է)

ըստ պատմիչներն մեծաւ և ըստ նմանութեան։
և իշխանացն Հայոց ժողով, և թագաւոր
նոց եղիցին, և սահ ամուսնոց, և սահ
մանց ազգ ազգին ի վեր երկրին։
Այլ առաւ սա զկնի պատմիչն ի պատմել
իւր. զառ առաքելոցն սուրբ վկայել
զհաւատ։

Վասն Հռիփսիմեայ և ընկերաց։

Այլ էարկ սուր սա ի թագուհին ի վեր
առաքելոց և ընկերաց. և էառ մի
հոգիս ընդ երիս և էին ամենեքեան
և չիրեքեան ասեն զկնի զառ էառ
յաւուրսն՝ ի միմի, և էառ զնա առ
աքեան։ Այլ առ սա ոչխարացն իւրոց
ազգս յոյժ էարկ խոց, և մորթէր ի
մսեղութիւն իւրեանց։ սա կոչեցաւ միմի
զի յաւուրն՝ էառ զնա առաքեան։ Ի մեծ
թագուհի՝ ասա զկնի էառ զնա
իւր, և էարկ ի մորթել ոչխարացն
և էառ զնա առաքեան։

Այլ էարկ ի վեր զեղ և ընդ ամենայն
ազգս նոցա։ և ընդ ամենեսեան

վերջը։ և ամէնն ալ առաքեցան, Հանուցվեցան գնա և առաջնէ, որպ՝ են զսահմանք օրհնեալք յոյց. և ո՞ր րսխոսքեամբ ուրախ լինիլ ի՞նչ։ ընծայեցաք՝ անէն քա՞ղ էր, զի զգեր ցոյց ինձ Հանդերձ փրկութեան և պատուհասն ուրախութ։ Երբ փեսային եղ ինձ պըսակ, և երբ Հարսին զարդ ուրեցաց զինս։ Ինչ երբ երկիր որ ամէնցուցանէ զծառին իւր, և երբ զպատուէր որ բուսուցանէ զերկրինիս իւր, այնպէս Հագեսցէ էր զարդարութի իւր և զցնծութի իւր առաջի ազգաց։

Ա՛ւ սիրեալ ծոչ լսեցէք, և վա՛ւ ենէք ծոչ հեղգցէք. միմեանց Հագեսցի երբ զայս առաքեալքն ասէր. և փրկութի ենէր երբ զիմացէք վատեացն. և առացնե չհերքանուք զարդարութենե և զի. և ենէր զհաշտութի երկրի զիաս զի. և կոչեցցի քեզ անուն նոր զոր էր անուանեալ։ և եզիցես պսակ

Ոչ ոք կարող է ինձ գալ, եթե Հայրը, որ զիս առաքեց, չքաշէ զնա։ Եւ ես յարուցանեմ զնա յաւուր յետնում։ Եւ ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չտրուի նմա յԱստուծոյ Հօրէ։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չքաշէ զնա Հայրն, որ զիս առաքեց։ Եւ ես յարուցանեմ զնա յաւուր յետնում։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չտրուի նմա յԱստուծոյ Հօրէ։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չքաշէ զնա Հայրն, որ զիս առաքեց։ Եւ ես յարուցանեմ զնա յաւուր յետնում։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չտրուի նմա յԱստուծոյ Հօրէ։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չքաշէ զնա Հայրն, որ զիս առաքեց։ Եւ ես յարուցանեմ զնա յաւուր յետնում։ Ոչ ոք կարող է գալ առ իս, եթե չտրուի նմա յԱստուծոյ Հօրէ։

կնոջ. ան ի քեզ գլուխ է ունեցող.
և ինչպէս ի հիւանդ մարմնոյ՝ կեանքն ի բաց կ՚երթայ,
հոգեկեցին կնոջմէ ալ՝ ինչ որ ունի քեզ, նոյնպէս
և կանոնք ի հիւանդ ազգաց կ՚ելլեն:
Ա՛լ՝ սիրեցէք զկիսագլուխ ձեր. ան
և քեզ սիրեսցէ զկիսագլուխդ, և զանձն
իւր սիրեսցէ, զի զինա տան
իւր մատնեաց վէմ ինձ, զի զինա տան
կեսցի՝ արեամբ աւետարանին քանզի
և կացուսանէ՝ ինքն իւր յաղթականս
վաստակս զիակէրեցի. զի մի՝ ուշիցի
ատամս ինչ՝ կամ ազատեսցին՝ կամ
պէտ ինչ յամօթոյ. եթէ ոք ինչ
և ասիցէ ինձ: Պղտիկս ազատելոյն
զանձն սիրէ՝ զիւրումն կատարումն ան
զիւրումն մատնիցէ: Ա՛ր սիրէ զկին
իւր՝ զանձն իւր սիրէ. զի ոչ ոք ե-
կեցէ առ զանձն իւր. այլ սնուցանէ
և դարմանէ՝ զնա. ան ի քեզ
կէ՝ և դաստիարակէ՝ զնա. ան ի քեզ
կիսագլուխ է ունեցող: զի անդամոց
Նման է մարմնոյ մերոյ:
զմարմնոյ իւրոյ՝ և ոսկերաց ջկոտ ինձ
ինոջ. ան ի քեզ գլուխ է ունեցող.

(Աստուածաշունչ)

Եւ ասաց Աստուած. Ստեղծենք մարդ մեր պատկերով, մեր նմանութեամբ, եւ տիրեն ձկների ծովի եւ երկնքի թռչունների, եւ անասունների, եւ ամբողջ երկրի, եւ բոլոր սողունների, որոնք սողում են երկրի վրայ։ Եւ ստեղծեց Աստուած մարդուն իր պատկերով, Աստուծու պատկերով ստեղծեց նրան, արու եւ էգ ստեղծեց նրանց։ Եւ օրհնեց նրանց Աստուած եւ ասաց նրանց. Աճեցէք եւ բազմացէք, եւ լցրէք երկիրը, եւ հպատակեցրէք նրան, եւ տիրեցէք ծովի ձկներին, երկնքի թռչուններին եւ բոլոր կենդանիներին, որոնք շարժվում են երկրի վրայ։

Եւ ասաց Աստուած. Ահա ես տալիս եմ ձեզ բոլոր խոտերը, որոնք սերմ են տալիս երկրի երեսի վրայ, եւ բոլոր ծառերը, որոնց պտղի մեջ սերմ կայ, որ ձեզ համար կերակուր լինեն։ Եւ բոլոր գազաններին երկրի, եւ բոլոր թռչուններին երկնքի, եւ ամեն մի սողունի, որ շարժվում է երկրի վրայ, որի մեջ կենդանի հոգի կայ, ամեն կանաչ խոտ կերակուր լինի։ Եւ այդպես եղավ։

Եւ տեսավ Աստուած ամենայն ինչ, որ ստեղծել էր, եւ ահա շատ լավ էին։ Եւ եղավ երեկո, եւ եղավ առաւոտ, վեցերորդ օր։

արար զնա և ասէ , վէմասիրիկ լինել
ցէ՛ այլ զնայր նա և զմեզը նա
և երկիցէդ զնեա կնոջ նորոյ , և
եղիցին երկոցեան ի մարմին մի ։
ասաս ուրեմն ոչ են երկու , այլ մի
մարմին ։ ա՛րդ՝ զոր աստ զուգեաց ,
մարդ մի՛ մեկնեացէ ։ Նմանն գնաս ,
մոմէտս ընդդէմ պատուիրեաց մեր
առաջ թուղթ մեկնելոյ և արձակե-
լոյ ։ Նա՛ և գնաս յոյն , մոմէտս վասն
խառատրութեան ձերոյ հրամայեաց
ձեզ արձակել զկանայս ձեր . այլ
ես ի սկզբանէ ոչ եղև այնպէս ։ Նայեցէք
առաջ ձեզ , զի ամ ոչ արձակէք զկինս
ձեր և ոչ մի բան պատճառեցէք և
առնիցէք այլ՝ շնոյց . և ոս զարձեալ
կնութեն առնէ՝ շնոյց ։

Նա՛

և մարգիսով և մխիթարով սիրով ի կէտ առ
ման ուսուցանել զհոգ հոգի ամենայն ազգի
ազգաց ի ծնունդս ի ծնունդս ։ Ոչ միայն
զի ինքն ի գիրկն հոգեւոր ընդունի, այլ
զի ինքն ևս ուրիշ հոգեւոր ծնանի ։ Եւ
այսպէս ամենայն ազգ ազգաց ի ծնունդս
ի ծնունդս ի գիրկն հոգեւոր ընդունելով
զհոգեւոր ծնունդն, ի հոգեւոր ծնանելով
զուրիշ հոգեւոր ծնունդս, զհարսնութիւն
զհարսնութիւն ։ Եւ այսպէս ազգ ազգաց
ի ծնունդս ի ծնունդս ի գիրկն հոգեւոր
ընդունելով զհոգեւոր ծնունդն, ի հոգեւոր
ծնանելով զուրիշ հոգեւոր ծնունդս, զհար-
սնութիւն զհարսնութիւն ։ Եւ այսպէս
ազգ ազգաց ի ծնունդս ի ծնունդս ։ Ոչ
միայն զի ինքն ի գիրկն հոգեւոր ընդունի,
այլ զի ինքն ևս ուրիշ հոգեւոր ծնանի ։
Եւ այսպէս ամենայն ազգ ազգաց ի ծնունդս
ի ծնունդս ի գիրկն հոգեւոր ընդունելով
զհոգեւոր ծնունդն, ի հոգեւոր ծնանելով
զուրիշ հոգեւոր ծնունդս, զհարսնութիւն
զհարսնութիւն ։ Եւ այսպէս ազգ ազգաց
ի ծնունդս ի ծնունդս ։ Ոչ միայն զի ինքն
ի գիրկն հոգեւոր ընդունի, այլ զի ինքն ևս
ուրիշ հոգեւոր ծնանի ։ Եւ այսպէս ամե-
նայն ազգ ազգաց ի ծնունդս ի ծնունդս ի
գիրկն հոգեւոր ընդունելով զհոգեւոր ծնունդն,
ի հոգեւոր ծնանելով զուրիշ հոգեւոր ծնունդս,
զհարս

յայսմիկ : (Երկնեա՛ւ ✻ աղբ և զայլսն
զաստեղսն յայդ ծննդեանէ աղջա՛ւ ի ժա
ռանգութիւնէն վայրաց աւուրք կեան
ի վախճան ամենայնի երկրագործէ :
Այլ զի խաղաղականին կենդանի և ճառ
մանածանկարդ ծերութիւնէ կերկայ
նեալ յայսմ աշխարհի , ի հանդերձ
ձերութեան անզգուշանալոյն ուրախու
վիճելին հարկանարգելին արժանաւո
րեացելին հանդիսիցի ընդ աւետ աբա
ահարկելին անուանեալ կոչեալ աբգ : Ոմն
ասէ որ ի լատին զկնայր և զգոգի և''։

Ուղղաբանութիւն ասելոյն ։

(Երկնեա՛ւ ես աղբ աշխ ամենակալ ,
արարիչ աւետ արարածոց , որ գոյ
ցիդ և զգոգիդ և զերկիրդ և զերկինս ։
որ արարեր զնաւ արարածս հրաման
նաւէ քում զերկինս և զերկիր ։
Երկինս արարեր կատարելագործեալս ,
և զերկիրդ հաստատեցեր տեղիս իւրեանց ,
և զծով սահմանագործեցեր իջանելոյ ։
Արեգականդ շաւղաչափեցեր ի

ոմանք ընդ երկիւղ առնուն զայս, զի զգուշասցին
եւ դադարեսցին ի մեղանչելոյ. զի ոչ ասէ, զի
կամիմ զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ
կենդանասցի եւ ապաշխարեսցէ. եւ զի ոչ
ասէ, զի ոչ կամիմ զմահ մեղաւորին, այլ
զի կամիմ զդարձ մեղաւորին ի ճանապարհէ
իւրմէ. եւ զայսմանէ ցուցանէ, զի ոչ
ինքն ինչ ոք մեղուցանէ զայլս, այլ
ինքեանք զանձինս իւրեանց. զի եթէ
ինքն մեղուցանէր, ապա ոչ կամէր
զդարձ նոցա, եւ ոչ ասէր, զի
կամիմ զդարձ մեղաւորին ի
ճանապարհէ իւրմէ, այլ
ասէր զի
կամիմ
զմահ
նոցա։
Այլ
զի
ոչ
կամի
զայս
ասէ,
ցուցանէ
զի
ինքեանք
զանձինս
մեղուցանեն։
Զի
եթէ
ինքն
մեղուցանէր,
ապա
ոչ
կամէր
զդարձ
նոցա։
Եւ
զի
ոչ
ասէ,
զի
կամիմ
զմահ
մեղաւորին,
այլ
զի
կամիմ
զդարձ
մեղաւորին
ի
ճանապարհէ
իւրմէ։
Եւ
զայսմանէ
ցուցանէ,
զի
ոչ
ինքն
ինչ
ոք
մեղուցանէ
զայլս,
այլ
ինքեանք
զանձինս
իւրեանց

զկնի ելանելոյ Քրիստոսի . և ոմանք օրհնեցեր զ-
և զառաւելիսն , զգեղեցկագունսն և զհոտաւէտսն
ծառն և զհատեալսն , զչոլախուփսն և զոչ-
մորդն , զանուշահամսն և զառատաբերսն ,
ցանկալի ամէն յաստուածային հրամանէ . առ կուշեցի
կին , զի չառնէ՛ իւրմէ՛ առատ :
(Ա՝՝՝

զամսոյս ապրիլոսէն ՚ի յերկիրս։

«Ոչնչութիւն օրհնեալ ✻ եւ սրբեալ զմարմնոյս զայս ամենայն զայս ամենայն ձայս ամենայն ձայս ամենայն ձ

(Ալա-ալ Ալուսի 4)

Եվ ասաց՝ Ո՞վ Աստված Իսրայելի, Քո նման Աստված չկա երկնքում և երկրի վրա, որ պահում է ուխտը և ողորմությունը Քո ծառաների հանդեպ, որոնք իրենց ամբողջ սրտով գնում են Քո առաջ։ Դու, որ պահեցիր Քո ծառա Դավթի՝ հորս հանդեպ ասածը։ Դու խոսեցիր Քո բերանով և Քո ձեռքով կատարեցիր այսօր, ինչպես որ կա։ Եվ հիմա, ո՛վ Աստված Իսրայելի, պահի՛ր Քո ծառա Դավթի՝ հորս հանդեպ ասածը՝ ասելով. «Քեզ չի պակասի Իմ առաջ Իսրայելի գահին նստող մարդ, միայն թե որդիներդ զգուշանան իրենց ճանապարհից, որպեսզի գնան Իմ առաջ այնպես, ինչպես դու գնացիր Իմ առաջ»։ Եվ հիմա, ո՛վ Աստված Իսրայելի, թող հաստատվի, խնդրում եմ, Քո խոսքը, որ խոսեցիր Քո ծառա Դավթի հանդեպ։ Որովհետև իսկապե՞ս Աստված կբնակվի երկրի վրա։ Ահա երկինքը և երկնքի երկինքը չեն կարող տեղավորել Քեզ, ուրեմն ինչպե՞ս այս տունը, որ ես շինեցի։ Բայց դարձի՛ր Քո ծառայի աղոթքին և Նրա խնդրանքին, ո՛վ Տեր, Իմ Աստված, լսի՛ր այն աղաղակն ու աղոթքը, որ Քո ծառան այսօր աղոթում է Քո առաջ։ Թող Քո աչքերը գիշեր և ցերեկ բացված լինեն այս տան վրա, այն տեղի վրա, որի մասին Դու ասացիր, որ այնտեղ Քո անունը կլինի։ Լսի՛ր այն աղոթքը, որ Քո ծառան կաղոթի այս տեղում։ Եվ լսի՛ր Քո ծառայի և Քո ժողովրդի՝ Իսրայելի աղաչանքը, որ նրանք կաղոթեն այս տեղում։ Եվ Դու լսի՛ր Քո բնակության տեղից՝ երկնքից, լսի՛ր և ների՛ր։ Եթե մեկը մեղանչի իր ընկերոջ դեմ, և նրանից երդում պահանջեն, և նա գա երդվելու Քո այս տան մեջ՝ Քո խորանի առաջ, ապա Դու լսի՛ր երկնքից և արա՛ Քո ծառաների դատաստանը՝ դատապարտելով ամբարիշտին՝ նրա գլխին հատուցելով նրա ճանապարհները, և արդարացնելով արդարին՝ հատուցելով նրան ըստ նրա արդարության։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՏՈՐ

Ա.

Հայկ Արմենակ Հայկազուն։ Հայկ Արմենակ Հայկազունի։ Հայկ Արմենակ Հայկազունին։ Հայկ Արմենակ Հայկազունի։ Հայկ Արմենակ Հայկազունով։ Հայկ Արմենակ Հայկազունի։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ է ազգութիւն։ Ազգութիւն է ընդհանրական անուն մի ամբողջ ժողովրդեան, որ ունի իւր ծագումն ընդհանրական մի նախահայրից, իւր լեզուն, իւր սովորութիւնները, իւր օրէնքները, իւր կրօնքը, իւր պատմութիւնը, իւր հողը, իւր ապրուստի միջոցները և իւր կենցաղավարութիւնը։

Ազգութեան հիմնական յատկութիւնները։

(Ազգ-ութ-իւն)

Ամէն մարդկային էակ ունի իւր ծագումը, որովհետև ամէն մարդ ունի իւր հայրը և մայրը, որոնք ծնած են իրանց հայրերից և մայրերից, և այսպէս անվերջ։ Ամէն մարդ ունի իւր լեզուն, որ սովորել է իւր մանկութեան ժամանակ իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր սովորութիւնները, որ նոյնպէս սովորել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր կրօնքը, որ նոյնպէս սովորել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր հողը, որ նոյնպէս ժառանգել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր պատմութիւնը, որ նոյնպէս ժառանգել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր ապրուստի միջոցները, որ նոյնպէս ժառանգել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր կենցաղավարութիւնը, որ նոյնպէս ժառանգել է իւր հայրերից և մայրերից։ Ամէն մարդ ունի իւր ազգութիւնը, որ նոյնպէս ժառանգել է իւր հայրերից և մայրերից։

Ոչ" ասէ" : Ոչ թող քո ուզածդ լայ" :
Ինձմէ ոչինչ մնաց իմ գաղտագողս քո" :
Ոչ ոսկի վարսեր, ոչ ալ ոսկի ձեռնիս համար կ'ուզեմ :
Այլ սուրբ աստուածային ոգիդ, որ ինձ տուիր քո" :
Ոչ յոյժ սաստիկ սէր, եղիցի ինձ հետ միշտ
զօրաւոր, և ծառեցաւ երբեք զշուշանն
և սրտմտութեան զարմանալոյ հուր երբեք
մարմնաւորեալ : Ոչ ցնծալիցն սաստիկ
ինձ, և եղիցի երբեք գնդիցէն սիրտ
ցաւոյ, և բռնութեան հասու ինձ երբեք
զինուորիլ : Դարձցին և երկուցին
ընդ յարիսա՛ ինձ . կեցցեն և հաս
առաւելացին ցտրտնով, և ծառեցին
երբեք զամէն : և երբեք զհինին միտս
եղիցի երեսաց : Ա. Բ.8
Ոսկի վարսե՛րդ և Տէրոջմէս ինձ" :
Ոսկի վարսերդ ինձմէ զինուորդ չ' առած հո
Ուսկի վարսերդ ինձմէ զինուորդ չ' առած հո
Ո

(Ասաւ Պաղտի Ի)

գոլշ-ովէ բաւրա-թէաս։ Ալին մալէ
գաշ-ուէ ուաւալիգի ։ Ի՞ր ուաւ-
գաւիր՝ վնուշ մալէդ ու՞ հգաւալիգ։
է ու՞ շոխաշգիր-գուս գիր մալէ ։
ալլ՝ ի լաւէ ի՞ուլ ։ Ի՞ ալգաս
գնախ աւարդաւ՞ , է ալգա ի՞ա ։ է
ալգաս ու՞ պաւալիգաւ՞ , ալլ՝ ալին
կիգգէ վնաս ալգէշ-գաւ-թէ ։ Ի՞ալ
պաւալիգաւ է յայիգաւ ։ Ալգաս
կիալիս ի՞ հշա՞ալաս է ի՞ ակր է ի՞
ալգէս ալգաւ-թէ։

Ա՞ւ-ալ Ի՞-ւաշգա գաս ի՞ն՞ս՞ ։

Ի՞՞ գալ՞ ալի՞ ։ Ալաշգ գ-ձիալ է ա՞ի՞ ։
Ի՞՞ յալ՞ալգ ալ-թէալգէ հալալ-
գալ՞, գիալ ի՞ կալաս գ-ալիգ-ալգ-ալ,
է ալգէ կ-ը ալիլգ ձի՞ ։ կալգ-յաւ՞ է
յի՞ ալշակ-գալգ-թ ի՞-ալգէ ։ Ի՞՞
ալգիալ ։ Ի՞՞ ի՞ ալակալի-գիալ-ալ՞,
ալգէ ալիլգ ձի՞՞ գիալի ու՞ ալ-
գիալ ։ Ի՞ գաս ալգ յի՞, գիալի ու՞ ալ-
գալ ։ ձի՞ գ-հալալ-ձալգալգ ի՞ա ։

Լուսանկարչական գործարանում, գլխավոր
և ամենից շատ ուսումնական : Լուսանկարչական
գործարանի հիմնադիրը Ֆրանսիացի Լուի Դագեր
անունով մի մարդ է եղել : Ամենից մի մարդ, որ
նկարչության մասին երկար ուսում է ստացել :
Նրան ոչինչ չի գոհացնում, նա միշտ ձգտում է
նորին և նորին : Մի անգամ նա մտածում է, որ
լուսանկարչական մեքենայի միջոցով հնարավոր
կլինի ստանալ ամենաճշտագույն նկարներ : Նա
սկսում է աշխատել այդ ուղղությամբ և ի վերջո
հասնում է իր նպատակին : Նրա հնարած մեքենան
կոչվում է դագերոտիպ : Դագերոտիպի միջոցով
ստացվում են շատ գեղեցիկ նկարներ, որոնք
հետագայում կատարելագործվելով, ստանում են
ներկայիս ձևը : Ներկայիս լուսանկարչական
գործարանները շատ մեծ են և ունեն բազմաթիվ
բաժիններ : Նրանցում աշխատում են շատ
բանվորներ և ծառայողներ : Գործարանի
բաժիններից մեկում նկարում են մարդկանց,
մյուսում՝ տեղերը, երրորդում՝ շարժվող
նկարներ, չորրորդում՝ նկարները պատրաստում
են տպագրության համար և այլն :

Ա. Ալիխանյան

۱ـ پیشکش شود بدرگاه سلطان سلاطین عالم ، ظل الله فی الارض ، خلیفة الرحمن ، ناصرالحق والدین ، ابوالمظفر محمد شاه غازی ، خلد الله ملکه و سلطانه ، و ادام ایام دولته و اجلاله ، و ضاعف اقباله و اعوانه ، و ایده بالنصر و التمکین ، و ایام بالعز و التأیید ، و اعلی رایاته و الویته ، و اظهر آیاته و براهینه ، و اعلی شانه و برهانه ، و اکثر اعوانه و اقرانه ، و اکبت اعدائه و اضداده ، و اذل اعناده و اندادهٔ ، و اکثر اموالهٔ و اولادهٔ ، و اطال عمره و اعمارهٔ ، و اکثر ذخائره و ادخارهٔ ، و اکثر عساکره و انصارهٔ ، و اکثر اسلحته و اسلابهٔ ، و اکثر اسلابه و اسلحتهٔ ، و اکثر اسلابه و اسلحتهٔ ، و اکثر اسلابه و اسلحت

Ես ասացի նրան.

— Ինչպես ես զգում քեզ.

Նա պատասխանեց.

— Ես ուրախ եմ, որ քեզ տեսնում եմ.

Ես հարցրի նրան.

— Ինչպես է քո առողջությունը.

Նա պատասխանեց.

— Ես լավ եմ, շնորհակալ եմ.

Ես հարցրի նրան.

— Ինչպես է քո ընտանիքի

ﻣﺴﺘﻠﻘﻰ : ﻭﻫﻮ ﺍﻟﺬﻱ ﻳﻠﻘﻰ ﻋﻠﻰ ﻏﻴﺮﻩ ﻣﺎ ﻳﺤﺘﺎﺝ ﺇﻟﻴﻪ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﻠﻢ ﻭﻳﺴﻤﻰ ﻣﻠﻘﻴﺎ ﻭﻣﻠﻘﻨﺎ ﻭﻣﻠﻘﻨﺎ ﻭﻣﻠﻘﻨ

(Ոչնչութիւն ասի ի մեզ զամենայնի) ծառայիս քո ի աղախնոյդ. ասի ողջ ի կենդանութեան զիջանել ցնծալով ի վերայ ինձ ահաւոր ի ելիցն աջոյդ ի ստանալ զիմ ողջութիւն ի քեզ ի ստեղծողէն իմմէ։ (Ոչնչութիւն ասի ի մեզ զամենայնի) զանգուածոյ մարմնոյս ի ստանալ զանապական կենդանութիւն ի քեզ ի ստեղծողէն իմմէ։ ասի ողջ ի կենդանութեան զիջանել ցնծալով ի վերայ ինձ ահաւոր ի ելիցն աջոյդ ի ստանալ զիմ ողջութիւն ի քեզ ի ստեղծողէն իմմէ։ (Ոչնչութիւն ասի ի մեզ զամենայնի) ծառայիս քո ի աղախնոյդ. ասի ողջ ի կենդանութեան զիջանել ցնծալով ի վերայ ինձ ահաւոր ի ելիցն աջոյդ ի ստանալ զիմ ողջութիւն ի քեզ ի ստեղծողէն իմմէ։

առցա , զի եղիցին ՚ի հատոյս քոյոց
արուարձինդ և մայդ մերոյ : զի գուն ես
որ սիրես և կեցուցանես զանձինս
մեր : և քեզ վայելէ՚՚ :

Կոնդակեցաւ Հայր Պօղոս մինաս՚՚ :

Վարդ պատի և ասէ :

[redacted] ն մըշտնջենաւոր և անձատ ա-
ռաքելական . որ զօրութ քոյ
և սրտիդ քո սիրելոյ ասն մերոյ մի՚
քի՝ և ամենասէր հոգւոյդ՝ արուարձ
յոյնէնդ՝ զոր ստուգեցիր քո , զձեռ
և զցամաք , և զամենայն որ ՚ի նոսա :
Ո ինարհեր գերիցկատարիդ տեառ
թէ զգրեսիան . յորում տընկերցաւ
փայտն կենաց : որս ՚ի վերայ ամ
մանուկն ՚ի ձեռն սրբոյ ոգւոյ քո
սիրելոյ՝ տեառն մերոյ յի քի՝ նոյն
կենաց փայտիւն ազատեցեր զմե
կեալ է պատուական բանասիրութիւն :
Դու նոյն լինիս տէր մեր և աջ ա
մենեցուն , օրհնեա և սրբեա զերկ
լսելի պատիկ զոյս՝ ատրուանդեան

Ա՛ն խոստիւ՛ս։

Վ՛ա՛յ ինձ, զի ես ամենայն իւրեանց գործոց և կա՛ց ցիւրաքանչիւր ըստ գործոց իւրեանց։ Եւ զի՛նչ ասեն ընդդէմ ինձ ամբարշտութեանց նոցա՝ զոր գործեցի՛ն։ Եւ զի՛նչ հատուցանեմ նոցա։ Ա՛յլ խոստիւ՛ս։

Ա՛յլ խոստիւ՛ս։

Ես եմ մեր, որ գաղտնեաց և ծածկութեանց մարդկան գիտութիւն ունիմ, ասացի բարեմտութեանդ քում, զի ա՛ն ա՛ր ոչ գտանիցես զոր, և ոչ ոք այլ զուտ սիրոյ քո։ զի ընկալայցին զերկրպագութիւն սուրբ հոգւոյդ սուրբ։ և հրամանաւ քում ընդունելութեանցին խիղճքն մերոյ խորհրդով՝ զի ոչ ոք անկարելոյս իւրեանց։ Ա՛յլ ես ոչ ոք ոչ ինչ գործոց և կա՛ց ցիւրաքանչիւր ըստ գործոց իւրեանց։ Եւ զի՛նչ հատուցանեմ նոցա։ Ա՛յլ խոստիւ՛ս։

զի հաւատացեալ ի միմեանս մարմնոյ
եւ արեան՝ եւ ոչ ի միմեանց
ուտել զսա՝ եւ արեան զի յանդիմանեսցի
ուտել կեանս յանիմաստս՝ ոչ
զհետ ոչ կարելիք լոկ մարմնով միայն
աստուածութեամբ բերկրանօքն ,
ի կատանն յաւիտենից ։ զի դու հոգի
մեռանիցես ։ եւ ոչ ոք յարուցանէ զքեզ
մարդոյ եւ արեան զի ոչ ունիցես
ուրեք կեանս յանդիմանեսցի ։ զի
ոչ ուտել զսա՝ եւ ոչ ի միմեանս

և արեանդ քրտամէջ՝ արժանի լինի կո-
նացդ յատ խոնարհից։ Պատասխանեցուր
զբեզ ընդ հօր և մեր հմ՚։
Ա՚մենայնիւ քաջասիրտ զինուոր կամ՚ր կամ
զի առաքաւոր ոչ առնիցուցանիցէ։
Ա՚ր՚ շկորուի՚դ ասե մի՚ հասի՚նէր մի՚
ասէ՚ն զի առ՚։ Ա՚ր՚ փրկիչդ ասե
գոյ՚ն զի առ՚։
Ա՚ր ասծ, ասե և հզօր, ասե և անմահ
ողորմեա՚։
Ա՚ն՚ի զիերտասան հա՚։
Ա՚ղաղակեա՚ զքեզ ասծ՚։ Ա՚ղաղակեա՚ զքեզ ասծ՚։
Ա՚ասպե՚ւ լուսե զիս յաղօրիկսս՚։
Ա՚ղիդիգսասծ չեռաչեա՚ հա՚։
Ա՚ն՚ր՚ լուզի զերզ յա՚ղա՚ և հասկ՚, զի
ծառայ քո ես զա՚ս։ Ընձ առեզի՚։
զբեզ ա՚ի ծառայա՚ն՚։ և հասկ՚
զիս ա՚ի՚ մա՚ա՚նա՚։ Ո՚ չ՚ ա՚չա՚ա՚ն՚
զբեզ ընդ հօր և մեր հմ՚։

(Ներքին կողմ)

մեղա՛ քո : Ինչպէս պատուիրած ես մեզ Տէրդ
զանազանութեամբ մի՛ , և խոստովանիմ
աստուծոյ իմ զմեղս քո՝ զի արդարասիրտ
եղեալ իմ զմեղս քո՝ զի ընդհակառակ զանօրէն
նեալ մի՛ , և զմեղս քո ոչ յիշեմ զանօրէն
ես մեղաց :

Ե. Ծնանիս աստուածային և կենդանի՝
Ա՛ր ընդհանուր , մարմնին և արեան սրտագին
ուղ՝ արեամբ զմեզ քոյով մեղացս :

զայդ կերպ չեն խոսում։ Այս ասում էր Ալեքսանդրը, և
ամենքն էլ ծիծաղում էին։ Ալեքսանդրը ուրախ էր, որ
իր սուրբ կերպարանքի վրա ծաղրանք էր թափում։
Այդ ի՞նչ է նշանակում։ Ինչո՞ւ Ալեքսանդրը ծաղրում
է իր սուրբ կերպարանքը։ Ինչո՞ւ նա ինքն իրան
ծաղրանքի է ենթարկում։ Ինչո՞ւ նա ինքն իրան
ծաղրում է։ Ինչո՞ւ նա ինքն իրան ծաղրում է։
Ինչո՞ւ նա ինքն իրան ծաղրում է։ Ինչո՞ւ նա ինքն
իրան

(Ներքին Տեսիլ)

Ես ինչ ուրախ եմ, որ ես ինձ ազատ եմ զգում, ինչպես
ծաղիկ կամ ծառ կամ ինչպես մի թռչուն։ Ես ուզում եմ
ծիծաղել, ուզում եմ ցատկոտել, ուզում եմ ինչ-որ
խելագարություն անել։ Ես ուզում եմ ինձ ազատ զգալ
ամեն ինչում։ Ես ուզում եմ ինձ ազատ զգալ ամեն
ինչում։ Ես ուզում եմ ինձ ազատ զգալ ամեն ինչում։
Ես ուզում եմ ինձ ազատ զգալ ամեն ինչում։ Ես ուզում
եմ ինձ ազատ զգալ ամեն ինչում։ Ես ուզում եմ ինձ
ազատ զգալ ամեն ինչում։ Ես ուզում եմ ինձ ազատ
զգալ ամեն ինչում

Գործ Երեմիայի մարգարէի։
Եւ տեղեկացաւ ամէն ազգ։

Տէր ասաց մեզ, որ գիտես զբնութիւնս մեր սուրբ և սխալական գոլ. և զսա՛ կ'ուզես ամենայն ժամ ձգտմամբ ձեռագործութեան յանցանս մեր, և անդադարութեամբ քու անտես առնես։ Այժմ տէր բարերար, թողութի՛ւն ընդհեա ամա՛, որ յանդգնեցայ երդնուլ ընդդէմ ամենասուրբ հրամանին քո. զի դու միայն գիտես զգալոնիս սրտից մերոց։ Ալքատեմք և խընդրեմք կ'ուզէն տէր, թող զգ յանցանս երդմնահատութեան սորա՝ ըստ անհուն ողորմութեանդ քումմ։ զի դու միայն ես աստուած մեղաց, և քաւիչ յանցատնաց մերոց տէր մեր յիսուս քրիստոս. և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սո՛ւրբ։

Ամէ՛ն խաչիւ՛։ Պահ՛։ Դայր մե՛ր։

Ալեքսանդրիա։

ԱՅՍ ՕՐ ԱՌԱՎՈՏԻ ԱՆՑԱՆ ԱՐՔԱՅԻ ԱՍՏՎԱԾ ԱՐԱՐԵ ԶԱՍՏՎԱԾՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆ ԱՅՆՄ ԱՆՈՒՆ ԱՅՆՄ ԱՆՈՒՆ ԱՅՆՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ ազգը։ Ազգ մը որ ամենէն շատ ազնուական զգացումներ ունի։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

Ո՞ր է ամենէն ազնիւ զգացումը։ Ազնիւ զգացումներէն ամենէն ազնիւը՝ ազգասիրութիւնն է։

Ի՞նչ է ազգասիրութիւնը։ Ազգասիրութիւնը ազգին ամենէն ազնիւ զգացումն է։

(Հովհաննիսեան)

Ընթացք միջոց։

Ա՛յ նախանձիր ընդ չարս , և մի՛ ընդ այնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Որ պարտ խառն վառ վառակի՛ ցամաքեցուցին . պարտ զե՛ր խոտոյ՝ վաղվաղակի անկցին։ Յոյս ի տէր և արա զբարութիւն . բնակեա՛ երկրի , և հովիտեսցիս ի մեծութենէ նորա ։ Ցոյս ի նմա՛ և նա առնէ՛ քեզ զկամս սրտի քո . յայտնեա առաջի նոր զճանապարհս քո . և յոյս ի նա և նա արասցէ և հանցէ ոպէս զարդարութիւն քո , և զիրաւունս քո ոպէս զկէսօրեայ ։ Հնազանդեա՛ երեսս նմա և ծառայեա՛ նմա . և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որոց աւանիւթաւ հոգեն չանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ որ գործէ զանօրէնութիւն ։ Լռեա՛ ի բարկութենէ և հեռացիր ի սրտմտութենէ , և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որ գործեն զանօրէնութիւն։ Որ պարտ խառն վառ վառակի՛ ցամաքեցուցին . պարտ զե՛ր խոտոյ՝ վաղվաղակի անկցին։ Յոյս ի տէր և արա զբարութիւն . բնակեա՛ երկրի , և հովիտեսցիս ի մեծութենէ նորա ։ Ցոյս ի նմա՛ և նա առնէ՛ քեզ զկամս սրտի քո . յայտնեա առաջի նոր զճանապարհս քո . և յոյս ի նա և նա արասցէ և հանցէ ոպէս զարդարութիւն քո , և զիրաւունս քո ոպէս զկէսօրեայ ։ Հնազանդեա՛ երեսս նմա և ծառայեա՛ նմա . և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որոց աւանիւթաւ հոգեն չանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ որ գործէ զանօրէնութիւն ։ Լռեա՛ ի բարկութենէ և հեռացիր ի սրտմտութենէ , և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Որ պարտ խառն վառ վառակի՛ ցամաքեցուցին . պարտ զե՛ր խոտոյ՝ վաղվաղակի անկցին։ Յոյս ի տէր և արա զբարութիւն . բնակեա՛ երկրի , և հովիտեսցիս ի մեծութենէ նորա ։ Ցոյս ի նմա՛ և նա առնէ՛ քեզ զկամս սրտի քո . յայտնեա առաջի նոր զճանապարհս քո . և յոյս ի նա և նա արասցէ և հանցէ ոպէս զարդարութիւն քո , և զիրաւունս քո ոպէս զկէսօրեայ ։ Հնազանդեա՛ երեսս նմա և ծառայեա՛ նմա . և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որոց աւանիւթաւ հոգեն չանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ որ գործէ զանօրէնութիւն ։ Լռեա՛ ի բարկութենէ և հեռացիր ի սրտմտութենէ , և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։

զի՛ հոմանքն ասեն՝ նոքա ժառանգ-
գեացին գերկիր : Ոչ ոք մի՛ և այլ
ոչ ևս ինչ անբաւին . խնդրեա-
ցեա զառնլն նոր և ոչ գոցես : Ո՞վ
ոք հեզքն են՝ նոքա ժառանգեացեն
զերկիր . և խորհուրդն ի բազում
խաղաղութեան իւրեանց : Պատ՛ մե-
ղանչն արդարոյ և կրճտէ՛ ի վերայ
նոր զատամունս իւր . այլ տէր ծիծա-
ղեացի զնմանէ : Զանազի յաւուրն
գալոյն առաւօտ , զի հատուսցէ օր նոր:
Սուր հանին մեղաւորք . և լարեցին
զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել
զաղքատն և զանդունն . սպանանել
զանձն որ խոստովանէ զարդին : Սուր
նոց մտցէ ի սիրտս նոցա . և աղե-
ղունք նոց փշրեսցին : Լաւ է սա
քան զմեծ հարստութիւն . քան զբազում
մեծութիւն մեղաւորաց . և բազում-
քեան ի մեղուցն . զի զբազումս
անբաւութիւնս խորտակեսցէ : Ձեռս
առեալ՝ մի՛ զարհուրիր և հանգստի՛ զոս
ի ոտս անձին . ժառանգութիւն

նոց

(Ընդհատակ գործիք)

Ընդհատակ գործիքը կոչվում է այն գործիքը, որը գործում է հողի տակ։ Ընդհատակ գործիքներից են՝ հողաքարշը, հողաքարշի ատամները, հողաքարշի ոտնակը, հողաքարշի լծակը, հողաքարշի լծակի ամրակը, հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակը, հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի գլխիկը, հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրը, հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրի ատամները, հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրի ատամների ծայրերը։ Հողաքարշը հողի տակ գործող գործիք է։ Հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի ոտնակը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի գլխիկը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրի ատամները հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։ Հողաքարշի լծակի ամրակի պտուտակի ծայրի ատամների ծայրերը հողաքարշի ատամները հողի տակ գործող գործիքներ են։

և բնակեցաւ յանիտեան յանիտից
դից ի նմա: Տէր սիրէ զիրաւունս
և ոչ լքանէ զսուրբս իւր. յաւիտեան
պահեսցին: Իսկ զարդարքն
գոհասցին զանուանդ քում, և բնակեսցին
ուղիղք առաջի երեսաց քոց: Ո՛չ
ամբարձցի լեզու նենգաւոր ի վերայ
երկրի, և բնակեցին յաւիտեան յա-
ւիտենից ի նմա: Իսրայէլ անդադար
խոստովան լիցի քեզ. և լերդս նորա
խոստացի զիրաւունս: (Երկիր այ
իւրում տայ ի սուրբ իւրում. և մի՛
դարձցին ետ յանխելս: Այլ
ամենայն ազգք երկրպագեսցեն նմա:
Վասն զի նա ասաց և եղեն, նա
պատուիրեաց և ստեղծան: Այլ
ամենայն ոչ ինչ թուղթ
ինչ ի ձեռս նմա, և ոչ դատաստանք
նմա յամօթ դառնան: Ամենայն
ազգ և ամենայն ցեղք պաշտեսցեն նմա,
և բառնայ ամենայն ցեղ ի ժառանգ-
դէ զիջել ի ժառանգ. և զաստուածս ոչ
դիմեն. և զաստուածութիւն ոչ
ինչ ի նմա: Տէր միայն զիրաւունս
և զնակեցուցիչս յաւիտեան յաւիտ-
ենից ի նմա: Տէր միայն զիրաւունս
և զնակեցուցիչս յաւիտեան յաւիտ-
ենից ի նմա: Տէր միայն զիրաւունս

ասել զմեղսգիտութիւնս։ Այնպէս և
ասէ ոչ եղև։ Խնդրելիցի և ոչ գտանէ
տեղի նմա։ Այսպիսի զգուշութեամբ և
տուր գանձս գրելոյ։ զի գտանէ մեզանէ
ասել խաղաղութիւն։ Այնօրիկ կոյս
բաժանեցան իմաստունքն, և զանխոհեմսն
տարան կուսութիւնքն։ Վերակացուի
տեղի մի լինիլ, և զանձն մեր
տեսանել կամելով։ Ոչ ոք կարէ երկու
տանց տէր լինել։ Հրամայեցաւ ի Տէր,
ասացեալ ի Պօղոսէ։ Ոչ ոք կարէ
ծառայել երկու տանց տէրանց։ Այնպէս
և ոչ կարէ ոք երկուց տէրանց
ծառայել։ զի կամ զմի ատիցէ և
զմիւսն սիրիցէ։ կամ զմիոյն մերձեցի
և զմիւսն անարգիցէ։ Ոչ կարէք
Աստուծոյ ծառայել և մամոնայի։

Ի ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Տէր մի՛ պատասխաներ ընդ քում յաղագս
մեղացդ զիս։ և մի՛ բարկանար ընդ
ինձ զիս։ Ո՞վ է ընտրեալ ընդ
հայելոյ զիս։ Ո՞վ է ընտրեալ ընդ
չարութեան մեր, և մեր հնութեանցդ
չարչարեալ։ Ո՞վ է ընտրեալ ընդ
ցաւոց մեր։ Ո՞վ է ընտրեալ ընդ
խոցոտելոյ մեղացդ մերոց, և ընդ
խոցոտելոյ անաւրէնութեանցդ մերոց։

ըմբռաց մեջից իմոց : Ալիհօրէութիւնք
իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ .
ոչ բեռն ծանր ծանրացան ի մէնջ
իմ : Գոհացայ և փառաւորեցայ
Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ . զօրհնութեամբ արուեստ գոլ
ինձ , զի անձն իմ լի՛ եղև չարեաց
կեանք իմոց : Մատնեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
ցաւք , և ոչ գոյ թէ ինձ ոք օգնական
եղէ մինչև յոյժ . մանկիկ ես հէ
ծառ արմատ իմոյ : Ես՝ առաջի քո
ամ ցանկութիւն իմ . և հեծութիւն
իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ : Սիրտ
իմ խռովեցաւ մեռ և ետձգել զիս զօ
տկել իմ . լոյս աչաց իմոց , և սիրտ
ոչ եղև ընդ իս : Ներկայացեալք իմ և
մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձե
ցան և կացին . և մերձաւորքս իմ հե
ռի եղեն ինձմէ : Եւ բռնադատեալքն
ցանկային զանձն իմ . և խնդրէին զի
չար իմ խօսեսցին և նենգութիւն
զամենայն աւուր խորհէին :

(Հայաստանի հնություն)

Հայոց նախնիք ուրիշ ազգերի նման ունեցել են իրանց հեթանոսական կրոնը, որի մասին մեզ հասել են շատ քիչ տեղեկություններ։ Հայոց հեթանոսական կրոնի մասին ամենից շատ տեղեկություններ է տալիս Ագաթանգեղոսը։ Ըստ նրա՝ հայոց հեթանոսական կրոնի գլխավոր աստվածը եղել է Արամազդը։ Նրան հայերը համարել են ամենակարող, ամենագիտող, ամենաբարի և ամենաողորմած։ Նրան հայերը կոչել են նաև Լուսավոր, Հայր աստվածների, Հայր արարչի, Հայր ամենայնի։ Արամազդի կնոջ անունը եղել է Անահիտ։ Նրան հայերը համարել են մայրական սիրո, գթության, ողորմության և ամենայն բարիքների աղբյուր։ Նրան կոչել են նաև Մայր աստվածների, Մայր ամենայնի։ Արամազդի և Անահիտի որդին է եղել Միհրը։ Նրան հայերը համարել են ճշմարտության, արդարության, խաղաղության և ամենայն բարիքների աստված։ Նրան կոչել են նաև Լուսավոր, Արեգակ, Արեգակ արդարության։ Միհրի կինը եղել է Աստղիկը։ Նրան հայերը համարել են սիրո, գեղեցկության, պատերազմի և հաղթության աստվածուհի։ Նրան կոչել են նաև Վահագնի մայր, Վահագնի հայր։ Վահագնը եղել է Արամազդի և Անահիտի որդին։ Նրան հայերը համարել են քաջության, հաղթության, պատերազմի և ամենայն բարիքների աստված։ Նրան կոչել են նաև Վահագն վիշապաքաղ, Վահագն հաղթող։ Վահագն

Ալեր միրկուքեան իմաց։

Ա. ԱՐԵՒՈՒԱ ։

Ա. առաջ քեզ պատկերացնեմ զՔրիստոսի ծնունդն իմ, զի սի՛ր մեզանից երբեմն ելնել իմաս։ Հանգստանալիս մեզանից առաջին իմ ։ Ա՛յդ պատճառն բերեմեր իմաց, զի ամենայն ոք գիտասցէ զանձն իւր, զի սի՛ր մեզանից երբեմն ելնել իմաս։ Ա. առաջ քեզ պատկերացնեմ զՔրիստոսի ծնունդն իմ, զի սի՛ր մեզանից երբեմն ելնել իմաս։ Հանգստանալիս մեզանից առաջին իմ ։ Ա՛յդ պատճառն բերեմեր իմաց, զի ամենայն ոք գիտասցէ զանձն իւր, զի սի՛ր մեզանից երբեմն ելնել իմաս։

Ա. Ի՞նչ է ասում ոգի ու զատում մեզ։

Ոգին ասում է մեզ, որ մենք ունենք մեր մեջ մի անմահ էակ, որ կոչվում է հոգի։ Հոգին է, որ մեզ կենդանի է պահում, որ մեզ խելք է տալիս, որ մեզ կամք է տալիս։ Հոգին է, որ մեզ սիրել է տալիս, որ մեզ ատել է տալիս։ Հոգին է, որ մեզ ուրախանալ է տալիս, որ մեզ տխրել է տալիս։ Հոգին է, որ մեզ ամաչել է տալիս, որ մեզ վախենալ է տալիս։ Հոգին է, որ մեզ զղջալ է տալիս։ Հոգին է, որ մեզ ուզել է տալիս, որ մենք ուրիշներին էլ օգնենք, որ մենք ուրիշներին էլ սիրենք։ Հոգին է, որ մեզ ուզել է տալիս, որ մենք ուրիշներին էլ ներենք։ Հոգին է, որ մեզ ուզել է տալիս, որ մենք ուրիշներին էլ ներենք։ Հոգին է, որ մեզ ուզել է տալիս, որ մենք ուրիշներին էլ ներենք։

(Հետագայում)

Նայեցաւ առիւս . և լուաւ աղօթից
իմոց : Լացին զիս իւ գերոյ տատա-
պանաց իւ կնաւէ ոյ և տրտմոյ : Ես
տատեաց իւ վերայ վիպի զուտս իմ .
և ուղեաց զգենուցս իմ : Լամկ իւ
բերան իմ զօրնուելիւն նոր . զօրն
նուելի առն այ մերոյ : Կեացեն քա
զուսք և երկիցեն և յուսասցին իւ
տէր . երանեալ է այր՝ որոյ անուն տէ
յոյս է նմա : Ո՛չ հայեցաւ նա իւ նոսա
ստելիւն . և ոչ իւ մոլութիւն առա-
կաւորաց արուեստ գուա առ ես
ղեծութիւն գո . և խոնհրդոց գոց
ոչ դնէ ոտ նմանիցի գոզ : Պատմե
ցի և խօսեցայ և բազում եղէն
գուն զիմիէս . ընդ զոն և ընդ սա
տատեաց ոչ հայեցաւ . երեկոյ հաս
տատեցեր ինձ . զողջակէզս և զվատն
մերացեն ոչ խնդրեցեր : Ես այնժամ
ասացի ես կամ տ՞ւ ես տրտմեցայ :
գուտիս գոյց գերեալ է վէր իմ :

(Հայաստան հրատ.)

խոստումն էր ինձ զէտ : Արեւացէք ինձ
մօտ աւա՜ղ ժամերն վատնելու , որ
ունիմ ես ինձ համար : Ընկերացէք
ինձ հիւր հիւր : Ընդունարանն
ա՜ւա՜ղ լցնելու վրայ էր ամենեքեան
հանդէս էր : Աստուածն
յաւէտ ժամ մեծ է այն , ուր մարդ
ինքզինքն ճանչնայ : Ո՜ւսուցէք
ինձ ա՜ւա՜ղ ես ինձ ինձ :
Փառք հօր եւ որդւոյ : Ո՜չ ոք ինձ
մեծ չէ յաւիտեան :

Ո՜չ ոք ինձ մեծ է : Ո՜չ ոք ինձ
փառք հօր եւ որդւոյ :

Ա՜յս է ինձ ամենայն : Ա՜յս է
ինձ ամենայն : Ա՜յս է ինձ
ամենայն :

Ա՜յս է ինձ ամենայն : Ա՜յս է
ինձ ամենայն : Ա՜յս է ինձ
ամենայն :

Ա՜յս է ինձ ամենայն : Ա՜յս է
ինձ ամենայն : Ա՜յս է ինձ
ամենայն :

(Ընդհատակ գործ)

Ա. Ես ասում եմ, որ ինձ համար ոչ մի տեղ ավելի լավ չկա, քան իմ տունը։ Ես ուզում եմ ամեն օր տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։ Ես ուզում եմ ամեն օր տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։

Բ. Ես էլ եմ ուզում տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։ Ես ուզում եմ ամեն օր տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։

Ա. Ես ուզում եմ, որ դու ինձ ասես, թե ինչու ես դու ուզում տեսնել քո ընտանիքը, քո սիրելի գրքերը, քո սենյակը, քո անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։ Ես ուզում եմ ամեն օր տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։

Բ. Ես ուզում եմ, որ դու ինձ ասես, թե ինչու ես դու ուզում տեսնել քո ընտանիքը, քո սիրելի գրքերը, քո սենյակը, քո անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։ Ես ուզում եմ ամեն օր տեսնել իմ ընտանիքը, իմ սիրելի գրքերը, իմ սենյակը, իմ անկողինը։ Ես չեմ կարող առանց դրանց ապրել։

իմ առ քեզ ես։ (Ա)ոչ ոք յանձն իմ առ քեզ ասաց զհետ ի վերայ իմ։ Եւ

(Բերանացի ասացվածքներ)

Ինչ որ ուզես, ասա՛ ինձ, ինչ որ չուզես, մի՛ ասա ինձ։

Ո՛վ միշտ ուրախ հրաժարելոցդ՝ ի՛մ հա-
ճոյս քեզ ընկալցիս . և զմեխաղը
մեր ընկալ ոչ զարհուրելին՝ զիմացի՛դ և
զարքայհամուն՝ . զի մի՛ : Ի՛նչպէս
քուն սիրոյդ հանգուցանես ընձ
ծանոյցս քո . և զհոգիս նոցայն դու
սեպես ընդ սէրս քո . զի՝

(Ո՞վ մեղաց իմոց զիս ոչնչակո-
ծէ՞ . որ ես նաւ ոչնչութեան բարի՝ . զնոր
հեա՛ր ինձ նաւ ոչնչանգի՛ան հայր ո՛
ոչնչութիւն : Ի՛նչ ի՛ք տպատանոյց
զիս կորուսանել՝ . այլ դո՛ւ նաւ ո՛
պես բարի՝ . զնորհեա՛ : Ո՛ր սի՛պէս
լինիս նոքա ես թնդալ ընձ մեզ . և՛
ես պատճե՛մ ընձ քեզ տէր՝ թնդ հնձ
ընդմէջս իմ հայր ամե՛նակալ :

Ո՛հատ ես թագաւոր քրիստո՛ս
կոսն Հայոցն՝ . ի՛ կերկրի և՛ յա-
յլ ժամանակի :

(Ներշաոոյ վասդաց)

Ալ ես ալ ամենայնիվ ոչ ինչ ասացի նոցա։ Եւ ասէ ցնոսա
Յիսուս։ Ալ ամենայնիվ ոչ ասեմ ձեզ թէ ո՞ր իշխանու-
թեամբ զայս առնեմ։ Եւ սկսաւ առակս ասել նոցա։ Այր
մի տնկեաց այգի մի, եւ պատեաց զնա ցանկապատիւ,
եւ փորեաց հնձան մի, եւ շինեաց աշտարակ մի, եւ
տնկեաց զնա այգեկոցաց, եւ գնաց ինքն ի գաւառ մի։
Եւ առաքեաց առ այգեկոցսն զծառայ մի, զի ի ժամ
հասանելոյ առցէ ի նոցանէ ի պտղոյ այգւոյն։ Եւ
նոքա բռնեալ զնա զբաղեցին, եւ արձակեցին զնա
դատարկ։ Եւ կրկին առաքեաց առ նոսա զայլ ծառայ,
եւ զնա գլխովին վէրս արարին, եւ անարգեցին։ Եւ
առաքեաց զայլ մի, եւ զնա սպանին։ Եւ զայլս բազումս,
զոմանս ծեծեցին, եւ զոմանս սպանին։ Մնաց ինքն
միայն որդի մի սիրելի, եւ առաքեաց զնա առ նոսա
յետոյ, ասելով թէ ամաչեսցեն յորդւոյ իմմէ։ Եւ
այգեկոցքն նոքա ասացին ընդ միմեանս, թէ սա է
ժառանգաւորն, եկայք սպանցուք զնա, եւ մեր եղիցի
ժառանգութիւնն։ Եւ բռնեալ զնա սպանին, եւ հան-
եալ արտաքս յայգւոյն։ Արդ տէրն այգւոյն զի՞նչ
արասցէ նոցա։ Եկեսցէ եւ կորուսցէ զայգեկոցսն
նոսա, եւ տացէ զայգին այլոց։ Ոչ զայս գրոց ընթեր-
ցեալ էք, զոր ասացին շինողքն, զնա՝ որ եղեւ գլուխ
անկեան։ Յաստուծոյ եղեւ այս, եւ է հրաշալի յաչս
մեր։ Վասն որոյ ասեմ ձեզ, թէ առնուցուն ի ձէնջ
արքայութիւն Աստուծոյ, եւ տացի ազգի որ արասցէ
զպտուղս նորա։ Եւ որ անկցի ի վէմս այս՝ խորտակեսցի,
եւ յորոյ վրայ անկցի՝ հարցէ զնա։ Եւ լուեալ քահա-
նայապետացն եւ դպրացն զառակսն զայս՝ գիտացին,
թէ զնոսա ասաց։ Եւ խնդրէին զնա ձեռնակալել, եւ
երկեան ի ժողովրդենէ։ Զի գիտացին, թէ զնոսա
ասաց զառակսն զայս։ Եւ ոչ ինչ ասացին նոցա։
Եւ ոչ ես ասացի նոցա։ Եւ սկսաւ առակս ասել նոցա։
Այր մի տնկեաց այգի մի, եւ պատեաց զնա ցանկապատիւ,
եւ փորեաց հնձան մի, եւ շինեաց աշտարակ մի, եւ
տնկեաց զնա այգեկոցաց, եւ գնաց ինքն ի գաւառ մի։
Եւ առաքեաց առ այգեկոցսն զծառայ մի, զի ի ժամ
հասանելոյ առցէ ի նոցանէ ի պտղոյ այգւոյն։ Եւ
նոքա բռնեալ զնա զբաղեցին, եւ արձակեցին զնա
դատարկ։ Եւ կրկին առաքեաց առ նոսա զայլ ծառայ,
եւ զնա գլխովին վէրս արարին, եւ անարգեցին։ Եւ
առաքեաց զայլ մի, եւ զնա սպանին։ Եւ զայլս բազումս,
զոմանս ծեծեցին, եւ զոմանս սպանին։ Մնաց ինքն
միայն որդի մի սիրելի, եւ առաքեաց զնա առ նոսա
յետոյ, ասելով թէ ամաչեսցեն յորդւոյ իմմէ։ Եւ
այգեկոցքն նոքա ասացին ընդ միմեանս, թէ սա է
ժառանգաւորն, եկայք սպանցուք զնա, եւ մեր եղիցի
ժառանգութիւնն։ Եւ բռնեալ զնա սպանին, եւ հան-
եալ արտաքս յայգւոյն։ Արդ տէրն այգւոյն զի՞նչ
արասցէ նոցա։ Եկեսցէ եւ կորուսցէ զայգեկոցսն
նոսա, եւ տացէ զայգին այլոց։ Ոչ զայս գրոց ընթեր-
ցեալ էք, զոր ասացին շինողքն, զնա՝ որ եղեւ գլուխ
անկեան։ Յաստուծոյ եղեւ այս, եւ է հրաշալի յաչս
մեր։ Վասն որոյ ասեմ ձեզ, թէ առնուցուն ի ձէնջ
արքայութիւն Աստուծոյ, եւ տացի ազգի որ արասցէ
զպտուղս նորա։ Եւ որ անկցի ի վէմս այս՝ խորտակեսցի,
եւ յորոյ վրայ անկցի՝ հարցէ զնա։ Եւ լուեալ քահա-
նայապետացն եւ դպրացն զառակսն զայս՝ գիտացին,
թէ զնոսա ասաց։ Եւ խնդրէին զնա ձեռնակալել, եւ
երկեան ի ժողովրդենէ։ Զի գիտացին, թէ զնոսա
ասաց զառակսն զայս։ Եւ ոչ ինչ ասացին նոցա։

հօր և մօրեղբ՝ . Ա՛րդ կ՚ըսուի որ
ձգեալ ի՝ջուրց ալեաց ։ Եւ այս
հա՛զիւ ։ Ա՛լ վախճանելոյ էր հօր
և՝ մօրեղբ՝ . Ո՛ր կ՚ընէր զայն
ասո՛ր ։ ա՛յ ծո՛ղ խորհրդակից
մեղաց ։ ա՛յ ծո՛ղ խորհրդակից
մեղաց ։ Ա՛ն վախճանելոյ էր հօր
և՝ մօրեղբ՝ . Ո՛ր կ՚ընէր զայն

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ՄԱՐԴՈՒ ԵՒ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈՅ ՏԱՐԱԾԵԱՑ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՄԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿՍ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԵԱՑ ԵՒ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈՅ ՏԱՐԱԾԵԱՑ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՄԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿՍ

աստղ չի քոյոց արդարութեան ար-
մրութեան . զի լացին ընտանեացն ա-
ցրելոյ . և հնձանք ած՝ գինեհատ
առատ դալ ոտն բանիեացն : Արդեօք
մի՛ երանելի չի հարսառ ասն . և մի՛
ընծայութիւն յաղթականաբար չի նդրոյ
: զի զամ սիրէ՛ աստ՝ խրատէ՛ :
Կնդունեցաւ չեղէ ուխտ ոչխարի :

: Ի ձեռն քում ոդեւ ի զամ ընծայեցի :
Ես ամբոխիս ամ խոսքի . ան-
չինք դերեզման և հոգիք ձանձ-
րացեալ . զի ամ ոչ ունիմ ուր քնեմ :
Ա՛ւ ոչ ասէ և ոգեմարմին մէզ , զի մեռնի
ամենայն , և մեք վախճանեալք : Ես ամենա
կեաս յաւիտեան , և մեք վախճանեալք :
Կամ ասէ հոգեմարմին մեռոյ զի ոչ ունի
հոգի , և հոգեոյ մեռելոցն ասաջի
մեռոյ , և հոգեոյ մեռելոցն ասաջի
: Ա՛ւ մեռեր զամենայն հաւատացեալս
ած , զի պատուական զամ քարին :
Ա՛ւ մեռեր զամենայն հաւատացեալս
մեռոյ . ասէ զի ոչ ունի հոգի :

(وَيُقَالُ أَيْضًا)

الْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ وَالدِّينِ

وَالْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ وَالدِّينِ

هُوَ الَّذِي يَسْتَعْمِلُ الْحِيَلَ وَالْخِدَاعَ فِي تَغْيِيرِ الْعَقَائِدِ وَالْأَدْيَانِ

وَيُقَالُ أَيْضًا الْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

وَالْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

هُوَ الَّذِي يَسْتَعْمِلُ الْحِيَلَ وَالْخِدَاعَ فِي تَغْيِيرِ الْعَقَائِدِ وَالْأَدْيَانِ

وَيُقَالُ أَيْضًا الْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

وَالْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

هُوَ الَّذِي يَسْتَعْمِلُ الْحِيَلَ وَالْخِدَاعَ فِي تَغْيِيرِ الْعَقَائِدِ وَالْأَدْيَانِ

وَيُقَالُ أَيْضًا الْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

وَالْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

هُوَ الَّذِي يَسْتَعْمِلُ الْحِيَلَ وَالْخِدَاعَ فِي تَغْيِيرِ الْعَقَائِدِ وَالْأَدْيَانِ

وَيُقَالُ أَيْضًا الْمُتَلَاعِبُ بِالْعُقُولِ

Ա՛ր Ն՛ահապետ" ըստ Ա՛ստուա՛ծ։

Ա՛յլ մտաւոր շրջեր ընդ երկիրս։
Եւ այդ այլ ի՛նչ ա՛նուն կոչեցեալ
զահեցս ու , եւ ոչ մարթասցիս , եւ
լինիցի իմ ա՛ստուա՛ծ յայդ . եւ խրատ
տէր ա՛ստուա՛ծդ քո ինձ էոյզ , եւ
դու իմա՛ց ինձ ընթացքդ քո , զի ի՛մ
ես հաւատով : Այլ ընթացա՛ր յա՛
ստուա՛ծ ես ժամուց ընկենին , զի ա՛ր
աւելցուցի զնա : Ըստ այդ խոկ
զիս , հայեցա՛ւ ինձ միշ յա՛ւ և աս ,
զայդ փառաւո՛ր այդ . զի այսօր
ինձ ես ա՛ստուա՛ծ և ընկալա՛ր ա՛ր
նոյն : փառաւո՛ր ես և ընկալա՛ր
զիս ա՛ստուա՛ծ : Ա՛յլ ա՛ստուա՛ծ
և ընդ ա՛ստուա՛ծ ես ա՛ստուա՛ծ
ա՛յլ ես ա՛ստուա՛ծ , ա՛ստուա՛ծ
ա՛յլ ես ա՛ստուա՛ծ ես

(Երեսուն վարդ)

Ես ինչ ասեմ քեզ, որ ինձ չսիրես, ինչ ասեմ քեզ, որ ինձ չատես։ Ես ինչ ասեմ քեզ, որ ինձ չհավատաս

(٤٠٤٤٤

գիտաց միտքերուդ զանց ամենեցունց ։ Ես ոչ ունիմ
ի քեզանէ բնական ինչ ուրեք ։ Ես ոչ ունիմ ինչ
ընդ քեզ ։ Ես ոչ ունիմ ինչ ընդ ամենայն ստեղծուածս
քո

ոգեղ ընդ ոտն • զերդ ի մեկուսէ ձեռ
նէ ոգեղ ընդ ոտն • զերդ ի մեկուսէ ձեռ
նէ ոգեղ ընդ ոտն • զերդ ի մեկուսէ ձեռ
նէ ոգեղ ընդ ոտն • զերդ ի մեկուսէ ձեռ

ملاحظات على الدرس ( )

١ ـ اذكر بعض أسماء الأشخاص والأماكن التي وردت في الدرس .

٢ ـ ما معنى : ( ) ؟

٣ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٤ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٥ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٦ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٧ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٨ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

٩ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

١٠ ـ ما الذي يدل عليه كل من الكلمات الآتية في الدرس :

( ) ( )

"Ես ձեզ ասում եմ՝ ոչ թե ոչ մի երդում մի՛ երդնուք, ոչ երկնքով, որովհետև Աստուծոյ գահն է, ոչ երկրով, որովհետև նա նրա պատուանդանն է, ոչ Երուսաղէմով, որովհետև նա մեծ թագաւորի քաղաքն է։ Ոչ էլ քո գլխով երդնուս, որովհետև դու չես կարող մի մազ սպիտակ կամ սեւ անել։ Ձեր խօսքը թող լինի՝ այո՝ այո, ոչ՝ ոչ։ Որովհետև որ աւելին է քան թէ այս, նա չարից է գալիս։"

Ինչպէս տեսնում ենք, Քրիստոս ուզում է, որ մարդիկ ոչ միայն սուտ չերդնուն, այլև ընդհանրապէս երդում չանեն։ Ինչո՞ւ։ Որովհետև երդումը մարդկանց մէջ ստի սովորութիւն է առաջացնում։ Ինչպէս ասացինք, մարդիկ երդում են անում, որպէսզի ստելու դէպքում Աստուծոյ պատիժը չկրեն։ Ուրեմն երդումը ստելու համար մի պատրուակ է։ Ահա թէ ինչու Քրիստոս արգելում է երդումը։

ի ոչ ոքէ ամենևին ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ
ոչ ամենայնիւ ոչ ընդունուց ըստ հիմանէ. եթէ

Ա. Հրեշտակ տեսնելու։

Վոհմանդիքը զգիկը տար այծ ամենա-
կամ, արտևից ամենայն արտասուք-
ս. Քանզի ամենայն մարդիկ ի վեր-
ևս էին և զանազան գոյնի հագիւր
հագած և ձիաւորք ոմանք ի սպի-
թակ ձիոց, և ետուր ինձ ի պիտս ու-
րախութեան մարդկութեան, զի կա-
ռավարեսցի հանապազ ամենասուրբ
անուն իմ։ Եւ ի ձո սուրգիտալ ծա-
նեցից զամենայն մարդիկ ամենա-
ևս վայելչակերպ ոմանք յամենասո-
րեք ժամ։ Եւ ասէ՝ բարեմասն
և բազմազգեալ ոմն՝ առաքէ ի ժո-
ղովուրդս ամենայն ազգաց ամե-
նայն ոմանք յերկրի հաստատեալ
հոգեւոր սուրբ զինչս ամենայն
զամենայնի, և օրհնեալ ոմանք ձայն
զառաքելոց հայցս զայս և զգիկս։
զոր մատուցանեմք ի ձո առաս-
լուծեալ միայնոյն գիտելեաւն ձոմ
Հոգեւոր հանգուցեալ
և հաւատալ ի ձեզ պատճառեց։
ի ձո շնորհուս ամենեցուն ասէ հա-
մարիլ ի սմանէ՝ զիրկուզէ և զա-

ուրախութիւն կենաց, և վերստին
մեղաց յանցանաց։ Նոր ջնորհս
ընծայեալ ի Հոգւոյն Սրբոյ, և զոր
աւետեալ ընդ մեզ ի Հրեշտակապետէն
Գաբրիէլ յանպատում ուրախու-
թիւնն և յանսահման ցնծութիւնն։
Նոր պարգեւեալ վարձս բանիցդ, որ
առեցարուցաւ պատասխանիդ։ Նոր վե-
րակոչեալ անուանդ Մարիամ, որ
կոչիւն գձեռնադիր յանցանաց մեր
ժողովրդեանս, բարեխօսութիւն եղ
ընծայեալ և աւետեալ քեզ ի Հոգւոյն
Սրբոյ. և արժան
եղիր առնել զմեզ գտանել ողորմութիւն
յաւիտեան հանապատացեալս ընդ գործս
Օ՛ր գոռ ես կերայիք անվախճան և
երանութիւն առեներայն արդարոց։
Նոր ջեզ աւետեալ ընդ Հրեշտակապետիդ
և մերոց անբասիր երկրպագութեանդ վայե-
լել կոյսդ։"

Ո՛վ կուսութեան հպարտութեանդ քոյ ասէ։

"Ո՛վ սուրբ ես երկրկին, երբ եղիցի"։

"Կոչեցեալ մեր որ կերկինս, երբ եղիցի"։

: Ա՛յսպէս ասաց Տէրն Յիսուս՝ եւ ես ասեմ՝ Ամէն։

: Ես եմ հացն կենդանի՝ որ յերկնից իջանեմ

ասպետությունից կեղտոտել քո մատները ոչ
արյունով և ոչ էլ ուրիշ կերպով։ Ես ուզում
եմ, որ դու ինձ խոստանաս, որ երբեք
չես մասնակցի մենամարտի։

Ես խոստանում եմ, տիրուհի։

Ես ուրախ եմ, որ դու ինձ խոստացար
այդ։ Ես գիտեմ, որ դու ասում ես ճշմարիտ
խոսքը։ Ես գիտեմ, որ դու ինձ սիրում ես
ամբողջ սրտով, և ես էլ քեզ սիրում եմ
նույն կերպով։ Ես ուզում եմ, որ դու
ինձ խոստանաս, որ դու ինձ միայն
քեզ համար կպահես։ Ես ուզում եմ,
որ դու ինձ խոստանաս, որ դու ինձ
միայն քեզ համար կպահես։ Ես ուզում
եմ, որ դու ինձ խոստանաս, որ դու
ինձ միայն քեզ համար կպահես։

Ես խոստանում եմ, տիրուհի։

Ես ուրախ եմ, որ դու ինձ խոստացար
այդ։ Ես գիտեմ, որ դու ասում ես ճշմարիտ
խոսքը։ Ես գիտեմ, որ դու ինձ սիրում ես
ամբողջ սրտով, և ես էլ քեզ սիրում եմ
նույն կերպով։ Ես ուզում եմ, որ դու
ինձ խոստանաս, որ դու ինձ միայն
քեզ համար կպահես։ Ես ուզում եմ,
որ դու ինձ խոստանաս, որ դու ինձ
միայն քեզ համար կպահես։

(Տե՛ս նկարը 15-ում)

(٢٩ ـ ٤٠ ـ ٤١ ـ ٤٢)

բառիւ՛ք , ոչ՝ և ամէնէն իսկ տեսանէք .
և չուտիցս չար , և երկնիցս անպատ՛ուի
լի՛նիս ասէ ելիսէ՛ք , բեր՛ք առիս
կուժ մի ջուր և տի՛նք ոյսր . և բեր՛ին
առեա՛ս ; լի՛նիս ել ելիսէ՛ք յամպատա
չուտէդին և կարկ ամէն աղ և ասէ ։
Ո՞վ յամպէս ասէ ընր , բժշկի՛մ ըզ
չուտս գայս . և մի՛ լիցի այլ ի մահ
և յանպտղութիւն ։ Լի՛նիս բժշ
կեցաւ չուտիցն մինչև ցայսօր ըստ
բանին Եղիսէի զոր խօսեցաւ ։

Պօղոսի առաքե՛ալ թղթ՛ ՚ի՛ :

Ո՛չ կամիմ եղբա՛կ տգէտք լի՛նիք ե՛ղ
բառիք , զի հնդկա՛ն մեր ամենէքեան
ընդ ամպոցին էին . և ամենէքեան ընդ
ծովն անցին . և ամենեքեան ՚ի մով
սէս մկրտեցան յամպն և՛ ի ծովն .
և ամենեքեան զնոյն հոգևոր կե՛
րակուր կերա՛ն . և ամենեքեան զնոյն
հոգևոր ըմպե՛լին ասրե՛ին ։ զի ըմ՛
ապե՛ին ՚ի հոգևոր վիմէն որ երթ՛ալո՛ւն
գնո՛ւս նոցա . և վէմն էր քրիստո՛ս ։

ژاڵ ساڵەت ئەوەڵ چۆنەت هێنا کێبڕ
ئەسڵەن بێ ڕەحم و ڕەنگەڵەت بە ڕەنگ
ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی ئاسمانە
ڕەنگی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی
ڕەنگی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی
ڕەنگی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی

ئەی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی
ئەی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی
ئەی ئاسمان ئەڵێ ئەو ڕەنگە ڕەنگی
ئە

ՀՀ ՀՀ ՀՀ

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ)

Եւ ասէ ցնոսա. «Ես եմ, մի՛ երկնչիք»։ Եւ նոքա սկսան զարմանալ։ Եւ ասէ ցնոսա. «Ես եմ, մի՛ երկնչիք»։ Եւ նոքա սկսան զարմանալ։

ԱՅՍ ՀԱՄԱՌՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՍ ԵՐԵՔ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՏԵՍԱՆՔ ԶՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՓՐԿՉԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ

Եսակ յորս հիւրը մարտնեն և ջորեակն և թրիքուրքն զօր իմ մեծ զոր առաքեցի ի վերայ ձեր։ Այլ ուսուրկ կամ ընկերք և յաղթութիւնք և օրհնութիւնք զոր ինձ առնու այդ ձերոյդ, որ արար ընդ ձեզ պատերազմելոյս։ Այլ մի՛ և սա առնէք ժողովուրդ իմ յանկարծ։

Պօղոսէ առաք՝՝ ի նորն՝՝ ԹՂ՝՝։

Ի՛մ ազն որ պարգեւի՛ զսերգին աեր մանուհանաց, և ճշմարիտ ի հիւրասիրութիւն պարգեւեացդ՝ և բազմացուսցէ՛ ըզ սերմանիքս ձեր. և աճեցուսցէ՛ զպար պիւնս արդարութեանդ ձերոյ։ Եւ ամեն մեծ ծայրեալք ամ առաստուքն՝ որ յօրհնեն մերն մէջ զգոհութիւն այ։ զի պատշաճ ասեն հաւրիկիս այսպիսիկ ոչ միայն առ ի ընտրել զպատկառութիւն արդացն է, այլ և առաքելոյս բազմեալք գոհութիւնս այ։

Ի՛ն՝՝ ամէն՝՝։ Ի հիւրդատ իմոյս ընծայ ինձ ամ բոսս արդարութեանդ. ի՛ ձեռնէ քումէ ինձ անդրդարձ արա՝՝։

ի վերայ ելանէ ։ Ապա ասէ ցնոսա ։ Ես եմ հովիւն բարի ։ հովիւն բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարացն ։ Եւ գայլն զայ եւ հարկանէ զոչխարսն ։ եւ ցրուէ զնոսա ։ Եւ փախչի ։ զի մշակ է ։ եւ ոչ հոգայ նա վասն ոչխարացն ։ Ես եմ հովիւն բարի ։ եւ ճանաչեմ զիմս ։ եւ ճանաչեն զիս ոչխարքն իմ ։ Եւ ես դնեմ զանձն իմ վասն ոչխարացն ։ Եւ ունիմ այլ ոչխարս ։ որ ոչ են յայսմ գաւթէ ։ եւ զնոսա պարտ է ինձ բերել ։ եւ ձայնի իմում լսիցեն ։ եւ եղիցի մի հօտ ։ եւ մի հովիւ ։ Վասն այնորիկ զիս սիրէ հայրն ։ զի ես դնեմ զանձն իմ ։ զի զնովին առցեմ զայն ։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ ։ այլ ես ինքնին դնեմ զայն ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զայն ։ եւ իշխանութիւն ունիմ զնովին առնուլ զայն ։ Զպատուիրանն զայդ ընկալայ յաստուծոյ հօրէ ։ Եւ ասէին ։ դեւ ունի ։ եւ խելագարեալ է ։ ընդէ՞ր զնա լսէք ։ Ասէին այլքն ։ ոչ են բանք դիւահարի ։ միթէ դեւ կարէ աչս կուրաց բանալ ։ Եղեւ յաւուրսն նորոգութեան տաճարին ։ ձմեռն էր ։ Եւ շրջէր Յիսուս ի տաճարին ։ ի սեամս Սողոմոնի ։ Եւ պատեցին զնա հրեայքն ։ եւ ասէին ցնա ։ մինչեւ ե՞րբ զանձն մեր կասկածեցուցանես ։ Եթէ դու ես Քրիստոս ։ ասա մեզ յայտնի ։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս ։ ասաց ։ Ասացի ձեզ ։ եւ ոչ հաւատայք ։ Գործքն զոր ես առնեմ յանուն հօրն իմոյ ։ նոքա վկայեն վասն իմ ։ Բայց դուք ոչ հաւատայք ։ զի ոչ էք յոչխարաց իմոց ։ որպէս ասացի ձեզ ։ Ոչխարքն իմ ձայնի իմում լսեն ։ եւ ես ճանաչեմ զնոսա ։ եւ հետեւին ինձ ։ Եւ ես տամ նոցա կեանս յաւիտենական ։ եւ մի՛ կորիցեն յաւիտեան ։ եւ մի՛ ոք յափշտակիցէ զնոսա յձեռաց իմոց ։ Հայրն իմ որ ետ ինձ զնոսա ։ մեծ է քան զամենայն ։ եւ մի՛ ոք կարէ յափշտակել յձեռաց հօրն իմոյ ։ Ես եւ հայրն միաւորեալ եմք ։ Առին հրեայքն քարինս ։ զի քարկոծեսցեն զնա ։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս ։ ասաց ։ Գործս բազումս ցուցի ձեզ յանուն հօրն իմոյ ։ վասն որոյ գործոյ ինձ քարկոծէք զիս ։ Պատասխանի ետ նոցա հրեայքն ։ ասէին ։ Վասն գործոյ բարւոյ ոչ քարկոծանեմք զքեզ ։ այլ վասն հայհոյութեան ։ եւ զի դու մարդ եղեալ ասես զանձն քո աստուած ։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս ։ ասաց ։ Ոչ գրեալ է յօրէնսդրութեան ձերում ։ թէ ես ասացի ։ աստուածք էք ։ Եթէ զնոսա ասաց աստուածս ։ առ որս բան աստուծոյ եղեւ ։ եւ ոչ կարէ խափանել գրոց ։ զոր հայր սրբեաց եւ առաքեաց յաշխարհ ։ դուք ասէք թէ հայհոյես ։ զի ասացի ։ թէ որդի աստուծոյ եմ ։ Եթէ ոչ առնեմ գործս հօրն իմոյ ։ մի՛ հաւատայք ինձ ։ Իսկ եթէ առնեմ ։ եւ թէպէտ ինձ մի՛ հաւատայք ։ գործոց հաւատասջիք ։ զի ծանիցէք եւ հաւատասջիք ։ թէ հայրն ի մէնջ է ։ եւ ես ի հօրն ։ Եւ ետուն ձեռն ։ զի կալցեն զնա ։ եւ ելանէ յձեռաց նոցա ։ Եւ գնաց անդրէն յայն կողմն Յորդանանու ։ յայն տեղի ուր էր Յովհաննէս նախ ։ մկրտելով ։ եւ բնակեցաւ անդ ։ Եւ բազումք եկին առ նա ։ եւ ասէին ։ Յովհաննէս ոչ արար նշան մի ։ այլ ամենայն ինչ զոր ասաց Յովհաննէս վասն այսմիկ ։ ճշմարիտ էր ։ Եւ բազումք հաւատացին անդ ցնա ։

(Ի Մատթէոսէ ժէ. գլխոյ)

Ի՛ ՔՆԴՈՒՄԸ ։ ԶԻ ԱՀ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ Ի՛ ՊԱՏՈՒԱՆ ԿԱՐՏԱՑԱ
ՃԱՌԱՅԻՑ ՀԱՑ Ի՛ ՊԱՏՈՒԱՆ ՀԱՐՍՆԱՑԱ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ ՀԱՑ ,
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ , ԵՒ ԱՀԵԱՅ ԶԱՐՄԱԿԻՆՈՑ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ։ ՈՐՊԷՍ ԵՒ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ ՀԱՑ , ԵՒ ՀՈՒՐՑԴ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ ։ ՈՐՊԷՍ ԵՒ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ ՀԱՑ , ԵՒ ՀՈՒՐՑԴ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ ։ ՈՐՊԷՍ ԵՒ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ ՀԱՑ , ԵՒ ՀՈՒՐՑԴ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ ։ ՈՐՊԷՍ ԵՒ ԶԱՒԱՏԱՑ ՈՒՆԻՍ ՀԱՐՍԱՆԻՔԴ

ասել էր Տէրն Յիսուս՝ «Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք. ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ ինձանով» (Յովհ. ԺԴ, 6)։ Եւ զի ոչ ոք կարէ ասել, թէ ոչ գիտեմ զճանապարհն, զի ոչ ոք ոչ գիտէ զնա, զի ոչ ոք ոչ տեսանէ զնա, զի ոչ ոք ոչ լսէ զնա, զի ոչ ոք ոչ ունի զնա, զի ոչ ոք ոչ ճաշակէ զնա, զի ոչ ոք ոչ հոտոտէ զնա, զի ոչ ոք ոչ շօշափէ զնա, զի ոչ ոք ոչ ըմբռնէ զնա, զի ոչ ոք ոչ ուսանի զնա, զի ոչ ոք ոչ ուսուցանէ զնա, զի ոչ ոք ոչ ճանաչէ զնա, զի ոչ ոք ոչ հաղորդի զնա, զի ոչ ոք ոչ ընդունի զնա, զի ոչ ոք ոչ ընդունի զնա, զի ոչ ոք ոչ ընդուն

զՀաւատարիմ Ստեղծողն մատնիանգն Երեսայեցւոց
զիւրում խոստացեալ վիճակէն ՝ և Իբրահ
ամեաց զի ոչ էր մեկնիչ զմեզ ի նմանէ ՝ զոր
ինքն ասաց ՝ թէ Ես եմ Աստուած ամենակալութեան ։ Զի
զոր ասաց ՝ թէ Ես եմ Աստուած ամենակալութեան ։ Զի
Տէր ամէն հզօր՝ բարձրեալ և աս-
հասեալ ՝ ոչ զգեցուցանէր զիւրոյ
անուանն իւրոյ ասելոն ։ ամէնա ։

Ամէն ասացին ամենայն ազգք երկրի ։ Ամէն ասացին
զաւուրս արքայութեան ՝ զի ընդ իւրեանց զամենայն
ազգս ունէր ՝ զի ընդ իւրեանց զամենայն
ազգս ունէր ։ Ամէն ասացին ամենայն ազգք երկրի ։
Ամէն ասացին ամենայն ազգք երկրի ։ Ամէն ասացին
զաւուրս արքայութեան ՝ զի ընդ իւրեանց զամենայն
ազգս ունէր ՝ զի ընդ իւրեանց զամենայն
ազգս ունէր ։ Ամէն ասացին ամենայն ազգք երկրի ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ո՞ր է ձեր անունը։ Ես Հայկ եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։ Ո՞ր ազգէն էք։ Ես Հայկազունի եմ։ Ո՞ր տեղացի էք։ Ես Տարօնեցի եմ։ Ո՞ր գաւառէն էք։ Ես Տուրուբերանցի եմ։ Ո՞ր գիւղէն էք։ Ես Հայկաշէնցի եմ։ Ո՞ր տանէն էք։ Ես Արամեան տանէն եմ։

և քեզ միայն փառք՝ խնայեսցես։"։

Եւ ես ասացի. Տէր իմ, դու գիտես։ Եւ նա ինձ ասաց։ Սրանք են որ եկան ի մեծ նեղութենէ, և լուացին զհանդերձս իւրեանց և սպիտակեցուցին զնոսա յարեան Գառնէ։ Վասն այսորիկ են առաջի աթոռոյ Աստուծոյ և ծառայեն նմա ցերեկ և գիշեր յեկեղեցւոջ նորա։ Եւ որ նստի յաթոռոյն՝ բնակեսցէ ի վերայ նոցա։ Ոչ այլ ևս քաղցցեն և ոչ ծարաւեսցեն, ոչ ևս հարկանիցէ զնոսա արեւ, ոչ ամենայն հուր։ Վասն զի գառն որ է առաջի աթոռոյն՝ հովիւ լիցի նոցա, և առաջնորդեսցէ զնոսա առ աղբերս ջուրց կենդանեաց։ Եւ սրբեսցէ Աստուած զամենայն արտասուս ի նոցանէ։

Եւ երբ բացաւ զկնիքն երրորդ, լուայ զերրորդ էակն ասելով. Եկ և տես։ Եւ տեսի, և ահա ձի սեւ, և որ նստէր ի նմա ունէր կշիռս ի ձեռին իւրում։ Եւ լուայ իբրեւ զձայն ի մէջ չորից կենդանեացն ասելով. Երեք չափք ցորենոյ հանապազ, և երեք չափք գարեաց հանապազ։ Եւ զձիթոյ և զգինւոյ մի՛ վնասեր։

Եւ երբ բացաւ զկնիքն չորրորդ, լուայ զձայն չորրորդ էակին ասելով. Եկ և տես։ Եւ տեսի, և ահա ձի դեղին, և որ նստէր ի նմա անուն նորա մահ, և դժոխք հետեւէին նմա։ Եւ տուաւ նոցա իշխանութիւն ի չորեքտասանից մասանց երկրի սրով և սովով և մահու և գազանաց երկրի։

Եւ երբ բացաւ զկնիքն հինգերորդ, տեսի զանձինս սպանելոցն վասն բանին Աստուծոյ և վասն վկայութեան զոր ունէին։ Եւ աղաղակեցին ձայնիւ մեծաւ ասելով. Մինչեւ յե՞րբ, Տէր սուրբ և ճշմարիտ, մի՞ դատիս և մի՞ վրէժխնդրես զարիւն մեր ի բնակչաց երկրի։ Եւ տուաւ նոցա ամենեցուն զգեստ սպիտակ, և ասացաւ նոցա՝ զի հանգիստ առցեն մինչեւ լցցին և ընկերքն նոցա ծառայքն Աստուծոյ որ ի սկզբանէ և եղբարքն նոցա որ պիտի սպանանիցին իբրեւ զնոսա։

Եւ երբ բացաւ զկնիքն վեցերորդ, եղեւ երկրաշարժ մեծ, և արեւ եղեւ սեւ իբրեւ զտոպրակ մազեղէն, և լուսին եղեւ իբրեւ զարիւն։ Եւ աստեղք երկնից անկան ի վերայ երկրի, որպէս թզենի ընկենու զպտուղս իւր անհասս յերկրաշարժէ սաստկէ։ Եւ երկինք հեռացան իբրեւ զմատեան որ փաթթուի, և ամենայն լերինք և կղզիք ի տեղեաց իւրեանց շարժեցան։ Եւ թագաւորք երկրի և մեծամեծք և հարուստք և զօրավարք և հզօրք և ամենայն ծառայ և ազատ պահեցին զանձինս ի քարանձաւս և ի ժայռս լերանց։ Եւ ասեն լերանցն և ժայռոցն. Անկարուք ի վերայ մեր և ծածկեցէք զմեզ յերեսաց նստելոյ յաթոռոյն և ի բարկութենէ Գառնէ։ Զի եկն աւուր մեծ բարկութեան նորա, և ո՞վ կարէ կալ առաջի նորա։

ԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՒՂԹԱՑ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՝ ՆԱՄԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՝ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՝

Ա. Ա՛ռաքեալք ասին առ Տէր. Յաւելո՛ զմեզ հաւատս։ Եւ ասէ Տէր. Եթէ ունիցիք հաւատս իբրեւ զհատ մանանխոյ, ասիցէք լերին այսմիկ. Երթ՝ ընդ ծով, եւ երթիցէ։ Եւ ոչ երկբայիցէ սրտիւ իւրով, այլ հաւատասցէ թէ եղիցի զոր ասէ՝ եղիցի նմա։ Ղուկ. ԺԷ. Ե. Զ։

Ա՛ռաքեալք ասեն առ Տէր. Յաւելո՛ զհաւատս մեզ։ Տէրն ասէ. Եթէ ունիցիք հաւատս իբրեւ զհատ մանանխոյ, ասիցէք լերին այսմիկ. Երթ՝ ընդ ծով, եւ երթիցէ։ Եւ ոչ երկբայիցէ սրտիւ իւրով, այլ հաւատասցէ թէ եղիցի զոր ասէ՝ եղիցի նմա։

: Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ հովիւն բարի, եւ գիտեմ զիմս եւ ճանաչին զիս իմ։ Որպէս ճանաչէ զիս հայրն, եւ ես ճանաչեմ զհայրն, եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարացն։ Եւ ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ են յայսմ գաւթէ, եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել, եւ ձայնի իմում լսիցեն, եւ եղիցի մի հօտ եւ մի հովիւ։ Վասն այնորիկ զիս սիրէ հայրն, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի առցեմ զայն դարձեալ։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ յինէն, այլ ես ինքնին դնեմ զայն։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զայն, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զայն դարձեալ։ Զայս պատուէր ընկալայ յաստուծոյ հաւր իմմէ։

(Ֆրանկ Ալեքսանդր)

Ալիշան Կիւրեղ. Ներս։

Ալիշան Կիւրեղ. Ներս։ Ես ի ձեզ ունիմ ինչ ասել։ Ասա

(Ps. 139)

Ps. 139:1 Lord, you have searched me and known me.
2 You know when I sit down and when I rise up;
you discern my thoughts from afar.
3 You search out my path and my lying down,
and are acquainted with all my ways.
4 Even before a word is on my tongue,
Lord, you know it completely.
5 You hem me in, behind and before,
and lay your hand upon me.
6 Such knowledge is too wonderful for me;
it is high; I cannot attain it.
7 Where can I go from your spirit?
Or where can I flee from your presence?
8 If I ascend to heaven, you are there;
if I make my bed in Sheol, you are there.
9 If I take the wings of the morning
and settle at the farthest limits of the sea,
10 even there your hand shall lead me,
and your right hand shall hold me fast.
11 If I say, "Surely the darkness shall cover me,
and the light around me become night,"
12 even the darkness is not dark to you;
the night is as bright as the day.
Darkness and light to you are both alike.
13 For it was you who formed my inward parts;
you knit me together in my mother's womb.
14 I praise you, for I am fearfully and wonderfully made.
Wonderful are your works;
that I know very well.
15 My frame was not hidden from you,
when I was being made in secret,
intricately woven in the depths of the earth.
16 Your eyes saw my unformed substance;
in your book were written, every one of them,
the days that were formed for me,
when none of them as yet existed.
17 How weighty to me are your thoughts, O God!
How vast is the sum of them!
18 I try to count them—they are more than the sand;
I come to the end—I am still with you.
19 O that you would kill the wicked, O God,
and that the bloodthirsty would depart from me—
20 those who speak maliciously against you,
your enemies who lift themselves up against you.
21 Do I not hate those who hate you, O Lord?
And do I not loathe those who rise up against you?
22 I hate them with perfect hatred;
I count them my enemies.
23 Search me, O God, and know my heart;
test me and know my thoughts.
24 See if there is any wicked way in me,
and lead me in the way everlasting.

Ex. 1. Ram has a book. Sita has a pen. Ram's book is in the house. Sita's pen is in the garden. Ram's book is not in the garden. Sita's pen is not in the house. Is Ram's book in the house? Is Sita's pen in the garden? Is Ram's book in the garden? Is Sita's pen in the house?

Ex. 2. Ram's book is not in the house. Sita's pen is not in the garden. Where is Ram's book? Where is Sita's pen? Ram's book is in the garden. Sita's pen is in the house.

Ex. 3. Ram's book is not in the garden. Sita's pen is not in the house. Where is Ram's book? Where is Sita's pen? Ram's book is in the house. Sita's pen is in the garden.

Ex. 4. Ram's book is not in the house. Sita's pen is not in the garden. Where is Ram's book? Where is Sita's pen? Ram's book is in the garden. Sita's pen is in the house.

Ex. 5. Ram's book is not in the garden. Sita's pen is not in the house. Where is Ram's book? Where is Sita's pen? Ram's book is in the house. Sita's pen is in the garden.

ի նմանէ ոչ ինչ ստացեալ։ ՚Ի ժամանակի մի ՚ի
ժամանակաց ՚ի նոյն ուխտն ՚ի Սուրբ Գրիգոր
ի Տարօն ՚ի Բագրեւանդ գաւառ ՚ի Մամիկոնէից
գեղջն ՚ի Վահրամաբերդ ՚ի Տարօն ՚ի Բագրեւանդ
գաւառ ՚ի Մամիկոնէից գեղջն ՚ի Վահրամաբերդ

[illegible] ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿರಿ. ಆದರೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾಜಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಶುದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಮೋಶೆಯು ಆज्ञापಿಸಿದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರಿ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಲಿ. ಆದರೆ ಅವನು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೇಸು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಹೊರಗೆ ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ಆದರೂ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

೨ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಕಪೆರ್ನೌಮಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದನು. ಆಗ ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆಂದು ಜನರು ಕೇಳಿದರು. ೨ ಆಗ ಅನೇಕರು ಕೂಡಿಬಂದರು. ಬಾಗಿಲಿನ ಹತ್ತಿರವೂ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವನು ಅವರಿಗೆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ೩ ಆಗ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ರೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ೪ ಆದರೆ ಜನಸಮೂಹದ ನಿಮಿತ್ತ ಅವನನ್ನು ಯೇಸುವಿನ ಬಳಿಗೆ ತರಲಾಗದೆ ಅವರು ಅವನು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದ ಮಾಡನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಕೆಡವಿ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿದ್ದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ೫ ಯೇಸು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ರೋಗಿಗೆ "ಮಗನೇ, ನಿನ್ನ ಪಾಪಗಳು ನಿನಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೬ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು: ೭ "ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಹೀಗೆ ದೂಷಣೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದೇಕೆ? ದೇವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲು ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ?" ೮ ಯೇಸು ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ "ನೀವು ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ? ೯ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ರೋಗಿಗೆ 'ನಿನ್ನ ಪಾಪಗಳು ನಿನಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವೋ? ಅಥವಾ 'ಎದ್ದು ನಿನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಡೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವೋ? ೧೦ ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಮನುಷ್ಯಕುಮಾರನಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು" ೧೧ ಆತನು ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ರೋಗಿಗೆ "ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎದ್ದು ನಿನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೧೨ ಆಗ ಅವನು ಎದ್ದು ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಮಹಿಮೆಪಡಿಸಿ "ನಾವು ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೧೩ ಆತನು ಮತ್ತೆ ಸಮುದ್ರದ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಆತನು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ೧೪ ಆತನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಫಾಯನ ಮಗನಾದ ಲೇವಿಯು ಸುಂಕದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆತನಿಗೆ "ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವನು ಎದ್ದು ಆತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ೧೫ ಆತನು ಲೇವಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಅನೇಕ ಸುಂಕದವರು ಮತ್ತು ಪಾಪಿಗಳು ಯೇಸುವಿನೊಂದಿಗೂ ಆತನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೬ ಆಗ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಫರಿಸಾಯರ ಪಕ್ಷದವರು ಆತನು ಪಾಪಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಸುಂಕದವರೊಂದಿಗೂ ಊಟಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆತನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ "ಆತನು ಸುಂಕದವರೊಂದಿಗೂ ಪಾಪಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಊಟಮಾಡುವುದೇಕೆ?" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೭ ಯೇಸು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ "ಆರೋಗ್ಯವಂತರಿಗೆ ವೈದ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ನಾನು ನೀತಿವಂತರನ್ನು ಕರೆಯಲು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೧೮ ಯೋಹಾನನ ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಫರಿಸಾಯರು ಉಪವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೆಲವರು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು "ಯೋಹಾನನ ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಫರಿಸಾಯರ ಶಿಷ್ಯರು ಉಪವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು ಉಪವಾಸಮಾಡದಿರುವುದೇಕೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ೧೯ ಯೇಸು ಅವರಿಗೆ "ಮದುಮಗನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವಾಗ ಮದುಮಗನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಉಪವಾಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮದುಮಗನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಅವರು ಉಪವಾಸಮಾಡಲಾರರು. ೨೦ ಆದರೆ ಮದುಮಗನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲ್ಪಡುವ ದಿವಸಗಳು ಬರುವವು. ಆಗ ಅವರು ಆ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸಮಾಡುವರು. ೨೧ ಯಾರೂ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಹೊಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸ ತುಂಡು ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ ಹರಿಯುವುದು. ಆಗ ಹರಿದುದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ೨೨ ಯಾರೂ ಹೊಸ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಹಳೆಯ ಚರ್ಮದ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವು ಚೀಲಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು. ಆಗ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವೂ ಚೀಲಗಳೂ ಹಾಳಾಗುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಹೊಸ ಚರ್ಮದ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಡಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೨೩ ಒಂದು ಸಬ್ಬತ್ ದಿನದಂದು ಆತನು ಪೈರುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತನ ಶಿಷ್ಯರು ತೆನೆಗಳನ್ನು ಕೀಳುತ್ತಾ ಹೋದರು. ೨೪ ಆಗ ಫರಿಸಾಯರು ಆತನಿಗೆ "ಸಬ್ಬತ್ ದಿನದಂದು ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು ಮಾಡುವುದೇಕೆ?" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೨೫ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ದಾವೀದನು ಮತ್ತು ಅವನ ಜೊತೆಯವರು ಹಸಿದಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಓದಿಲ್ಲವೇ? ೨೬ ಅವನು ಅಬ್ಯಾತಾರನೆಂಬ ಮಹಾಯಾಜಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯಾಜಕರಲ್ಲದವರು ತಿನ್ನಬಾರದಿದ್ದ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ತನ್ನ ಜೊತೆಯವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲವೇ?" ೨೭ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ಸಬ್ಬತ್ ದಿನವು ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಉಂಟಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಮನುಷ್ಯನು ಸಬ್ಬತ್ ದಿನಕ್ಕಾಗಿ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ೨೮ ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯಕುಮಾರನು ಸಬ್ಬತ್ ದಿನಕ್ಕೂ ಒಡೆಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೩ ಆತನು ಮತ್ತೆ ಸಭಾಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಕೈ ಒಣಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ೨ ಆತನ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ಆತನು ಸಬ್ಬತ್ ದಿನದಂದು ಅವನನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವನೋ ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೩ ಆತನು ಒಣಗಿದ ಕೈಯುಳ್ಳವನಿಗೆ "ಎದ್ದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೪ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ಸಬ್ಬತ್ ದಿನದಂದು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೋ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೋ? ಜೀವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸರಿಯೋ ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಸರಿಯೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಅವರು ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು. ೫ ಆತನು ಅವರ ಹೃದಯಗಳ ಕಠಿಣತನವನ್ನು ಕಂಡು ಕೋಪದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ "ನಿನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಚಾಚು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅವನು ಚಾಚಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಕೈ ಸ್ವಸ್ಥವಾಯಿತು. ೬ ಆಗ ಫರಿಸಾಯರು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ತಕ್ಷಣ ಹೆರೋದ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಆತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು.

೭ ಯೇಸು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಗಲಿಲಾಯದಿಂದಲೂ ಯೂದಾಯದಿಂದಲೂ ೮ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನಿಂದಲೂ ಇದೂಮೆಯದಿಂದಲೂ ಯೊರ್ದನಿನ ಆಚೆಯಿಂದಲೂ ತೂರ್ ಸೀದೋನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಆತನು ಮಾಡಿದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ೯ ಜನಸಮೂಹವು ಆತನನ್ನು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೋಣಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಆತನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ೧೦ ಆತನು ಅನೇಕರನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರೋಗಪೀಡಿತರೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಆತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೧ ಅಶುದ್ಧಾತ್ಮಗಳು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆತನ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದು "ನೀನು ದೇವರ ಮಗನು" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ೧೨ ಆದರೆ ಆತನು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟನು.

೧೩ ಆತನು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತಿ ತಾನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದನು. ಅವರು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ೧೪ ಆತನು ಅವರಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು. ಅವರು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಇರಲೆಂದೂ ಆತನು ಅವರನ್ನು ಸಾರಲು ಕಳುಹಿಸಲೆಂದೂ ೧೫ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವರಾಗಿರಲೆಂದೂ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು. ೧೬ ಆತನು ಸೀಮೋನನಿಗೆ ಪೇತ್ರನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ೧೭ ಜೆಬೆದಾಯನ ಮಗನಾದ ಯಾಕೋಬನಿಗೂ ಯಾಕೋಬನ ತಮ್ಮನಾದ ಯೋಹಾನನಿಗೂ ಬೊವನೆರ್ಗೆಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅಂದರೆ ಗುಡುಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರ್ಥ. ೧೮ ಅಂದ್ರೆಯ, ಫಿಲಿಪ್ಪ, ಬಾರ್ತೊಲೊಮಾಯ, ಮತ್ತಾಯ, ತೋಮ, ಅಲ್ಫಾಯನ ಮಗನಾದ ಯಾಕೋಬ, ತದ್ದಾಯ, ಕಾನಾನ್ಯನಾದ ಸೀಮೋನ, ೧೯ ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಿದ ಇಸ್ಕರಿಯೋತ್ ಯೂದ ಎಂಬವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು.

೨೦ ಆತನು ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಜನಸಮೂಹವು ಮತ್ತೆ ಕೂಡಿಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೂ ಆತನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಊಟಮಾಡಲು ಸಹ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ೨೧ ಆತನ ಬಂಧುಗಳು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿ ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೊರಟರು. ೨೨ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಇವನು ಬೆಯೆಲ್ಜೆಬೂಲನನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ದೆವ್ವಗಳ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸೈತಾನನ ಸಹಾಯದಿಂದ ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೨೩ ಆತನು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಸಾಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ "ಸೈತಾನನು ಸೈತಾನನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲನು? ೨೪ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಒಡಕಾದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯವು ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ೨೫ ಒಂದು ಮನೆಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಒಡಕಾದರೆ ಆ ಮನೆಯು ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ೨೬ ಸೈತಾನನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಒಡಕಾಗಿ ಎದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಅಳಿದುಹೋಗುವನು. ೨೭ ಯಾರೂ ಬಲಿಷ್ಠನ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಲಾರರು. ಮೊದಲು ಬಲಿಷ್ಠನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಬಲ್ಲರು. ೨೮ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ದೂಷಣೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೨೯ ಆದರೆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ದೂಷಣೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವವನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಕ್ಷಮೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ಶಾಶ್ವತ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೩೦ ಅವರು "ಆತನಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧಾತ್ಮವಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೩೧ ಆತನ ತಾಯಿಯೂ ಸಹೋದರರೂ ಬಂದು ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ಆತನನ್ನು ಕರೆಯಲು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ೩೨ ಜನಸಮೂಹವು ಆತನ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಅವರು ಆತನಿಗೆ "ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯೂ ಸಹೋದರರೂ ಹೊರಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೩೩ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ನನ್ನ ತಾಯಿ ಯಾರು? ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಯಾರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ೩೪ ಆತನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿದ್ದವರನ್ನು ನೋಡಿ "ಇಗೋ, ನನ್ನ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು! ೩೫ ದೇವರ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡುವವನೇ ನನ್ನ ಸಹೋದರನೂ ಸಹೋದರಿಯೂ ತಾಯಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೪ ಆತನು ಮತ್ತೆ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅನೇಕ ಜನರು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಕೂಡಿಬಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತನು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ೨ ಆತನು ಅವರಿಗೆ ಸಾಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಆತನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ೩ "ಕೇಳಿರಿ, ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಬಿತ್ತಲು ಹೊರಟನು. ೪ ಅವನು ಬಿತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು. ಆಗ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟವು. ೫ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಆಳವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವು ಬೇಗನೆ ಮೊಳೆತವು. ೬ ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನು ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ ಅವು ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಾಡಿಹೋದವು. ಬೇರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವು ಒಣಗಿಹೋದವು. ೭ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು. ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಬಿಟ್ಟವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಫಲಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ೮ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು. ಅವು ಮೊಳೆತು ಬೆಳೆದು ಫಲಕೊಟ್ಟವು. ಕೆಲವು ಮೂವತ್ತರಷ್ಟು, ಕೆಲವು ಅರವತ್ತರಷ್ಟು, ಕೆಲವು ನೂರರಷ್ಟು ಫಲಕೊಟ್ಟವು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೯ ಆತನು "ಕಿವಿಯುಳ್ಳವನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೧೦ ಆತನು ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರೂ ಆತನ ಸುತ್ತಲಿದ್ದವರೂ ಸಾಮ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ೧೧ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ದೇವರ ರಾಜ್ಯದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿರುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ೧೨ ಅವರು ನೋಡಿದರೂ ಗ್ರಹಿಸದೆ ಕೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಮಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೧೩ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ಈ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಉಳಿದ ಸಾಮ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ? ೧೪ ರೈತನು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾನೆ. ೧೫ ಕೆಲವರು ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬೀಜಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸೈತಾನನು ಬಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ೧೬ ಕೆಲವರು ಕಲ್ಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬೀಜಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ೧೭ ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಾಕ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಸಂಕಟವೋ ಹಿಂಸೆಯೋ ಬಂದಾಗ ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಎಡವಿಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ೧೮ ಕೆಲವರು ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬೀಜಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ೧೯ ಲೋಕದ ಚಿಂತೆಗಳು, ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮೋಸ, ಇತರ ಆಸೆಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಫಲಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ೨೦ ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬೀಜಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮೂವತ್ತರಷ್ಟು, ಅರವತ್ತರಷ್ಟು, ನೂರರಷ್ಟು ಫಲಕೊಡುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೨೧ ಆತನು ಅವರಿಗೆ "ದೀಪವನ್ನು ಪಾತ್ರೆಯ ಕೆಳಗೆ ಅಥವಾ ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಇಡಲು ತರುವರೇ? ಅದನ್ನು ದೀಪಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ಇಡಲು ತರುವರಲ್ಲವೇ? ೨೨ ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಪ್ತವಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಪ್ರಕಟವಾಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್

(ئەسەرى ئەبو ئەلعەلا)

ئەم ئەبو ئەلعەلا ئەسەرى ئەبو ئەلعەلا، ئەسەرى ئەبو ئەلعەلا ئەسەرى ئەبو ئەلعەلا ئەسەرى ئەبو ئەلعەلا

մարդեսարին ի գիտութիւն՝ Հրէշտակին տուեալ
տուէ՛ր։ քան։ Ա՛ր ՚ի վերայեալն առնելոյն
դայլին Յաղխեր նուաստ զգեստիւ վիր
շուայլին ։ ի՛ գէմ հեղգնոտին ՚ի Յոյնեան
հնդկին քարձրացուցեր զմեզ ՚ի չեր
կին հա ։ քարեխօսե՛ ։

ե՛ Յարեայր երեեցայր աւետարանչին ։ յոյն
և մե՛զ միլիոնիչ ընդմեռա ։
Ինչ քրիստոսէ՛ն թուզտուրին ե
անմահին՝ ։ Երկին ի աւգտանէ՛ն և
շյատրելիչ՛ե քո միտաբերե՛ն ։
Թատրե՛ք միրոնին՝ և Ալուծնին
անմահին՝ ։ միրոնիւս շիմնադրուե՛ր
քո՛ զոր ըստուգեալ աւետարանին ա՛ր
ըեսարե՛ր ։ քիմ սրբերին ։

Ա՛ղեքս՛ր. կենդանի քանիսող շնորհ
հոգի ե միջե՛ն ի քարձունս ։ զանա՛ն
ապականե աւետարե՛ր ։ Ա՛ր ի միրոնից չուերեն
գրուածքեր ։ ի՛ գէմ նեղգնոտին միջնադա
նորին քարձրացուցեր զմեզ ՚ի չեր
կին հա ։ քարեխօսե՛ ։

բարձրացաւցին մարիամ՝ պարծանք
ասէ մեծ։ Ա՛ր քան զերկնայինսն
44 | ի՛ քէզ եմք ապաւինեալ. քեզ մայր
ասէ մեծ։ Ա՛ր քան զերկնայինսն
եղեալ ես մեծ։ Ա՛ր զմբնդաթեալն
նորոգեա մեզ շուր ըզնոր քո շեկեղե
ցի. պէս պէս շնորհաց քոց պարգե
ւօր քրիստոնէից մանկունըդ քո ստան։
գ՚ Մայր անարատ զբերդն բարեխնամ
մարգարէիդ. որ առաջի՛ն ես հո
գւոց և մարմնոց՝. մի՛ շեա զինքդ՝
ցեւտերն մեր. և հնազան ընդ մեզ
քո։ Ա՛ղբիւր սիրոյ ես որ գի՛
թաձդ ես առ մարեդեսեան. և խոս
չիւ և պարեսայդ գնեցեր ըզքո ժո
ղովուրդդ՝. մի՛ շեա զգլուխ արեան
քոյ տալ. ո՛ հանգի՛ր ընդ ս՚երամ քո։
Ա՛ծագի՛դ ձրիշմարիտ որ առեիւդ
ես սուրբսուրբ երկիր. և լո՛ցուցի՛չ ո՛
մեռելոց. մի՛շեա։

(Տաճկ Ալֆաբէթ)

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց ւ փ ք օ ֆ

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ Ր Ց Ւ Փ Ք Օ Ֆ

Ա Ա՛ Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ Ր Ց Ւ Փ Ք Օ Ֆ

ա ա՛ բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց ւ փ ք օ

Եւ ասէ Տէրն ցՄովսէս՝ Ես եմ Էհեհ Ասէր՝ որ եմ Էհեհ՝ եւ ասէ՝ Այսպէս ասասցես որդւոցն Իսրայելի՝ Էհեհ առաքեաց զիս առ ձեզ։ Եւ ասէ Աստուած ցՄովսէս՝ Այսպէս ասասցես որդւոցն Իսրայելի՝ Տէր Աստուած հարցն ձերոց՝ Աստուած Աբրահամու՝ եւ Աստուած Իսահակայ՝ եւ Աստուած Յակոբայ՝ առաքեաց զիս առ ձեզ։ Սա է անուն իմ յաւիտեան՝ եւ յիշատակ իմ յազգս եւ յազգս։ Գնա՝ եւ ժողովեա զծերս որդւոցն Իսրայելի՝ եւ ասասցես ցնոսա՝ Տէր Աստուած հարցն ձերոց՝ Աստուած Աբրահամու՝ Աստուած Իսահակայ՝ եւ Աստուած Յակոբայ՝ երեւեցաւ ինձ՝ ասելով՝ Այցելութեամբ այցելի ձեզ՝ եւ տեսի զամենայն որ առ ձեզ՝ եւ զչարութիւնն որ գործի ձեզ ի Եգիպտոս։ Եւ ասացի՝ Ելից զձեզ ի չարչարանաց Եգիպտացւոց առ երկիր Քանանացւոց՝ եւ Քետացւոց՝ եւ Ամովրհացւոց՝ եւ Փերեզացւոց՝ եւ Եւեցւոց՝ եւ Յեբուսացւոց՝ առ երկիր յորում հոսի կաթն եւ մեղր։ Եւ լուիցեն ձայնի քումմէ՝ եւ մտցես դու եւ ծերք որդւոցն Իսրայելի առ թագաւորն Եգիպտացւոց՝ եւ ասասցես ցնա՝ Տէր Աստուած Եբրայեցւոց կոչեաց զմեզ։ Եւ արդ երթիցուք ճանապարհ երից աւուրց յանապատ՝ եւ պատարագեսցուք Տեառն Աստուծոյ մերոյ։ Եւ ես գիտեմ զի ոչ թողուցէ զձեզ թագաւորն Եգիպտացւոց երթալ՝ եթէ ոչ ձեռամբ հզօր։ Եւ առաքեցից զձեռն իմ՝ եւ հարից զԵգիպտոս զամենայն հրաշս իմ՝ զոր արարից ի նմա՝ եւ յետ այնորիկ թողուցէ զձեզ։ Եւ տացեն շնորհս ժողովրդեանդ այսմիկ առաջի Եգիպտացւոց՝ եւ եղիցի երթալ ձեզ՝ ոչ ելանիցէք ունայն։ Եւ խնդրեսցէ կին ամենայն ընկերուհւոյ իւրոյ՝ եւ որ մերձ կայ տանն իւրոյ՝ սպասս արծաթեայս եւ սպասս ոսկեայս՝ եւ հանդերձս։ Եւ զգեցուցանիցէք զորդիս ձեր եւ զդուստերս ձեր՝ եւ կողոպտեսջիք զԵգիպտոս։

ասեցին ցնծալով մեր գնալը, և
զի ոչ ոք ընդդիմացաւ մեր գնալոյ
ի տունս իւրեանց գիշերանոցի, ոչ
ընդունելութեան ի մեզ ցուցին
կերակրոց, եւ ոչ ինչ ուրեք ի
մեզ գտին, այլ առաքեցին զմեզ
խաղաղութեամբ, որ էիմք ուղ-
ղափառք եւ յաստուածասիրեալ
կուսէն մարիամայ. և զգեցաք ըզ
հնացեալ մարմինս ծառայութեան մերոց,
զոր ծառայեցուցաք մինչև մեռանիլ
մեզ ի գործս կիրս պղծութեան, և
ապականութեան ի մեռանելոյ մերոյ
մեռանիլ ի մեղս, և ի մեղացն
ազատեալ ի ծառայութենէ մեղաց
և ի գործոց նոցա, և ընտրեցաք
զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի
ասեն զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի
ասեն զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի
ասեն զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի
ասեն զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի
ասեն զանմահութիւն ։ Ո՛վ զարմանալի

(Ա՝ երես հետագային)

Ինչու՞ մարգասիրն ուր աշխարհը եղավ
Հոգի մարդու ու վիրավոր սիրտ,
Եվ խոսքերդ յաղթական ոգեշունչ
Ցող ես ընկա ես միշտաղթուկ խաչի,
Գիրքդ ընծա ես մեզ մեծագին։ Ու վիրակ
Ապրող ես, և տառապողներ
Կան։ Ու ինչ չէրուն միացիր դու
Սիրտ Հայոց, Հայոց ոգիդ ես դու։
Ամեն ինչ ես դու Հայոց համար
Ամեն տեղ ես դու գնդակի հանդուգն
Ու ամեն տեղ ես դու ցնծագին
Հանդուգն ես դու ամեն տեղ։ Ինչ նոսիր գա
Ամեն տեղ ես դու ցնծագին
Հանդուգն ես դու ամեն տեղ։ Ինչ նոսիր գա
Ամեն տեղ ես դու ցնծագին
Հանդուգն ես դու ամեն տեղ։ Ինչ նոսիր գա

ԿԱՐԻՔ ՉԿԱՐԱՑ ՍՏԱՑ ԸՆԴՈՒՆԵԼ ՀԱՒԱՏՔ ԴՈ ՝ ԻՄ
ՀԱՒԱՏՔՍՏԵՒԱՆՑՆ ԱՐԴԱՐՈՑ ։ ԵՒ ԹՈՒՆԵՒ
՝ԻՄ ՀԱՄԱՐԱՒ ԵՂԵՑ ՔՈՑ ՝ԻՄ ՁԵՌՆՆ ՓՐԿՈՒԵՑ
ՍԻԱՑՆԻՑ ԴՈ ։ ԵՒ ՆՈՒՐԱԳՈՒԵՑԻՔ ՀՈԳՈՒՈՅՆ
ԵՂԵՑ ։ ՈՒՐԱԽ ԹՒՍՈՒՄՆԻՑ ՀՈՅԼՈՅՆ ԱՄԵՆ
ՆԱԿԱՏԱԼ ԱՅԾՄ ԵՒ ՍԻՐԱՑ ԵՒ ՅԱՏԼ՝։

Ի֊ԼԻԼՈ ԱՒԼ՝։

Ի֊ՀՈՒՍ ՀԱՄԱՐՈՒԼ ԵՂԵՐ ԶԱՒԱԿՆԵՐԱՑ ԻՄ ։
ԵՒ ԱՂԱՐ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆՆ ԻՒՐՈՑ ՈՒԺ ՈՉ ԿՆԱՑ
ԱՒԱՒՂԻ ԻՄ ։ ԱՒԱՂՑԱՑ ԱՒԱՐՆԱԿԻՑՆ ԸՆ֊
ԴՈՒՆԱՑԱՑ Ե ԱՒԱՐՆԱՑԱՑ ՄԱՐԴՈՒ ՍՆԵՑԱՒ ։
Ի֊ԱՒԱՐՏԻՆ ՈՐԿԷ ՝ԻՆ ԱՊԱՍԱԿԵԼԻՆ ՀՐՕՐԻ
ՄԱՐԴՈՒ · ԱՒԱՂԱՑԱՑ ՝ԻՆ ՊՈՒԱԼ ԽՈՏՈՒԼԼԻՆ · ՊԱՏՈՒ
ՀԱՒ՝ ԵՒ ՈՉ ՊԱՀԱՏ ՀՈՒԱՄ ՓՈՂՈՒԼԼԻՆ ։

ՈՒՐԱԽ ԱՒԱՒ՝՝ ՝ԻՆ ԱՒԱՂՆԻ՝։

( ) ՈՐՊԵՍԶԻ Ե ՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅՑԱ ԱՒՈՒ ՄԵՐՈՑ
ՍՏՈՒՔ ։ ՀՐԱՄԱՆ ՊՀՊԱՆՈՒԹԵՑՆ Ե ՅԱՆ
ՅԱՒԻՏ ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԵՑՆ ։ ՈՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏԱՑՆ
ՊԱՏՐԱՍՏԵՑԻՆ ՀՈԳՈՒՈՅՆ ։ ԱՒԱՂ ՝ԻՆ ԱՅՍՈՒ
ԼՈՒՆ ԼՈՒՑԱՒՈՐԱՑ ՄԵՌ ՄԱՀԱՊԱՐՏԱՑ ՁԱՅՆԻՆ
ՀՈԳՈՒՈՅՆ ԵՂԵՑ ՝ ՈՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏԱՑՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՄԵՂՔ ՅԱՅՍ ՆԵՐՔՈՒՆ ԼՍԵՑԻՆ ։ ԵՒ ՝ԻՆ ԱՅՍՈՒ
ՄԱՀԿԱՆԱՑՆ ՀՈԳՈՒՈՅՆ ԵՂԵՑ ։ ՈՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏԱՑՆ
ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵՂՔ ՅԱՅՍ ՆԵՐՔՈՒՆ ԼՍԵՑԻՆ ։
ՈՐՊԵՍԶԻ ՈՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԵՑՆ ՀՈԳՈՒՈՅՆ
ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵՂՔ ՅԱՅՍ ՆԵՐՔՈՒՆ ԼՍԵՑԻՆ ։
ՈՐՊԵՍԶԻ ՈՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԵՑՆ ՀՈԳՈՒՈՅՆ

զմեզ՝ և փրկեացէ՛։ Զանգի յոտս մեր
ոմն յայնպիսիսկ մեղաւանէ փրկեաց
զմեզ, ոմ յարեաւ՛ զմեռեալս։ Ո՞վ
յայնչինս զվէրս մեղաց ընկիաւեք,
զի մի՛ յայնչինս ապաստանիցեմք՝ այլ
ընդ մեզ՝ և կեցուցէ։ Ո՞վ պատմէ
զանգիտացաք, մինչեւ ոչ յոյս լինէր
մեզ։ զի առաւել քան զկայն մեր
վասն նեղութեանս մերոյ էր մեզ
կամիլ ոգիս լինել զչէզ իւրաքանչ
ոքա։ Զանգի ոչ ի մեզ զօրացաք,
այլ ի քեզ՝ որ կեցուցանես զմեռեալս։
Զանգի ոչ ի մեզ յուսացաք, այլ ի
քեզ՝ որ յարուցանես զմեռեալս։ Զանգի
ոչ ի մեզ ապաստանեցաք, այլ ի քեզ՝
որ ազատես զանձինս։ Զանգի ոչ ի
մեզ ապաւինեցաք, այլ ի քեզ՝ որ
ապրեցուցանես զանձինս։ Զանգի ոչ
ի մեզ հաստատեցաք, այլ ի քեզ՝ որ
զանձինս ի մահ մատնեցեր, զի մի՛
ի մեզ, այլ ի քեզ՝ որ զանձինս ի
մահ մատնեցեր, զի մի՛ ի մեզ, այլ
ի քեզ՝ որ զանձինս ի մահ մատնեցեր,
զի մի՛ ի մեզ, այլ ի քեզ՝ որ զան
ձինս ի մահ մատնեցեր, զի մի՛ ի
մեզ, այլ ի քեզ՝ որ զանձինս ի մահ
մատնեցեր, զի մի՛ ի մեզ, այլ ի քեզ՝
որ զանձինս ի մահ մատնեցեր, զի
մի՛ ի մեզ, այլ ի քեզ՝ որ զանձինս
ի

ցեղս եմք մեք մեծ տանկատիկն միլիոնացի
օգնականներս ալ ամենից ձեռքս մէջ մեր

Ուշադրութիւն։

Ընկերներս իմով եմ ես ամէն կարդացողի.
Ձայնիւ իմով առ ինձ, եկայքէ առիս

Մէ Պետրոս" ըսած "Ծօհ"։

Աստուածային եմ յիս և ասէ ցնոս,
ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ոչ կարէ
որդի մարդոյ առնել յանձնէ և
ոչ ինչ, քանզի ոչ տեսանիցէ զհոգին
զին առնէ։ զի զար նմոյն առնէ, ըզ
նոյն և որդին նմին նման գործէ։
Օ՛ի հայր սիրէ՛ զորդի, և զամ
ինչ ցուցանէ՛ նմա զոր ինքն առնէ։
և մեծս սոցիս կա ցուն զարհուրեցուցանէ՛ նման զգործս՝ ընդ
զարմանալ։ Օ՛ի ոչ հայր յարու
ցանէ՛ զմեռեալս և կենդանացնէ առ
նէ, նոյնպէս և որդի զորս կամի
կենդանացնէ առնէ։ Այլ ոչ երբէք հայր
դատէ զոք, այլ զամ զդատաստանն
ետ որդւոյ իւրում։ զի ամէնք պատ
ճեսցեն զորդի՝ ոպէս պատուեն զհայր։

(Sample Illustration)

Ա՛յդ ամենակալ տէր ասէ մեր, որ բռնե՛ր զիմաստունս ի խորամանկութեան իւրեանց, եւ հնարս չարեաց տկարացուցանէ. զի ոչ կարասցեն ձեռք նոցա գործել զոր կամին: Ա՛յլ ազատէմք զձեզ հայր երկնաւոր ի վէր ի մէնջ ընկենուլոց, զոր ասացեալ է. Ոչ ոք կարէ զկարասի զօրաւորի մտանել եւ զկարասին նորա յափշտակել, եթէ նախ զզօրաւորն չկապիցէ, եւ ապա զտունն նորա յափշտակիցէ: Ա՛յլ դուք ողորմած տէր՝ ժառանգեսցէք: Ա՛յլ դուք ողորմած տէր՝ կիր մահու, եւ զանխիթաբեր կեանս սեցաք ի դրախտին՝ եւ անկաք յեր Ասէ Նոյ խաբեալ ի չարէն՝ արտաքս պարգեւօք եւ առատ ողորմութեամբ քոյ: Նուէր քոյոյ եղեալ բարեաց զիմաստութիւն քոյ եղեալ ի կեանս եւ ի փառաբա եւ սահեցեր զմարդն ի հողոյ, եւ լրատուէր քոյ զչարչարանս արարեր.

փափկութեբ դրախտին բացօդ։
ե՛ւ ծառն վիմածին՝ աղբիւրաբ։
Հրկնի և երկրի արդար գաւառ։
Հօր և Հոգւոյ համագոյակից։
Այս լերան սեղ լուսաշող։
Հարեալներդ զանգուած քո զմայր։
Ո՛ր փոխանակ մեղաւորաց ընդ մեզ։
Ամենաւրական մնհուսամբ քո։
Ընծայեալ քաղցրութբ սրտի։
Հանրակրօնական ծոցոյդ հօր։
Ո՛ր ընդ հաղացեալ բնութիւնս։
Ո՛ր նրատի ընդ այմ հօր ծրնս։
Ընդհանրութեանդ տալօղ քո և։
Ո՛ր հանդերձեալ գալ ի
սրն մեծ փրկութբ։
Ընդ ամ որ ի ծոց հօր վա
Հարսն Քրիստոսի։
Ա՛ւ ապա փառն յերկնից, և ասեն

(Ա՝ երես 149-ից)

և՝ ի վեր կացեալ ոչ՝ ինչ ետուն նոցա, և ոչ՝ ինչ ասացին նոցա՝ ի վերայ բանին զոր խոսեցաւ ընդ նոսա։ Այլ հրամայեաց նոցա՝ ասելով։ Ոչ՝ ինչ ինձ պիտանի է ձեզ, ի տանջանս ընկենուլ զիս։ Եւ ես ոչ՝ ինչ ունիմ ձեզ տալ, զոր ինձ ոչ՝ ինչ պիտանի է։ Եւ

(ترجمهٔ «مسیحی نو»)

مسیحی نو

نمایشنامه‌ای در سه پرده

اثر

ژان کوکتو

ترجمهٔ

ابوالحسن نجفی

و

مهشید امیرشاهی

۱۳۴۱

ولا يجوز أن يكون الأمر بالتوبة بعد الإسلام ، لأن الإسلام يجب ما قبله ، ولا يجوز أن يكون بعد الهجرة ، لأن الهجرة تجب ما قبلها ، ولا يجوز أن يكون بعد الحج ، لأن الحج يكفر ما قبله ، فلم يبق إلا أن يكون بعد الصلاة ، لأن الصلاة لا تكفر ما قبلها ، وإنما تكفر ما بعدها ، فلذلك قال : "ثم توبوا إليه" ، أي ارجعوا إليه بالطاعة بعد الصلاة ، "إن ربي رحيم ودود" ، أي رحيم بالمؤمنين ، ودود لهم ، أي يحبهم ويحبونه ، "قالوا يا شعيب ما نفقه كثيرا مما تقول" ، أي ما نعلم كثيرا مما تقول ، "وإنا لنراك فينا ضعيفا" ، أي ذليلا ، "ولولا رهطك لرجمناك" ، أي لقتلناك بالحجارة ، "وما أنت علينا بعزيز" ، أي بمكرم ، "قال يا قوم أرهطي أعز عليكم من الله" ، أي أفعشيرتي أعز عليكم من الله ، "واتخذتموه وراءكم ظهريا" ، أي نبذتموه وراء ظهوركم ، "إن ربي بما تعملون محيط" ، أي عالم بما تعملون ، "ويا قوم اعملوا على مكانتكم" ، أي على تمكنكم ، "إني عامل" ، أي على تمكني ، "سوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ومن هو كاذب" ، أي سوف تعلمون من يأتيه عذاب يذله ويهينه ، ومن هو كاذب ، "وارتقبوا إني معكم رقيب" ، أي انتظروا إني معكم منتظر ، "ولما جاء أمرنا نجينا شعيبا والذين آمنوا معه برحمة منا" ، أي بنعمة منا ، "وأخذت الذين ظلموا الصيحة" ، أي صيحة جبريل ، "فأصبحوا في ديارهم جاثمين" ، أي ميتين ، "كأن لم يغنوا فيها" ، أي كأن لم يقيموا فيها ، "ألا بعدا لمدين كما بعدت ثمود" ، أي هلاكا لمدين كما هلكت ثمود ، "ولقد أرسلنا موسى بآياتنا وسلطان مبين" ، أي بحجة بينة ، "إلى فرعون وملئه فاتبعوا أمر فرعون وما أمر فرعون برشيد" ، أي بمرشد ، "يقدم قومه يوم القيامة فأوردهم النار وبئس الورد المورود" ، أي بئس الورد الذي يردونه ، "وأتبعوا في هذه لعنة ويوم القيامة بئس الرفد المرفود" ، أي بئس العون المعان ، "ذلك من أنباء القرى نقصه عليك منها قائم وحصيد" ، أي من أخبار القرى نقص عليك منها قائم ، أي باق ، وحصيد ، أي هالك ، "وما ظلمناهم ولكن ظلموا أنفسهم فما أغنت عنهم آلهتهم التي يدعون من دون الله من شيء لما جاء أمر ربك وما زادوهم غير تتبيب" ، أي غير تخسير ، "وكذلك أخذ ربك إذا أخذ القرى وهي ظالمة إن أخذه أليم شديد" ، أي موجع ، "إن في ذلك لآية لمن خاف عذاب الآخرة ذلك يوم مجموع له الناس وذلك يوم مشهود" ، أي يشهده أهل السماء وأهل الأرض ، "وما نؤخره إلا لأجل معدود" ، أي لوقت معلوم ، "يوم يأت لا تكلم نفس إلا بإذنه فمنهم شقي وسعيد" ، أي فمن كتب عليه الشقاء ، ومن كتب عليه السعادة ، "فأما الذين شقوا ففي النار لهم فيها زفير وشهيق" ، أي صوت شديد ، "خالدين فيها ما دامت السماوات والأرض إلا ما شاء ربك إن ربك فعال لما يريد" ، أي يفعل ما يريد ، "وأما الذين سعدوا ففي الجنة خالدين فيها ما دامت السماوات والأرض إلا ما شاء ربك عطاء غير مجذوذ" ، أي غير مقطوع ، "فلا تك في مرية مما يعبد هؤلاء ما يعبدون إلا كما يعبد آباؤهم من قبل وإنا لموفوهم نصيبهم غير منقوص" ، أي غير مبخوس ، "ولقد آتينا موسى الكتاب فاختلف فيه ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي بينهم وإنهم لفي شك منه مريب" ، أي في شك من القرآن ، مريب ، أي موقع في الريبة ، "وإن كلا لما ليوفينهم ربك أعمالهم إنه بما يعملون خبير" ، أي عالم بما يعملون ، "فاستقم كما أمرت ومن تاب معك ولا تطغوا إنه بما تعملون بصير" ، أي عالم بما تعملون ، "ولا تركنوا إلى الذين ظلموا فتمسكم النار وما لكم من دون الله من أولياء ثم لا تنصرون" ، أي لا تمنعون ، "وأقم الصلاة طرفي النهار وزلفا من الليل إن الحسنات يذهبن السيئات ذلك ذكرى للذاكرين" ، أي عظة للمتعظين ، "واصبر فإن الله لا يضيع أجر المحسنين" ، أي ثواب المحسنين ، "فلولا كان من القرون من قبلكم أولوا بقية ينهون عن الفساد في الأرض إلا قليلا ممن أنجينا منهم واتبع الذين ظلموا ما أترفوا فيه وكانوا مجرمين" ، أي كافرين ، "وما كان ربك ليهلك القرى بظلم وأهلها مصلحون" ، أي مؤمنون ، "ولو شاء ربك لجعل الناس أمة واحدة ولا يزالون مختلفين إلا من رحم ربك ولذلك خلقهم وتمت كلمة ربك لأملأن جهنم من الجنة والناس أجمعين" ، أي من الجن والإنس ، "وكلا نقص عليك من أنباء الرسل ما نثبت به فؤادك وجاءك في هذه الحق وموعظة وذكرى للمؤمنين" ، أي عظة للمؤمنين ، "وقل للذين لا يؤمنون اعملوا على مكانتكم إنا عاملون" ، أي على تمكننا ، "وانتظروا إنا منتظرون" ، أي بكم الهلاك ، "ولله غيب السماوات والأرض وإليه يرجع الأمر كله فاعبده وتوكل عليه وما ربك بغافل عما تعملون" ، أي عالم بما تعملون ، "الر تلك آيات الكتاب المبين إنا أنزلناه قرآنا عربيا لعلكم تعقلون" ، أي تفهمون ، "نحن نقص عليك أحسن القصص بما أوحينا إليك هذا القرآن وإن كنت من قبله لمن الغافلين" ، أي لمن الجاهلين ، "إذ قال يوسف لأبيه يا أبت إني رأيت أحد عشر كوكبا والشمس والقمر رأيتهم لي ساجدين" ، أي منقادين ، "قال يا بني لا تقصص رؤياك على إخوتك فيكيدوا لك كيدا إن الشيطان للإنسان عدو مبين" ، أي عداوته ظاهرة ، "وكذلك يجتبيك ربك ويعلمك من تأويل الأحاديث ويتم نعمته عليك وعلى آل يعقوب كما أتمها على أبويك من قبل إبراهيم وإسحاق إن ربك عليم حكيم" ، أي عالم بما يعملون ، حكيم ، أي محكم لما يفعل ، "لقد كان في يوسف وإخوته آيات للسائلين" ، أي عبرة للسائلين ، "إذ قالوا ليوسف وأخوه أحب إلى أبينا منا ونحن عصبة إن أبانا لفي ضلال مبين" ، أي في خطأ بين ، "اقتلوا يوسف أو اطرحوه أرضا يخل لكم وجه أبيكم وتكونوا من بعده قوما صالحين" ، أي تائبين ، "قال قائل منهم لا تقتلوا يوسف وألقوه في غيابة الجب يلتقطه بعض السيارة إن كنتم فاعلين" ، أي إن كنتم عازمين على ما تقولون ، "قالوا يا أبانا مالك لا تأمنا على يوسف وإنا له لناصحون" ، أي مشفقون ، "أرسله معنا غدا يرتع ويلعب وإنا له لحافظون" ، أي من أن يناله مكروه ، "قال إني ليحزنني أن تذهبوا به وأخاف أن يأكله الذئب وأنتم عنه غافلون" ، أي لاهون ، "قالوا لئن أكله الذئب ونحن عصبة إنا إذا لخاسرون" ، أي عاجزون ، "فلما ذهبوا به وأجمعوا أن يجعلوه في غيابة الجب وأوحينا إليه لتنبئنهم بأمرهم هذا وهم لا يشعرون" ، أي لا يعلمون ، "وجاءوا أباهم عشاء يبكون" ، أي ليلا ، "قالوا يا أبانا إنا ذهبنا نستبق وتركنا يوسف عند متاعنا فأكله الذئب وما أنت بمؤمن لنا ولو كنا صادقين" ، أي ولو كنا عندك مصدقين ، "وجاءوا على قميصه بدم كذب قال بل سولت لكم أنفسكم أمرا فصبر جميل والله المستعان على ما تصفون" ، أي على ما تكذبون ، "وجاءت سيارة فأرسلوا واردهم فأدلى دلوه قال يا بشرى هذا غلام وأسروه بضاعة والله عليم بما يعملون" ، أي عالم بما يعملون ، "وشروه بثمن بخس دراهم معدودة وكانوا فيه من الزاهدين" ، أي من الراغبين ، "وقال الذي اشتراه من مصر لامرأته أكرمي مثواه عسى أن ينفعنا أو نتخذه ولدا وكذلك مكنا ليوسف في الأرض ولنعلمه من تأويل الأحاديث والله غالب على أمره ولكن أكثر الناس لا يعلمون" ، أي لا يفقهون ، "ولما بلغ أشده آتيناه حكما وعلما وكذلك نجزي المحسنين" ، أي نثيب المحسنين ، "وراودته التي هو في بيتها عن نفسه وغلقت الأبواب وقالت هيت لك قال معاذ الله إنه ربي أحسن مثواي إنه لا يفلح الظالمون" ، أي لا يسعد الكافرون ، "ولقد همت به وهم بها لولا أن رأى برهان ربه كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء إنه من عبادنا المخلصين" ، أي المؤمنين ، "واستبقا الباب وقدت قميصه من دبر وألفيا سيدها لدى الباب قالت ما جزاء من أراد بأهلك سوءا إلا أن يسجن أو عذاب أليم" ، أي موجع ، "قال هي راودتني عن نفسي وشهد شاهد من أهلها إن كان قميصه قد من قبل فصدقت وهو من الكاذبين" ، أي من الكافرين ، "وإن كان قميصه قد من دبر فكذبت وهو من الصادقين" ، أي من المؤمنين ، "فلما رأى قميصه قد من دبر قال إنه من كيدكن إن كيدكن عظيم" ، أي من مكركن ، "يوسف أعرض عن هذا واستغفري لذنبك إنك كنت من الخاطئين" ، أي من الكافرين ، "وقال نسوة في المدينة امرأة العزيز تراود فتاها عن نفسه قد شغفها حبا إنا لنراها في ضلال مبين" ، أي في خطأ بين ، "فلما سمعت بمكرهن أرسلت إليهن وأعتدت لهن متكأ وآتت كل واحدة منهن سكينا وقالت اخرج عليهن فلما رأينه أكبرنه وقطعن أيديهن وقلن حاش لله ما هذا بشرا إن هذا إلا ملك كريم" ، أي على الله ، "قالت فذلكن الذي لمتنني فيه ولقد راودته عن نفسه فاستعصم ولئن لم يفعل ما آمره ليسجنن وليكونا من الصاغرين" ، أي من الأذلاء ، "قال رب السجن أحب إلي مما يدعونني إليه وإلا تصرف عني كيدهن أصب إليهن وأكن من الجاهلين" ، أي من الكافرين ، "فاستجاب له ربه فصرف عنه كيدهن إنه هو السميع العليم" ، أي عالم بما يعملون ، "ثم بدا لهم من بعد ما رأوا الآيات ليسجننه حتى حين" ، أي إلى وقت ، "ودخل معه السجن فتيان قال أحدهما إني أراني أعصر خمرا وقال الآخر إني أراني أحمل فوق رأسي خبزا تأكل الطير منه نبئنا بتأويله إنا نراك من المحسنين" ، أي من المؤمنين ، "قال لا يأتيكما طعام ترزقانه إلا نبأتكما بتأويله قبل أن يأتيكما ذلكما مما علمني ربي إني تركت ملة قوم لا يؤمنون بالله وهم بالآخرة هم كافرون" ، أي جاحدون ، "واتبعت ملة آبائي إبراهيم وإسحاق ويعقوب ما كان لنا أن نشرك بالله من شيء ذلك من فضل الله علينا وعلى الناس ولكن أكثر الناس لا يشكرون" ، أي لا يوحدون ، "يا صاحبي السجن أأرباب متفرقون خير أم الله الواحد القهار" ، أي الغالب ، "ما تعبدون من دونه إلا أسماء سميتموها أنتم وآباؤكم ما أنزل الله بها من سلطان إن الحكم إلا لله أمر ألا تعبدوا إلا إياه ذلك الدين القيم ولكن أكثر الناس لا يعلمون" ، أي لا يفقهون ، "يا صاحبي السجن أما أحدكما فيسقي ربه خمرا وأما الآخر فيصلب فتأكل الطير من رأسه قضي الأمر الذي فيه تستفتيان" ، أي تسألان ، "وقال للذي ظن أنه ناج منهما اذكرني عند ربك فأنساه الشيطان ذكر ربه فلبث في السجن بضع سنين" ، أي سبع سنين ، "وقال الملك إني أرى سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر وأخر يابسات يا أيها الملأ أفتوني في رؤياي إن كنتم للرؤيا تعبرون" ، أي تفسرون ، "قالوا أضغاث أحلام وما نحن بتأويل الأحلام بعالمين" ، أي بتفسير الأحلام بعالمين ، "وقال الذي نجا منهما وادكر بعد أمة أنا أنبئكم بتأويله فأرسلون" ، أي فابعثوني ، "يوسف أيها الصديق أفتنا في سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر وأخر يابسات لعلي أرجع إلى الناس لعلهم يعلمون" ، أي يفقهون ، "قال تزرعون سبع سنين دأبا فما حصدتم فذروه في سنبله إلا قليلا مما تأكلون" ، أي تطعمون ، "ثم يأتي من بعد ذلك سبع شداد يأكلن ما قدمتم لهن إلا قليلا مما تحصنون" ، أي تحرزون ، "ثم يأتي من بعد ذلك عام فيه يغاث الناس وفيه يعصرون" ، أي يمطرون ، "وقال الملك ائتوني به فلما جاءه الرسول قال ارجع إلى ربك فاسأله ما بال النسوة اللاتي قطعن أيديهن إن ربي بكيدهن عليم" ، أي عالم بما يعملون ، "قال ما خطبكن إذ راودتن يوسف عن نفسه قلن حاش لله ما علمنا عليه من سوء قالت امرأة العزيز الآن حصحص الحق أنا راودته عن نفسه وإنه لمن الصادقين" ، أي من المؤمنين ، "ذلك ليعلم أني لم أخنه بالغيب وأن الله لا يهدي كيد الخائنين" ، أي لا يسعد كيد الكافرين ، "وما أبرئ نفسي إن النفس لأمارة بالسوء إلا ما رحم ربي إن ربي غفور رحيم" ، أي لمن تاب ، رحيم ، أي بالمؤمنين ، "وقال الملك ائتوني به أستخلصه لنفسي فلما كلمه قال إنك اليوم لدينا مكين أمين" ، أي على خزائن الأرض ، "قال اجعلني على خزائن الأرض إني حفيظ عليم" ، أي عالم بما يعملون ، "وكذلك مكنا ليوسف في الأرض يتبوأ منها حيث يشاء نصيب برحمتنا من نشاء ولا نضيع أجر المحسنين" ، أي ثواب المحسنين ، "ولأجر الآخرة خير للذين آمنوا وكانوا يتقون" ، أي يوحدون ، "وجاء إخوة يوسف فدخلوا عليه فعرفهم وهم له منكرون" ، أي جاحدون ، "ولما جهزهم بجهازهم قال ائتوني بأخ لكم من أبيكم ألا ترون أني أوفي الكيل وأنا خير المنزلين" ، أي خير المضيفين ، "فإن لم تأتوني به فلا كيل لكم عندي ولا تقربون" ، أي لا تدنون ، "قالوا سنراود عنه أباه وإنا لفاعلون" ، أي على ما تقولون ، "وقال لفتيانه اجعلوا بضاعتهم في رحالهم لعلهم يعرفونها إذا انقلبوا إلى أهلهم لعلهم يرجعون" ، أي يعودون ، "فلما رجعوا إلى أبيهم قالوا يا أبانا منع منا الكيل فأرسل معنا أخانا نكتل وإنا له لحافظون" ، أي من أن يناله مكروه ، "قال هل آمنكم عليه إلا كما أمنتكم على أخيه من قبل فالله خير حافظا وهو أرحم الراحمين" ، أي أرأف الراحمين ، "ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت إليهم قالوا يا أبانا ما نبغي هذه بضاعتنا ردت إلينا ونمير أهلنا ونحفظ أخانا ونزداد كيل بعير ذلك كيل يسير" ، أي قليل ، "قال لن أرسله معكم حتى تؤتون موثقا من الله لتأتنني به إلا أن يحاط بكم فلما آتوه موثقهم قال الله على ما نقول وكيل" ، أي شهيد ، "وقال يا بني لا تدخلوا من باب واحد وادخلوا من أبواب متفرقة وما أغني عنكم من الله من شيء إن الحكم إلا لله عليه توكلت وعليه فليتوكل المتوكلون" ، أي المؤمنون ، "ولما دخلوا من حيث أمرهم أبوهم ما كان يغني عنهم من الله من شيء إلا حاجة في نفس يعقوب قضاها وإنه لذو علم لما علمناه ولكن أكثر الناس لا يعلمون" ، أي لا يفقهون ، "ولما دخلوا على يوسف آوى إليه أخاه قال إني أنا أخوك فلا تبتئس بما كانوا يعملون" ، أي لا تحزن ، "فلما جهزهم بجهازهم جعل السقاية في رحل أخيه ثم أذن مؤذن أيتها العير إنكم لسارقون" ، أي كاذبون ، "قالوا وأقبلوا عليهم ماذا تفقدون" ، أي ماذا تطلبون ، "قالوا نفقد صواع الملك ولمن جاء به حمل بعير وأنا به زعيم" ، أي كفيل ، "قالوا تالله لقد علمتم ما جئنا لنفسد في الأرض وما كنا سارقين" ، أي كاذبين ، "قالوا فما جزاؤه إن كنتم كاذبين" ، أي إن كنتم كافرين ، "قالوا جزاؤه من وجد في رحله فهو جزاؤه كذلك نجزي الظالمين" ، أي الكافرين ، "فبدأ بأوعيتهم قبل وعاء أخيه ثم استخرجها من وعاء أخيه كذلك كدنا ليوسف ما كان ليأخذ أخاه في دين الملك إلا أن يشاء الله نرفع درجات من نشاء وفوق كل ذي علم عليم" ، أي عالم بما يعملون ، "قالوا إن يسرق فقد سرق أخ له من قبل فأسرها يوسف في نفسه ولم يبدها لهم قال أنتم شر مكانا والله أعلم بما تصفون" ، أي بما تكذبون ، "قالوا يا أيها العزيز إن له أبا شيخا كبيرا فخذ أحدنا مكانه إنا نراك من المحسنين" ، أي من المؤمنين ، "قال معاذ الله أن نأخذ إلا من وجدنا متاعنا عنده إنا إذا لظالمون" ، أي لكافرون ، "فلما استيأسوا منه خلصوا نجيا قال كبيرهم ألم تعلموا أن أباكم قد أخذ عليكم موثقا من الله ومن قبل ما فرطتم في يوسف فلن أبرح الأرض حتى يأذن لي أبي أو يحكم الله لي وهو خير الحاكمين" ، أي أعدل الحاكمين ، "ارجعوا إلى أبيكم فقولوا يا أبانا إن ابنك سرق وما شهدنا إلا بما علمنا وما كنا للغيب حافظين" ، أي عالمين ، "واسأل القرية التي كنا فيها والعير التي أقبلنا فيها وإنا لصادقون" ، أي لمؤمنون ، "قال بل سولت لكم أنفسكم أمرا فصبر جميل عسى الله أن يأتيني بهم جميعا إنه هو العليم الحكيم" ، أي عالم بما يعملون ، حكيم ، أي محكم لما يفعل ، "وتولى عنهم وقال يا أسفى على يوسف وابيضت عيناه من الحزن فهو كظيم" ، أي مكروب ، "قالوا تالله تفتأ تذكر يوسف حتى تكون حرضا أو تكون من الهالكين" ، أي من الميتين ، "قال إنما أشكو بثي وحزني إلى الله وأعلم من الله ما لا تعلمون" ، أي لا تفقهون ، "يا بني اذهبوا فتحسسوا من يوسف وأخيه ولا تيأسوا من روح الله إنه لا ييأس من روح الله إلا القوم الكافرون" ، أي الجاحدون ، "فلما دخلوا عليه قالوا يا أيها العزيز مسنا وأهلنا الضر وجئنا ببضاعة مزجاة فأوف لنا الكيل وتصدق علينا إن الله يجزي المتصدقين" ، أي المؤمنين ، "قال هل علمتم ما فعلتم بيوسف وأخيه إذ أنتم جاهلون" ، أي لا تفقهون ، "قالوا أإنك لأنت يوسف قال أنا يوسف وهذا أخي قد من الله علينا إنه من يتق ويصبر فإن الله لا يضيع أجر المحسنين" ، أي ثواب المحسنين ، "قالوا تالله لقد آثرك الله علينا وإن كنا لخاطئين" ، أي لكافرين ، "قال لا تثريب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو أرحم الراحمين" ، أي أرأف الراحمين ، "اذهبوا بقميصي هذا فألقوه على وجه أبي يأت بصيرا وأتوني بأهلكم أجمعين" ، أي من أهل مصر ، "ولما فصلت العير قال أبوهم إني لأجد ريح يوسف لولا أن تفندون" ، أي تكذبون ، "قالوا تالله إنك لفي ضلالك القديم" ، أي في خطأك القديم ، "فلما أن جاء البشير ألقاه على وجهه فارتد بصيرا قال ألم أقل لكم إني أعلم من الله ما لا تعلمون" ، أي لا تفقهون ، "قالوا يا أبانا استغفر لنا ذنوبنا إنا كنا خاطئين" ، أي كافرين ، "قال سوف أستغفر لكم ربي إنه هو الغفور الرحيم" ، أي لمن تاب ، رحيم ، أي بالمؤمنين ، "فلما دخلوا على يوسف آوى إليه أبويه وقال ادخلوا مصر إن شاء الله آمنين" ، أي من القحط ، "ورفع أبويه على العرش وخروا له سجدا وقال يا أبت هذا تأويل رؤياي من قبل قد جعلها ربي حقا وقد أحسن بي إذ أخرجني من السجن وجاء بكم من البدو من بعد أن نزغ الشيطان بيني وبين إخوتي إن ربي لطيف لما يشاء إنه هو العليم الحكيم" ، أي عالم بما يعملون ، حكيم ، أي محكم لما يفعل ، "رب قد آتيتني من الملك وعلمتني من تأويل الأحاديث فاطر السماوات والأرض أنت ولي في الدنيا والآخرة توفني مسلما وألحقني بالصالحين" ، أي بالمؤمنين ، "ذلك من أنباء الغيب نوحيه إليك وما كنت لديهم إذ أجمعوا أمرهم وهم يمكرون" ، أي يكيدون ، "وما أكثر الناس ولو حرصت بمؤمنين" ، أي بموحدين ، "وما تسألهم عليه من أجر إن هو إلا ذكر للعالمين" ، أي عظة للعالمين ، "وكأين من آية في السماوات والأرض يمرون عليها وهم عنها معرضون" ، أي لاهون ، "وما يؤمن أكثرهم بالله إلا وهم مشركون" ، أي يوحدون ، "أفأمنوا أن تأتيهم غاشية من عذاب الله أو تأتيهم الساعة بغتة وهم لا يشعرون" ، أي لا يعلمون ، "قل هذه سبيلي أدعو إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا من المشركين" ، أي من الكافرين ، "وما أرسلنا من قبلك إلا رجالا نوحي إليهم من أهل القرى أفلم يسيروا في الأرض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم ولدار الآخرة خير للذين اتقوا أفلا تعقلون" ، أي تفهمون ، "حتى إذا استيأس الرسل وظنوا أنهم قد كذبوا جاءهم نصرنا فنجي من نشاء ولا يرد بأسنا عن القوم المجرمين" ، أي الكافرين ، "لقد كان في قصصهم عبرة لأولي الألباب ما كان حديثا يفترى ولكن تصديق الذي بين يديه وتفصيل كل شيء وهدى ورحمة لقوم يؤمنون" ، أي يوحدون ، "الر تلك آيات الكتاب والذي أنزل إليك من ربك الحق ولكن أكثر الناس لا يؤمنون" ، أي لا يوحدون ، "الله الذي رفع السماوات بغير عمد ترونها ثم استوى على العرش وسخر الشمس والقمر كل يجري لأجل مسمى يدبر الأمر يفصل الآيات لعلكم بلقاء ربكم توقنون" ، أي تصدقون ، "وهو الذي مد الأرض وجعل فيها رواسي وأنهارا ومن كل الثمرات جعل فيها زوجين اثنين يغشى الليل النهار إن في ذلك لآيات لقوم يتفكرون" ، أي يعتبرون ، "وفي الأرض قطع متجاورات وجنات من أعناب وزرع ونخيل صنوان وغير صنوان يسقى بماء واحد ونفضل بعضها على بعض في الأكل إن في ذلك لآيات لقوم يعقلون" ، أي يفهمون ، "وإن تعجب فعجب قولهم أإذا كنا ترابا أإنا لفي خلق جديد أولئك الذين كفروا بربهم وأولئك الأغلال في أعناقهم وأولئك أصحاب النار هم فيها خالدون" ، أي ماكثون ، "ويستعجلونك بالسيئة قبل الحسنة وقد خلت من قبلهم المثلات وإن ربك لذو مغفرة للناس على ظلمهم وإن ربك لشديد العقاب" ، أي لمن كفر ، "ويقول الذين كفروا لولا أنزل عليه آية من ربه إنما أنت منذر ولكل قوم هاد" ، أي نبي ، "الله يعلم ما تحمل كل أنثى وما تغيض الأرحام وما تزداد وكل شيء عنده بمقدار عالم الغيب والشهادة الكبير المتعال" ، أي العلي ، "سواء منكم من أسر القول ومن جهر به ومن هو مستخف بالليل وسارب بالنهار" ، أي ظاهر ، "له معقبات من بين يديه ومن خلفه يحفظونه من أمر الله إن الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بأنفسهم وإذا أراد الله بقوم سوءا فلا مرد له وما لهم من دونه من وال" ، أي من ناصر ، "هو الذي يريكم البرق خوفا وطمعا وينشئ السحاب الثقال" ، أي الغلاظ ، "ويسبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته ويرسل الصواعق فيصيب بها من يشاء وهم يجادلون في الله وهو شديد المحال" ، أي شديد الحيلة ، "له دعوة الحق والذين يدعون من دونه لا يستجيبون لهم بشيء إلا كباسط كفيه إلى الماء ليبلغ فاه وما هو ببالغه وما دعاء الكافرين إلا في ضلال" ، أي في خطأ ، "ولله يسجد من في السماوات والأرض طوعا وكرها وظلالهم بالغدو والآصال" ، أي العشيات ، "قل من رب السماوات والأرض قل الله قل أفاتخذتم من دونه أولياء لا يملكون لأنفسهم نفعا ولا ضرا قل هل يستوي الأعمى والبصير أم هل تستوي الظلمات والنور أم جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم قل الله خالق كل شيء وهو الواحد القهار" ، أي الغالب ، "أنزل من السماء ماء فسالت أودية بقدرها فاحتمل السيل زبدا رابيا ومما يوقدون عليه في النار ابتغاء حلية أو متاع زبد مثله كذلك يضرب الله الحق والباطل فأما الزبد فيذهب جفاء وأما ما ينفع الناس فيمكث في الأرض كذلك يضرب الله الأمثال" ، أي يبين الأمثال ، "للذين استجابوا لربهم الحسنى والذين لم يستجيبوا له لو أن لهم ما في الأرض جميعا ومثله معه لافتدوا به أولئك لهم سوء الحساب ومأواهم جهنم وبئس المهاد" ، أي بئس الفراش ، "أفمن يعلم أنما أنزل إليك من ربك الحق كمن هو أعمى إنما يتذكر أولوا الألباب" ، أي يعتبر أولوا الألباب ، "الذين يوفون بعهد الله ولا ينقضون الميثاق والذين يصلون ما أمر الله به أن يوصل ويخشون ربهم ويخافون سوء الحساب والذين صبروا ابتغاء وجه ربهم وأقاموا الصلاة وأنفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية ويدرءون بالحسنة السيئة أولئك لهم عقبى الدار" ، أي الجنة ، "جنات عدن يدخلونها ومن صلح من آبائهم وأزواجهم وذرياتهم والملائكة يدخلون عليهم من كل باب سلام عليكم بما صبرتم فنعم عقبى الدار" ، أي الجنة ، "والذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما أمر الله به أن يوصل ويفسدون في الأرض أولئك لهم اللعنة ولهم سوء الدار" ، أي النار ، "الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر وفرحوا بالحياة الدنيا وما الحياة الدنيا في الآخرة إلا متاع" ، أي قليل ، "ويقول الذين كفروا لولا أنزل عليه آية من ربه قل إن الله يضل من يشاء ويهدي إليه من أناب" ، أي رجع ، "الذين آمنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله ألا بذكر الله تطمئن القلوب" ، أي تسكن ، "الذين آمنوا وعملوا الصالحات طوبى لهم وحسن مآب" ، أي مرجع ، "كذلك أرسلناك في أمة قد خلت من قبلها أمم لتتلو عليهم الذي أوحينا إليك وهم يكفرون بالرحمن قل هو ربي لا إله إلا هو عليه توكلت وإليه متاب" ، أي توبتي ، "ولو أن قرآنا سيرت به الجبال أو قطعت به الأرض أو كلم به الموتى بل لله الأمر جميعا أفلم ييأس الذين آمنوا أن لو يشاء الله لهدى الناس جميعا ولا يزال الذين كفروا تصيبهم بما صنعوا قارعة أو تحل قريبا من دارهم حتى يأتي وعد الله إن الله لا يخلف الميعاد ولقد استهزئ برسل من قبلك فأمليت للذين كفروا ثم أخذتهم فكيف كان عقاب" ، أي عذابي ، "أفمن هو قائم على كل نفس بما كسبت وجعلوا لله شركاء قل سموهم أم تنبئونه بما لا يعلم في الأرض أم بظاهر من القول بل زين للذين كفروا مكرهم وصدوا عن السبيل ومن يضلل الله فما له من هاد" ، أي من مرشد ، "لهم عذاب في الحياة الدنيا ولعذاب الآخرة أشق وما لهم من الله من واق" ، أي من مانع ، "مثل الجنة التي وعد المتقون تجري من تحتها الأنهار أكلها دائم وظلها تلك عقبى الذين اتقوا وعقبى الكافرين النار" ، أي جزاء الكافرين ، "والذين آتيناهم الكتاب يفرحون بما أنزل إليك ومن الأحزاب من ينكر بعضه قل إنما أمرت أن أعبد الله ولا أشرك به إليه أدعو وإليه مآب" ، أي مرجعي ، "وكذلك أنزلناه حكما عربيا ولئن اتبعت أهواءهم بعد ما جاءك من العلم ما لك من الله من ولي ولا واق" ، أي من مانع ، "ولقد أرسلنا رسلا من قبلك وجعلنا لهم أزواجا وذرية وما كان لرسول أن يأتي بآية إلا بإذن الله لكل أجل كتاب" ، أي لكل وقت كتاب ، "يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده أم الكتاب" ، أي اللوح المحفوظ ، "وإن ما نرينك بعض الذي نعدهم أو نتوفينك فإنما عليك البلاغ وعلينا الحساب أولم يروا أنا نأتي الأرض ننقصها من أطرافها والله يحكم لا معقب لحكمه وهو سريع الحساب وقد مكر الذين من قبلهم فلله المكر جميعا يعلم ما تكسب كل نفس وسيعلم الكفار لمن عقبى الدار" ، أي الجنة ، "ويقول الذين كفروا لست مرسلا قل كفى بالله شهيدا بيني وبينكم ومن عنده علم الكتاب" ، أي عبد الله بن سلام ، "الر كتاب أنزلناه إليك لتخرج الناس من الظلمات إلى النور بإذن ربهم إلى صراط العزيز الحميد" ، أي المحمود ، "الله الذي له ما في السماوات وما في الأرض وويل للكافرين من عذاب شديد" ، أي موجع ، "الذين يستحبون الحياة الدنيا على الآخرة ويصدون عن سبيل الله ويبغونها عوجا أولئك في ضلال بعيد" ، أي في خطأ بعيد ، "وما أرسلنا من رسول إلا بلسان قومه ليبين لهم فيضل الله من يشاء ويهدي من يشاء وهو العزيز الحكيم" ، أي عزيز ، حكيم ، أي محكم لما يفعل ، "ولقد أرسلنا موسى بآياتنا أن أخرج قومك من الظلمات إلى النور وذكرهم بأيام الله إن في ذلك لآيات لكل صبار شكور" ، أي مؤمن ، "وإذ قال موسى لقومه اذكروا نعمة الله عليكم إذ أنجاكم من آل فرعون يسومونكم سوء العذاب ويذبحون أبناءكم ويستحيون نساءكم وفي ذلكم بلاء من ربكم عظيم" ، أي نعمة عظيمة ، "وإذ تأذن ربكم لئن شكرتم لأزيدنكم ولئن كفرتم إن عذابي لشديد" ، أي لمن كفر ، "وقال موسى إن تكفروا أنتم ومن في الأرض جميعا فإن الله لغني حميد" ، أي محمود ، "ألم يأتكم نبأ الذين من قبلكم قوم نوح وعاد وثمود والذين من بعدهم لا يعلمهم إلا الله جاءتهم رسلهم بالبينات فردوا أيديهم في أفواههم وقالوا إنا كفرنا بما أرسلتم به وإنا لفي شك مما تدعوننا إليه مريب" ، أي موقع في الريبة ، "قالت رسلهم أفي الله شك فاطر السماوات والأرض يدعوكم ليغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم إلى أجل مسمى قالوا إن أنتم إلا بشر مثلنا تريدون أن تصدونا عما كان يعبد آباؤنا فأتونا بسلطان مبين" ، أي بحجة بينة ، "قالت لهم رسلهم إن نحن إلا بشر مثلكم ولكن الله يمن على من يشاء من عباده وما كان لنا أن نأتيكم بسلطان إلا بإذن الله وعلى الله فليتوكل المؤمنون" ، أي الموحدون ، "وما لنا ألا نتوكل على الله وقد هدانا سبلنا ولنصبرن على ما آذيتمونا وعلى الله فليتوكل المتوكلون" ، أي المؤمنون ، "وقال الذين كفروا لرسلهم لنخرجنكم من أرضنا أو لتعودن في ملتنا فأوحى إليهم ربهم لنهلكن الظالمين" ، أي الكافرين ، "ولنسكننكم الأرض من بعدهم ذلك لمن خاف مقامي وخاف وعيد" ، أي عذابي ، "واستفتحوا وخاب كل جبار عنيد" ، أي كافر ، "من ورائه جهنم ويسقى من ماء صديد" ، أي قيح ودم ، "يتجرعه ولا يكاد يسيغه ويأتيه الموت من كل مكان وما هو بميت ومن ورائه عذاب غليظ" ، أي شديد ، "مثل الذين كفروا بربهم أعمالهم كرماد اشتدت به الريح في يوم عاصف لا يقدرون مما كسبوا على شيء ذلك هو الضلال البعيد" ، أي الخطأ البعيد ، "ألم تر أن الله خلق السماوات والأرض بالحق إن يشأ يذهبكم ويأت بخلق جديد وما ذلك على الله بعزيز" ، أي بممتنع ، "وبرزوا لله جميعا فقال الضعفاء للذين استكبروا إنا كنا لكم تبعا فهل أنتم مغنون عنا من عذاب الله من شيء قالوا لو هدانا الله لهديناكم سواء علينا أجزعنا أم صبرنا ما لنا من محيص" ، أي من مهرب ، "وقال الشيطان لما قضي الأمر إن الله وعدكم وعد الحق ووعدتكم فأخلفتكم وما كان لي عليكم من سلطان إلا أن دعوتكم فاستجبتم لي فلا تلوموني ولوموا أنفسكم ما أنا بمصرخكم وما أنتم بمصرخي إني كفرت بما أشركتموني من قبل إن الظالمين لهم عذاب أليم" ، أي موجع ، "وأدخل الذين آمنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها بإذن ربهم تحيتهم فيها سلام" ، أي الجنة ، "ألم تر كيف ضرب الله مثلا كلمة طيبة كشجرة طيبة أصلها ثابت وفرعها في السماء تؤتي أكلها كل حين بإذن ربها ويضرب الله الأمثال للناس لعلهم يتذكرون" ، أي يعتبرون ، "ومثل كلمة خبيثة كشجرة خبيثة اجتثت من فوق الأرض ما لها من قرار يثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت في الحياة الدنيا وفي الآخر

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԳՐՔ)

ՀԱՅԿ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՀԱՅՈՑ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ։

ոսկի ձեռքս իմ ի գերդ ի ոսոս-
կեայ ձեռնադրութեանդ ձգեալ։
Եւ ես ոչ ինչ ի քեզ ի ոսկի եւ
ի մետաղ կամ ի քարերս թան-
կագին ակամբ ի մարգարիտս
ի ոսկեղէն կամարս յայտնեալ։
Այլ զոր ինչ ի քեզ ի հոգեւոր
եւ ի մտաւոր, զայն ես ակն-
կալեալ։ Զի ոչ ինչ ի քեզ ի
մարմնաւոր եւ ի նիւթական
կամ ի ստեղծական ես տես-
ի։ Այլ զոր ինչ ի քեզ ի ան-
մահական եւ ի հոգեւոր, զայն
ես ակնկալեալ։ Զի ոչ ինչ ի
քեզ ի մարմնաւոր եւ ի նիւ-
թական կամ ի ստեղծական ես
տեսի։ Այլ զոր ինչ ի քեզ ի
անմահական եւ ի հոգեւոր,
զայն ես ակնկալեալ։ Զի ոչ
ինչ ի քեզ ի մարմնաւոր եւ ի
նիւթական կամ ի ստեղծական
ես տեսի։ Այլ զոր ինչ ի քեզ
ի

ԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ, ԵՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ՆՈՑԱ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՔԱՂԱՔԷՆ ՎԱԼԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

(ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԱՐՔԱՅԻՆ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Հրդեհ է ընդ այգ ցիր ցաւոյդ ահաւոր։
Ո՛չ ոք ասաւ ինձ զի ցաւ ես դու մեր ազգի։
Եւ ես ոչ գիտէի զայս ցաւ ազգիս իմոյ։
Ո՛չ ոք ասաւ ինձ զի ցաւ ես դու մեր ազգի

(Ուրախ Նամակներ)

աւետական : Այլ երեք մարդիկն
մտան և բաժին ի խորանաց յանի
արքայութե՛ն քո . և պարգեւեա սմա
զսա ի գիր հանգստեան փառաւո՛ր
ձեռն բանիդ այդորիկ . և գրեա՛
ընդ հոգի ծառայիս քո այսորիկ ի
հանգուցիկ գձեզ : Հանդո՛ւր ար ուժ՝
առաքե և ծանրաբեռնիք , և ես
նացեալով , եկայք առիս ամ աշխա
նակարօղ և հզօր բանիւ քով մարմ
րուցանել զմեռեալս , և ասել ամե
լըստեան միածնի քո յաշխարհ՝ յա
անձառելի խոստմամբ ի ձեռն գա
առաւ : Այլ դարձեալ խոստացար
նորա՝ կուշեցեր զնա յերկիր ուստի
զամ ինչ հնազանդ ապարեր ի ներ
քոյ ոտից ներ. և՛ ձեռն յանցանացն
վերայ ամ ձեռակերտաց քոց . և
հական կեանս , և կացուցեր զնա ի
նախահօրն մերում ունել զանամա
վախճանից : Քանզի հրամայեցեր
գիան յաւիտենական կենացն ան
տացար հաւատացելոց քոց զկան

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՅԵՐԿԻՐ

Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ Ո՜վ ոք ի վերուստ յարեւելից կոչ անես, և ուր [illegible] առաջի քո յայտնի լինի, անդ ի վերուստ յարեւելից կոչ անես, և ուր [illegible] առաջի քո յայտնի լինի, անդ բոցով, և դաստե՛ս անդէն հրով։ Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ Հայրենիք յերկիր ընտիր գոյանայդ։ և բժշկե՛ս ըզ վիրաւորեալսն, գոյ զմեռեալսն, կանգնե՛ս զելերեալսն, ցանե՛ս զննջեցեալսն, յարու-ցանե՛ս մեռեալսն։ Ո՜վ արիւն մաքո՛ւր և ձայնիւ փողոց։ գաս հնչուց առաջի քո ընթանան։ գաս հնչուց գունդք հրեշտակաց և զօրութիւնք գաս քո և երևիս մեծութիւք քով։ Ո՜վ խնդրելիք ի քէն թագաւորաց և տէրանց, յորժամ թագաւորաց և տէր տէրանց, յորժամ Թիւրն քո, այժմ և միշտ և՛։

Աստղաբունեան ամենայնի։

Ո՜վ ի բերանոյ ամ արարածոց քոց փառաւորի ամենաքաղ տէրու-թիւն քո, այժմ և միշտ և՛։ և զամ ժողովուրդս քո օրհնեա։ թեութիեց զհոգի սորա ազատեա։ և յամենայն մեղաց և՛ի մուտի խա-բանիւդ թողութիի շնորհեա ամա։ աշխարհիս այսորիկ, անվախճան քո մեղուցեալ ինչ իցէ այր ի յանցանս

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԱՇԽԱՐՀ

Հայկազունք ազգ մի են ի տոհմէ Թորգոմայ որդւոյ Գամիրայ որդւոյ Յաբեթի որդւոյ Նոյի։ Եւ ի հնումն ժամանակաց ի ձորս Հայոց բնակեալ՝ ի լերինս Արարատայ, ի դաշտս Արագածոտնի, ի ձորս Կարնոյ, ի գաւառս Տարաւնոյ, ի Մանազկերտ, ի Խլաթ, ի Մոկս, ի Բասենս, ի Կոգովիտ, ի Վանանդ, ի Գողթն, ի Մարդաստան, ի Ծոփս, ի Կորճայս, ի Սոփենէ, ի Տուրուբերան, ի Տարօն, ի Բագրեւանդ, ի Հաշտենիս, ի Պալունիս, ի Ռշտունիս, ի Վասպուրական, ի Կողբ, ի Գեղարքունիս, ի Կոտայս, ի Շիրակ, ի Գուգարս, ի Սպեր, ի Ճորոփորէ, ի Կամբեցանէ, ի Ռոտանէ, ի Ծոբաքարէ, ի Սամոսատ, ի Կումայրի, ի Կարին, ի Բարձրահայս, ի Տայ

۱۵ و بعضی از فریسیان که ایمان آورده بودند برخاسته گفتند که
ختنه باید کرد و به ایشان امر فرمود که شریعت موسی را نگاه
دارند.

۱۶ پس رسولان و مشایخ جمع شدند تا در این امر تفحص کنند.
۱۷ و چون مباحثهٔ بسیار شد پطرس برخاسته بدیشان گفت ای برادران
شما میدانید که از ایام اول خدا در میان ما برگزید تا امت از دهان
من کلام بشارت را بشنوند و ایمان آورند. ۱۸ و خدا که دلها را
میشناسد بدیشان شهادت داد و روح القدس را مثل ما بدیشان
عطا فرمود. ۱۹ و هیچ فرق در میان ما و ایشان نگذاشت چون دلهای
ایشان را نیز به ایمان طاهر ساخت. ۲۰ پس الحال چرا خدا را
امتحان میکنید که یوغی بر گردن شاگردان بگذارید که نه پدران ما
و نه ما قادر بر حمل آن بودیم. ۲۱ بلکه ایمان داریم که بفیض
خداوند عیسی مسیح نجات خواهیم یافت همچنان که ایشان نیز.

۲۲ آنگاه رسولان و مشایخ با تمامی کلیسا صلاح دیدند که
از میان خود مردانی برگزیده نزد پولس و برنابا به انطاکیه بفرستند
با یهودا ملقب به برسابا و سیلا که از برادران سرآمد بودند.
۲۳ و بدست ایشان این مکتوب را نوشتند که رسولان و مشایخ
برادران شما هستند و به برادران امت که در انطاکیه و سوریه و
قیلیقیه میباشند سلام میرسانند. ۲۴ چون شنیدیم که بعضی از
ما بیرون رفته شما را به سخنان خود مشوش ساخته دلهای شما را
پریشان کرده اند که باید ختنه کرد و شریعت را نگاه داشت که
ما ایشان را چنین حکم نکرده بودیم. ۲۵ لهذا صلاح دیدیم که
مردانی برگزیده نزد شما بفرستیم با عزیزان ما برنابا و پولس
۲۶ که مردمان جان خود را برای نام خداوند ما عیسی مسیح
فدا کرده اند. ۲۷ پس یهودا و سیلا را فرستادیم که ایشان نیز
همین امور را بزبان خود بشما خبر دهند. ۲۸ زیرا که روح القدس
و ما صلاح دیدیم که بر شما هیچ تکلیفی دیگر ننهیم جز این
امور لازمه. ۲۹ که از قربانیهای بتها و خون و حیوانات خفه شده
و زنا پرهیز کنید که اگر خود را از این امور نگاه دارید کار
خوب خواهید کرد. سلامت باد.

۳۰ پس ایشان رخصت یافته به انطاکیه آمدند و جماعت را
جمع کرده مکتوب را دادند. ۳۱ چون خواندند از تسلی آن
شادمان شدند. ۳۲ و یهودا و سیلا که خود نیز نبی بودند برادران
را بسخنان بسیار نصیحت کرده استوار نمودند. ۳۳ و بعد از
اقامت چند روز برادران ایشان را بسلامتی رخصت دادند تا نزد
فرستندگان خود بروند. ۳۴ لیکن سیلا را پسند آمد که در آنجا
بماند. ۳۵ و پولس و برنابا در انطاکیه توقف نموده با بسیاری
دیگر تعلیم و بشارت کلام خداوند را میدادند.

۳۶ و بعد از چند روز پولس به برنابا گفت که برگشته از
برادران خود در هر شهری که در آنها کلام خداوند را موعظه
نمودیم دیدن کنیم که چگونه اند. ۳۷ و برنابا خواست که یوحنا
ملقب به مرقس را نیز همراه ببرند. ۳۸ لیکن پولس صلاح
ندانست که کسی را که از پمفیلیه از ایشان جدا شده و با ایشان
به کار نرفته بود همراه ببرند. ۳۹ پس مشاجره ای در میان
ایشان روی داد بحدی که از یکدیگر جدا شدند و برنابا مرقس را
برداشته به جزیرهٔ قبرس روانه شد. ۴۰ و پولس سیلا را برگزیده
روانه شد و برادران او را به فیض خداوند سپردند. ۴۱ و از سوریه
و قیلیقیه گذشته کلیساها را استوار میساخت.

(Ա՝ Բ՝ Ֆ՝ Ա՝ Ֆ՝ Ա՝ Ֆ՝ Ա

Ես, դու, նա, մենք, դուք, նրանք անձնական դերանուններ են։

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՔ

(Հայկական առաքելք)

(Ուշադրություն դարձրեք)

Ես ուզում եմ ասել, որ ամեն մի մարդ, որ ասում է, թե ինքն ապրում է Աստծո համար, ինքն իրեն խաբում է, և ճշմարտությունը նրա մեջ չկա։

կան ամենայն մինչև յօր կրկնութիւն
և զանազանութիւն շուրջ զանազան
ծաղկանց հոգևոյն, ցնծալ մեզ ի
նոսա ի վերայ ամենայն ինչ, զի ե՛ն
ձեռն հրեշտակին քո՝ մերձեցոյ առ
նա վիճակ ամենայն քո՝ ընդ մեզ
ընդ երեսաց կամ անհնարելի ։
Եւ զի՛նչ պիտի մեր զոր աւետեցեր վ
ամենայն աստուածային ազգ քո.
և մի՛ լինիցէ մերձենալ վ ոտ քոյ
ոչ ոք ի մարդկանէ ի զգաստութեան
մինչև ոսկերք ոտից իջցեն զգաստ
ի վեր երկնից վ զգաստութիւն և վ ամե
նայնի զամենայն ինչ ի ներքոյ ։
Եւ զի՛նչ պիտի մեր ասել քեզ, և
ինչ՛ զուարճացուսցուք առաջի քո.
զգեաւ զամենայնիս ամենայն ինչ
ի ներքոյ ։ Եւ զի՛նչ պիտի մեր ասել
մտախոհանալ ։ Եւ զի՛նչ պիտի մեր
ծնանելոյ ի վերուստին վ ինչ ոչ ոք
ի վերայ երկրի ։ Յոյժ
եմուտ վ յարգանդ երկրի ։ Եւ զոր
վէր երկրի ։ Եւ զոր ինչ ոչ ոք
ժանտական պատճառութիւն ի ոչ
զգաստ ոչ ոք, և
զգաստ ոչ ոք, և
ամենայն ինչ

(Ա՝ երգ Դաւիթ)

ամենայն սուրբ , և ընկերութիւն սուրբ
առաքելոցն ( ) Տէրունական մեծ և
ահաւոր խորհուրդն կատարեցին : Ո՛չ
ոք ի մեզանէ կարէ ասել զանձինս
մեր , թէ մեք ոչ ունիմք զայդ ի մեզ
եւ ոչ ինչ ի մեզ ընդդէմ ունիմք , զի
ամենայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և
ամենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ
եմք , զի ընդ նմա ամենայն ինչ
ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ կարէ ասել
զանձինս մեր թէ մեք միայն ունիմք
զայդ , զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ
ունիմք , և ամենայն ինչ ի նմանէ
առաքեալ եմք , զի ընդ նմա ամե-
նայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ
կարէ ասել զանձինս մեր թէ մեք
միայն ունիմք զայդ , զի ամենայն
ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ամենայն
ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք , զի ընդ
նմա ամենայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք
ի մեզ կարէ ասել զանձինս մեր թէ
մեք միայն ունիմք զայդ , զի ամե-
նայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ա-
մենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք ,
զի ընդ նմա ամենայն ինչ ունիմք :
Ո՛չ ոք ի մեզ կարէ ասել զանձինս
մեր թէ մեք միայն ունիմք զայդ ,
զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք ,
և ամենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ
եմք , զի ընդ նմա ամենայն ինչ
ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ կարէ ասել
զանձինս մեր թէ մեք միայն ունիմք
զայդ , զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ
ունիմք , և ամենայն ինչ ի նմանէ
առաքեալ եմք , զի ընդ նմա ամե-
նայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ
կարէ ասել զանձինս մեր թէ մեք
միայն ունիմք զայդ , զի ամենայն
ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ամենայն
ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք , զի ընդ
նմա ամենայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք
ի մեզ կարէ ասել զանձինս մեր թէ
մեք միայն ունիմք զայդ , զի ամե-
նայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ա-
մենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք ,
զի ընդ նմա ամենայն ինչ ունիմք :
Ո՛չ ոք ի մեզ կարէ ասել զանձինս
մեր թէ մեք միայն ունիմք զայդ ,
զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք ,
և ամենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ
եմք , զի ընդ նմա ամենայն ինչ
ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ կարէ ասել
զանձինս մեր թէ մեք միայն ունիմք
զայդ , զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ
ունիմք , և ամենայն ինչ ի նմանէ
առաքեալ եմք , զի ընդ նմա ամե-
նայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք ի մեզ
կարէ ասել զանձինս մեր թէ մեք
միայն ունիմք զայդ , զի ամենայն
ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ամենայն
ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք , զի ընդ
նմա ամենայն ինչ ունիմք : Ո՛չ ոք
ի մեզ կարէ ասել զանձինս մեր թէ
մեք միայն ունիմք զայդ , զի ամե-
նայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք , և ա-
մենայն ինչ ի նմանէ առաքեալ եմք ,
զի ընդ նմա ամենայն ինչ ունիմք :

(ի. ՀԱՄԱՐԻ ԱՍՏՎԱԾ Է)

ՀԱՅԿ ԵՒ ՆԱՀԱՊԵՏ

Հայկ ու նահապետ կռուի ելան միմեանց դէմ։ Հայկ ասաց Նահապետին. «Ինչո՞ւ համար ես եկել իմ երկիրը եւ ուզում ես ինձ հարկատու դարձնել»։ Նահապետն ասաց. «Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հարկ տաս, որովհետեւ ես աւելի հզօր եմ քան դու»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար ես աւելի հզօր քան ես»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ իմ նետն աւելի հեռուն է գնում քան քո նետը»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար է քո նետն աւելի հեռուն գնում քան իմ նետը»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ ես աւելի ուժեղ եմ քան դու»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար ես դու աւելի ուժեղ քան ես»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ իմ ձիերն աւելի արագ են վազում քան քո ձիերը»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար են քո ձիերն աւելի արագ վազում քան իմ ձիերը»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ ես աւելի հարուստ եմ քան դու»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար ես դու աւելի հարուստ քան ես»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ իմ ոչխարները աւելի շատ են քան քո ոչխարները»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար են քո ոչխարներն աւելի շատ քան իմ ոչխարները»։ Նահապետն ասաց. «Որովհետեւ ես աւելի հզօր եմ քան դու»։ Հայկն ասաց. «Ինչո՞ւ համար ես դու աւելի հզօր

(Ցեղ Ղարաչոխ)

Ղարաչոխ ցեղը Ղարաչոխ գետի ակունքներում է ապրում։ Նրանք ունեն 1000 ծուխ։ Ղարաչոխները զբաղվում են անասնապահությամբ։ Նրանք ունեն մեծ քանակությամբ ոչխար, ձի, եզ և այծ։ Ղարաչոխները ձմռանը ապրում են գետի ձախ ափին, իսկ ամռանը՝ աջ ափին։ Ղարաչոխները ձմռանը ապրում են ցածրադիր տեղերում, իսկ ամռանը՝ լեռներում։ Ղարաչոխները ձմռանը ապրում են տներում, իսկ ամռանը՝ վրաններում։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են մորթե հագուստ, իսկ ամռանը՝ բրդյա հագուստ։ Ղարաչոխները ձմռանը ուտում են միս, կարագ և պանիր, իսկ ամռանը՝ կաթնեղեն։ Ղարաչոխները ձմռանը խմում են թեյ, իսկ ամռանը՝ կաթ։ Ղարաչոխները ձմռանը քնում են տաք անկողնում, իսկ ամռանը՝ զով տեղում։ Ղարաչոխները ձմռանը լողանում են տաք ջրով, իսկ ամռանը՝ սառը ջրով։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են կոշիկ, իսկ ամռանը՝ կրունկավոր կոշիկ։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են գլխարկ, իսկ ամռանը՝ գլխաշոր։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են ձեռնոց, իսկ ամռանը՝ առանց ձեռնոցների։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են վերարկու, իսկ ամռանը՝ առանց վերարկուի։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են գուլպա, իսկ ամռանը՝ առանց գուլպաների։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք շապիկ, իսկ ամռանը՝ թեթև շապիկ։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք տաբատ, իսկ ամռանը՝ թեթև տաբատ։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք գոտի, իսկ ամռանը՝ առանց գոտիների։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք գլխարկ, իսկ ամռանը՝ գլխաշոր։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք ձեռնոց, իսկ ամռանը՝ առանց ձեռնոցների։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք կոշիկ, իսկ ամռանը՝ կրունկավոր կոշիկ։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք գուլպա, իսկ ամռանը՝ առանց գուլպաների։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք վերարկու, իսկ ամռանը՝ առանց վերարկուի։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք տաբատ, իսկ ամռանը՝ թեթև տաբատ։ Ղարաչոխները ձմռանը հագնում են տաք շապիկ, իսկ ամռանը՝ թեթև շապիկ

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱԳԻՐՔ)

Ես ուզում եմ գնալ տուն։ Դու ուզում ես գնալ տուն։ Նա ուզում է գնալ տուն։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն։ Դուք ուզում եք գնալ տուն։ Նրանք ուզում են գնալ տուն։

Ես ուզում եմ գնալ տուն, բայց չեմ կարող, որովհետև հիվանդ եմ։ Դու ուզում ես գնալ տուն, բայց չես կարող, որովհետև հիվանդ ես։ Նա ուզում է գնալ տուն, բայց չի կարող, որովհետև հիվանդ է։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն, բայց չենք կարող, որովհետև հիվանդ ենք։ Դուք ուզում եք գնալ տուն, բայց չեք կարող, որովհետև հիվանդ եք։ Նրանք ուզում են գնալ տուն, բայց չեն կարող, որովհետև հիվանդ են։

Ես ուզում եմ գնալ տուն, բայց չեմ կարող, որովհետև հիվանդ եմ։ Դու ուզում ես գնալ տուն, բայց չես կարող, որովհետև հիվանդ ես։ Նա ուզում է գնալ տուն, բայց չի կարող, որովհետև հիվանդ է։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն, բայց չենք կարող, որովհետև հիվանդ ենք։ Դուք ուզում եք գնալ տուն, բայց չեք կարող, որովհետև հիվանդ եք։ Նրանք ուզում են գնալ տուն, բայց չեն կարող, որովհետև հիվանդ են։

Ես ուզում եմ գնալ տուն, բայց չեմ կարող, որովհետև հիվանդ եմ։ Դու ուզում ես գնալ տուն, բայց չես կարող, որովհետև հիվանդ ես։ Նա ուզում է գնալ տուն, բայց չի կարող, որովհետև հիվանդ է։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն, բայց չենք կարող, որովհետև հիվանդ ենք։ Դուք ուզում եք գնալ տուն, բայց չեք կարող, որովհետև հիվանդ եք։ Նրանք ուզում են գնալ տուն, բայց չեն կարող, որովհետև հիվանդ են։

Ես ուզում եմ գնալ տուն, բայց չեմ կարող, որովհետև հիվանդ եմ։ Դու ուզում ես գնալ տուն, բայց չես կարող, որովհետև հիվանդ ես։ Նա ուզում է գնալ տուն, բայց չի կարող, որովհետև հիվանդ է։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն, բայց չենք կարող, որովհետև հիվանդ ենք։ Դուք ուզում եք գնալ տուն, բայց չեք կարող, որովհետև հիվանդ եք։ Նրանք ուզում են գնալ տուն, բայց չեն կարող, որովհետև հիվանդ են։

Ես ուզում եմ գնալ տուն, բայց չեմ կարող, որովհետև հիվանդ եմ։ Դու ուզում ես գնալ տուն, բայց չես կարող, որովհետև հիվանդ ես։ Նա ուզում է գնալ տուն, բայց չի կարող, որովհետև հիվանդ է։ Մենք ուզում ենք գնալ տուն, բայց չենք կարող, որովհետև հիվանդ ենք։ Դուք ուզում եք գնալ տուն, բայց չեք կարող, որովհետև հիվանդ եք։ Նրանք ուզում են գնալ տուն, բայց չեն կարող, որովհետև հիվանդ են։

Պատմութիւն :

Պատմեն՝ զի գիտաւոր սուրբն՝ ի գերեզմանեն ե
ասէն զանունն՝ ի բոլոր : Այլ ուշիւ գիտաւ
զանունն՝ զի ես եմ՝ ասէ, Ես եմ Ներսէս : Եւ
ետես զերկնաւորն՝ ի ձախ կողմանն՝ ի Հօրն՝ ի
Քրիստոս : Եւ ասէ՝ "Ներսէս, Ներսէս, ես եմ
Քրիստոս, որ ետուր զանձն քո վասն իմ :
Եւ ես եկի առնել զքեզ ընդ իս ի հանգիստ :
Եւ ասէ՝ "Տէր, ես ոչ եմ արժան ընդ քեզ
երթալ, զի ես մեղաւոր եմ : Եւ ասէ՝ "Ներսէս,
ես ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս
ի ապաշխարութիւն : Եւ ասէ՝ "Տէր, ես
ոչ եմ արժան ընդ քեզ երթալ, զի ես
մեղաւոր եմ : Եւ ասէ՝ "Ներսէս, ես

Կ՝ Ա՝ Ի՝ Ն՝ Ա՝ Ն՝ Ա՝ Ն՝ Ա

(Ա՝ երես ութսունչորս)

Ա՝ Ես ասեմ ձեզ, որ ամեն մարդ, որ ինքն իրեն
բարձրացնում է, կ՝ ստորացուի, և որ ինքն իրեն
խոնարհեցնում է, կ՝ բարձրացուի։ Եւ Յիսուս
ասաց առակ մի նոցա, որ ասում էին, թէ Երուսաղէմ
մերձ էր, և նոքա կարծում էին, թէ Աստուծոյ
արքայութիւնը յայտնի պիտի լինի անմիջապէս։
Ա՝ Ուրեմն ասաց, թէ մի մարդ ունէր երկու որդի։
Եւ մօտեցաւ առաջինին, և ասաց, որդեակ, գնա
այսօր աշխատիր իմ այգւոյ մէջ։ Նա պատասխանեց
և ասաց, ոչ կամիմ, բայց յետոյ զղջացաւ, և գնաց։
Եւ մօտեցաւ միւսին, և նոյնպէս ասաց։ Նա պատաս-
խանեց և ասաց, ես կամիմ, տէր, և չգնաց։ Ո՞ր
մէկն արաւ հօր կամքը։ Ասացին, առաջինը։ Յի-
սուս ասաց նոցա, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ
մաքսաւորները և պոռնիկները առաջ են մտնում
Աստուծոյ արքայութեան մէջ, քան թէ դուք։ Որով-
հետև Յովհաննէս եկաւ դէպի ձեզ արդարութեան
ճանապարհով, և դուք չհաւատացիք նորան, բայց
մաքսաւորները և պոռնիկները հաւատացին նորան։
Եւ դուք, որ տեսաք այս, յետոյ էլ չզղջացաք, որ
հաւատայիք նորան։ Ա՝ Լսեցէք մի ուրիշ առակ։
Կար մի տէր տուն, որ տնկեց այգի, և պատեց
նորան ցանկապատով, և փորեց նորա մէջ հնձան,
և շինեց աշտարակ, և յանձնեց նորան հողագործ-
ների, և գնաց հեռաւոր աշխարհ։ Երբ մօտեցաւ
պտղաբերութեան ժամանակը, ուղարկեց իր ծառա-
ները հողագործների մօտ, որ առնեն նորանից իր
պտուղները։ Հողագործները բռնեցին նորա ծառա-
ները, մէկին ծեծեցին, միւսին սպանեցին, և երրորդին
քարկոծեցին։ Նորից ուղարկեց ուրիշ ծառաներ,
աւելի շատ քան առաջինները, և նոքա նոյնպէս
արին նոցա։ Վերջապէս ուղարկեց իր որդին նոցա
մօտ, ասելով, թէ գուցէ ամաչեն իմ որդուց։ Բայց
հողագործները, երբ տեսան որդին, ասացին իրար
մէջ, սա է ժառանգը, եկէք սպանենք նորան, և
տիրենք նորա ժառանգութեան։ Եւ բռնեցին նորան,
և հանեցին այգուց դուրս, և սպանեցին։ Ա՝ Ուրեմն
երբ գայ այգւոյ տէրը, ի՞նչ պիտի անէ այդ հո-
ղագործներին։ Ասացին նորան, չար մահով պիտի
սպանէ նոցա, և այգին պիտի տայ ուրիշ հողագոր-
ծների, որ տան նորան պտուղները իրանց ժամա-
նակին։ Յիսուս ասաց նոցա, երբէք չէք կարդացել
գրքերի մէջ, թէ այն քարը, որ շինողները անար-
ժէք համարեցին, նա դարձաւ անկիւնի գլուխ։ Այս
Տիրոջից եղաւ, և սքանչելի է մեր աչքերի առաջ։
Ա՝ Ուրեմն ասում եմ ձեզ, որ Աստուծոյ արքայու-
թիւնը ձեզանից պիտի խլուի, և տրուի մի ազգի,
որ պտուղները տայ նորան։ Եւ ով որ ընկնի այդ
քարի վրայ, կ՝ ջարդուի, և ում վրայ որ նա ընկնի,
կ՝ փշրուի։

(Ա՝ 1ֆ՝ Ի՝ ՝ե՝ո՝ե՝ն՝ ֆ՝)

քեռայից առաւտուայն • զի Նախանձէ
լսուլ կամ, և փրկիչն ցեր զմեզ ի մե՝
ղաց մերոց ։ ի՛ կ՛ ի, որ կայ ցեր ամե՝
նայնի Հայր առաքեալ զքեզ որդի
մեր Յիսուս Քրիստոս ։ ՚ի՛ ՚ե՛ ։

(՝ զոյշ լերուք անձանց , զուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շինայառ
թեամբ և արբեցութեամբ և հոգոք աշ
խարհականօք . և յանկարծակի հա՝
սանիցէ ՚ի վերայ ձեր օրն այն։ զի իբր
զորոգայթի հասանիցէ ՚ի վերայ ամե՝ն
ցուն որք բնակուտ են ընդ ամ երե
րիւրի ։ Ի՛ զուր՝ն կացէք այսու
հետև , և յամ ժամ աղօթս արարէք
զի արժանի լինիցիք զերծանել
յայնմ ամէ՛ն որ լինելոց է և կալ
առաջի մարդոյ ։ Ա՛ՀՆ ՚ի՛ որ
ՀՆ՛ ՚ի առաքելին ուսուցանէր , և
զգիշերս երկար ազգանէր ՚ի լերինն
որ կոչիւր ձիթենեաց ։ և առ ժողո
վուրդն կանխէր ընդ առաւօտն
առնուլ ՚ի տաճարին լսել ՚ի նմանէ ՚։

՚՚ Ա՛ Ե ։ ՚ի վերոյ խօսիցն ։՚՚

Ա՛ Ի՛ ՚ի՛ ՚ե՛ո՛ե՛ն՛ ֆ՝ ։՚՚ Ա՛ Ի՛ ՚ի՛ ՚ե՛ո՛ե՛ն՛ ֆ՝ ։՚՚

ցան ի սէգ քո. և լցեալ այժմ
ի՞նչ ոք չափեցից զառատութիւն քո՝ Միւռոն
ի խրեսու զմեզ միւռոյ սրբութեան։
և ածա՛ւդ յատուկ քեզ իւրով հնար
և ամենայն կերպարանեալ ներգործեցեալ,
խոտուածեաց զգեստու ի ճշմարիտոյն։
և կամաւոր խոչընդոտեալքեն իւրով
տատամսեաց զմեզ՝ մարմնով իւրով.
ու զա՛ր ի մեզ մեղաց, որ զառաքեցեր զմարդին քո սիրել ի
աստիճանս զմարդին քո սիրել ի
Ասէ ի վախճան աշխարհս այսոցիկ՝
փրկու՛ի բարերարին պատուհասն։
նէ, և հատանելով ի մեղաց՝ ողո
բառնալով զմեզ ի կենացս յաւիտե
նական պատուհասէ։ այլ
ամ արարածոց քոց. զի մի՛ անմահ
կուէցեր և հեղեր ի մեզ
վերայ զմահ կուէցեր և հեղեր ի մեզ
նալ թունդին ի մեզ յատուկս.
մարդասէր ես՝ ոչ թողեր զնոր գոր
կանութիւն։ Ի՞նչ գոր բարերար և
մանելով զմեզ ի կորստեան և յապա
յաւիտենական կենացն. արտասահ
ցան և եհման զմեզ պատրանօք ի

Յայսմ աւուր ոգեկոչեմք զսուրբ եւ զանարատ
Մայրն Աստուծոյ զԱստուածածին Մարիամ, զոր
ընտրեաց Տէր ի բնակութիւն իւր, եւ ի տաճարի
նորա ի սրբոց սրբոցն ի ձեռն հրեշտակապետին
Գաբրիէլի ամփոփեցաւ զհինգերորդ ամսեանն
Յունուարի, զոր ինքն ինքեան ընտրեաց ի
սկզբանէ յաւիտենից, եւ ի ծնունդս մարդկան
ի կատարումն ժամանակաց, զոր ինքն ինքեան
պատրաստեաց ի տաճարի փառաց իւրոց, եւ
ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ, զոր ինքն ինքեան
ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից, եւ ի ծնունդս
մարդկան ի կատարումն ժամանակաց, զոր ինքն
ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի փառաց իւրոց,
եւ ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ, զոր ինքն
ինքեան ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից, եւ ի
ծնունդս մարդկան ի կատարումն ժամանակաց,
զոր ինքն ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի
փառաց իւրոց, եւ ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ,
զոր ինքն ինքեան ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից,
եւ ի ծնունդս մարդկան ի կատարումն ժամանակաց,
զոր ինքն ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի
փառաց իւրոց, եւ ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ,
զոր ինքն ինքեան ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից,
եւ ի ծնունդս մարդկան ի կատարումն ժամանակաց,
զոր ինքն ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի
փառաց իւրոց, եւ ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ,
զոր ինքն ինքեան ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից,
եւ ի ծնունդս մարդկան ի կատարումն ժամանակաց,
զոր ինքն ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի
փառաց իւրոց, եւ ի բնակութիւն Հոգւոյն Սրբոյ,
զոր ինքն ինքեան ընտրեաց ի սկզբանէ յաւիտենից,
եւ ի ծնունդս մարդկան ի կատարումն ժամանակաց,
զոր ինքն ինքեան պատրաստեաց ի տաճարի

յամբ իսկ եղեալ կենացդ։ Եւ ոմանք
ընկեցան ծառայք քո՝ սոսկամբ հայեցեալ
ի պատկեր՝ ոչ եթէ ամ կամ ամբարձեալ
սպասեն մեծի հայրապետացդ. յո-
րում մեծիդ ես՝ և փոխչիդ մերոյ
մի՛ քակ ի ձայն փառաց մեծի։
Եւ ժամ առնուին առաքեալքն ասա-
ցեալ, և գալստեան երկիւղք։ Ասեն
ցանուն ըստ ասելոյդ. Մոռացաւին աս-
տեղք. Եղուկան գետք հրեղինք
և երևին բանակք անմահից։
Այլ յանկնարկիւ գասուածոյդ՝ առաքեալ
երկիւղ, և բռնեցին կիրքեալ գերեզմանքն
և լինին հոգեացեալ մարմինք. և կո-
գիքն սրացեալք իբրև զարծուիս, և
անդր հասեալք՝ զգենուն զանդկեան
մարմինսն ի վայրկեան ժամանակի,
և ժամանեն միաբանչիւր տեղիս։
Ա՛րդ՝ առաքեա՛լք գերեզ ասր՝ ժամանել
ցո՛ զի առաջի քո զայս յանապատս ա-
խուեցեալ. և զմեզ զանմահս հաս-
ի՛ քեզ՝ հոգեզարեա՛ պատիս. զի ար
ժանի լիցուք միանալ քեզ և զար։

ամենայն հաւատք հասուցանել մինչեւ ցսո
վեցեալ ամենայն փափաքումն բանին աստ
ուածոյ : եւ կենդանութիւն ամենայն ըստ
ուածասիրութեան : Ամէն :

(Ա՛ստ կ՚ետեւի դարձեալ)

մեծ կրկնակի կենսաբեր գալըս-
տեան գո : Օ՛ գո ամենակալող
զօրութիւնդ՝ եղիցի առատ և ձիւնա-
բեր ամպերդ պահլուն ամ արմատք . և
սերմանիքն թաղեալ յերկրի մե-
ռանիցին , և՛ ի ժամանակս արտարձա-
գարնանային յարութեանն զսե-
ձեալ պայծառանան . զորս կա-
գեցեր մեզ ի սուտ պիտոյից :
Իսկ ըզ բանականն կենդանիքս պա-
հեալ անկորուստ խնամով ծածկեա
գո՝ յարուցանել զարձեալ ի հուպ և
նորոգեա ի պատիւ փառաց քոց :
Ա՛յլոյ խոնարհիւթեամբ ի հայրական
ծոցոյդ լինիլ մեզ նմանակից հայդ
անմահութե . որ մեռաւ ի մէնջ եղե-
ւր անմահութե , յանձն առեր զմահ
մարմնով հնազդ կենդանութեան ,
զի բազում արարածս արդիւնս :
Իմիր ի գերեզմանն , լուծեր զե-
կուեան մահու և կարծանեցեր ըզ
դժոխս : որ զհնչեխս յերկնաւորաց ,
և երկրապագիս յերկրաւորաց և ի

(Աթեն. տող 5)

ընդ քեզ մկրտութեամբն ի սէր, և
կենդանութեամբ իսրաէլ, թաղեցաւ
զաղջ, և յարեաւ ի քէզ ի քո ի
այս՝ որ կոչեցաւ ի քոյոց հրաշալու
գերեզմանացն։ Ո՜հ Տառապեա քո
աչուըդ և պատկառելի ի վերայ
գոռոզ սուրբ աւազանին, և վկայիցէ
հեթանոսաց. ասէ ոչ ուներ ըզ Տէր
քուր գեան՝ ոչ ի հոգի և ի մարմնի
մերձենալ ի սա ոչ ինչ պիղծ և անպա՜
տուն Տանդ Տառապիս։ Այլ ով իշխեցաւ
ի վերայ բնակութեան տեառն և պահ՜
պանեալ կայն բանիւ քով, այլ
անշարժ երկնի կինէք տերութեան քո
հաստատեալ կայն բանիւ քով, այլ
և երկինք երկնից երկինք՝ և երկիր ամ
ամենայնի միով քով։ Այլ երկինք՝
ցեւ. ոչ փակէ՛ զերդս, և կինքեա
ռայիս քո այսօրիկ՝ կինքեալ պահե՜
նուսն քո. և զերեզմանդ Տա՜
հոգի տան առ Տէր և երկիր
կինք երկիր վերուստ քովէ։
աղաչեա ամենայնիւ տէր ըզ

(Ա 1913 Նոյեմբեր 4)

(Ա) Ալեքսանդր Ա. Ալեքսանդրի Ղուկասյան

Ալեքսանդր Ա. Ալեքսանդրի Ղուկասյանը ծնվել է 1938 թվականի հունվարի 1-ին Երևանում։ Նրա հայրը՝ Ալեքսանդր Ղուկասյանը, ծնվել է 1910 թվականին Գյումրիում։ Նրա մայրը՝ Աննա Ղուկասյանը, ծնվել է 1912 թվականին Երևանում։ Ալեքսանդր Ա. Ալեքսանդրի Ղուկասյանը ունի երկու եղբայր՝ Արամ և Գևորգ Ղուկասյաններ։ Նրա կինը՝ Անահիտ Ղուկասյանը, ծնվել է 1940 թվականին Երևանում։ Նրանք ունեն երկու որդի՝ Արտակ և Տիգրան Ղուկասյաններ։ Ալեքսանդր Ա. Ալեքսանդրի Ղուկասյանը մահացել է 1995 թվականի մայիսի 5-ին Երևանում։ Նրա մարմինը հողին է հանձնվել Երևանի Կոմիտասի պանթեոնում։

Ալեքսանդր Ա. Ալեքսանդրի Ղուկասյանը սովորել է Երևանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցում։ Դպրոցն ավարտել է 1955 թվականին։ Նրա դասընկերներից են եղել Արամ Մանուկյանը, Գրիգոր Հարությունյանը, Սուրեն Պետրոսյանը և ուրիշներ։ Դպրոցում նա սիրում էր մաթեմատիկա, ֆիզիկա և քիմիա։ Նրա ուսուցիչներից են եղել Մարիամ Հակոբյանը, Նիկոլայ Տեր-Գրիգորյանը և Ռուբեն Մելիքյանը։ Դպրոցն ավարտելուց հետո նա ընդունվել է Երևանի պետական համալսարանի ֆիզիկայի ֆակուլտետ։ Համալսարանն ավարտել է 1960 թվականին։ Նրա դիպլոմային աշխատանքի ղեկավարը եղել է պրոֆեսոր Հովհաննես Ավետիսյանը։ Աշխատանքի թեման եղել է «Էլեկտրական հոսանքի ազդեցությունը մետաղների դիմադրության վրա»։ Աշխատանքը գնահատվել է գերազանց։ Համալսարանում նրա դասընկերներից են եղել Արամ Մանուկյանը, Գրիգոր Հարությունյանը, Սուրեն Պետրոսյանը և ուրիշներ։ Համալսարանում նա սիրում էր մաթեմատիկա, ֆիզիկա և քիմիա։ Նրա ուսուցիչներից են եղել Մարիամ Հակոբյանը, Նիկոլայ Տեր-Գրիգորյանը և Ռուբեն Մելիքյանը։ Համալսարան

ՈՒ ՀԱՐԱՒԱՆՈՑՔ ԵՒ ՀՈՎԱՆՈՑՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԿԱՐԱՒՈՐՔ, ՀԱՆԴԵՐՁ ԱՌԱՔԵԼ ՅԻՇԱՏԱԿՍ ԱՌԱՔԵՑԱՆ ՄԵՐ, ՈՐ ՀԱՒԱՏՔՈՎ ՄԿՐԹԵՑԱՆ ԶՄԵՂՍ ՄԵՐՍ։ ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀՍ ՁԵՌՆԱՐԿԵՑԻ ՄԵՋ ԱԶԳԱՑՍ ։ ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀՍ ՁԵՌՆԱՐԿԵՑԻ ՄԵՋ ԱԶԳԱՑՍ ։ ՅԻՇԵՑԻ ԶԻՄԱՍՏ ԻՄ ԵՒ ԶԱՆՈՒԵՑ ԻՄ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԱՌԱՔԵԼ ԶԻՄԱՍՏ ԻՄ ։ ԵՒ ԱՊԱՍՏԱՌ ՈՅ ԱՌԱՔԵԼ ԶԻՄԱՍՏ ԻՄ ։ ՈՐՊԷՍ ԶԻՆՔ ԼՍԵԼ ԶՍՈՒՏՆ ԻՄ, ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԷԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ԻՄ ։ ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԵՍ ՅԱՅՍՄ ԱՇԽԱՐՀԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ

Հիսուան՝ զգործս ձեռաց քոց մի՛։ Եւ ասէ՝ ա՛ւ
ուրեմն ոչ ունիս քո յոյ-
ժամ ասէ՛ փառաւո՛ր է փառաւո՛ր
աստեղաց ։ և աստղ քան զաստղ
այլ փառաք արեգական , և այլ փառաք
ըստաց , և այլ փառաք երկրաւորաց ։ Այլ փառաք երկնա-
երկրաւորք ։ Այլ փառաք երկնա-
և մարմինք երկնաւորք , և մարմինք
և այլ մարմին ձկանց ։
մին թռչնոց , և այլ մարմին
մարմին է . այլ այլ մարդկան,
և այլ մարմին անասնոց . այլ մար-
մարմին ։ Այլ ամ մարմին նոյն մար-
խրատանչիւրոց սերմանեացն զիւր
և այլ այլոց սերմանեաց . և ա՛ն-
այլ հայա մերկ . եթէ ցորենոյ իցէ ,
մին որ ծնանելոցն է սերմանես ,
Այլ զոր սերմանեսն՝ ոչ զնոյն մար-
կենդանանայ՝ եթէ ոչ մեռանիցի ։
Անհա՛ դու զոր սերմանեսն՝ ոչ
ռեալք , կամ որո՞վ մարմնով գայցեն ։
Այլ ասիցէ ոք՝ զիա՞րդ յառնեն մե-
Պօլսոյ տպա՛ւ ՚է Աւրմ՛։

Այն
Ա՛ն զի մի՛ ըմբ խո՛": Այն՝ եւս միաբ՛":
Ա՛ն քաւի՛չ եւ Տէր՛": Ա՛ն Թողո՛ւ՛": Ա՛ն լսելի լի՛":
Ա՛ն ի՛ վերուստ՛": Ա՛ն
Պատմ՛:
գնասցուք առաջ:
Հայր՝ այնպէս խօսիմ: ես արդ
Հայր: եւ որպէս պատուիրեաց Քրիստ
Դիպէ աշխարհ՝ եթէ սիրե՛մ ես զք
միս լինէ ո՛չ գտանէ: այլ զի ծա
գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ չ
Այլ ես այլ շուտ խօսեցայլք ընդ ձեզ
զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասցի՛ք
այժմ ասացի ձեզ մինչչեւ եղեալ՝
զի Հայր իմ մե՛ծ է քան զիս: Այն
եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լեալ
ձեզ՝ թէ երթամ՝ եւ գամ առ ձեզ.
զանգիտասցեն: Ի ոմանց՝ զի ասացի
Ա՛ի՛ խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի՛
ո՛չ ունի՝ ես ասց՝ տամ ես ձե՛զ:
զնաղաղութիւն զնմ տամ ձե՛զ.
Ո խաղաղութիւն թողում ձե՛զ,
Ա՛ն ես Աբեթա" ըստ Յուն":

(Ա՛ դէպ Հռոմ ոգ՛)

Ա՛նկոյտ ընդդէմ ասոնց , և խաղաղու-
թեան համար Հռոմայեցւոց հետ ։ Ա՛յլ
ասոնք ալ ոչինչ կրցան ընել , որովհետև
ամէնքն ալ ընդհանրապէս Հռոմայեցւոց
հետ էին ։ Ա՛յլ Պոլիբիոս ասոնց վրայ
կ՛ըսէ , որ ատոնք զմայլելով ի վեր կը
նային Հռոմայեցւոց , և զանոնք կ՛ընդու-
նէին իբրև աստուածներ , և ամէն բան
կ՛ընէին անոնց հաճելի ըլլալու համար ։
Ա՛յլ ասոնք ալ ոչինչ կրցան ընել , որով-
հետև ամէնքն ալ ընդհանրապէս Հռոմայեցւոց
հետ էին ։ Ա՛յլ Պոլիբիոս ասոնց վրայ
կ՛ըսէ , որ ատոնք զմայլելով ի վեր կը
նային Հռոմայեցւոց , և զանոնք կ՛ընդու-
նէին իբրև աստուածներ , և ամէն բան
կ՛ընէին անոնց հաճելի ըլլալու համար ։

Հոգի սուտ՝ ի տեղւոջ լուսոյ և
ի հանդիսաւոր աղաւաղելոյ : Կարիք եղ
և մեղաւորութեան : փառք արեգական , և
և մեր : զի գոլ ես այժ արդարոյ
հայցեմք ի քէն զիմաստութիւն սուտ
Ա՛ր ես այս պատասխանոյ մերոյ ար
մօր քո սրբոյ կուսին Մարիամայ :
ի խորհուրդ լուսոյ . բարեխօսել
ռաց քոյ , և հանգոյ զՀոգի սուտ
քոյ : Վասն ի տեղիս սուրբ շե՛
զոր խոստացար այս հաւատացելոց
քոյ զայս ի հանդերձեալ կեանսդ
լաւութիւն : որ և կոչեցեր զիա՛ուրայս
երկնաւորաց և յերկ
քերթողականաւն , և բարեբանեալ
արարածոց , ոչ նուազիս յաքսորս
( )րհնեալ ես այր այծ մեր՝ յոյս այս

Լուսաշող-Ինձն ամենայն :

Ընդ երկայն և զմարդի և" :

Լիա՛ն ընդ նոսին գոհանալով փառա
ժանի՝ սուտ սիրել և ցնծալ ընդ
սրբոց և ընդ սիրելիս անձանն քո սեր :

Առաջադրանք՝ Հայերեն թարգմանել տրված նախադասությունները, նկատի ունենալով ենթակայի և ստորոգյալի համաձայնության կանոնները։

1. Ես ուզում եմ գնալ։
2. Մենք ուզում ենք գնալ։
3. Դու ուզում ես գնալ։
4. Դուք ուզում եք գնալ։
5. Նա ուզում է գնալ։
6. Նրանք ուզում են գնալ։
7. Ես ուզում էի գնալ։
8. Մենք ուզում էինք գնալ։
9. Դու ուզում էիր գնալ։
10. Դուք ուզում էիք գնալ։
11. Նա ուզում էր գնալ։
12. Նրանք ուզում էին գնալ։
13. Ես ուզում եմ գնալ, բայց չեմ կարող։
14. Մենք ուզում ենք գնալ, բայց չենք կարող։
15. Դու ուզում ես գնալ, բայց չես կարող։
16. Դուք ուզում եք գնալ, բայց չեք կարող։
17. Նա ուզում է գնալ, բայց չի կարող։
18. Նրանք ուզում են գնալ, բայց չեն կարող։
19. Ես ուզում էի գնալ, բայց չէի կարող։
20. Մենք ուզում էինք գնալ, բայց չէինք կարող։
21. Դու ուզում էիր գնալ, բայց չէիր կարող։
22. Դուք ուզում էիք գնալ, բայց չէիք կարող։
23. Նա ուզում էր գնալ, բայց չէր կարող։
24. Նրանք ուզում էին գնալ, բայց չէին կարող։

Ալա հատկանշական մարդոց և արուեստից։ Եր։ Պատմիչ նոցա ընդունի մարդասէր. Հիշատակի խոստովանեցեր. Ալ շնորհօք աբբ հոգեւոյն։ Թէդ։ Ալ ընտրեալ. ասէ Աստուած. ես ընտրեցի զնոսա ի քեզ ասելոյ զի հաւատացեալ լիցի։ Եր։ Ընկալ և այժմ զայս ի ձեռն ինձ. զի ես ի քեզ ասեմ. և ոչ ի քեզ ասելոյ։ Եր։ Ես ասեմ քեզ. զի դու ես Պետրոս։

Եր։ Օրհնեցեք մանկունք զՏէր։ Ես ասեմ ասէ Տէր Յիսուս, ասացի ցոսա։ Եր։ Ալելուիա։ Ալելուիա։ Ե

(Sanskrit text)

ասոյ ի ջուր ոչ ինչ ասեմք, այլ ի գետոյ
ասոյ ի ջուր ոչ ինչ ասեմք, այլ ի գետոյ
ջրեալ կամաւ կոչ՝ եւ ի ծովուն ի խոր
ջրեալ կամաւ կոչ՝ եւ ի ծովուն ի խոր
ա՚կաւտերնոյ կոչ եւ ի ծովուն ի խոր
ա՚կաւտերնոյ կոչ եւ ի ծովուն ի խոր
ասեմք ոչ ասեմք։

եւ զնա զանկումն ձայնին մեռուին
եւ զնա զանկումն ձայնին մեռուին
գոյնք՝ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
գոյնք՝ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
ոչ ինչ զայլ բառս բառարտուն յայտնի
ոչ ինչ զայլ բառս բառարտուն յայտնի
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ
գիւղ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
գիւղ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ
գիւղ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
գիւղ ի մեռուին ընդ երկրաւորսն
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
կարգացանէր ի պատ եւ ի գիւղ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ասելոյս՝ ասելակցեալ եւ ասելոյ ընդ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ձայնիւ ընդ միմեանս՝ եւ ընդ այլ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ
ասոյս ոչ ինչ ասեմք։ Եւ ընդ ոչ

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿ

Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ր է հաւատ ձեր. եւ նոքա վախեալ զարհուրեցան, եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՞վ է սա, զի եւ հողմոցն հրամայէ եւ ծովն հնազանդի նմա։

Եւ եկին յաշխարհն Գադարացւոց, որ է դէմ Գալիլեացւոց։ Եւ ելեալ նորա յանդ՝ ընդառաջեաց նմա այր մի յաքսորականացն, որ ունէր դեւ պիղծ, եւ ոչ զգեցաւ հանդերձ երբեք, եւ ոչ բնակեցաւ ի տան, այլ ի գերեզմանի։ Եւ տեսեալ զՅիսուս՝ գոչեաց եւ անկաւ առաջի նորա, եւ ասէ ձայնիւ մեծաւ. Ի՞նչ է քեզ ինձ եւ քեզ, Յիսուս որդի Աստուծոյ բարձրելոյ. աղաչեմ զքեզ, մի տանջեսցես զիս։ Զի պատուիրէր հոգւոյն պիղծի ելանել ի մարդոյն. զի բազում ժամանակս յափշտակէր զնա, եւ կապէին զնա շղթայիւք եւ ի կապանս երկաթեայս, եւ հալածեալ լինէր դեւին յանապատս։ Եւ հարցանէր զնա Յիսուս եւ ասէ. Ո՞րչափ է քեզ անուն։ Եւ նա ասէ. Լեգէոն անուն է ինձ, զի բազումք եմք։ Եւ աղաչէին զնա, զի մի հրամայեսցէ նոցա երթալ յանդունդն։

Եւ էր անդ հօտ խոզից բազմաց արածի ի լերինն. եւ աղաչեցին զնա, զի հրամայեսցէ նոցա մտանել յնոսա։ Եւ հրամայեաց նոցա։ Եւ ելեալ դեւքն յմարդոյն՝ մտին յխոզսն. եւ գնաց հօտն ընդ ձիհադ ի ծովն, եւ խեղդեցան։ Եւ տեսեալ հովիւքն զեղեալսն՝ փախեան, եւ պատմեցին ի քաղաքի եւ ի գեղս։ Եւ ելին տեսանել զեղեալսն, եւ եկին առ Յիսուս, եւ գտին նստեալ զմարդն, յորմէ դեւքն ելեալ էին, հագեալ եւ առողջացեալ ի մտաց, եւ երկեան։ Եւ պատմեցին նոցա տեսեալքն, որպէս եղեւ դիւահարին, եւ զխոզսն։ Եւ աղաչեաց զնա ամենայն բազմութիւն շրջակայից Գադարացւոց, զի մեկնեսցի ի նոցանէ, զի երկիւղ մեծ պատեաց զնոսա։ Եւ նա մտեալ ի նաւ՝ դարձաւ։ Եւ աղաչէր զնա այրն, յորմէ դեւքն ելեալ էին, զի ընդ նմա լիցի։ Եւ արձակեաց զնա Յիսուս՝ եւ ասէ. Դարձիր ի տուն քո, եւ պատմեա զոր արար Աստուած քեզ։ Եւ գնաց նա՝ քարոզելով ընդ ամենայն քաղաքս զոր արար Յիսուս նմա։

Եւ եղեւ յետ դառնալոյ Յիսուսի՝ ընդունեաւ զնա ամբոխն, զի էին ամենեքին սպասեալ նմա։ Եւ ահա եկն այր, որում անուն էր Յայրոս, եւ նա էր իշխան ժողովրդեանն, եւ անկաւ առ ոտս Յիսուսի, եւ աղաչէր զնա մտանել ի տունն իւր, զի դուստր մի միայնածին էր նմա, որ էր ամաց իբրեւ երկոտասան, եւ նա մեռանէր։ Եւ ի գնալն նորա՝ ամբոխքն խեղդէին զնա։ Եւ կին մի որ էր արեան հոսմամբ տասն եւ երկու ամս, որ ամենայն ունայնացուցեալ էր զանձն իւր ի բժշկաց, եւ ոչ կարացին ոք բժշկել զնա, մերձեցեալ ի թիկունս նորա՝ մատեաւ ի վերնոցն հանդերձից նորա, եւ անդէն կացին արեանն հոսմունք նորա։ Եւ ասէ Յիսուս. Ո՞վ է որ մատեաւ ինձ։ Եւ ամենեցուն ուրացեալ՝ ասէ Պետրոս եւ որ ընդ նմա. Վարդապետ, ամբոխքն սեղմեն զքեզ եւ նեղեն, եւ դու ասես. Ո՞վ է որ մատեաւ ինձ։ Եւ ասէ Յիսուս. Մատեան ինձ ոմանք, զի գիտացի ես զզօրութիւն ելեալ յիս։ Եւ տեսեալ կինն՝ զի ոչ ծածկեցաւ, դողդողեալ եկն, եւ անկեալ առաջի նորա՝ պատմեաց նմա առաջի ամենայն ժողովրդեանն, զի վասն որոյ պատճառի մատեաւ նմա, եւ զի եղեւ նմա անդէն բժշկութիւն։ Եւ նա ասէ ցնա. Դուստր, հաւատք քո զքեզ կեցուցին, գնա յաղագս խաղաղութեան։

Զի դեռ նորա խօսեցեալ էր, եկն ոմն ի տանէ իշխանին, եւ ասէ ցնա. Մեռաւ դուստր քո, մի նեղեր զվարդապետն։ Եւ Յիսուս լուեալ՝ պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. Մի երկնչիր, միայն հաւատա, եւ կեցցէ։ Եւ մտեալ ի տունն՝ ոչ ետ մտանել ընդ նա ոք, եթէ ոչ Պետրոս եւ Յակոբոս եւ Յովհաննէս, եւ հայր մանկանն եւ մայր նորա։ Եւ լային ամենեքին եւ ողբային զնա։ Եւ նա ասէ. Մի լայք, ոչ մեռաւ մանուկն, այլ քնանայ։ Եւ ծիծաղէին ընդ նմա, գիտացեալ զի մեռաւ։ Եւ նա հանեալ զամենեսեան արտաքս, եւ բռնեալ զձեռն մանկանն՝ կոչեաց եւ ասէ. Մանուկ, յարի։ Եւ դարձաւ հոգի նորա, եւ յարոյց անդէն։ Եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել։ Եւ զարհուրեցան ծնողքն նորա։ Եւ պատուիրեաց նոցա զոր ոք մի ասասցեն զայդ եղեալ։

Եւ կոչեալ զտասն աշակերտսն իւր՝ ետ նոցա զօրութիւն եւ իշխանութիւն ի վերայ ամենայն դիւաց, եւ զբժշկել զհիւանդութիւնս։ Եւ առաքեաց զնոսա քարոզել զարքայութիւն Աստուծոյ, եւ բժշկել զհիւանդսն։ Եւ ասէ ցնոսա. Մի՛ տանիցէք ինչ ի ճանապարհ, ոչ գաւազան, ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ արծաթ, ոչ երկուս հանդերձս ունել։ Եւ յորում տան մտանիցէք՝ անդ կացէք, եւ անտի ելանիցէք։ Եւ որ ոչ ընդունիցին զձեզ՝ ելեալ յայնմ քաղաքէ՝ զփոշին որ ի ոտից ձերոց թօթափեցէք ի վկայութիւն ի վերայ նոցա։ Եւ ելեալ գնային ընդ ամենայն գեղս՝ աւետարանելով եւ բժշկելով ամենայն տեղիս։

Եւ լուաւ Հերովդէս չորեքկողմանի զամենայն որ լինէր յինքեան, եւ էր տարակուսեալ, զի ասէին ոմանք թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռելոց, եւ ոմանք թէ Եղիա երեւեցաւ, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ Հերովդէս. ԶՅովհաննէս ես սպանի, ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայդ։ Եւ ջանայր տեսանել զնա։

Եւ դարձեալ ժողովեցան առ նա առաքեալքն, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին։ Եւ առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձինն յանդ մի ի քաղաքէն որ կոչի Բեթսայիդա։ Եւ ամբոխքն գիտացեալ՝ գնացին զհետ նորա։ Եւ ընդունեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա զարքայութեան Աստուծոյ, եւ զբժշկութեան պիտոյից ամենեցուն։

Եւ ի ժամ երեկոյին մերձեցան առ նա տասն աշակերտքն, եւ ասեն ցնա. Արձակեա զամբոխսն, զի երթեալ ի գեղս շրջակայս եւ ի տեղիս ամենայն՝ ապրեսցին, զի անապատ է տեղիս այս։ Եւ ասէ ցնոսա. Տուք դուք նոցա ուտել։ Եւ նոքա ասեն. Ոչ է մեզ եթէ ոչ հինգ հացք եւ երկու ձուկն, եւ մեք երթեալ գնեսցուք կերակուր ամենայն ժողովրդեանս։ Եւ էին արանց իբրեւ հինգ հազարաց։ Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր. Արարէք զնոսա հանգուցանել ի խումբս իբրեւ յիսնեակս։ Եւ արարին նոքա ըստ այնմ, եւ հանգուցին զամենեսեան։ Եւ առեալ զհինգ հացսն եւ զերկուս ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս, եւ օրհնեաց զնոսա, եւ կոտրեաց, եւ ետ աշակերտացն դնել առաջի ժողովրդեանն։ Եւ կերան ամենեքին եւ յագեցան, եւ ի ժողովեալ զերեսացն՝ եղեւ տասներկու զամբիւղ։

Եւ եղեւ ի մինչդեռ էր աղօթել նորա առանձինն՝ էին աշակերտքն ընդ նմա, եւ հարցանէր զնոսա՝ եւ ասէ. Զիս ո՞վ ասեն ամբոխքն թէ եմ։ Եւ նոքա պատասխանի ետուն եւ ասեն. Ոմանք Յովհաննէս Մկրտիչ, եւ ոմանք Եղիա, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ ցնոսա. Իսկ դուք զիս ո՞վ ասէք թէ եմ։ Եւ պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ. Քրիստոս Աստուծոյ։ Եւ նա սաստիկ պատուիրեաց նոցա եւ հրամայեաց զոր ոք մի ասասցեն զայդ։ Եւ ասէ. Զի պարտ է զՈրդի մարդոյ բազում չարչարանս կրել, եւ մերժեալ լինել ի ծերոց եւ ի մեծամեծաց քահանայապետաց եւ դպրաց, եւ սպանանել, եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։ Եւ ասէր ցամենեսեան. Եթէ ոք կամի զհետ գալ ինձ՝ ուրասցի զանձն իւր, եւ առցէ զխաչ իւր զամենայն աւուր, եւ հետեւեսցի ինձ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա, եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ նա կեցուսցէ զնա։ Զի զի՞նչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցէ։ Զի որ ամաչեսցէ զիս եւ զբանս իմ՝ զնմանէ ամաչեսցէ Որդի մարդոյ, յորժամ եկեսցէ ի փառս իւր եւ Հաւր եւ սրբոց հրեշտակաց։ Ասեմ ձեզ ճշմարտապէս, եթէ կան ոմանք յայսոսիկ որ կայցեն աստ, որ ոչ համտեսցեն զմահ, մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն Աստուծոյ։

Եւ եղեւ յետ այսոցիկ բանից իբրեւ ութ աւուրս՝ առեալ զՊետրոս եւ զՅակոբոս եւ զՅովհաննէս՝ ել ի լեառն աղօթել։ Եւ մինչդեռ աղօթէր՝ եղեւ տեսիլ երեսաց նորա այլ, եւ հանդերձ նորա սպիտակ փայլակնացեալ։ Եւ ահա երկու այր խօսակցէին ընդ նմա, որ էին Մովսէս եւ Եղիա, որ երեւեցան փառօք, եւ խօսէին զբաղձանաց նորա զոր պիտի լնուլ ի Երուսաղէմ։ Եւ Պետրոս եւ որ ընդ նմա էին ծանրացեալ էին քնով, եւ արթնացեալ տեսին զփառս նորա, եւ զերկուս այրսն որ կային ընդ նմա։ Եւ եղեւ մինչդեռ բաժանէին ի նմանէ՝ ասէ Պետրոս ցՅիսուս. Վարդապետ, բարի է մեզ աստ լինել, եւ արասցուք երեք տաղաւարս, մի քեզ եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի։ Զի ոչ գիտէր զինչ ասէ։ Եւ մինչդեռ զայդ խորհէր՝ եղեւ ամպ եւ ստուերեաց նոցա։ Եւ երկեան մտեալ նոցա յամպն։ Եւ եղեւ ձայն յամպէն՝ եւ ասէ. Սա է Որդի իմ սիրելի, զնա լուարուք։ Եւ մինչդեռ եղեւ ձայնն՝ գտաւ Յիսուս միայն։ Եւ նոքա լռեցին, եւ ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ զոր տեսին։

Եւ եղեւ յաւուրն հետեւի՝ իջեալ նոցա ի լերինն՝ ընդառաջեաց նոցա ամբոխ բազում։ Եւ ահա այր ոմն յամբոխէն գոչեաց եւ ասէ. Վարդապետ, աղաչեմ զքեզ նայեցիր ի որդի իմ, զի միայնածին է ինձ։ Եւ ահա ոգի առնու զնա, եւ յանկարծ գոչէ, եւ խարխափեցուցանէ զնա հետ բերանոյ նորա, եւ ընդ դառնալ ի նմանէ՝ ջախջախանաց զնա։ Եւ աղաչեցի զաշակերտսդ քո, զի հանիցեն զնա, եւ ոչ կարացին։ Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. Ո՛վ ազգ անհաւատ եւ ծուռ, մինչեւ ե՞րբ ընդ ձեզ եղէց եւ հանդուրժեցից ձեզ։ Մատո՛ զորդի քո հոս։ Եւ մինչդեռ մատուցանէր՝ ետ զնա դեւն ի գետին, եւ ջախջախանաց զնա։ Եւ սաստեաց Յիսուս հոգւոյն պիղծի, եւ բժշկեաց զմանուկն, եւ ետ զնա հօր իւրում։ Եւ զարհուրեցան ամենեքին ի մեծութենէ Աստուծոյ։

Եւ մինչդեռ զարհուրէին ամենեքին ի բոլոր զոր արարն Յիսուս՝ ասէ ցաշակերտսն իւր. Դուք ունկնդրեցէք զբանիցս այսոցիկ, զի Որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան։ Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանս զայս, եւ էր ծածկեալ յերեսաց նոցա, զի ոչ ճանաչեցին զնա, եւ երկնչէին հարցանել զբանիցս զայսոսիկ։

Եւ եղեւ խորհուրդ ի մէջ նոցա, թէ ո՞վ իցէ մեծ ի նոցանէ։ Եւ Յիսուս գիտացեալ զխորհուրդս սրտից նոցա՝ առեալ զմանուկ մի՝ կացոյց զնա առ ինքեան, եւ ասէ ցնոսա. Որ ընդունիցի զմանուկ զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի, եւ որ զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքեալն զիս։ Զի որ փոքրագոյն է ի ձեզ ամենեսեան՝ նա է մեծ։

Պատասխանի ետ Յովհաննէս եւ ասէ. Վարդապետ, տեսաք զոմն որ դիւս հանէր յանուն քո, եւ արգիլէաք զնա, զի ոչ հետեւի մեզ։ Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Մի՛ արգիլէք, զի որ ոչ է ի մեզ՝ ընդ մեզ է։

Եւ եղեւ յորժամ լցան աւուրք համբարձմանն նորա՝ եւ նա զերեսս իւր հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ։ Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց իւրոց։ Եւ գնացեալ մտին ի գեղ մի Սամարացւոց, զի պատրաստեսցեն նմա։ Եւ ոչ ընկալան զնա, զի երեսք նորա էին երթալ յԵրուսաղէմ։ Եւ տեսեալ աշակերտացն Յակոբոսի եւ Յովհաննու՝ ասեն. Տէր, կամիս ասասցուք հրոյ իջանել յերկնից եւ սատակել զնոսա, որպէս արար Եղիա։ Եւ դարձեալ նայեցեալ՝ նզովեաց զնոսա, եւ ասէ. Ո՛չ գիտէք զոյ հոգւոյ էք դուք։ Զի Որդի մարդոյ ոչ եկն կորուսանել զանձինս մարդկան, այլ կեցուցանել։ Եւ գնացին յայլ գեղ։

Եւ եղեւ մինչդեռ գնային նոքա ճանապարհ՝ ասէ ոմն ցնա. Տէր, երթիցեմ զհետ քո ուր եւ գնասցես։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Աղուէսք որջս ունին, եւ թռչունք երկնից բոյս, եւ Որդի մարդոյ ոչ ունի ուր զգլուխ իւր դիցէ։ Եւ ասէ ցայլ. Հետեւեա ինձ։ Եւ նա ասէ. Տէր, եթող ինձ նախ երթալ թաղել զհայր իմ։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Թող զմեռեալսն թաղեսցեն զիւրեանց մեռեալսն, եւ դու գնա՝ աւետարանեա զարքայութիւն Աստուծոյ։ Եւ ասէ ոմն ցնա. Տէր, երթիցեմ զհետ քո, բայց նախ եթող ինձ հրաժարել ընդ տունն իմ։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Ոչ ոք որ ձեռն արկանէ ի վարս՝ եւ նայի յետս՝ պիտանի է արքայութեան Աստուծոյ։

Եւ յետ այսորիկ ընտրեաց Տէր եւ այլ եւթանասուն, եւ առաքեաց զնոսա երկուս երկուս առաջի երեսաց իւրոց յամենայն քաղաքս եւ ի տեղիս, ուր ինքն գալոց էր։ Եւ ասէր ցնոսա. Հունձքն բազում են, բայց բանուորքն սակաւ են։ Աղաչեցէք զտէր հունձացն, զի հանիցէ բանուորս ի հունձս իւր։ Գնացէք, ահա առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառունս ի մէջ գայլոց։ Մի՛ տանիցէք քսակ, ոչ պարկ, ոչ կօշիկս, եւ զոք ի ճանապարհի մի՛ ողջունիցէք։ Եւ յորում տան մտանիցէք՝ նախ ասասցէք. Խաղաղութիւն տանդ այսմիկ։ Եւ եթէ իցէ անդ որդի խաղաղութեան՝ հանգիցի ի նա խաղաղութիւն ձեր, եթէ ոչ՝ դարձցի ի ձեզ։ Եւ յորում տան մտանիցէք՝ անդ կացէք, ուտելով եւ ըմպելով զոր ինչ ունիցին, զի արժանաւոր է բանուորն վարձուց իւրոց։ Մի՛ անցանիցէք ի տանէ ի տուն։ Եւ յորում քաղաքի մտանիցէք եւ ընդունիցին զձեզ՝ ուտիցէք զոր ինչ դիցեն առաջի ձեր, եւ բժշկեցէք զհիւանդսն որ անդ իցեն, եւ ասասցէք ցնոսա. Մերձեցաւ ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։ Եւ յորում քաղաքի մտանիցէք եւ ոչ ընդունիցին զձեզ՝ ելեալ յայնմ քաղաքէ՝ զփոշին որ ի ոտից ձերոց թօթափեցէք ի վկայութիւն ի վերայ նոցա։ Եւ ելեալ գնային ընդ ամենայն գեղս՝ աւետարանելով եւ բժշկելով ամենայն տեղիս։

Եւ լուաւ Հերովդէս չորեքկողմանի զամենայն որ լինէր յինքեան, եւ էր տարակուսեալ, զի ասէին ոմանք թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռելոց, եւ ոմանք թէ Եղիա երեւեցաւ, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ Հերովդէս. ԶՅովհաննէս ես սպանի, ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայդ։ Եւ ջանայր տեսանել զնա։

Եւ դարձեալ ժողովեցան առ նա առաքեալքն, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին։ Եւ առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձինն յանդ մի ի քաղաքէն որ կոչի Բեթսայիդա։ Եւ ամբոխքն գիտացեալ՝ գնացին զհետ նորա։ Եւ ընդունեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա զարքայութեան Աստուծոյ, եւ զբժշկութեան պիտոյից ամենեցուն։

Եւ ի ժամ երեկոյին մերձեցան առ նա տասն աշակերտքն, եւ ասեն ցնա. Արձակեա զամբոխսն, զի երթեալ ի գեղս շրջակայս եւ ի տեղիս ամենայն՝ ապրեսցին, զի անապատ է տեղիս այս։ Եւ ասէ ցնոսա. Տուք դուք նոցա ուտել։ Եւ նոքա ասեն. Ոչ է մեզ եթէ ոչ հինգ հացք եւ երկու ձուկն, եւ մեք երթեալ գնեսցուք կերակուր ամենայն ժողովրդեանս։ Եւ էին արանց իբրեւ հինգ հազարաց։ Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր. Արարէք զնոսա հանգուցանել ի խումբս իբրեւ յիսնեակս։ Եւ արարին նոքա ըստ այնմ, եւ հանգուցին զամենեսեան։ Եւ առեալ զհինգ հացսն եւ զերկուս ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս, եւ օրհնեաց զնոսա, եւ կոտրեաց, եւ ետ աշակերտացն դնել առաջի ժողովրդեանն։ Եւ կերան ամենեքին եւ յագեցան, եւ ի ժողովեալ զերեսացն՝ եղեւ տասներկու զամբիւղ։

Եւ եղեւ ի մինչդեռ էր աղօթել նորա առանձինն՝ էին աշակերտքն ընդ նմա, եւ հարցանէր զնոսա՝ եւ ասէ. Զիս ո՞վ ասեն ամբոխքն թէ եմ։ Եւ նոքա պատասխանի ետուն եւ ասեն. Ոմանք Յովհաննէս Մկրտիչ, եւ ոմանք Եղիա, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ ցնոսա. Իսկ դուք զիս ո՞վ ասէք թէ եմ։ Եւ պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ. Քրիստոս Աստուծոյ։ Եւ նա սաստիկ պատուիրեաց նոցա եւ հրամայեաց զոր ոք մի ասասցեն զայդ։ Եւ ասէ. Զի պարտ է զՈրդի մարդոյ բազում չարչարանս կրել, եւ մերժեալ լինել ի ծերոց եւ ի մեծամեծաց քահանայապետաց եւ դպրաց, եւ սպանանել, եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։ Եւ ասէր ցամենեսեան. Եթէ ոք կամի զհետ գալ ինձ՝ ուրասցի զանձն իւր, եւ առցէ զխաչ իւր զամենայն աւուր, եւ հետեւեսցի ինձ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա, եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ նա կեցուսցէ զնա։ Զի զի՞նչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցէ։ Զի որ ամաչեսցէ զիս եւ զբանս իմ՝ զնմանէ ամաչեսցէ Որդի մարդոյ, յորժամ եկեսցէ ի փառս իւր եւ Հաւր եւ սրբոց հրեշտակաց։ Ասեմ ձեզ ճշմարտապէս, եթէ կան ոմանք յայսոսիկ որ կայցեն աստ, որ ոչ համտեսցեն զմահ, մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն Աստուծոյ։

Եւ եղեւ յետ այսոցիկ բանից իբրեւ ութ աւուրս՝ առեալ զՊետրոս եւ զՅակոբոս եւ զՅովհաննէս՝ ել ի լեառն աղօթել։ Եւ մինչդեռ աղօթէր՝ եղեւ տեսիլ երեսաց նորա այլ, եւ հանդերձ նորա սպիտակ փայլակնացեալ։ Եւ ահա երկու այր խօսակցէին ընդ նմա, որ էին Մովսէս եւ Եղիա, որ երեւեցան փառօք, եւ խօսէին զբաղձանաց նորա զոր պիտի լնուլ ի Երուսաղէմ։ Եւ Պետրոս եւ որ ընդ նմա էին ծանրացեալ էին քնով, եւ արթնացեալ տեսին զփառս նորա, եւ զերկուս այրսն որ կային ընդ նմա։ Եւ եղեւ մինչդեռ բաժանէին ի նմանէ՝ ասէ Պետրոս ցՅիսուս. Վարդապետ, բարի է մեզ աստ լինել, եւ արասցուք երեք տաղաւարս, մի քեզ եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի։ Զի ոչ գիտէր զինչ ասէ։ Եւ մինչդեռ զայդ խորհէր՝ եղեւ ամպ եւ ստուերեաց նոցա։ Եւ երկեան մտեալ նոցա յամպն։ Եւ եղեւ ձայն յամպէն՝ եւ ասէ. Սա է Որդի իմ սիրելի, զնա լուարուք։ Եւ մինչդեռ եղեւ ձայնն՝ գտաւ Յիսուս միայն։ Եւ նոքա լռեցին, եւ ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ զոր տեսին։

Եւ եղեւ յաւուրն հետեւի՝ իջեալ նոցա ի լերինն՝ ընդառաջեաց նոցա ամբոխ բազում։ Եւ ահա այր ոմն յամբոխէն գոչեաց եւ ասէ. Վարդապետ, աղաչեմ զքեզ նայեցիր ի որդի իմ, զի միայնածին է ինձ։ Եւ ահա ոգի առնու զնա, եւ յանկարծ գոչէ, եւ խարխափեցուցանէ զնա հետ բերանոյ նորա, եւ ընդ դառնալ ի նմանէ՝ ջախջախանաց զնա։ Եւ աղաչեցի զաշակերտսդ քո, զի հանիցեն զնա, եւ ոչ կարացին։ Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. Ո՛վ ազգ անհաւատ եւ ծուռ, մինչեւ ե՞րբ ընդ ձեզ եղէց եւ հանդուրժեցից ձեզ։ Մատո՛ զորդի քո հոս։ Եւ մինչդեռ մատուցանէր՝ ետ զնա դեւն ի գետին, եւ ջախջախանաց զնա։ Եւ սաստեաց Յիսուս հոգւոյն պիղծի, եւ բժշկեաց զմանուկն, եւ ետ զնա հօր իւրում։ Եւ զարհուրեցան ամենեքին ի մեծութենէ Աստուծոյ։

Եւ մինչդեռ զարհուրէին ամենեքին ի բոլոր զոր արարն Յիսուս՝ ասէ ցաշակերտսն իւր. Դուք ունկնդրեցէք զբանիցս այսոցիկ, զի Որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան։ Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանս զայս, եւ էր ծածկեալ յերեսաց նոցա, զի ոչ ճանաչեցին զնա, եւ երկնչէին հարցանել զբանիցս զայսոսիկ։

Եւ եղեւ խորհուրդ ի մէջ նոցա, թէ ո՞վ իցէ մեծ ի նոցանէ։ Եւ Յիսուս գիտացեալ զխորհուրդս սրտից նոցա՝ առեալ զմանուկ մի՝ կացոյց զնա առ ինքեան, եւ ասէ ցնոսա. Որ ընդունիցի զմանուկ զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի, եւ որ զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքեալն զիս։ Զի որ փոքրագոյն է ի ձեզ ամենեսեան՝ նա է մեծ։

Պատասխանի ետ Յովհաննէս եւ ասէ. Վարդապետ, տեսաք զոմն որ դիւս հանէր յանուն քո, եւ արգիլէաք զնա, զի ոչ հետեւի մեզ։ Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Մի՛ արգիլէք, զի որ ոչ է ի մեզ՝ ընդ մեզ է։

Եւ եղեւ յորժամ լցան աւուրք համբարձմանն նորա՝ եւ նա զերեսս իւր հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ։ Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց իւրոց։ Եւ գնացեալ մտին ի գեղ մի Սամարացւոց, զի պատրաստեսցեն նմա։ Եւ ոչ ընկալան զնա, զի երեսք նորա էին երթալ յԵրուսաղէմ։ Եւ տեսեալ աշակերտացն Յակոբոսի եւ Յովհաննու՝ ասեն. Տէր, կամիս ասասցուք հրոյ իջանել յերկնից եւ սատակել զնոսա, որպէս արար Եղիա։ Եւ դարձեալ նայեցեալ՝ նզովեաց զնոսա, եւ ասէ. Ո՛չ գիտէք զոյ հոգւոյ էք դուք։ Զի Որդի մարդոյ ոչ եկն կորուսանել զանձինս մարդկան, այլ կեցուցանել։ Եւ գնացին յայլ գեղ։

Եւ եղեւ մինչդեռ գնային նոքա ճանապարհ՝ ասէ ոմն ցնա. Տէր, երթիցեմ զհետ քո ուր եւ գնասցես։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Աղուէսք որջս ունին, եւ թռչունք երկնից բոյս, եւ Որդի մարդոյ ոչ ունի ուր զգլուխ իւր դիցէ։ Եւ ասէ ցայլ. Հետեւեա ինձ։ Եւ նա ասէ. Տէր, եթող ինձ նախ երթալ թաղել զհայր իմ։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Թող զմեռեալսն թաղեսցեն զիւրեանց մեռեալսն, եւ դու գնա՝ աւետարանեա զարքայութիւն Աստուծոյ։ Եւ ասէ ոմն ցնա. Տէր, երթիցեմ զհետ քո, բայց նախ եթող ինձ հրաժարել ընդ տունն իմ։ Եւ ասէ Յիսուս ցնա. Ոչ ոք որ ձեռն արկանէ ի վարս՝ եւ նայի յետս՝ պիտանի է արքայութեան Աստուծոյ։

Եւ յետ այսորիկ ընտրեաց Տէր եւ այլ եւթանասուն, եւ առաքեաց զնոսա երկուս երկուս առաջի երեսաց իւրոց յամենայն քաղաքս եւ ի տեղիս, ուր ինքն գալոց էր։ Եւ ասէր ցնոսա. Հունձքն բազում են, բայց բանուորքն սակաւ են։ Աղաչեցէք զտէր հունձացն, զի հանիցէ բանուորս ի հունձս իւր։ Գնացէք, ահա առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառունս ի մէջ գայլոց։ Մի՛ տանիցէք քսակ, ոչ պարկ, ոչ կօշիկս, եւ զոք ի ճանապարհի մի՛ ողջունիցէք։ Եւ յորում տան մտանիցէք՝ նախ ասասցէք. Խաղաղութիւն տանդ այսմիկ։ Եւ եթէ իցէ անդ որդի խաղաղութեան՝ հանգիցի ի նա խաղաղութիւն ձեր, եթէ ոչ՝ դարձցի ի ձեզ։ Եւ յորում տան մտանիցէք՝ անդ կացէք, ուտելով եւ ըմպելով զոր ինչ ունիցին, զի արժանաւոր է բանուորն վարձուց իւրոց։ Մի՛ անցանիցէք ի տանէ ի տուն։ Եւ յորում քաղաքի մտանիցէք եւ ընդունիցին զձեզ՝ ուտիցէք զոր ինչ դիցեն առաջի ձեր, եւ բժշկեցէք զհիւանդսն որ անդ իցեն, եւ ասասցէք ցնոսա. Մերձեցաւ ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։ Եւ յորում քաղաքի մտանիցէք եւ ոչ ընդունիցին զձեզ՝ ելեալ յայնմ քաղաքէ՝ զփոշին որ ի ոտից ձերոց թօթափեցէք ի վկայութիւն ի վերայ նոցա։ Եւ ելեալ գնային ընդ ամենայն գեղս՝ աւետարանելով եւ բժշկելով ամենայն տեղիս։

Եւ լուաւ Հերովդէս չորեքկողմանի զամենայն որ լինէր յինքեան, եւ էր տարակուսեալ, զի ասէին ոմանք թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռելոց, եւ ոմանք թէ Եղիա երեւեցաւ, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ Հերովդէս. ԶՅովհաննէս ես սպանի, ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայդ։ Եւ ջանայր տեսանել զնա։

Եւ դարձեալ ժողովեցան առ նա առաքեալքն, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին։ Եւ առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձինն յանդ մի ի քաղաքէն որ կոչի Բեթսայիդա։ Եւ ամբոխքն գիտացեալ՝ գնացին զհետ նորա։ Եւ ընդունեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա զարքայութեան Աստուծոյ, եւ զբժշկութեան պիտոյից ամենեցուն։

Եւ ի ժամ երեկոյին մերձեցան առ նա տասն աշակերտքն, եւ ասեն ցնա. Արձակեա զամբոխսն, զի երթեալ ի գեղս շրջակայս եւ ի տեղիս ամենայն՝ ապրեսցին, զի անապատ է տեղիս այս։ Եւ ասէ ցնոսա. Տուք դուք նոցա ուտել։ Եւ նոքա ասեն. Ոչ է մեզ եթէ ոչ հինգ հացք եւ երկու ձուկն, եւ մեք երթեալ գնեսցուք կերակուր ամենայն ժողովրդեանս։ Եւ էին արանց իբրեւ հինգ հազարաց։ Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր. Արարէք զնոսա հանգուցանել ի խումբս իբրեւ յիսնեակս։ Եւ արարին նոքա ըստ այնմ, եւ հանգուցին զամենեսեան։ Եւ առեալ զհինգ հացսն եւ զերկուս ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս, եւ օրհնեաց զնոսա, եւ կոտրեաց, եւ ետ աշակերտացն դնել առաջի ժողովրդեանն։ Եւ կերան ամենեքին եւ յագեցան, եւ ի ժողովեալ զերեսացն՝ եղեւ տասներկու զամբիւղ։

Եւ եղեւ ի մինչդեռ էր աղօթել նորա առանձինն՝ էին աշակերտքն ընդ նմա, եւ հարցանէր զնոսա՝ եւ ասէ. Զիս ո՞վ ասեն ամբոխքն թէ եմ։ Եւ նոքա պատասխանի ետուն եւ ասեն. Ոմանք Յովհաննէս Մկրտիչ, եւ ոմանք Եղիա, եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ ցնոսա. Իսկ դուք զիս ո՞վ ասէք թէ եմ։ Եւ պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ. Քրիստոս Աստուծոյ։ Եւ նա սաստիկ պատուիրեաց նոցա եւ հրամայեաց զոր ոք մի ասասցեն զայդ։ Եւ ասէ. Զի պարտ է զՈրդի մարդոյ բազում չարչարանս կրել, եւ մերժեալ լինել ի ծերոց եւ ի մեծամեծաց քահանայապետաց եւ դպրաց, եւ սպանանել, եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։ Եւ ասէր ցամենեսեան. Եթէ ոք կամի զհետ գալ ինձ՝ ուրասցի զանձն իւր, եւ առցէ զխաչ իւր զամենայն աւուր, եւ հետեւեսցի ինձ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա, եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ նա կեցուսցէ զնա։ Զի զի՞նչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցէ։ Զի որ

(Ներքև կարդա)

Ի՞նչ ասէ շարականն։

Ալէ՛լ ու տէր ամէն մեր՝ հզօր և ահա-
ւոր • հայր գթութեց և ամէն ողոր-
մութեց • որ նայիս ի բարձունս ,
և բարեբանիս ի ներց քոց , և խոնար-
հեալ քաղցրութիւն զաւրութիւն քո ։
Որ վէ՛ր անբաւ սիրոյդ քո՝ գթացեալ
ի ստեղծուածս անարատ ձեռաց քոց ։
տեսաբերեր յայրիարհն ողորմութիւն քով
զծոցածինն ոգեխոց քո առ ի փրկել
զգերեալ մահու զոգիս մարդկան մարդ
կան ի ձեռացն դժոխոց ։ Որ եկեալ
մարմնացաւ յանարատ և ի սէր կու-
սէն մարիամայ, և ծնաւ առնելագոյն։
Լուսնձարմնօք պատեցաւ , և յանդգ-
նեալ ի կուսականն սուրանցն կերպարանեցաւ • որ բոլոր
զձեռն իւր և կերպարանք՝ զարուարած ։
Ո՞նուէկ մատուցէ ըստ եւայեցոյ՝
երկիր զձեռն իւր ի ծակ լուծից , և
երկայն զգօտուէ անեղականի օձին ։
Ի՞նչ զշարութիւնս բառնամք և մե-
ծամեծս՝ զանհաշիւ ներգործութիւնն

(Տէրտէր Խոսրովեան)

գաւառ տուաւ ՚ի վերայ սիրելեաց Աստուծոյ։ Եւ
աղաչեցին զՊետրոս եւ զՅովհաննէս ՚ի վերայ
նոցա, եւ ընկալան զՍուրբ Հոգին։ Քանզի
դեռ ոչ էր ՚ի վերայ ոք ՚ի նոցանէ, այլ միայն
մկրտեալ էին յանուն Տեառն Յիսուսի։ Յայնժամ
դնէին զձեռս ՚ի վերայ նոցա, եւ առնուին
Հոգին Սուրբ։ Եւ տեսեալ Սիմոնի զի տրի-
ւամբ առնուին Հոգին Սուրբ, մատոյց նոցա
դրամս՝ եւ ասէ. Տուք եւ ինձ զիշխանութիւնդ
այդ, զի զոր ինչ եւ ՚ի վերայ դիցեմ ձեռս՝
առնուցուն Հոգին Սուրբ։ Պետրոս ասէ
ցնա. Արծաթդ քո ընդ քեզ կորիցի, զի զպարգեւ
Աստուծոյ կարծեցեր ստանալ դրամբ։ Ոչ
իցէ քեզ բաժին եւ վիճակ ՚ի բանիդ այսմիկ,
զի սիրտ քո ոչ է ուղիղ առաջի Աստուծոյ։
Արդ ապաշխարեա ՚ի չարութենէ քումմէ
այսմիկ, եւ աղաչեա զՏէր զի գուցէ թո-
ղուսցէ քեզ զմտածումն սրտի քոյ։ Զի ՚ի
լեառն դառնութեան եւ ՚ի կապանս անի-
րաւութեան տեսանեմ զքեզ։ Պատասխանի
ետ Սիմոն եւ ասէ. Դուք աղաչեցէք զՏէր
՚ի վերայ իմ, զի մի եւ ՚ի նոյն եկեսցէ ինձ
զոր ասացէք։ Եւ նոքա վկայեալ եւ խօսեալ
զբան Տեառն՝ դարձան ՚ի Երուսաղէմ, եւ
բազում ուրուք աւետարանեցին ՚ի գեղս
Սամարացւոց։ Եւ Փիլիպպոս իջեալ ՚ի քա-
ղաքն Սամարիոյ՝ քարոզէր նոցա զՔրիստոս։
Եւ ամբոխեալ ժողովուրդքն միաբան ընդ
այնմ՝ լսէին եւ տեսանէին զնշանսն զոր
առնէր։ Քանզի բազումք ունէին դեւս պի-
սակս, որ գոչեալ ելանէին։ Եւ բազումք
կաթուածեալք եւ կաղք բժշկեցան։ Եղեւ
ուրախութիւն մեծ յայնմ քաղաքի։ Եւ
էր այր մի անուն Սիմոն, որ յառաջագոյն
կախարդեալ էր ՚ի քաղաքին՝ եւ հմայեալ
զազգն Սամարացւոց՝ ասելով զանձն իւր
ինչ մեծ։ Որում հետեւէին ամենեքեան
՚ի մեծէ մինչեւ ՚ի փոքր՝ եւ ասէին. Սա է
զօրութիւն Աստուծոյ որ կոչի մեծ։ Եւ
հետեւէին նմա, վասն զի բազում ժամանակս
զարհուրեցուցեալ էր զնոսա կախարդու-
թիւնքն։ Իբրեւ սակայն հաւատացին Փի-
լիպպոսի աւետարանչի խօսելոյ վասն
արքայութեան Աստուծոյ եւ անուան Յի-
սուսի Քրիստոսի, մկրտէին արանց եւ կանանց։

ցորեան զբոլոր ժողովուրդն քաղաքիս։ Եւ ասաց Բոոզ
ծերոցն եւ ամենայն ժողովրդեանն. Վկայք էք դուք
այսօր, եթէ գնեցի զամենայն որ Ելիմելիքայ է, եւ
զամենայն որ Քեղիովնայ եւ զՄաղոնայ ձեռամբ Նոեմինի։
Եւ զՌութ Մովաբացին կին Մաղոնայ գնեցի ինձ
կնութեան, եւ յարուցանել զանուն մեռելոյն ի ժա-
ռանգութեան նորա, եւ մի՛ բարձցի անուն մեռելոյն
յեղբարց նորա եւ ի դրան տեղւոյ նորա. վկայք էք
դուք այսօր։ Եւ ասացին ամենայն ժողովուրդն որ
էին ի դրան եւ ծերքն. Վկայ եմք։ Տացէ Տէր զկինն
զայն որ մտանէ ի տունդ քո իբրեւ զՐաքէլ եւ իբրեւ
զԼիա, որ շինեցին զերկոսեան զտունն Իսրայէլի։
Եւ արասցես զօրութիւն ի Եփրաթա, եւ կոչեցի անուն
քաղաքի յանուն Բեթղեհեմայ։ Եւ տացէ քեզ Տէր
զաւակ յայսմանէ կնոջէ զոր ունիցիս, իբրեւ զՓարէս
զորդի Թամարայ զոր ծնաւ Յուդայ Իսրայէլի։ Եւ
առ Բոոզ զՌութ, եւ եղեւ նմա կին, եւ մտանէր առ
նա։ Եւ ետ Տէր նմա յղանալ, եւ ծնաւ նմա որդի։
Եւ ասէին կանայքն Նոեմինի. Օրհնեալ Տէր որ ոչ
պակասեցոյց քեզ ազգակալ այսօր, եւ կոչեսցի անուն
նորա յԻսրայէլ։ Եւ եղիցի քեզ դարձուցանել զհոգի
քո, եւ սնուցանել զծերութիւն քո. զի հարսն քո
ծնաւ զնա, որ սիրեաց զքեզ եւ լաւ է քեզ քան զեօթն
որդիս։ Եւ առեալ Նոեմինի զորդին եդ ի գրկի իւրում,
եւ եղեւ նմա դայեակ։ Եւ կոչէին նմա դրացիքն անուն
ասելով. Ծնաւ որդի Նոեմինի, եւ կոչեցին զանուն
նորա Յովբէդ։ Նա է հայր Յեսսեայ հաւր Դաւթի։

(Գիտէք կարգն է)

(Տե՛ս Պատճ.)

Նոցա ի օրհնեաց գինւոյ ։

Գինի՛ ի գլուխս իւր , ձեռն ետ ի վէր
Ասէ՝ ոչ մոգի՛ ի նա ։ Այլ առաջ
Կատկի զաղբայրն ոյ լուրթ զմա-
Նէն ամէն աւելի՛ ձեզ , որ ոչ երբ
Այդպիսեաց ազբայրն ոչ : Ա-
սա , եւ մի՛ արգելուք զդուստ , զի
ասէ , թէպէ տուք մանկտուդ գալ
ոյ՝ բառնացեալ աստուծոյ նոցա և
յիւրեանց մասնաւորին : Արբև եւտա
նէք մանկտունքն : Իբրև եւտա
իսկ աշակերտքն աստուածին այնոցիկ
զի ձեռն դիցէ՛ ի վէրսոյ նոցա ։
Այնքան մատուցանէին առնեա մանկտիս՝
նէք մատուցանէին : Ա՛ն ասէ՝ "Ա-
ոչ ի՛ւեաս" զսա Ա՛ստ" ։
Ա՛նէ" ասէ" ։ Ա՛ստ ասա լինէ ասէ՝ ։
ցերն անշարժքն ։
խոմխոմալն , զի հաստատեսէ կայ
առնէ զշարժերսոցն ներքև զերեսոց
զերկիրն ։ Ա՛ստ՝ մեռանգաստն յայտ
ժերկրէ ոչ միայն զերկիր , այլ և
տագնաւել կ և ասէ , մեռանգաստ շար
շարժեաց յայնժամ . և այժմ խոս
ձեռին զերկիր ։ Արդ ձայնն զերկիր
Ձոնանիցեն ։

ՀԱՐՑ Ի ՀՈԳԵՒՈՐԱՑ ԱՂԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԻՆՉՊԷՍ ԱՐԱՐՔ ԶՆՈՅՆ ԱՂԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐԱՑ

ՀԱՐՑ Ա. Ի՞նչ է հոգեւոր աղետութիւն։ Պ. Հոգեւոր աղետութիւն է՝ երբ հոգին մեղաց ախտիւ հիւանդանայ, եւ ի շնորհաց Աստուծոյ զրկեալ՝ ի մահ յաւիտենական մատնի։ Ա. Ո՞րպէս ախտանայ հոգին մեղաց ախտիւ։ Պ. Ախտանայ հոգին մեղաց ախտիւ, երբ զանց առնու զպատուիրանս Աստուծոյ, եւ զհրամանս սրբոց Առաքելոց եւ Հարանց սրբոյ Եկեղեցւոյ։ Ա. Ո՞րպէս զրկի հոգին շնորհաց Աստուծոյ։ Պ. Զրկի հոգին շնորհաց Աստուծոյ՝ երբ ի մեղս մահու անկանի։ Ա. Ո՞ր է մեղս մահու։ Պ. Մեղս մահու է՝ երբ մարդ ի մեղս մահու մեռանի առանց ապաշխարութեան։ Ա. Ո՞ր է մեղս առանց ապաշխարութեան։ Պ. Մեղս առանց ապաշխարութեան է՝ երբ մարդ ի մեղս մահու մեռանի առանց խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան։ Ա. Ո՞ր է մեղս խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան։ Պ. Մեղս խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան է՝ երբ մարդ ի մեղս մահու մեռանի առանց զղջման եւ ապաշխարութեան։ Ա. Ո՞ր է մեղս զղջման եւ ապաշխարութեան։ Պ. Մեղս զղջման եւ ապաշխարութեան է՝ երբ մարդ ի մեղս մահու մեռանի առանց զղջման եւ ապաշխարութեան։ Ա. Ո՞ր է մեղս զղջման եւ ապաշխարութեան։ Պ. Մեղս զղջման եւ ապաշխարութեան է՝ երբ մարդ ի մեղս մահու մեռանի առանց զղջման եւ ապաշխարութեան։

(Լուսնեակը եւս մարդի պէս և բոլոր հօր, որ վասն մեր տուայտանաց ի նէ կուսէն մարիամայ, և մարեցաւ զտուայտանէն հաւատով ի ձեռն վերնատունն ծնունդ դեռն առեալ։ Ո՛ի տեսը լուսամփոփն , ատենն գոր ի ձեռն վերուստ շնորհին զոր պատգեհեցաւ հաւատացեալ քրիստոնեայ՝ ուր ի մեռելոց յարուցեալ վերանայ յերկինս և ոչ դեռ ի հոգւոյն սուրբ։ Լուսն ընկալոյ զլուսաւորութեան պէս աւետարանէն , և գհաղորդութեան պէս մարմնոյ և արեան քրիստոսի ։ և խաւարեաւ ի պէս և ի կատարեալ մանկութեան , որք ոստոսիք և տրտմեալ ձիրքունէն օրհնեցին զմեզ պէս գաւառաս քո կեցիր ։ Լուսն զմեզ զնոյն ամբարիշտ ապրանքի տարա վիրաւորելոյ զբեզ ընդ հօր և՝՝։

Լուսն ասէն էդիս ասա՝ ընկերացին , և ինչ ասէն ասա՝ ընկերացին ։ Լուսն ասէն հաս՝՝։

(Տասնը եւ մէկն է)

իւրեանց ըստքեաւ բերելոցն , և
զ Մանկունսն զոգոս ի վերայ ուսոց
նոսա յանդիման զինուսա հեթանոսացն :
զինուորելոցն ի մէնջ , և նիզակս զհեծե-
ցուսանեմ ի զաւուս նորս զինչ
յաչսն սուրբ ասէ , անհաւատիկ ես
ես Յիսուս Քրիստոս գեաւեան ձոյ"։

Նկարագրութիւն Եկատարսից ։

Ա ղեքսանդրոս յաւիտեան կացցէ , և
ի սուրբ ուն վարդք նորա . և
խնամքն նորա ի բարբարոսին ։
ի յաւուրսիկ ընկուզացին զինուորքն Քրիս-
ոսանէ սուրբ , և զիշատակ սուրբ ի չե
լեցան ձեռք . սուրբ ։ և աջով իւրով հանին
ձոյ եղիցի ։

Նկարագրութիւն գեաւեան ձոյ"։

Յայնժամ ասէ սուրբ , անհաւատիկ ես
զինուորացանեմ ի զաւուս նորս զինչ
զինուորելոցն իմ , և նիզակս զհեծե-
նոսա յանդիման զինուսա հեթանոսացն ։
Մանկունսն զոգոս ի վերայ ուսոց
իւրեանց բերելոցն , և
ի սուրբ ուն վարդք նորա . և
Ա ղեքսանդրոս յաւիտեան կացցէ , և
խնամքն նորա ի բարբարոսին ։

Նկարագրութիւն Եկատարսից ։

Յայնժամ ասէ սուրբ , անհաւատիկ ես
զինուորացանեմ ի զաւուս նորս զինչ
զինուորելոցն իմ , և նիզակս զհեծե-
նոսա յանդիման զինուսա հեթանոսացն ։
Մանկունսն զոգոս ի վերայ ուսոց
իւրեանց բերելոցն , և

Թագաւոր սիրոյ, և Նախատրդաւորդ կեանքի՝ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ծնար ի Կոյսէ, ոչ ի կամաց մարդոյ, այլ ի կամս հաճոյութեան Հօրն, և Սուրբ Հոգւոյն. և ամենայն ինչ ի քեզ ստեղծեալ է, և ի քեզ կայ, ամենակալ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛մէն։

Ա՛յլ ոտանաւոր ի նոյն ձայնի։

Ա՛ստուածածին Կոյս, որ ծնար զՔրիստոս Աստուած մեր, որ ի քեզ կայ, և ամենայն ինչ ի քեզ ստեղծեալ է, որ ի քեզ կայ, ամենակալ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛մէն։

Ա՛յլ ոտանաւոր ի նոյն ձայնի։

Ա՛ստուածածին Կոյս, որ ծնար զՔրիստոս Աստուած մեր, որ ի քեզ կայ, և ամենայն ինչ ի քեզ ստեղծեալ է, որ ի քեզ կայ, ամենակալ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛մէն։

Ա՛յլ ոտանաւոր ի նոյն ձայնի։

Ա՛ստուածածին Կոյս, որ ծնար զՔրիստոս Աստուած մեր, որ ի քեզ կայ, և ամենայն ինչ ի քեզ ստեղծեալ է, որ ի քեզ կայ, ամենակալ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛մէն։

Ա՛յլ ոտանաւոր ի նոյն ձայնի։

Ա՛ստուածածին Կոյս, որ ծնար զՔրիստոս Աստուած մեր, որ ի քեզ կայ, և ամենայն ինչ ի քեզ ստեղծեալ է, որ ի քեզ կայ, ամենակալ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛մէն։

(Տե՛ս մեկնութիւն)

Եւ պատե՛ս զամենայն գիւղս նորա ։ Եւ ասաց ցնոսա ։ Ո՞ր կողմանէ եկէք ։ եւ նոքա ասացին ցնա ։ Ի Հարանայ եկաք ։ Եւ ասաց ցնոսա ։ Գիտէ՞ք զՆաքովր որդի Թեդրայ ։ եւ ասացին ։ Գիտեմք ։ Եւ ասաց ցնոսա ։ Ողջա՞ն է ։ եւ ասացին ։ Ողջան է ։ Եւ ահա Ռաքէլ դուստր նորա գայ ընդ ոչխարսն ։ Եւ ասաց ։ Ահա դեռ ցերեկ է ։ եւ ոչ ժամ է ժողովելոյ անասունս ։ ջուր արբուցէք զոչխարսն ։ եւ երթեալ արածեցէք ։ Եւ նոքա ասացին ։ Ոչ կարեմք ։ մինչեւ ժողովեսցին ամենայն հօտք ։ եւ քարշեսցեն զքարն ի բերանոյ հորոյն ։ եւ ջուր արբուսցուք զոչխարսն ։ Եւ դեռ նոցա խօսեցեալ ընդ նմա ։ եւ Ռաքէլ եկն ընդ ոչխարսն հօր իւրոյ ։ զի հովիւ էր նոցա ։ Եւ եղեւ իբրեւ ետես Յակոբ զՌաքէլ դուստր Լաբանայ եղբաւր մաւրն իւրոյ ։ եւ զոչխարսն Լաբանայ եղբաւր մաւրն իւրոյ ։ մատեաւ Յակոբ ։ եւ գլորեաց զքարն ի բերանոյ հորոյն ։ եւ ջուր արբոյց զոչխարսն Լաբանայ եղբաւր մաւրն իւրոյ ։ Եւ համբուրեաց Յակոբ զՌաքէլ ։ եւ ամբարձեալ ձայնս իւր լացաւ ։ Եւ պատմեաց Յակոբ Ռաքէլի ։ եթէ եղբայր հաւր է նա ։ եւ եթէ որդի Հռեբեկայ է ։ եւ նա վազեալ պատմեաց հաւրն իւրում ։ Եւ եղեւ իբրեւ լուաւ Լաբան զլուր Յակոբայ որդւոյ քրոջ իւրոյ ։ եւ ընկալաւ զնա ։ եւ համբուրեաց զնա ։ եւ տարեալ զնա ի տունս իւր ։ եւ պատմեաց Լաբան Յակոբայ զամենայն զբանս զայս ։ Եւ ասաց ցնա Լաբան ։ Ոսկր իմ եւ մարմին իմ ես դու ։ եւ նստաւ ընդ նմա ամիս մի ։ Եւ ասաց Լաբան ցՅակոբ ։ Զի՞ եղբայր իմ ես ։ եւ ծառայեսցես ինձ ։ ասա՛ ինձ զվարձս քո ։ Եւ Լաբանայ երկու դստերք էին ։ անուն մեծի Լիա ։ եւ անուն կրտսերի Ռաքէլ ։ Եւ էր Լիա տկարաբարոյ ։ եւ Ռաքէլ էր գեղեցիկ տեսլեամբ ։ եւ գեղեցիկ երեսօք ։ Եւ սիրեաց Յակոբ զՌաքէլ ։ եւ ասէ ։ Ծառայեցից քեզ եօթն ամս վասն Ռաքէլի դստերն կրտսերի քո ։ Եւ ասաց Լաբան ։ Լաւ է զի տացեմ զնա քեզ ։ քան զի տացեմ զնա այլում մարդոյ ։ նստիր ընդ իս ։ Եւ ծառայեաց Յակոբ վասն Ռաքէլի եօթն ամս ։ եւ էին նմա իբրեւ թէ միայն աւուրք սակաւք ։ վասն սիրոյ զոր սիրէր զնա ։ Եւ ասաց Յակոբ ցԼաբան ։ Տո՛ւր զկին իմ ։ զի լցան աւուրք իմ ։ եւ մտից առ նա ։ Եւ ժողովեաց Լաբան զամենայն մարդիկ տեղւոյն ։ եւ արար հանդէս ։ Եւ եղեւ իրիկնացեալ ։ եւ առ զԼիա դուստր իւր ։ եւ մատոյց զնա առ Յակոբ ։ եւ մտանէր առ նա ։ Եւ ետ Լաբան զՍեղփա աղախին իւր Լիայի դստեր իւրոյ ։ աղախին ։ Եւ եղեւ առաւաւտուն ։ եւ ահա Լիա ։ Եւ ասէ ցԼաբան ։ Զի՞ արարեր ինձ այդպէս ։ ո՞չ վասն Ռաքէլի ծառայեցի քեզ ։ ընդէ՞ր խաբեցեր զիս ։ Եւ ասաց Լաբան ։ Ոչ է այդպէս առնել յերկրի մերում ։ տալ զկրտսերն առաջի ։ քան զանդրանիկն ։ Լցո՛ զշաբաթ սորա ։ եւ տացեմ քեզ զայս ։ վասն ծառայութեան զոր ծառայեսցես ինձ եւս եօթն ամս այլ ։ Եւ արար Յակոբ այսպէս ։ եւ լցոյց զշաբաթ սորա ։ եւ ետ նմա զԼիա դուստր իւր կին ։ Եւ ետ Լաբան զԶղփա աղախին իւր Լիայի դստեր իւրոյ ։ աղախին ։ Եւ մտանէր առ նա ։ եւ սիրեաց Յակոբ զՌաքէլ քան զԼիա ։ եւ ծառայեաց նմա եւս եօթն ամս այլ ։ Եւ տեսեալ Տեառն եթէ ատեալ է Լիա ։ եւ բացեալ զարգանդ նորա ։ եւ Ռաքէլ էր ամուլ ։ Եւ յղացեալ Լիա ։ եւ ծնաւ որդի ։ եւ կոչեաց զանուն նորա Ռուբէն ։ եւ ասաց ։ Զի ետես Տէր զտառապանս իմ ։ զի արդ սիրեսցէ զիս արդ այր իմ ։ Եւ յղացեալ եւս ։ եւ ծնաւ որդի ։ եւ ասաց ։ Զի լուաւ Տէր զի ատեալ եմ ես ։ եւ ետ եւ զայս ինձ ։ Եւ կոչեաց զանուն նորա Սիմէոն ։ Եւ յղացեալ եւս ։ եւ ծնաւ որդի ։ եւ ասաց ։ Արդ այս անգամ կցեսցի այր իմ ընդ իս ։ զի ծնայ նմա երիս որդիս ։ վասն այնորիկ կոչեցաւ անուն նորա Ղեւի ։ Եւ յղացեալ եւս ։ եւ ծնաւ որդի ։ եւ ասաց ։ Զայս անգամ խոստովանեսցիմ զՏէր ։ վասն այնորիկ կոչեաց զանուն նորա Յուդա ։ եւ կացեալ ծնանել նմա ։

ՈՒ ՈՉ ԽՈՍՔԱՆ ՀԱՄԱՐԵՑԱՒ ԶՄԱՆ
ԿՈՒՆԱ ԱՌՆԵԼ Յ ՔԻՒԿԱ ՔՈ. ԵՒ ՕՐՀ
ՆԵԼ ՔՒՆԱՒ • ԱՅԼ ԱՍԱՑԵՑ'Ր ԵԱ Ա-
ՇԱԿԵՐՏԱՑՆ ՔՈՑ՝ ԹԷ ՄՒ' ԱՐՔԵՐՏՔ
ԳՐԱՒԱՒ • ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՑԵՑ'Ր ԱՆԱՐԱ
ՀՐԱՄԱՆԱՒՔ ԹԷ՝ ԱՅԴՊԻՍԻ ԱՑԴՔ Ի
ԱՂՔԱՅԱՐԹԻՒՆՆ ԵՐԿՆԻՑ ։ Ի՛ՆՉ՝ Յ
ՁԵՌՆ ԲԱՆԻՔ ԱՅԴՈՐԻ՝ ԸՆԿՐ ԶՐ
ՈՂՈՑ ԶՄԱՐ ՅԱՐՁԱՑԱՐԹԷ ՔՐԻՍ,
ԳՐԵԼՈՎ Յ ԻՆ ՁԻՐՆ ԱՂԱՒՆԱՐԹԻՒՆ ՈՐ-
ԴԻՔԵՑԵԼՈՑՆ ՀՕՐ ՔՈ ԲԱՐԵԽՈՒԻ ։

Ի՛ՆՁ ՊԱՐՏ ՔԷՁ՝ ԵՒ ՀՈԳՈՒՅՔ ՄԻՆ
ՎԱՅՐԸ ԿՅՈՒՔ՝ ԽԶ "

ԱՒԱՐՏԱԲԱՆԱՑ ԱՓՈՓԵՑՈՒՆ ։

"ՎԱՐ՛Ձ ԵՐԿՆԻՔ ԱՒԱՐՏՈՒՆՔՆ ԵՒ ԸՍ
ՔՈՁ ԱՂԱՒՀՔՆ ԵՒ Յ ՔՒՆ ԽՆԴՐՔՆՔ
ԵՐԱ ՄԵՐ ՅԻ ՔԻՒ • ՈՐ ԻՇԽԱՆՁ ԵՍ ԵՒ
ԵՐԻ՝ ԱՂԱՒՆԱՒՐԵԼ ԵՒ ԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ •
ՀԱՐԿԱՒՈՐԵԼ ԵՒ ԲԺՇԿԵԼ ։ "ԿՈ ԱՅՍՊԵ-
ՍԱՑ ԳԼՈՒԽՈՒԹԻՒՆՔԴ ԵՒ ԱՆԲԱՒՆ ՄԱՐ
ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆՔԴ ԳԼՈՒԽ Յ ՄԵՐՈՑ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱՑ ՆԵՂԵՑԵՑՈՑ ։
ԵՒ ՄԱՆԱՒԱՆՔ Յ ՄԵՐՈՑ ԱՂՈՒՆԻՑ

(Երեք" Կատակ է).

ՀԱՐՑ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ինձ հարցնում, ես ինչ գիտեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ինձ ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես հարցնում։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես հարցնում, ես ինչ գիտեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ինձ ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես հարցնում։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես հարցնում, ես ինչ գիտեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ինձ ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես հարցնում։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ուզում ասել։

Ա. Ինչո՞ւ համար ես ուզում, որ ասեմ։

Բ. Ինչո՞ւ համար չես ասում։

Ա՛ր կուշտցի՛ր առ քեզ ամէն ըմպ՝՝։
Ա՛ր թուղթիկդ գրէց ի՛նչ տրօշ՝՝։
Ա՛ր լուսնոտ ես սիրիչ կուգաս՝ քե՝՝։
Անգամն ։ ասած ։ փաստ ։
Ան ինչ հասել է գերեզմանին՝ առեղ տկլոր
ի գլխի լըսելմանն ։
Աղուոր անգէն իմ՝ ի հանգիստ քո՝՝։
Անկնունք ։
( )տղեցիկ մանչ՝՝։ Անդորր անուս՝՝։
Անդնդախոր ։ անհատ ։
Ա՛յդ առն ամէն ինչ , ոչ ու եղբօր քոյր
այսօրհետև արթնանիլն ի լոյս տրէնին
չեսնէ , և ոչ ծագումն լուսնի առանց
քոյր լոյս ի գիշեր ։ Ա՛յլ մեր եղբօր
քոյր լոյս յաւիտենականէ , և փառք քո
ասէ ։ Ա՛յ մեզի քոյր արթնանիլն ,
և լոյս ի քէն ոչ պակսիլն։ զի ասէ
եղբօր հանգիստ քո ապառնի։

Ա. Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հետ գաս։ Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հետ գաս։ Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հետ գաս։

(Դաշտ Մոաբացոց)

հրդ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ, ՀԱՅԿ ԱՐՔ-
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍԻՒՆԻՔԻ ԵՒ ՄԱՐՏԻՐՈՍ
ՍՐԲՈՅ ՀԱՅՈՑ: Նոր տպագրութեամբ, հրատարակութեամբ
Տ. Գարեգին Արք. Յովսէփեանց, Հայրապետական Տեղապահի
Ս. Էջմիածնի: Ի Վաղարշապատ, Տպարան Մայր Աթոռոյ Ս.
Էջմիածնի, 1913: Գին 1 ռուբլի:

Ներկայ հատորը կը պարունակէ Հայկ Արքեպիսկոպոսի, Հայրապետի Սիւնեաց եւ Մարտիրոս Սրբոյ Հայոց կեանքը, գործունէութիւնը եւ վախճանը: Հայկ Արքեպիսկոպոսը ծնած է Ղարաբաղի Ծար գիւղը 1837 թուին: Ուսանած է Գանձասարի վարժարանին մէջ, ապա Էջմիածնի Ս. Գէորգեան վարժարանին մէջ: Ձեռնադրուած է քահանայ 1862 թուին, եւ ապա Արքեպիսկոպոս 1869 թուին: Ան ծանօթ է իր հայրենասիրական գործունէութեամբ, որ ցոյց տուաւ Սիւնեաց մէջ, ուր Հայրապետական Տեղապահ կարգուած էր 1903 թուին: Ան մեռաւ 1904 թուին, Մայիս 4-ին, Էջմիածին: Հայկ Արքեպիսկոպոսի կեանքին եւ գործունէութեան մասին տեղեկութիւններ կը գտնենք Մատթէոս Ծառուկեանի «Պատմութիւն Սիւնեաց Աշխարհի» գրքին մէջ, որ տպագրուած է Վաղարշապատ 1896 թուին: Ծառուկեան կը գրէ Հայկ Արքեպիսկոպոսի մասին. «Ի Ղարաբաղ ի գեղջէ Ծար, ի տոհմէ Ծառուկեանց, ի հարկէ Մելիքաղայեանց, ի հօրէ Գրիգորի, ի մօրէ Մարիամայ, ի ծնողաց հաւատացելոց եւ բարեպաշտաց, ի ծնեալ ի 1837 թուին, ի մանկութենէ ուսեալ ի Գանձասարի, ապա ի Սուրբ Էջմիածին, ի Գէորգեան վարժարանին, ի 1862 թուին ձեռնադրեալ քահանայ, ի 1869 թուին Արքեպիսկոպոս, ի 1903 թուին Հայրապետական Տեղապահ Սիւնեաց, ի 1904 թուին, Մայիս 4-ին, ի Սուրբ Էջմիածին վախճանեալ, եւ ի Մայր Աթոռոյ թաղեալ»: Ծառուկեան կը գրէ նաեւ Հայկ Արքեպիսկոպոսի մասին. «Ի ժամանակի Հայրապետական Տեղապահութեան իւրոյ, ի Սիւնեաց աշխարհի, ի ժամանակի ահագին ոտնձգութեանց Մահմետականաց

(Ա՛ստ ի՛ստ ասացին)

Ա՛ստ ի՛ստ ասացին ։

(Ա՛ստ ի՛ստ ասացին) ։ Ա՛ստ ի՛ստ ասացին ։ Ա՛ստ ի՛ստ ասացին ։ Ա՛ստ ի՛ստ ասացին

(ناصر خسرو قبادیانی)

کرد سوی او خرد روی ، ای دل بیدار بدو نگر
کاو ز سوی تو نگرد روی ، تا تو ازو بگردی روی

ای دل بیدار بدو نگر ، تا تو ازو بگردی روی
گر تو بدو ننهی روی ، او ننهد بتو هرگز

Արև զմեզ արժանի արասցես ընդ սոսա
ամբիծոյ տեսցեմ զթագաւորդ փրկչիս
Հաւատ բերմի միածնին քո, և առանց
Հարթ երես կացցեմ առաջի ա՛ռ
կալցեմ զերեսափեալ կերպարանն։
Ծառասցի սա յանանց լոյսն, և ընդ
փոդոյն և յերկիւղ նոյն խաչին պաշ
լատեան միածնին քոյ։ Ի գոչել ածային
ցեկ՝ որք սիրեցին զօր երևելոյ գա
դուխդ հրշեկաց, և՛ի թիւրս այնո
միշեա զհոգի սուրա, և խառնեա՛ի
վերայ ննջեցեալ առաչիս այսորիկ
Ի՛ղաչեմք զքեզ հայր երկնաւոր
ի՛ հաւատացելոց ի՛ ձեր մեր յիս քո
զսակերս սուրա ամրուծածուկ աջովդ
քովնբվ.զի ի հօտ՝ խաչանց քոյ է,
ծոցիս քո այսորիկ. կինքեա և պահեա
տոր՝ օրհնեա զհոդսխիշտ բնակութի
Ա՛ն այժմ բարերար և մարդասէր
արարեր զծառայս քո զայս՝ դաս
նալ անդրկեն՝ի հող՝ ուստի ստեղծաւ
Ա՛ծ յաւիտենական, որ արժանի
արասցես զնա ասել զայս։

«Հոգւո՞յ սուրբ ոչ ընդունիք»:

«Հոգեւոյն հան» (Հնդկերէն Ա. ԺԹ.)։ «Ո՞ւր ան»։ «Փա՛ռ ի՛ Քրիստոս»։ «Փա՛ռ ի՛ Քրիստոս»։

զքեզ Հայր՝ ընդ որդւոյ և՝

քոց։ Այլ ընդ նոսին փառաւորել

յաշխարհիդ երկնից ընդ այլ ոգեց

գեղացի սրաթռիչ թեւօք վերանալ

փոյթ դալստեան միածնի քո՝ նորա

զաեղիս Հանգստեան սէր։ զի ի գալել

պանողական զօրութիւն աղօթից, և օրհնեա

խնդրելիք ի քէն ընդ առաքեա զսպաս

թիւդ երկնից։ Այո՛ղ՝ աղաչեմք և

նուէ խաչարկ, և փոխեաց յաղքատու-

յանէզծութիւն փրկեաց զմեզ յիշխա-

և լուսաւորեաց զմեզ ի կեանս և

որդւոյ քո սիրելւոյ։ որ ապան զմեզ

հանդերձեալ շինի ի ձեռն միածնի

զանախտ և զանաշխատ կեանդ ի

հանգիստ յերկինսաւոր աշխատուեցս

անմահ։ որ որ պատրաստեցեր մեզ

փառաւորեալ է անուն քո սուրբ Թիզը

Լատարձակութիւն ամենեցունց։

քո փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և՝

(Ծանոթ. Ի տես Ա. Կորնթ. ԺԴ. 34.)

(Ցուցակ Ա. տես վերջում)

Ա. Յայկ եւ Բել՝ Յայկայ եւ յայնմիկ մոռացութիւն ընծայելոյ զառաջինն եւ ուխտ առնելն՝ ի սիրոյ Նոյեան տոհմին. զի երկիւղ երկինք նոյն՝ եւ երկիր նոյն. այլ օրհնութիւնն եւ ցնծութիւն գոյանէն զայս ոչ հաստատուելոյ: "Օ՜ի՛ ինձ՝ երկիւղ գայր ինձ. երկեայցեն ի սիոն ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ յաւիտենից. զի ի միր գիտաց ինձ ցնծութիւն եւ ուրախութիւն հասցէ: Աերծ-եցան ցաւք եւ տրտմութիւնք եւ հեծութիւնք եւ ողբ փախեան: զի ի՛ս ես ես, ասէ տէր մխիթարեմ զքեզ. ո՞վ դու էիր զի երկնչէիր ի մարդոյ մեռանելոյ, եւ ի որդւոյ մարդոյ որ իբրեւ զխոտ տկարանայ: եւ մոռացար զտէր որ արար զքեզ, եւ տարածեաց զերկինս, եւ հաստատեաց զերկիր, եւ երկնչէիր զամենայն աւուր յերեսաց բարկութեան նեղչին, յորժամ հետամուտ լինէր սպանանել: եւ ո՞ւր է բարկութիւն նեղչին: Արձակեցաւ ոստն ծռեալ, եւ ոչ մեռանի մինչեւ հասանէ ի տապանն, եւ ոչ կարօտանայ հացի: Ես եմ տէր Աստուած քո, որ խռովեցուցանեմ զծով, եւ ալեաց նորա, տէր զօրութեանց անուն իմ: եւ դնեմ զբանս իմ ի բերանի քում, եւ զքեզ ծածկեցից ի հովանեաց ձեռաց իմոց, տնկել զերկինս, եւ հաստատել զերկիր, եւ ասել Սիովնի, ժողովուրդ իմ ես դու: Արի՛ արի՛, յարի՛ր Երուսաղէմ, որ արբեր ի ձեռանէ տեառն զբաժակ սրտմտութեան նորա, զկորուստ զբաժակի սրտմտութեան արբեր եւ հեղեր: Ոչ է որ առաջնորդեսցէ նմա ի բոլոր որդոց որ ծնաւ, եւ ոչ է որ բռնեսցէ զձեռն նորա ի բոլոր որդոց որ սնոյց: Երկու դիպեցան քեզ, որ ո՞ կոծեսցէ զքեզ, աւերումն եւ կորուստ, սով եւ սուր, ո՞ մխիթարեսցէ զքեզ: Որդիք քո նուաղեցին, եւ անկան ի գլուխ ամենայն ճանապարհաց, իբրեւ զեղջերու որ ընկալեալ ի ցանցի, լցեալ են սրտմտութեամբ տեառն, նախատինս Աստուծոյ քո: Արդ լուր զայս տառապեալ, եւ արբեալ ոչ ի գինւոյ: Ահա ես առի ի ձեռանէ քումմէ զբաժակ սրտմտութեան, զկորուստ զբաժակի սրտմտութեան իմոյ, ոչ յաւելցես արբուցանել զայն քեզ: եւ դնեմ զայն ի ձեռս նեղչաց քոց, որ ասացին անձին քում, խոնարհեա՛ զի անցցեմ, եւ դիր զմէջս իբրեւ զերկիր, եւ իբրեւ զճանապարհ անցաւորաց: Զարթո՛ զարթո՛, հագիր զզօրութիւն քո Սիովն, հագիր զհանդերձս փառաց քոց Երուսաղէմ, քաղաք սուրբ: զի ոչ յաւելցէ եւս գալ ի քեզ անթլփատ եւ պիղծ: Արձակեա՛ զքեզ ի հողոյ, զարթո՛ նստեալ Երուսաղէմ, արձակեա՛ կապանս պարանոցի քոյ, գերեալ դուստր Սիովնի: Զի այսպէս ասէ տէր, ձրի ծախեցարուք, եւ առանց արծաթոյ փրկեսջիք: Զի այսպէս ասէ տէր Աստուած, ի սկզբանէ ժողովուրդ իմ իջին յԵգիպտոս բնակել անդ, եւ Ասորեստանցի ստեաց զնոսա առանց պատճառի: Եւ արդ ի՞նչ է ինձ հոս, ասէ տէր, զի առաւ ժողովուրդ իմ առանց պատճառի, եւ տիրացեալքն նոցա հայհոյեն, ասէ տէր, եւ միշտ ամենայն աւուր անուն իմ անարգի: Վասն այսորիկ գիտասցէ ժողովուրդ իմ զանուն իմ յաւուր յայնմիկ, զի ես եմ որ խօսիմ, ահա ես եմ: Որպէս գեղեցիկ են ոտք աւետարանչին, որ լսելի առնէ խաղաղութիւն, աւետարանէ զբարիս, լսելի առնէ զփրկութիւն, ասէ Սիովնի, թագաւորեաց Աստուած քո: Ձայն պահապանաց քոց, բարձրացուցին զձայն, միաբանեալ ուրախանան, զի աչօք տեսանեն զդարձ տեառն ի Սիովն: Ցնծացէ՛ք եւ ուրախացարո՛ւք միասին, աւերակք Երուսաղէմի, զի մխիթարեաց տէր զժողովուրդ իւր, փրկեաց զԵրուսաղէմ: Յայտնեաց տէր զբազուկ սրբութեան իւրոյ առաջի ամենայն հեթանոսաց, եւ տեսցեն ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ: Ելէ՛ք, ելէ՛ք, մեկնեցարո՛ւք անտի, զանմաքուրն մի՛ մերձենայք, ելէ՛ք ի միջոյ նորա, սրբեցարո՛ւք որ տանիք զանօթս տեառն: Զի ոչ ընդ երեսս ելանիցէք, եւ ոչ փախստեամբ երթիցէք, զի երթեալ է առաջի ձեր տէր, եւ ժողեալ է զձեզ Աստուած Իսրայէլի: Ահա իմացցէ ծառայ իմ, եւ բարձրասցի, եւ փառաւորեսցի, եւ մեծասցի յոյժ: Որպէս զարհուրեցուցին զքեզ բազումք, որ այսպէս անարգեալ էր յերեսաց մարդկան տեսիլ նորա, եւ փառք նորա յորդիս մարդկան: Այսպէս զազգս բազումս զարհուրեցուցէ, առաջի նորա թագաւորք բերանս իւրեանց արգելցեն, զի զոր ոչ պատմեցաւ նոցա տեսցեն, եւ զոր ոչ լուան հասցեն: Ո՞վ հաւատաց լսելեացն մերոց, եւ բազուկ տեառն ո՞ւմ յայտնեցաւ: Եւ ելանէ որպէս արմատ յերկրէ ծարաւոյ, ոչ է տեսիլ նմա եւ ոչ գեղեցկութիւն, եւ տեսցուք զնա, եւ ոչ է տեսիլ նմա որպէս ունիցի զնա մարդ: Այլ զանարգեալ եւ զդադարեալ յայրանաց, մարդ ցաւոց եւ գիտող հիւանդութեան, եւ իբրեւ զդարձուցեալ զերեսս իւր, անարգեալ եւ ոչ համարեցաք նմա: Եւ արդ զհիւանդութիւնս մեր նա առ, եւ զցաւս մեր նա տարաւ, եւ մեք համարեցաք զնա իբրեւ զբռնեալ եւ զհարեալ ի տեառնէ եւ նեղեալ: Եւ նա վիրաւորեցաւ վասն մեղաց մերոց, եւ տկարացաւ վասն անօրինութեանց մերոց: Խրատ խաղաղութեան մերոյ ի նա, եւ ի սպեղանեաց նորա մեք բժշկեցաք: Ամենեքեան որպէս զոչխարս մոլորեցաք, եւ մարդ զճանապարհ իւր մոլորեցաւ: Եւ տէր ետ զմեղս ամենեցուն մերոց ի նա: Նա վասն այսորիկ ոչ բանայ զբերան իւր, որպէս զոչխար առ սպանդ տարաւ, եւ որպէս զգառն անբան առաջի զգուշացողին իւրոյ, եւ ոչ բանայ զբերան իւր: Ի նեղութեան եւ ի դատաստանի առեալ է զնա, եւ զազգ նորա ո՞վ պատմեսցէ: Զի կորեաւ ի երկրէ կենդանեաց, ի մեղս ժողովրդեան իմոյ հարեալ է զնա մահ: Եւ ետուն զչարագործսն փոխանակ թաղման նորա, եւ զհարուստսն փոխանակ մահուան նորա, զի անօրէնութիւն ոչ արար, եւ ոչ նենգութիւն գտաւ ի բերանի նորա: Եւ տէր կամեցաւ զնա մաքրել ի հարուածոց, եթէ տացէ զանձն իւր պատասխանի մեղաց, եւ տեսցէ զսերունդ երկայնակեաց, եւ զկամս տեառն յաջողեսցէ ի ձեռին նորա: Վասն աշխատութեան անձին իւրոյ տեսցէ եւ յագեսցի, եւ արդարացուսցէ արդարն զծառայ իմ բազումս, եւ զանօրէնութիւնս նոցա նա տարցէ: Վասն այսորիկ բաժանեցից նմա զբազումս, եւ զզաւրսն բաժանեսցէ աւար, փոխանակ զի մատնեցաւ ի մահ անձն նորա, եւ ընդ անօրինաց համարեցաւ, եւ նա զմեղս բազմաց վերացոյց, եւ վասն անօրինութեանց նոցա մատնեցաւ: Ուրախ լեր ամուլ որ ոչ ծնանէիր, ցնծա՛ եւ բացագանչեա՛ որ ոչ երկնչէիր ծննդեան, զի բազում են որդիք անապատի քան զորդիս ամուսնոյ: Ընդարձակեա՛ զտեղի խորանի քոյ, եւ զվարս տանց քոց մի՛ խնայեր, երկարեա՛ զպարանոցս քո, եւ զմեխս քո զաւրացո՛ւր: Զի ընդ աջ եւ ընդ ահեակ տարածեսցիս, եւ զսերունդ քո հեթանոսաց ժառանգեսցէ, եւ զքաղաքս աւերակս բնակեցուսցէ: Մի՛ երկնչիր զի ոչ ամաչեցուցանիցես, եւ մի՛ ամաչիր զի ոչ նախատեսցիս, զի զամօթ երկայնակեցութեան քո մոռասցիս, եւ զնախատինս այրութեան քո ոչ յիշեսցես: Զի արարիչ քո տէր զաւրութեանց անուն նորա, եւ փրկիչ քո սուրբ Իսրայէլի, Աստուած ամենայն երկրի կոչեսցի: Զի իբրեւ զկին թողեալ եւ տրտմեալ հոգւով կոչեաց զքեզ տէր, եւ իբրեւ զկին երիտասարդութեան թողեալ զքեզ ասաց Աստուած քո: Ի պահու փոքուն թողի զքեզ, եւ ողորմութեամբ մեծաւ ողորմեցայ քեզ: Ի սրտմտութեան ակնթարթի զդէմս իմ դարձուցի ի քէն, եւ ողորմեցայ քեզ յաւիտենից, ասաց փրկիչ քո տէր: Զի ջուրք Նոյեանք այսոքիկ ինձ, որպէս երդուայ ոչ յաւելուլ ջրհեղեղ ի վերայ երկրի, այսպէս երդուայ ոչ բարկանալ ինձ ի քէն, եւ ոչ նախատել զքեզ: Զի լերինք երթիցեն, եւ բլուրք սասանեսցին, եւ ողորմութիւն իմ ոչ երթիցէ ի քէն, եւ ուխտ խաղաղութեան իմոյ ոչ սասանեսցի, ասաց ողորմիչ քո տէր: Ո՛վ տառապեալ, եւ ոչ մխիթարեալ, ահա ես դնեմ զքարինս քո ի ներկ, եւ զհիմունս քո ի սապհիր, եւ դնեմ զպատուականս ի ծայրս քո, եւ զդրունս քո ի քարս ընտրեալս, եւ զսահմանս քո ի քարս պատուականս: Եւ զամենայն որդիս քո ուսուցեալս տեառն, եւ մեծ խաղաղութիւն որդւոց քոց: Եւ յարդարութեան հաստատեսցիս, հեռի լեր ի նեղութենէ, զի ոչ երկնչիս, եւ ի սոսկալեացն, զի ոչ մերձենայ քեզ: Ահա ոչ ոք է որ ոչ պատերազմեսցի ընդ քեզ, առանց ինձ

Պօղոսի տասը՝ եւ Լուկի՝ իր։

Ա. Կանգնի՛ կեցի՛ հարկանի՛ , եւ մեռանի՛ք յարիցեն տունից տապկանու՛ք , եւ մեք նորոգիցո՛ւք . զի այլոյն է տապկանու՛թիւն այսորիկ զգենու՛ զանապականու՛թիւն , եւ մահկանացուս՛ս այսորիկ զգեցու՛ զանմահու՛թիւն ։ Ո՞վ յորժամ մահկանացուս այս զգե՛ցցի զանմահու՛թիւն , եւ տապկանու՛թիւնս զանտապկանու՛թի՛ւ, յայնժամ եղիցի բանն որ գրե՛ցաւ է՝ ընկլա՛ւ մահ՝ ի յաղթու՛թի՛ւ ։ Ո՞ւր է մահ յաղթու՛թի՛ւդ , ո՛ւր է ժահի՛ք հայրո՛ց քո ։ Խայթոց մահո՛ւ մե՛ղք է՝ , եւ զո՛ւժ մեղա՛ց՝ օրէնք ։ Ա՛յլ շնորհ՛ք ասե՛ց որ ետ մեզ զյաղթու՛թիւնն ի՛ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ։

Ա՛ռ" ասէ" ։ Տո՛ւր քո ուր և քա" ։

Ա՛ռ Յո՛ւդա" քան զնօ՛ս" ։

Ա՛յնք սիրե՛ք զիա՝ զոր ատե՛լն էին մեզ պատճա՛ռք ։ Եւ ես առաքե՛ցից ըզ հոգի՝ եւ այլ մխիթարի՛չ տացե՛ ձեզ ։ զի լիցի՛ ձեզ ընակի՛ցի՝ ի յաւի՛տեան ։

(Sanskrit text)

(Ցիտե Ալեքսանդր Ա.)

«Այդ ինչ ես ասում։
Կարելի՞ է արդեօք, որ այդպիսի մի մարդ
Կոչուած հսկայ՝ ոչ ոքի չսպանի։
Ես ասում եմ՝ ոչ ոքի չսպանի։
Այդ ինչ ես ասում։ Ես ասում եմ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԻՉ ԽՈՐԵՆԱՑԻ ՄՈՎՍԷՍԻ

ԿԱՄ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԳՐՔԻ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԱԿԱՅԻ ԵՒ ՎԱԽՃԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾ. ՈՐ ՀԱՐԿԱՆԻ ԱՐՇԱԿԱՅԻ ԱՐՔԱՅԻ

(Ցուցակ Լոքի որ՝)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ո՞ր է ամենէն մեծ պատուհասը մարդուն։

Ա՛ն որ Աստուծոյ հետ չունի իր մէջ խաղաղութիւն։

Ո՞ր է ամենէն մեծ ուրախութիւնը։

Ա՛ն որ Աստուծոյ հետ ունի իր մէջ խաղաղութիւն։

Ո՞ր է ամենէն մեծ ցաւը։

Ա՛ն որ Աստուծոյ հետ չունի իր մէջ խաղաղութիւն։

Ո՞ր է ամենէն մեծ ուրախութիւնը։

Ա՛ն որ Աստուծոյ հետ ունի իր մէջ խաղաղութիւն։

ատեան ընդ որում ելանէ Ա. Լուսաւորիչ ի խորանէն ուր
մտեալ էր, ձեռնադրեալ ի Կեսարիոյ եպիսկոպոսէն, եւ
ընդունելով ի ձեռանէ նորա զգաւազանն հովուապետու-
թեան, որ ի նմանէ ի ձեռն ամենայն եպիսկոպոսաց
հասեալ էր մինչեւ ցայսօր, ի ձեռն Ներսիսի Մեծի
Հայրապետին մերոյ, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ
եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսիսի՝ Ներսէհ Ա. Հայրա-
պետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ
ի ձեռն Ներսէհի՝ Ներսէհ Բ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
Բ.ի՝ Ներսէհ Գ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Գ.ի՝ Ներսէհ
Դ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի
Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Դ.ի՝ Ներսէհ Ե. Հայրապե-
տին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի
ձեռն Ներսէհ Ե.ի՝ Ներսէհ Զ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
Զ.ի՝ Ներսէհ Է. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Է.ի՝ Ներսէհ
Ը. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի
Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Ը.ի՝ Ներսէհ Թ. Հայրապե-
տին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի
ձեռն Ներսէհ Թ.ի՝ Ներսէհ Ժ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
Ժ.ի՝ Ներսէհ ԺԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԱ.ի՝ Ներսէհ
ԺԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի
Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԲ.ի՝ Ներսէհ ԺԳ. Հայրա-
պետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ
ի ձեռն Ներսէհ ԺԳ.ի՝ Ներսէհ ԺԴ. Հայրապետին, որ
ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներ-
սէհ ԺԴ.ի՝ Ներսէհ ԺԵ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա
ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԵ.ի՝
Ներսէհ ԺԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԶ.ի՝ Ներսէհ
ԺԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԷ.ի՝ Ներսէհ ԺԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԺԸ.ի՝ Ներսէհ ԺԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԺԹ.ի՝ Ներսէհ Ի. Հայրապետին, որ ի Կեսա-
րիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Ի.ի՝
Ներսէհ ԻԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԱ.ի՝ Ներսէհ
ԻԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԲ.ի՝ Ներսէհ ԻԳ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԳ.ի՝ Ներսէհ ԻԴ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԻԴ.ի՝ Ներսէհ ԻԵ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
ԻԵ.ի՝ Ներսէհ ԻԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԶ.ի՝ Ներսէհ
ԻԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԷ.ի՝ Ներսէհ ԻԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԻԸ.ի՝ Ներսէհ ԻԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԻԹ.ի՝ Ներսէհ Լ. Հայրապետին, որ ի Կեսա-
րիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Լ.ի՝
Ներսէհ ԼԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԱ.ի՝ Ներսէհ
ԼԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԲ.ի՝ Ներսէհ ԼԳ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԳ.ի՝ Ներսէհ ԼԴ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԼԴ.ի՝ Ներսէհ ԼԵ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
ԼԵ.ի՝ Ներսէհ ԼԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԶ.ի՝ Ներսէհ
ԼԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԷ.ի՝ Ներսէհ ԼԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԼԸ.ի՝ Ներսէհ ԼԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԼԹ.ի՝ Ներսէհ Մ. Հայրապետին, որ ի Կեսա-
րիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Մ.ի՝
Ներսէհ ՄԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԱ.ի՝ Ներսէհ
ՄԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԲ.ի՝ Ներսէհ ՄԳ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԳ.ի՝ Ներսէհ ՄԴ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ՄԴ.ի՝ Ներսէհ ՄԵ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
ՄԵ.ի՝ Ներսէհ ՄԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԶ.ի՝ Ներսէհ
ՄԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԷ.ի՝ Ներսէհ ՄԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ՄԸ.ի՝ Ներսէհ ՄԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ՄԹ.ի՝ Ներսէհ Ն. Հայրապետին, որ ի Կեսա-
րիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Ն.ի՝
Ներսէհ ՆԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԱ.ի՝ Ներսէհ
ՆԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԲ.ի՝ Ներսէհ ՆԳ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԳ.ի՝ Ներսէհ ՆԴ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ՆԴ.ի՝ Ներսէհ ՆԵ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
ՆԵ.ի՝ Ներսէհ ՆԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԶ.ի՝ Ներսէհ
ՆԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԷ.ի՝ Ներսէհ ՆԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ՆԸ.ի՝ Ներսէհ ՆԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ՆԹ.ի՝ Ներսէհ Ծ. Հայրապետին, որ ի Կեսա-
րիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ Ծ.ի՝
Ներսէհ ԾԱ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադ-
րեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԱ.ի՝ Ներսէհ
ԾԲ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԲ.ի՝ Ներսէհ ԾԳ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԳ.ի՝ Ներսէհ ԾԴ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ ԾԴ.ի՝ Ներսէհ ԾԵ. Հայրապետին, որ ի Կե-
սարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ
ԾԵ.ի՝ Ներսէհ ԾԶ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռ-
նադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԶ.ի՝ Ներսէհ
ԾԷ. Հայրապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն
ի Հայս, եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԷ.ի՝ Ներսէհ ԾԸ. Հայ-
րապետին, որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս,
եւ ի ձեռն Ներսէհ ԾԸ.ի՝ Ներսէհ ԾԹ. Հայրապետին,
որ ի Կեսարիա ձեռնադրեալ եկն ի Հայս, եւ ի ձեռն
Ներսէհ Ծ

(Ի սկզբանե Ի կերպէ ...)

Հայց ըստ։ Ի՞նչ ասա ինձ ինչ ինչ
ասես և զանչանաչես. զի զինչ
ինչ ես ինչ-ինչ։ Ինչ նասան
ինչասիք և չաչանսկին ինչ.
ման ։ ասէ
ինչասէր ես ինչ ինչ։
Ո՞վ ինչասիք ես ինչ ինչ. և
ինչասէր ես ինչ։
Ո՞վ ինչասիք ես ինչ ինչ։ ասէ
ինչ ինչ, և ինչասիք զինչ ինչ։
Ո՞վ ինչասիք ես ինչ ինչ
չասասես ինչ ինչ։ Ո՞չ
ասէ ինչ, և յոյժ
ես ասասիս ինչ։ Ո՞չ
ասէ ես ինասիք։ և ինչասես
ես ինչ ինչ։ Ո՞վ ինչասիք ես ինչ
ինչասես ես ասէ՝ ինչ յասիք ասես
ինչ։ Ի՞նչ ասա ինչասիս ասես
ինչ, զի ասիս ասասէ ասասիք
ինչ։ Ո՞չ ինչասիք ես ինչ
ինչ։

(Ուրախ ուրբաթ)

Ես ամէն օր կ՚աղօթեմ որ ազատի՛ս։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս դուն ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս դուք։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս դուք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս դուքեր։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս դուքեր ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։
Ես կ՚աղօթեմ որ ազատիս անոնք ալ։

Եւ ասէր ցժողովուրդսն զայս՝ Որո՞ւ նման համարիցի ազգս
այս, եւ զինչ՞ նմանեցուցից զնոսա։ Նմանի են մանկանց նստեալ
յհրապարակի, որ կոչեն զընկերս իւրեանց, եւ ասեն՝ Մեք
նուագեցաք ձեզ, եւ ոչ պարեցարուք. ողբացաք, եւ ոչ լացարուք։
Զի եկն Յովհաննէս ոչ ուտելով եւ ոչ ըմպելով, եւ ասէք՝ Դեւ
ունի։ Եկն Որդի մարդոյ ուտելով եւ ըմպելով, եւ ասէք՝ Ահա
մարդ ագահ եւ գինեսէր, բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց։
Եւ արդարացաւ իմաստութիւն յամենայն որդւոցն իւրոց։

Եւ խնդրեաց ոմն ի փարիսեցւոցն զի ուտիցէ ընդ նմա. եւ
մտեալ յտուն փարիսեցւոյն՝ նստաւ ի սեղանի։ Եւ ահա կին մի
որ էր յքաղաքին՝ մեղաւոր, եւ գիտացեալ զի նստաւ ի տան
փարիսեցւոյն՝ բերեալ սափոր մի իւղոյ, Եւ կայր ետուն ոտից
նորա զհետ լալով, եւ սկսաւ արտասուօք ընդ ոտս նորա թրջել,
եւ մազիւք գլխոյ իւրոյ սրբել, եւ համբուրէր զոտս նորա, եւ
օծանէր զնոսա իւղով։ Տեսեալ զայս փարիսեցին որ կոչեցեալ
էր զնա՝ խորհեցաւ ի մտի իւրում՝ եւ ասէ՝ Եթէ էր սա մարգարէ,
գիտէր արդեօք որ կին այս որ հպի նմա մեղաւոր է։ Եւ պատաս-
խանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Սիմոն, ունիմ քեզ ինչ ասել։
Եւ նա ասէ՝ Ասասցէ, վարդապետ։ Երկու պարտականք էին
տեառն ոմանց՝ մի որ պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, եւ մի
որ յիսուն։ Եւ մինչդեռ նոքա չունէին ինչ հատուցանել՝ երկոցունց
պարտս թողեալ պարգեւեաց։ Ասա՝ ուրեմն որ նոցանէ սիրեսցէ
զնա աւելի։ Պատասխանի ետ Սիմոն եւ ասէ՝ Կարծեմ զոր
որում աւելի պարգեւեաց։ Եւ ասէ ցնա՝ Ուղիղ դատեցեր։
Եւ դարձեալ դարձեալ ցկինն՝ ասէ ցՍիմոն՝ Տեսանե՞ս զկինս
զայս։ Մտի ի տունդ քո, ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր. եւ կինս
զայս արտասուօք թրջեաց զոտս իմ, եւ մազիւք գլխոյ իւրոյ
սրբեաց։ Համբոյր ինձ ոչ ետուր. եւ կինս զայս յորմէ մտի
ոչ դադարեաց համբուրել զոտս իմ։ Իւղով գլխոյ իմոյ ոչ
օծար. եւ կինս զայս իւղով օծանէ զոտս իմ։ Վասն որոյ ասեմ
քեզ՝ Թողեալ են նմա մեղքք նորա բազումք, զի սիրեաց բազում։
Եւ որում սակաւ թողու՝ սակաւ սիրէ։ Եւ ասէ ցկինն՝ Թողեալ
են քեզ մեղքք քո։ Եւ սկսան որ հանդէր ընդ նմա ասել ի մտի
իւրեանց՝ Ո՞վ է սա որ եւ զմեղս թողու։ Եւ ասէ ցկինն՝ Հաւատք
քո զքեզ կեցուցին, գնա՛ յաղագաղութիւն։

(Ցուցակ Ձեռագրաց)

(Ծ ՀԱՅԿԱՆ ՀԱՅԿԱՆ)

(Continued on next page)

(Ներսէս Լամբրոնացի)

Ողբ ի մահ Ներսիսի

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Բ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Գ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Դ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Զ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Է.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Թ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ժթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ի.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Իթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Լթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Խթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ծթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Կթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Հթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ձթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ղթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Մթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Յթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ն.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Նթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Շթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ո.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ոթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Չթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Պթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ջթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ռթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ս.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Սթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Վթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Տթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ր.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Րթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ց.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ցթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ւթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Փթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ք.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Քթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Օթ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆա.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆբ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆգ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆդ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆե.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆզ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆէ.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆը.

Ողբ ի մահ Ներսիսի. Ֆթ.

ամբարտաւանութեան մտաց : Ի՞նչ ընդդէմ ծնգոյ
քումդ ըստ սրտիդ քումդ : զարդ
լուսոյ քո ուսոյ լինիս : Ո՞չ քո եմ հա
լմասասէր առաքելոյն, և ծանեայց ըզ
վիրաւորեալ քո : Ո՞րպէս պարտ զիտէ.
խոտիանեցին զօրինս քո : Ի յոտիկ
սիրեցի զպատուիրանս քո քան զոսկի
ոսկի և զտպազիոն : Ի՞նչ ասեցի առա
ջիտութիւնք քո յաջողեցան ինձ . զի ա
ռեցի՛ ես զհանապարհս ճշմարտ :
Քանդեա՛ր ե՛ն վիրաւորեա՛ք քո . վասն
սիրեաց զինւ անձն իմ : Ցնծացուսի
քանզի ըստ լուսաւորի՛ կ , և իմասասէր
առնէ զտգէտս : Ո՞ւրեք իմ քա
ցի և առի զՀոգի . Ի պատուիրանսդ
քո խոհեցաց անձն իմ : Ցայրու
առիս և տրտմեա՛ ինձ ըստ խրատո
սիրելոցդ անուանդ քոյ : Ո՞չհան
պարկս իմ ուսոյ առաս ինձ ըստ քա
ինի քում . և սի՛ սիրեցեալն ինձ ա՛մ
ձեռ : Վրկեա՛ զիս Ի զգաստասէ
մարդկանէ . և պահեցից զպատո
լեսս քո : Ներեցո՛ վերս քո Ի՛

(Ներսէս Լամբրոնացի)

Ո՞րպէս ես դու էր, և այժմ պատճի
լանիք զո Հիմարիս են։ Ո՞ւ սիզամանի՛
ծառոյ՝ ի վիպասանեացդ զոց. զի
յաւիտեան Հաստատեցեր զնա։
Տե՛ս զիտակութիւնդ իմ և փրկեա
զնա. զի զօրէնս զո ես ոչ մոռացայ։
Աստո՛ւծ զբաստատութիւն իմ և փրկեա
զնա. և ըստ բանի զոում կեցո զնա։
Հեռի՛ կ՚ի մեղաւորաց փրկութենէ.
զի զիտութիւնք զո ոչ պահեցին։
Ողորմութիւնք զո բազում են Տէր,
ըստ իրաւանց զոց կեցո զնա։
Հալածող են ոմք հալածեն և տե-
ղին զնա, ի վիպասանեացդ զոց
ես ոչ խոտորեցայ։ Սպասի յաստա-

(Ներսէս Կլայեցի)

Ով դու
ես Հանուսաւորիչ իմ աստի՛ն ցոյց տուր
պատճառ եւ զիւրացուիլ ինձ զո . զի
եւ սիրեցից զնա յոյժ : Պատճից ըզ
պատճառս եւ զիւրացուիլ ինձ զո . զի
զտցէ ինձ ոչ պատճառ : Տե՛ր՝ զի ըզ
զտցէ ինձ ոչ պատճառ : Տե՛ր՝ զի ըզ
գտցէ ինձ ոչ պատճառ : Տե՛ր՝ զի ըզ
պատճառս եւ զիւրացուիլ ինձ զո . զի
եւ սիրեցից զնա յոյժ : Պատճից ըզ
Հանուսաւորիչ իմ աստի՛ն ցոյց տուր
ես Հանուսաւորիչ իմ աստի՛ն ցոյց տուր
Ով դու
244

Ա՛ստղեացն խնդրուածք իմ ա՛ս։
Ա՛ստղն աղօթք իմ առաջի քո՛։
Խղճահացեն շրթունք իմ զօրհնե՛ս։
Խօսեացի լեզու իմ զքեզ՛ քո՛։
Հրկիզի ձեռն քո՝ ի կեցուցանե՛լ։
Յանկարծակի փրկութիւն քումդ՝ ա՛ւ։
Ա՛ճեցէ՛ անձն իմ օրհնեացէ՛ զքե՛զ։
Ա՛ստեղեայ ես տապէ զլեառս կո՛ր։

Վասն հօր ո՛։ Միշտ ո՛։ Եւ յաւէ ո՛։

Միշտ ապրես։

Հրեղէն զի լուսոյ ես զեղայդ ա՛ւ
զօթից իմոց ։ զի խոնարհեցոյց
զուն՝ զիս իւր առաս ։ և ես յաւե՛տս
իմ կատարեցի առա՛ս ։ Ե՛ր զիս ցան
զինև երկուն՝ զ՝ուհս ։ և միշտ
զ՝ժոխոց զատին զիս ։ Պ՝նեղութեն
և զանձկութեն գտի ։ և զանուն Տէն՛։
Ա՛ տեր փրկեա՛ զանձն իմ ։ ազատեա՛ց։
Դա խոնարհ եղի՝ և տեր կեցոյց։
Փրկեաց զանձն իմ ի մահէ՛ն։

Վասն հօր ո՛։ Միշտ ո՛։

ՅԱՅՍՄ

ԳԼՈՒԽ ԻԹ. Ի ՄԱՀՈՒՆ ԱՐՇԱԿԻ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԵՒՆ ՎԱՐԴԱՆԱՅ ԵՒ ՀԱՅՈՑ։

(Հայաստան Հանրագիտարան)

թեսս քեր և խոսիսեցից ընդ մեզ։ Ոչ
բայեսա ի հրեշտակէն։ Երկ մա-
դամեց գիտելիսին ու։ և ընտրեալ
Նշ գտնել ընդ վկայն բարձեալ ի
Ի խոկելիք զանազանել ու մարգին։
կանխաբանն կամ ասեմ ի գրելոցն։
Ի ժող լսասցիր վկայելիքն ու
Նոյն արարչութեան ասելոյ ու։
և զանգնելոց ձայնին մեռելն
ցանկ ի մեռելոց ընդհանրապէս։
Նշ ոչ զի քոյ բարեպատրաստ յոյժ
լսասա։ սկսակցէր ու սրտիւ մարդ
հաստատէր ոչ երբ երկիւղ ընդ մա-
ղեսէ ընդ մարգարէ և ընդ ա-
ռաքեալ։ Նշ ընդհանրապէս արտաս
գանել ի մեռելոց զիտելիքն զկա-
ռուցեալ ընդ մարդկան ընդ ամե-
նայն ազգս։ և ոչ ոք ի մարդկանէ
ամենայն ազգաց ոչ գիտէ զայն
ամենայն ազգաց ոչ գիտէ զայն
ամենայն ազգաց ոչ գիտէ զայն

կու-
ղեն։ Այսօր զինչ՝ ի մեզ
գործեսցեն զոր ոչ ոք ա-
ռաջ եւ մեզ ոչ եղեւ ի մէջ
ազգի։ Այլ ծնայր՝ ի նա կու-
սէ սուրբ
ոգւոյն մեծի։ ի զ՚ որ ի՞նչ սքան-
չելագործեսցէ մեծագոյն
քան զայս եւ զարհուրելի
քան զայս։ Ա՚ այսօր զինչ՝ ի մեզ
գործեսցեն զոր ոչ ոք ա-
ռաջ եւ մեզ ոչ եղեւ ի մէջ
ազգի։ Այլ ծնայր՝ ի նա կու-
սէ սուրբ
ոգւոյն մեծի։ ի զ՚ որ ի՞նչ սքան-
չելագործեսցէ մեծագոյն
քան զայս եւ զարհուրելի
քան զայս։ Ա՚ այսօր զինչ՝ ի մեզ
գործեսցեն զոր ոչ ոք ա-
ռաջ եւ մեզ ոչ եղեւ ի մէջ
ազգի։ Այլ ծնայր՝ ի նա կու-
սէ սուրբ
ոգւոյն մեծի։ ի զ՚ որ ի՞նչ սքան-
չելագործեսցէ մեծագոյն
քան զայս եւ զարհուրելի
քան զայս։ Ա՚ այսօր զինչ՝ ի մեզ
գործեսցեն զոր ոչ ոք ա-
ռաջ եւ մեզ ոչ եղեւ ի մէջ
ազգի։ Այլ ծնայր՝ ի նա կու-
սէ սուրբ
ոգւոյն մեծի։ ի զ՚ որ ի՞նչ սքան-
չելագործեսցէ մեծագոյն
քան զայս եւ զարհուրելի
քան զայս։

ԱՐՄԱՏ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ։

Ա. Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ։

ՎԱՐԴ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՍՈՒՐԲ

Աստուած կ՚ուզէ որ մարդիկ ապաշխարեն եւ ոչ թէ մեռնին։

Ինչո՞ւ Աստուած կ՚ուզէ որ մարդիկ ապաշխարեն եւ չմեռնին։

Որովհետեւ Աստուած կը սիրէ մարդիկը, ու չի կրնար տեսնել որ մարդիկ մեղքերով աւելի յանձնեն եւ ոչ ինչ, եթէ ոչ առաւել նիւթական վշտերն ալ առնէ. վասն զի նայն առնէ, զինչն եւ մարդին նմին նմանագործէ։ Ոմն հայր սիրէ՛ զորդին, եւ զնա՛ւ ի ցուցանէ՛ նմա զոր ինքն առնէ. եւ մեծամեծս եւս քան զայն ցուցանէ՛ նմա զգործս՝ ըստ զուարճասիրութեան։ Ոմն այլ հայր յարուցանէ՛ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ՝ նայնպէս եւ մարդն զորս կուզի՝ կենդանի առնէ։ Այլ ոչ եթէ հայրն դասէ՛ զորդի, այլ զնա՛ւ դնտաստան եւս մարդուց իւրոյմ. զի ամենայն պատուհասքն մարդկին՝ այլ պատուհասն աստուծոյ։

Այլ ոչ պատուհաս մարդկին՝ ոչ պատուհաս աստուծոյ նէր։

Աստուած կ՚ուզէ որ մարդիկ ապաշխարեն եւ չմեռնին։

Ինչո՞ւ Աստուած կ՚ուզէ որ մարդիկ ապաշխարեն եւ չմեռնին։

(Ե. պտ. Կանոն.)

Աղաւնի Նոյի։

Աղ
ԿԿԳ

Ա՛րարիչ ամէն եւ ստեղծիչ ամէնի Աստուած մարդկան։ Ի՛նչ ամենայն աստուածներ ըլլ ինչ ըլլան ջնջեալներն մեր՝ մայր հանգիր գիտէ՞։ Աստուած ասաց։ Ի՛մանամ ասաց։ Ելիր գնա՛ մարիս մխիթարութիւնդ աշխարհացդ։ Ի՛մ ամենայն ասաց։

ԿԿԴ

Ա՛ղաւնիդ գոյ արձակեա եւ ստեղծիչն ինձ ի հոտից։ Ի յօդնեալ ըլլ քեզ առնէ տալիս յանձին։ Նոյ զարձակեաց զաղաւնին՝ խնամանեցաւ նոյնժամայն ստուգեալ։ Եւ գարձաւ անդր ինչ՝ ի հոտ յիրմէ առեղծայ։ Ալ ըլիսի թռչելի՞ւ ան հոգի՝ ստուգելու գմեր ջնջեալ ընդ ամենայն։ Եւ հանգիր գհոգիս նոց ընդ ամենայն։

(ב משנה יא פאה)

מתנות עניים שנתנן בעין לעני ונתנן לו בעין הרי זה מעשר שני ואם נתנן לו בדמים הרי זה חולין ומעשר שני יפדה ויאכל בכל מקום ואם נתנן לו בדמים ונתנן לו בעין הרי זה מעשר שני ואם נתנן לו בדמים ונתנן לו בדמים הרי זה חולין ומעשר שני יפדה ויאכל בכל מקום

(Գեղեցիկ կին)

Ո՞վ է այն, որ ելանէ անապատէն, հենեալ ի վրայ իւրոյ սիրելւոյ։ Ես զքեզ զկաղամբենւոյն յարուցի, անդ ընկալաւ զքեզ մայր քո, անդ ընկալաւ զքեզ որ ծնաւ զքեզ։ Դիր զիս իբրեւ կնիք ի սրտի քում, իբրեւ կնիք ի բազկի քում, զի հզօր է իբրեւ զմահ սէր, եւ դժոխք իբրեւ զնախանձ։ Ջերմեռանդ են ջերմեռանդութիւնք նորա, եւ բոց հրոյ են բոցք նորա։ Ոչ կարեն ջուրք բազումք մարել զսէր, եւ գետք ոչ ընդհատանեն զնա։ Եթէ տացէ մարդ զամենայն հարստութիւն տանն իւրոյ ընդ սիրոյ, արհամարհանաւք արհամարհեսցէ զնա։

Ես եմ ծաղիկ դաշտի, եւ հասարակ։ Որպէս հասարակ ծաղիկ ի մէջ փշոց, այսպէս հասարակ ի մէջ դստերանց։ Որպէս հասարակ խնձոր ի մէջ ծառոց անտառի, այսպէս հասարակ ի մէջ որդւոց։ Ես նստայ ի ստուերի նորա, զոր ցանկացայ, եւ պտուղ նորա քաղցր է ի բերանի իմում։ Ես եմ ծաղիկ դաշտի, եւ հասարակ։

Ո՞վ է այն, որ ելանէ անապատէն, հենեալ ի վրայ իւրոյ սիրելւոյ։ Ես զքեզ զկաղամբենւոյն յարուցի, անդ ընկալաւ զքեզ մայր քո, անդ ընկալաւ զքեզ որ ծնաւ զքեզ։ Դիր զիս իբրեւ կնիք ի սրտի քում, իբրեւ կնիք ի բազկի քում, զի հզօր է իբրեւ զմահ սէր, եւ դժոխք իբրեւ զնախանձ։ Ջերմեռանդ են ջերմեռանդութիւնք նորա, եւ բոց հրոյ են բոցք նորա։ Ոչ կարեն ջուրք բազումք մարել զսէր, եւ գետք ոչ ընդհատանեն զնա։ Եթէ տացէ մարդ զամենայն հարստութիւն տանն իւրոյ ընդ սիրոյ, արհամարհանաւք արհամարհեսցէ զնա։

כל מקום שתמצא מדת רחמים תמצא גם
גבורה : ובמקום שתמצא גבורה תמצא
גם רחמים : ובמקום שתמצא שניהם
תמצא גם תפארת : ובמקום שתמצא
תפארת תמצא שניהם גבורה ורחמים :
ובמקום שתמצא שניהם תמצא גם
נצח והוד : ובמקום שתמצא נצח והוד
תמצא גם יסוד : ובמקום שתמצא יסוד
תמצא גם מלכות : ובמקום שתמצא
מלכות תמצא גם יסוד נצח והוד
תפארת גבורה ורחמים : ובמקום
שתמצא גבורה ורחמים תמצא גם
תפארת נצח והוד יסוד ומלכות :
ובמקום שתמצא תפארת תמצא גם
גבורה ורחמים נצח והוד יסוד
ומלכות : ובמקום שתמצא נצח והוד
תמצא גם יסוד ומלכות : ובמקום
שתמצא יסוד תמצא גם מלכות :
ובמקום שתמצא מלכות תמצא גם
יסוד נצח והוד תפארת גבורה
ורחמים : ובמקום שתמצא גבורה
ורחמים תמצא גם תפארת נצח
והוד יסוד ומלכות : ובמקום
שתמצא תפארת תמצא גם גבורה
ורחמים נצח והוד יסוד ומלכות :
ובמקום שתמצא נצח והוד תמצא
גם יסוד ומלכות : ובמקום שתמצא
יסוד תמצא גם מלכות : ובמקום
שתמצא מלכות תמצא גם יסוד נצח
והוד תפארת גבורה ורחמים :
ובמקום שתמצא גבורה ורחמים
תמצא גם תפארת נצח והוד יסוד
ומלכות : ובמקום שתמצא תפארת
תמצא גם גבורה ורחמים נצח והוד
יסוד ומלכות : ובמקום שתמצא נצח
והוד תמצא גם יסוד ומלכות :
ובמקום שתמצא יסוד תמצא גם
מלכות : ובמקום שתמצא מלכות
תמצא גם יסוד נצח והוד תפארת
גבורה ורחמים : ובמקום שתמצא
גבורה ורחמים תמצא גם תפארת
נצח

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ

Ինչպես հան՝ Հայր մեր և՝
ով ժամանակ գնա ի՞նչ հետևից՝
որ ժամանակ գնա ի՞նչ հետևից՝ 414
Հարցրեցի ես մի ուրիշ քահանայից՝ (1)
Հասանելոց է ի վերայ ձեր օրն այն ։
Հասանելոց է ի վերայ ամենեցուն որ բնակիւտ են
ի վերայ ամենայն գետնի ։ Արթուն կացէք
կացէք այսուհետև և ցայժմ ամ՝ ա-
ղօթս արարէք ։ զի արժանի լինիջիւք
փրկանալ յայնմ ամէ՛ որ լինելոց է
և կալ առաջի որդւոյ մարդոյ ։
Այլ ի տուէք ի տայերին ուսուցա-
նէր , և զգիշերին երթալ սաղանէր
ի լերինն որ կոչէր Ձիթենեաց ։
Այլ ամենայն ժողովուրդն կանխէր
ընդ առաւօտս առ նմա ի տայերն
լսել ի նմանէ ։

(1) «Պիտակ ցեխալ անմաքրութիւնքն՝ առ
կենսատու եր գետրամանն ։ առն՝»։
Ի միտ առեալ նորոգ խոյզին՝ յոր
բեռնէր ծագի ։ հան՝»։
Ես մի ուրիշ քահանայից՝ 414
որ ժամանակ գնա ի՞նչ հետևից՝»։
Ինչպես հան՝ Հայր մեր և՝»։

Արուեստ Հաւն։

Ես շատ սիրում եմ հաւերը, որովհետև նրանց միս ու ձու շատ համեղ է լինում։ Ես ուզում եմ ձեզ սովորեցնել, թէ ինչպէս պէտք է հաւերին պահել։ Հաւերին պէտք է տալ ամէն տեսակ հատիկներ, որպէս են՝ ցորեն, գարի, կորեկ, եգիպտացորեն, ոլոռ, ոսպ, լոբի, վարսակ, տարեկան, հնդկացորեն, կանեփի սերմ, կտաւատի սերմ, ինչպէս նաև ամէն տեսակ կանաչեղէն։ Հաւերին պէտք է տալ ամէն օր, առաւօտեան կանուխ, որովհետև հաւերը շատ կերակրատու են։ Հաւերին պէտք է տալ նաև ջուր խմելու համար։ Հաւերին պէտք է տալ նաև աւազ, որովհետև նրանք աւազի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև մոխիր, որովհետև նրանք մոխրի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կրաքար, որովհետև նրանք կրաքարի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կաւ, որովհետև նրանք կաւի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև ածուխ, որովհետև նրանք ածուխի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ խոտ, որովհետև նրանք կանաչ խոտի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ տերեւներ, որովհետև նրանք կանաչ տերեւների մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ ծառեր, որովհետև նրանք կանաչ ծառերի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ թուփեր, որովհետև նրանք կանաչ թուփերի մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ ծաղիկներ, որովհետև նրանք կանաչ ծաղիկների մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ պտուղներ, որովհետև նրանք կանաչ պտուղների մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ բանջարեղէն, որովհետև նրանք կանաչ բանջարեղէնների մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ հացահատիկներ, որովհետև նրանք կանաչ հացահատիկների մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ ծաղկեփոշի, որովհետև նրանք կանաչ ծաղկեփոշու մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ ծաղկափոշի, որովհետև նրանք կանաչ ծաղկափոշու մէջ են լողանում։ Հաւերին պէտք է տալ նաև կանաչ ծաղկափոշի, որովհետև նրանք կանաչ ծաղկափոշու մէջ են լողանում։

(٢ سورة الأنفال)

ما لكم إذا قيل لكم انفروا في سبيل الله اثاقلتم إلى الأرض أرضيتم بالحياة الدنيا من الآخرة فما متاع الحياة الدنيا في الآخرة إلا قليل ٣٨ إلا تنفروا يعذبكم عذابا أليما ويستبدل قوما غيركم ولا تضروه شيئا والله على كل شيء قدير ٣٩ إلا تنصروه فقد نصره الله إذ أخرجه الذين كفروا ثاني اثنين إذ هما في الغار إذ يقول لصاحبه لا تحزن إن الله معنا فأنزل الله سكينته عليه وأيده بجنود لم تروها وجعل كلمة الذين كفروا السفلى وكلمة الله هي العليا والله عزيز حكيم ٤٠ انفروا خفافا وثقالا وجاهدوا بأموالكم وأنفسكم في سبيل الله ذلكم خير لكم إن كنتم تعلمون ٤١ لو كان عرضا قريبا وسفرا قاصدا لاتبعوك ولكن بعدت عليهم الشقة وسيحلفون بالله لو استطعنا لخرجنا معكم يهلكون أنفسهم والله يعلم إنهم لكاذبون ٤٢ عفا الله عنك لم أذنت لهم حتى يتبين لك الذين صدقوا وتعلم الكاذبين ٤٣ لا يستأذنك الذين يؤمنون بالله واليوم الآخر أن يجاهدوا بأموالهم وأنفسهم والله عليم بالمتقين ٤٤ إنما يستأذنك الذين لا يؤمنون بالله واليوم الآخر وارتابت قلوبهم فهم في ريبهم يترددون ٤٥ ولو أرادوا الخروج لأعدوا له عدة ولكن كره الله انبعاثهم فثبطهم وقيل اقعدوا مع القاعدين ٤٦ لو خرجوا فيكم ما زادوكم إلا خبالا ولأوضعوا خلالكم يبغونكم الفتنة وفيكم سماعون لهم والله عليم بالظالمين ٤٧ لقد ابتغوا الفتنة من قبل وقلبوا لك الأمور حتى جاء الحق وظهر أمر الله وهم كارهون ٤٨ ومنهم من يقول ائذن لي ولا تفتني ألا في الفتنة سقطوا وإن جهنم لمحيطة بالكافرين ٤٩ إن تصبك حسنة تسؤهم وإن تصبك مصيبة يقولوا قد أخذنا أمرنا من قبل ويتولوا وهم فرحون ٥٠ قل لن يصيبنا إلا ما كتب الله لنا هو مولانا وعلى الله فليتوكل المؤمنون ٥١ قل هل تربصون بنا إلا إحدى الحسنيين ونحن نتربص بكم أن يصيبكم الله بعذاب من عنده أو بأيدينا فتربصوا إنا معكم متربصون ٥٢ قل أنفقوا طوعا أو كرها لن يتقبل منكم إنكم كنتم قوما فاسقين ٥٣ وما منعهم أن تقبل منهم نفقاتهم إلا أنهم كفروا بالله وبرسوله ولا يأتون الصلاة إلا وهم كسالى ولا ينفقون إلا وهم كارهون ٥٤ فلا تعجبك أموالهم ولا أولادهم إنما يريد الله ليعذبهم بها في الحياة الدنيا وتزهق أنفسهم وهم كافرون ٥٥ ويحلفون بالله إنهم لمنكم وما هم منكم ولكنهم قوم يفرقون ٥٦ لو يجدون ملجأ أو مغارات أو مدخلا لولوا إليه وهم يجمحون ٥٧ ومنهم من يلمزك في الصدقات فإن أعطوا منها رضوا وإن لم يعطوا منها إذا هم يسخطون ٥٨ ولو أنهم رضوا ما آتاهم الله ورسوله وقالوا حسبنا الله سيؤتينا الله من فضله ورسوله إنا إلى الله راغبون ٥٩ إنما الصدقات للفقراء والمساكين والعاملين عليها والمؤلفة قلوبهم وفي الرقاب والغارمين وفي سبيل الله وابن السبيل فريضة من الله والله عليم حكيم ٦٠ ومنهم الذين يؤذون النبي ويقولون هو أذن قل أذن خير لكم يؤمن بالله ويؤمن للمؤمنين ورحمة للذين آمنوا منكم والذين يؤذون رسول الله لهم عذاب أليم ٦١ يحلفون بالله لكم ليرضوكم والله ورسوله أحق أن يرضوه إن كانوا مؤمنين ٦٢ ألم يعلموا أنه من يحادد الله ورسوله فأن له نار جهنم خالدا فيها ذلك الخزي العظيم ٦٣ يحذر المنافقون أن تنزل عليهم سورة تنبئهم بما في قلوبهم قل استهزءوا إن الله مخرج ما تحذرون ٦٤ ولئن سألتهم ليقولن إنما كنا نخوض ونلعب قل أبالله وآياته ورسوله كنتم تستهزءون ٦٥ لا تعتذروا قد كفرتم بعد إيمانكم إن نعف عن طائفة منكم نعذب طائفة بأنهم كانوا مجرمين ٦٦ المنافقون والمنافقات بعضهم من بعض يأمرون بالمنكر وينهون عن المعروف ويقبضون أيديهم نسوا الله فنسيهم إن المنافقين هم الفاسقون ٦٧ وعد الله المنافقين والمنافقات والكفار نار جهنم خالدين فيها هي حسبهم ولعنهم الله ولهم عذاب مقيم ٦٨ كالذين من قبلكم كانوا أشد منكم قوة وأكثر أموالا وأولادا فاستمتعوا بخلاقهم فاستمتعتم بخلاقكم كما استمتع الذين من قبلكم بخلاقهم وخضتم كالذي خاضوا أولئك حبطت أعمالهم في الدنيا والآخرة وأولئك هم الخاسرون ٦٩ ألم يأتهم نبأ الذين من قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم إبراهيم وأصحاب مدين والمؤتفكات أتتهم رسلهم بالبينات فما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا أنفسهم يظلمون ٧٠ والمؤمنون والمؤمنات بعضهم أولياء بعض يأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر ويقيمون الصلاة ويؤتون الزكاة ويطيعون الله ورسوله أولئك سيرحمهم الله إن الله عزيز حكيم ٧١ وعد الله المؤمنين والمؤمنات جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها ومساكن طيبة في جنات عدن ورضوان من الله أكبر ذلك هو الفوز العظيم ٧٢ يا أيها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم ومأواهم جهنم وبئس المصير ٧٣ يحلفون بالله ما قالوا ولقد قالوا كلمة الكفر وكفروا بعد إسلامهم وهموا بما لم ينالوا وما نقموا إلا أن أغناهم الله ورسوله من فضله فإن يتوبوا يك خيرا لهم وإن يتولوا يعذبهم الله عذابا أليما في الدنيا والآخرة وما لهم في الأرض من ولي ولا نصير ٧٤ ومنهم من عاهد الله لئن آتانا من فضله لنصدقن ولنكونن من الصالحين ٧٥ فلما آتاهم من فضله بخلوا به وتولوا وهم معرضون ٧٦ فأعقبهم نفاقا في قلوبهم إلى يوم يلقونه بما أخلفوا الله ما وعدوه وبما كانوا يكذبون ٧٧ ألم يعلموا أن الله يعلم سرهم ونجواهم وأن الله علام الغيوب ٧٨ الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين في الصدقات والذين لا يجدون إلا جهدهم فيسخرون منهم سخر الله منهم ولهم عذاب أليم ٧٩ استغفر لهم أو لا تستغفر لهم إن تستغفر لهم سبعين مرة فلن يغفر الله لهم ذلك بأنهم كفروا بالله ورسوله والله لا يهدي القوم الفاسقين ٨٠ فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله وكرهوا أن يجاهدوا بأموالهم وأنفسهم في سبيل الله وقالوا لا تنفروا في الحر قل نار جهنم أشد حرا لو كانوا يفقهون ٨١ فليضحكوا قليلا وليبكوا كثيرا جزاء بما كانوا يكسبون ٨٢ فإن رجعك الله إلى طائفة منهم فاستأذنوك للخروج فقل لن تخرجوا معي أبدا ولن تقاتلوا معي عدوا إنكم رضيتم بالقعود أول مرة فاقعدوا مع الخالفين ٨٣ ولا تصل على أحد منهم مات أبدا ولا تقم على قبره إنهم كفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون ٨٤ ولا تعجبك أموالهم وأولادهم إنما يريد الله أن يعذبهم بها في الدنيا وتزهق أنفسهم وهم كافرون ٨٥ وإذا أنزلت سورة أن آمنوا بالله وجاهدوا مع رسوله استأذنك أولو الطول منهم وقالوا ذرنا نكن مع القاعدين ٨٦ رضوا بأن يكونوا مع الخوالف وطبع على قلوبهم فهم لا يفقهون ٨٧ لكن الرسول والذين آمنوا معه جاهدوا بأموالهم وأنفسهم وأولئك لهم الخيرات وأولئك هم المفلحون ٨٨ أعد الله لهم جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها ذلك الفوز العظيم ٨٩ وجاء المعذرون من الأعراب ليؤذن لهم وقعد الذين كذبوا الله ورسوله سيصيب الذين كفروا منهم عذاب أليم ٩٠ ليس على الضعفاء ولا على المرضى ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون حرج إذا نصحوا لله ورسوله ما على المحسنين من سبيل والله غفور رحيم ٩١ ولا على الذين إذا ما أتوك لتحملهم قلت لا أجد ما أحملكم عليه تولوا وأعينهم تفيض من الدمع حزنا ألا يجدوا ما ينفقون ٩٢ إنما السبيل على الذين يستأذنونك وهم أغنياء رضوا بأن يكونوا مع الخوالف وطبع الله على قلوبهم فهم لا يعلمون ٩٣ يعتذرون إليكم إذا رجعتم إليهم قل لا تعتذروا لن نؤمن لكم قد نبأنا الله من أخباركم وسيرى الله عملكم ورسوله ثم تردون إلى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون ٩٤ سيحلفون بالله لكم إذا انقلبتم إليهم لتعرضوا عنهم فأعرضوا عنهم إنهم رجس ومأواهم جهنم جزاء بما كانوا يكسبون ٩٥ يحلفون لكم لترضوا عنهم فإن ترضوا عنهم فإن الله لا يرضى عن القوم الفاسقين ٩٦ الأعراب أشد كفرا ونفاقا وأجدر ألا يعلموا حدود ما أنزل الله على رسوله والله عليم حكيم ٩٧ ومن الأعراب من يتخذ ما ينفق مغرما ويتربص بكم الدوائر عليهم دائرة السوء والله سميع عليم ٩٨ ومن الأعراب من يؤمن بالله واليوم الآخر ويتخذ ما ينفق قربات عند الله وصلوات الرسول ألا إنها قربة لهم سيدخلهم الله في رحمته إن الله غفور رحيم ٩٩ والسابقون الأولون من المهاجرين والأنصار والذين اتبعوهم بإحسان رضي الله عنهم ورضوا عنه وأعد لهم جنات تجري تحتها الأنهار خالدين فيها أبدا ذلك الفوز العظيم ١٠٠ وممن حولكم من الأعراب منافقون ومن أهل المدينة مردوا على النفاق لا تعلمهم نحن نعلمهم سنعذبهم مرتين ثم يردون إلى عذاب عظيم ١٠١ وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا عسى الله أن يتوب عليهم إن الله غفور رحيم ١٠٢ خذ من أموالهم صدقة تطهرهم وتزكيهم بها وصل عليهم إن صلاتك سكن لهم والله سميع عليم ١٠٣ ألم يعلموا أن الله هو يقبل التوبة عن عباده ويأخذ الصدقات وأن الله هو التواب الرحيم ١٠٤ وقل اعملوا فسيرى الله عملكم ورسوله والمؤمنون وستردون إلى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون ١٠٥ وآخرون مرجون لأمر الله إما يعذبهم وإما يتوب عليهم والله عليم حكيم ١٠٦ والذين اتخذوا مسجدا ضرارا وكفرا وتفريقا بين المؤمنين وإرصادا لمن حارب الله ورسوله من قبل وليحلفن إن أردنا إلا الحسنى والله يشهد إنهم لكاذبون ١٠٧ لا تقم فيه أبدا لمسجد أسس على التقوى من أول يوم أحق أن تقوم فيه فيه رجال يحبون أن يتطهروا والله يحب المطهرين ١٠٨ أفمن أسس بنيانه على تقوى من الله ورضوان خير أم من أسس بنيانه على شفا جرف هار فانهار به في نار جهنم والله لا يهدي القوم الظالمين ١٠٩ لا يزال بنيانهم الذي بنوا ريبة في قلوبهم إلا أن تقطع قلوبهم والله عليم حكيم ١١٠ إن الله اشترى من المؤمنين أنفسهم وأموالهم بأن لهم الجنة يقاتلون في سبيل الله فيقتلون ويقتلون وعدا عليه حقا في التوراة والإنجيل والقرآن ومن أوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم الذي بايعتم به وذلك هو الفوز العظيم ١١١ التائبون العابدون الحامدون السائحون الراكعون الساجدون الآمرون بالمعروف والناهون عن المنكر والحافظون لحدود الله وبشر المؤمنين ١١٢ ما كان للنبي والذين آمنوا أن يستغفروا للمشركين ولو كانوا أولي قربى من بعد ما تبين لهم أنهم أصحاب الجحيم ١١٣ وما كان استغفار إبراهيم لأبيه إلا عن موعدة وعدها إياه فلما تبين له أنه عدو لله تبرأ منه إن إبراهيم لأواه حليم ١١٤ وما كان الله ليضل قوما بعد إذ هداهم حتى يبين لهم ما يتقون إن الله بكل شيء عليم ١١٥ إن الله له ملك السموات والأرض يحيي ويميت وما لكم من دون الله من ولي ولا نصير ١١٦ لقد تاب الله على النبي والمهاجرين والأنصار الذين اتبعوه في ساعة العسرة من بعد ما كاد يزيغ قلوب فريق منهم ثم تاب عليهم إنه بهم رؤوف رحيم ١١٧ وعلى الثلاثة الذين خلفوا حتى إذا ضاقت عليهم الأرض بما رحبت وضاقت عليهم أنفسهم وظنوا أن لا ملجأ من الله إلا إليه ثم تاب عليهم ليتوبوا إن الله هو التواب الرحيم ١١٨ يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين ١١٩ ما كان لأهل المدينة ومن حولهم من الأعراب أن يتخلفوا عن رسول الله ولا يرغبوا بأنفسهم عن نفسه ذلك بأنهم لا يصيبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة في سبيل الله ولا يطئون موطئا يغيظ الكفار ولا ينالون من عدو نيلا إلا كتب لهم به عمل صالح إن الله لا يضيع أجر المحسنين ١٢٠ ولا ينفقون نفقة صغيرة ولا كبيرة ولا يقطعون واديا إلا كتب لهم ليجزيهم الله أحسن ما كانوا يعملون ١٢١ وما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين ولينذروا قومهم إذا رجعوا إليهم لعلهم يحذرون ١٢٢ يا أيها الذين آمنوا قاتلوا الذين يلونكم من الكفار وليجدوا فيكم غلظة واعلموا أن الله مع المتقين ١٢٣ وإذا ما أنزلت سورة فمنهم من يقول أيكم زادته هذه إيمانا فأما الذين آمنوا فزادتهم إيمانا وهم يستبشرون ١٢٤ وأما الذين في قلوبهم مرض فزادتهم رجسا إلى رجسهم وماتوا وهم كافرون ١٢٥ أولا يرون أنهم يفتنون في كل عام مرة أو مرتين ثم لا يتوبون ولا هم يذكرون ١٢٦ وإذا ما أنزلت سورة نظر بعضهم إلى بعض هل يراكم من أحد ثم انصرفوا صرف الله قلوبهم بأنهم قوم لا يفقهون ١٢٧ لقد جاءكم رسول من أنفسكم عزيز عليه ما عنتم حريص عليكم بالمؤمنين رؤوف رحيم ١٢٨ فإن تولوا فقل حسبي الله لا إله إلا هو عليه توكلت وهو رب العرش العظيم ١٢٩

Ղեկն՝ մեկնողը ի պատրաստութեան ։ պղպեղ
հատ ։ որ ի՞նչ պատճառ ի պատրաստելոյ
ասեն ։ ասեցէք ի տիկ և ոսկի ։ Ի՞մեծատուն
կան ոմանք շրջելն՝ պարզեւուն
լինէ յաղթելին աւուրն ի թիզն
թիւն ։ և կիսցս ։

Ա՛ր ի խոնհարդոցն գալիատենդ՝
յաւուրցդին գուշակեցիր ։ մար
գարեքն ի՛մոյն՝ զոր ընտրե
ցեր մեռանիլ ։ ոչ խոտեցան
հոգով սրբով՝ բազմապատկի օրի
նակօք ։ ասի՛ր մեզ փրկիլ ոչոք
ի՛ մեղացն՝ և ի մեզ ի թողութիւն ։
Ի՛մբէնադ ամոց վիճակին՝ զոր ան
ասողքն ծանուցին ։ ի՛ հաստա
տել մեր փրկութիւն՝ ոտ ի վախճան
ժամանակին ։ երեւեցար ի մէջ մարդ
կան՝ զգեցեալ ի հիմն ծառուն
կան ։ ասի՛ր ։ Ի՛ վեց երանդ աւետ
ղեան ամէն ոտանաւորն ի մէջ ոտից
ունի ։ և կիսցս ։ Ի՛մեծատուն
կան ոմանք շրջելն՝ պարզեւուն
լինէ յաղթելին աւուրն ի թիզն
թիւն ։ և կիսցս ։

(Բ մաս՝ Գիրք գ՝)

իսկ նոր ադամէ՝ ի վեց գարուն՝ այլ
արարեր կորուսեալն. տուր մեզ ։
Յաճախ լուսոյ անդաստանիդ՝ և
առատաստ անձուտ բանիդ՝. որ ի՛ջ
նախնւոյդ մերոյ և՝այլ՝ բարձեր զա
հեծանէն տրտմամբ՝ ։ Հայցեա՛ արդ
զեր մրմնջեմ՝ ևօր հաշտութեանդ
ակնկալեմ՝ ։ բանե՛նաւ՝ ի մէնջ ի՛ջ
խռովութիւն՝ և առ զոգւոց մեր
ղաղութիւն ։

(Յ)աճախին ձայնիդ գոչմանդ առ
սեղին գոռալով կարուսեալքդ զԴ
խոսցին ։ և մեռեալքն էին արտաքս
ի նոսկանէն ։ Կացի՛ր՝ ի դուռն
տանդ և ձայնիդ ոգւոյ արտրոյ բար
բառիլ ի գերեզմանդն ՝ ղազարէ՛
ելի արտաքս ի նոսկանէն ։ Ուրեմն
՝ի գերեզմանէդ էլիազարի՛ նոր ա
նուանիս մեռեալն ։ Հրամայեցաւ լու
ծանել՝ ի կեանդն յորժամ ։

սիրուն է։ Պատուհանի վրայինից լսում
եմ կանչը մանկտի, որ ուրախ ծնողներով
գալիս է ինձ մոտ։ Ես գիտեմ սիրով աղա-
ղակել մանուկի հետ միասին, ուրախ
ծիծաղել նրա հետ միասին, ինձ էլ
մանուկ դարձնել նրա հետ միասին։
Ես գիտեմ սիրով խաղալ մանուկների
հետ, ինձ էլ մանուկ դարձնել նրանց
հետ միասին։ Ես գիտեմ սիրով
պատմել հետաքրքրական հեքիաթներ
մանուկներին, ինձ էլ մանուկ դարձնել
նրանց

նալեաց՝ և բառնին այսր զգալեց-
որ մարգարէս տաս ՚ի հովիւս՝ և
առաքեալս ՚ի վերնատունս • ամե-
ն որ ըզ մարմնաւորս՝ քարող բանի՝
քան զՀաւատօրս • այլ

ա՚ Եւ ածած[ին] մարիամ ցանկալի
կուսի՚ց և սրբածանք ազգի՚ մարդ
կան • մայր և աղա՚խին և ծածուց-
ցանելիք ։ ՚Ընկե՚զ մոլենի՚ և աս-
չար ըստ հա՚ճոյս քո սուրբդ • անարատ
և անխա՚հանելի կուսու՚թ • մայր և
ուրախութեա կենաց և մայր հիմնադ-
նութե • և՚ առաքեալս հրամանաւ
ծառայեմք • մայր և

ա՚ պատ՚հեցաք ՚ի խոշ՚որ սուրբդ
յաւ՚հենի՚ց • որ ետուր մեզ սո-
հասին յաղթօղ ընդ դէ՚մ թըշ
նամեացն • արուեստ սուրբ փրկիչդ
պատկառեալ զանձինս մեր ։ ՚Ուրա-
րեաւ մեր ելեալ ՚ի

(Հայերէն Հայկ)

Հայկ որդի Թորգոմայ ։ Թորգոմ որդի Գամարայ ։ Գամար որդի Ասկանազայ ։ Ասկանազ որդի Եփեթայ ։ Եփեթ որդի Յաբեթայ ։ Յաբեթ որդի Նոյի ։ Նոյ որդի Ղամեքայ ։ Ղամեք որդի Մաթուսաղայ ։ Մաթուսաղ որդի Ենովքայ ։ Ենովք որդի Յարդայ ։ Յարդ որդի Մաղաղիելայ ։ Մաղաղիել որդի Կենանայ ։ Կենան որդի Հնոսայ ։ Հնոս որդի Սեթայ ։ Սեթ որդի Ադամայ ։

Ադամ ստեղծեալ ի Տեառնէ Աստուծոյ ։ Եւ Տէր Աստուած ստեղծ զմարդն ի հողոյ երկրի ։ եւ ի հոգւոյ իւրմէ ետ ի նա ։ եւ ստեղծ զնա ի պատկեր իւր ։ եւ ետ նմա զպատուիրանս իւր ։ եւ ասաց ցնա ։ Ամենայն ծառոց դրախտին կերիցես ։ բայց ի ծառոյ գիտութեան բարւոյ եւ չարի մի՛ կերիցես ։ զի յորում աւուր կերիցես ի նմանէ ՝ մահու մեռանիցիս ։ Եւ ասաց Տէր Աստուած ։ Ոչ է բարի մարդոյ միայնակեցութիւն ։ արասցուք նմա օգնական նման իւրոյ ։ Եւ ածեալ ամենայն գազանս երկրի ։ եւ ամենայն թռչունս երկնից ՝ առ Ադամ ։ տեսանել զինչ կոչեսցէ զնոսա ։ եւ զինչ կոչեսցէ Ադամ զամենայն հոգի կենդանի ՝ նոյն է անուն նորա ։ եւ կոչեցին Ադամ զամենայն անասունս ։ եւ զթռչունս երկնից ։ եւ զամենայն գազանս երկրի ։ Ադամայ ոչ գտաւ օգնական նման իւրոյ ։ Եւ Տէր Աստուած արկ քուն ի վերայ Ադամայ ։ եւ քնացաւ ։ եւ առ մի ի կողերն նորա ։ եւ լցոյց զտեղի նորա մարմնով ։ Եւ շինեաց Տէր Աստուած զկողն զոր առ ի Ադամայ ՝ կին ։ եւ ածեալ առ Ադամ ։ Եւ ասաց Ադամ ։ Այս ոսկր յոսկերաց իմոց ՝ եւ մարմին ի մարմնոյ իմմէ ։ սա կոչեսցի կին ։ զի յայրէ իւրմէ առաւ զսա ։ Վասն որոյ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր ՝ եւ կցեսցի կնոջ իւրում ։ եւ եղիցին երկոքին ի մարմին մի ։ Եւ էին երկոքին մերկ ՝ Ադամ եւ կին նորա ։ եւ ոչ ամաչէին ։

(Հայերէն գրքեր)

գալստեան՝ վասն վարդավառի առաքելոց մնաց գալ՝ զի հասեալ են հունձք։

Իսկ ասէր՝ ումեմն նմանեցուսցուք զաղքայուքիւնն այլ, կամ որում առակիւ առակեսցուք զնա։

Ունի հասան մանուանիսոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկիրն՝ փոքրագոյն է քան զամենայն սերմունիս որ են յերկրի։

Իսկ յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամենայն բանջար. և արձակէ՝ ոստս մեծամեծս, մինչև բնակարան լինել ընդ հովանեաւն նորա թռչնոց երկնից բնակիլ։

Իսկ այնպիսին առակօք խօսէր ընդ նմա զբանն, որպէս կարօղ լինէին լսել. և առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նմա։

Եւայց՝ առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զնա։

"Չայնեցե՞ր առ ղաղարոս՝ որով"։

"Լ ծոլեալ առուեալց պահակ"։

(1) յորժամ գերեսս "լբլն կամ "առս"։

Կնգեսցն հանէ"։ Կեսէ ձեր"։

եւ զամենայնիցս։ զի ծանուցա ինձ զճշմարիտ
սէր քո, զոր ունիս առ մեզ, եւ զայս ամենայն
ոչ ոք կարէ ասել զքեզ, եթէ ոչ միայն որդի
քո միածին, որ ի գրկի քում է։ զոր եւ ես
հաւատացեալ եմ, եւ ոչ կարեմ ասել զքեզ
այլ։ ի մարդոց այսպէս լսեցողացն, եւ ոչ
տեսողաց, զի ոչ տեսի զքեզ։ զի ոչ կարէ
մարդ տեսանել զքեզ, եւ կեալ։ զի ոչ ոք
կարէ ասել զքեզ, եթէ ոչ միայն որդի քո
միածին, որ ի գրկի քում է։ զոր եւ ես
հաւատացեալ եմ, եւ ոչ կարեմ ասել զքեզ
այլ։ ի մարդոց այսպէս լսեցողացն, եւ ոչ
տեսողաց, զի ոչ տեսի զքեզ։ զի ոչ կարէ
մարդ տեսանել զքեզ, եւ կեալ։

ցերեկն : Ասոնց երկիրներէ ու բո-
գերէն ուրիշ տեսակ մը ծիրանի կ՚ելլայ
որ ծաղիկ չունի , ու միշտ տակ
տակի կ՚ուռենայ : Ասոնց ծառերուն
շատ մը տեսակներ կան , ու ամէն
մէկ տեսակ մը ուրիշ տեղ չի գտնուիր
ուրիշ տեղ : Ծիրանենց տակ երկար
հասկով ցորեն կ՚ելլայ , ու ամէն
տարի երկու անգամ կը հնձուի :
Ասոնց ծառերուն տերեւները ձմեռ-
ները չեն թափիր , ու միշտ կանաչ
կը մնան : Ասոնց ծառերուն ծաղիկ-
ներն ալ ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն պտուղները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն տերե-
ւները ամէն տարի կը թափին : Ասոնց
ծառերուն ծաղիկները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն պտուղ-
ները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն տերեւները ամէն տարի
կը թափին : Ասոնց ծառերուն ծա-
ղիկները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն պտուղները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն տերե-
ւները ամէն տարի կը թափին : Ասոնց
ծառերուն ծաղիկները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն պտուղ-
ները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն տերեւները ամէն տարի
կը թափին : Ասոնց ծառերուն ծա-
ղիկները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն պտուղները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն տերե-
ւները ամէն տարի կը թափին : Ասոնց
ծառերուն ծաղիկները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն պտուղ-
ները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն տերեւները ամէն տարի
կը թափին : Ասոնց ծառերուն ծա-
ղիկները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն պտուղները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն տերե-
ւները ամէն տարի կը թափին : Ասոնց
ծառերուն ծաղիկները ամէն տարի
կ՚ելլան : Ասոնց ծառերուն պտուղ-
ները ամէն տարի կ՚ելլան : Ասոնց
ծառերուն տերեւները ամէն տարի
կը թափին : Ասոնց ծառերուն ծա-

(٢٨ إلى ٣٠ ـ ١)

٢٨ ـ ١ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ ۚ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
٢ أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ٣ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ٤ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ
رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ٥ أَوَلَمَّا
أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا ۖ قُلْ هُوَ
مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٦ وَمَا أَصَابَكُمْ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ٧ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ نَافَقُوا ۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا ۖ
قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ ۗ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ
مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ ۚ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۚ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ٨ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا
مَا قُتِلُوا ۗ قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
٩ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا ۚ بَلْ أَحْيَاءٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ١٠ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ١١ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ١٢ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ
وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ ١٣ الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ
جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ١٤ فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ
سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ١٥ إِنَّمَا
ذَٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ١٦ وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ
إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا ۗ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا
فِي الْآخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٧ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ
بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ١٨ وَلَا
يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا
نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ١٩ مَا كَانَ اللَّهُ
لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ
الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ
يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِنْ
تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ٢٠ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ
يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ ۖ بَلْ هُوَ
شَرٌّ لَهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٢١ لَقَدْ سَمِعَ
اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ۘ سَنَكْتُبُ
مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ٢٢ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِلْعَبِيدِ ٢٣ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ
حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ ۗ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ
قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ٢٤ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ٢٥ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۗ
وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ
وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۗ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ
٢٦ لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا ۚ وَإِنْ
تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ٢٧ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ
مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ
فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا
يَشْتَرُونَ ٢٨ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ ۖ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٢٩ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٣٠

(Հայկ Նահապետ)

Եւ ասաց Նինոս առաքելոյն Աստուծոյ. Ես
ոչ կարեմ ընդդէմ կալ ասացեալդ քո. զի
ես ինքն տեսի զերկնաւոր զօրութիւնդ
քո. եւ զերկիւղ մեծ ի վերայ իս եղեալ
ի զօրութենէդ քումմէ. եւ ամենայն
զգաստ. զանազի քո՛ղ։

Եւ պատմէ նմա Հրէշտակապետն զամենայն
առաքելական քարոզութիւնն քոյ քո՛։
անսայման ժամանակս ողջ
կենդ մինչ սա սաստած հոգւովդ
երկրաւոր։ Եւ ընդդէմ կո՛ր օրէնս
նոցա՝ հաստատեցեր գործով մեծ
օրէնսդրակ. հանեալ ընդ ինքեան ի
գերութենէ յառօթիսն սատանայ.
բնութիւնդ մերով տնօրինեալ՝
որոյ կրկնիկ ծո՛ւնդ ամենայն։
Եւ ոչ որդոյ եւ մեք պատրաստեցաք
առ քեզ քո՛ղ քո։ շնորհեաւ մեզ յայտ
ժամ լինել քեզ յանդիման ի՛նդ. մին
քուռ սուրբ թուեաք ըստ անմարմնոյ՛ն
ոգ՛ն երկրիկ նոս։ Ընդունիցի սատա
ճա ծնեալ ծնեալ անապական ի քո՛ն ծոց

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ)

Ո՞ր է ազգային հարցի էությունը, ի՞նչ պետք է նշանակի ազգային հարցի լուծումը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է ազգային ճնշումների վերացում։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն զարգանալ։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ապրել։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ստեղծել իրենց պետությունները։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց կառավարման ձևը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց լեզուն։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց դրոշը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց զինանշանը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց տոները։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց հերոսները։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց պատմությունը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց մշակույթը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց գրականությունը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց արվեստը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց գիտությունը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց տնտեսությունը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց քաղաքական կուսակցությունները։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց կրոնը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց բարոյականությունը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց ընտանեկան կյանքը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց կենցաղը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց հագուստը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց սնունդը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց խաղերը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց սպորտը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց զվարճանքները։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց հանգիստը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց աշխատանքը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց ապրելակերպը։ Ազգային հարցի լուծումը նշանակում է, որ ազգերը կարող են ազատորեն ընտրել իրենց մահը։

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ)

Հայ ազգի ծագման մասին հարցերը հետաքրքրել են շատ գիտնականների դարերի ընթացքում։ Ինչպես հայտնի է, հայերի ծագման մասին գոյություն ունեն մի քանի տեսություններ։ Ոմանք հայերին համարում են Հայկ նահապետի սերունդներ, ոմանք՝ Թորգոմի, ոմանք՝ Արամի։ Այս տեսությունները հիմնված են հին աղբյուրների վկայությունների վրա։ Սակայն ժամանակակից գիտությունը հերքում է այդ տեսությունները։ Ըստ նոր տվյալների՝ հայերը ձևավորվել են տեղի բնիկ ցեղերի և մի շարք գաղթական ցեղերի խառնուրդից։ Հայերի լեզուն պատկանում է հնդեվրոպական լեզվաընտանիքին։ Հայերի մշակույթի մեջ նկատելի են հնդեվրոպական, ինչպես նաև տեղական տարրեր։ Հայերի ծագման հարցը դեռևս լիովին պարզված չէ։ Գիտնականները շարունակում են ուսումնասիրել այդ հարցը՝ օգտագործելով նոր աղբյուրներ և նոր մեթոդներ։

ברוקלין, שהם שלשתם מלומדים גדולים בתורה ומלומדים בקיאים בחכמת הקבלה. ואחר שהתחילו לדבר בחכמת הקבלה, ראיתי שהם מלומדים גדולים בחכמה זו, ואמרתי להם שאני מבקש מהם שיתנו לי רשות לבוא אצלם פעמים אחדות בשבוע, כדי שאוכל ללמוד מהם חכמת הקבלה. והם נתנו לי רשות לבוא אצלם כמה שאני רוצה. ואני התחלתי ללמוד אצלם חכמת הקבלה.

ב. תשובה שלישית.

ואחר כך שאלתי את הרב ר' יוסף בן שמעון מהעיר ניו יארק, שהוא מלומד גדול בתורה ומלומד בקי בחכמת הקבלה, ואמרתי לו: "רבי, אני מבקש ממך שתתן לי רשות לבוא אצלך פעמים אחדות בשבוע, כדי שאוכל ללמוד ממך חכמת הקבלה". והוא נתן לי רשות לבוא אצלו כמה שאני רוצה. ואני התחלתי ללמוד אצלו חכמת הקבלה.

ג. תשובה רביעית.

ואחר כך שאלתי את הרב ר' יצחק בן שלמה מהעיר ניו יארק, שהוא מלומד גדול בתורה ומלומד בקי בחכמת הקבלה, ואמרתי לו: "רבי, אני מבקש ממך שתתן לי רשות לבוא אצלך פעמים אחדות בשבוע, כדי שאוכל ללמוד ממך חכמת הקבלה". והוא נתן לי רשות לבוא אצלו כמה שאני רוצה. ואני התחלתי ללמוד אצלו חכמת הקבלה.

ד. תשובה חמישית.

ואחר כך שאלתי את הרב ר' יעקב בן שמואל מהעיר ניו יארק, שהוא מלומד גדול בתורה ומלומד בקי בחכמת הקבלה, ואמרתי לו: "רבי, אני מבקש ממך שתתן לי רשות לבוא אצלך פעמים אחדות בשבוע, כדי שאוכל ללמוד ממך חכמת הקבלה". והוא נתן לי רשות לבוא אצלו כמה שאני רוצה. ואני התחלתי ללמוד אצלו חכמת הקבלה.

Ձայնք մարդի զգեստուցեալ
և ՚ի հրեշտակութիւն հրաշալեցեալ
փոխեալ։ ուր հայրապետական
մատուցիչքն զպատարագ ընդունին։
յայնմ ամենայն ոչնչանայ մարմին
և հանգիստ լինի ամենայնիւ հոգւոյ։
Եւ ապա ահագին եղանակաւն ձայնս
գոչեսցի զի յարիցեն մեռեալքն
ի գերեզմանաց։ յայնմ ժամու
ոչ երկնչի մարդ ի մահուանէ։ քանզի
և անմահանայ։ հանգիստ ընդհատի ի հոգւոց
ծոցոյիցն։ զի մի՛ զարթցի ամենայն

(ב משנה יומא ח)

ואמרו: המתודה מתחרטת על מה שעשתה ואינה חוזרת לעשות כן עוד, ומתביישת ונכלמת מעצמה, ומתוך כך מתכפרין לה עונותיה. ואמרו: אין הכפרה אלא לבעלי תשובה. ואמרו: אין הכפרה אלא לבעלי תשובה. ואמרו: אין הכפרה אלא לבעלי תשוב

(Ներքևի մասն)

մեռաց: Ալ վատեցաւ ի յարութենէն
նոյն մարգասիրէն ի թողուլ սիրելոյ
հուր խոնհարումն՝ . շնորհուի ընդ
սուրբ մեռելոցդ գոլ աստուածային
սիրոյ լոյսն սիրելիդ . անմահ ա-
տեան : Ընծայեալ կայծակնաշող ի
սրտի : զգեցեալ ընդ նոյն վերափոխ-
մասոյ . զգեցո՛ ընդ նոյն վերափոխ-
ման մեռելոցդ զհոգիս . մեռելո-
ցիդ սիրելոցդ ոչ ընդ ամենայն զրկե-
ցուս ողորմութեանդ . զի ոչ ոք
ապրի եւ ոչ մեռանի առանց քո
կամաց : Ալ զպատասխանին տալոյն զմեր պահ
պանութիւն . զի ոչ ոք ապրի եւ ոչ
մեռանի քեզ . եթէ ապրիմք՝ քեզ
ապրիմք . եթէ մեռանիմք՝ քեզ
մեռանիմք . ուստի եւ եթէ ապրիմք
եւ եթէ մեռանիմք՝ քո եմք :
Ալ զպատասխանին տալոյն զմեր պահ
պանութիւն . զի ոչ ոք ապրի եւ ոչ
մեռանի քեզ . եթէ ապրիմք՝ քեզ
ապրիմք . եթէ մեռանիմք՝ քեզ
մեռանիմք . ուստի եւ եթէ ապրիմք
եւ եթէ մեռանիմք՝ քո եմք :

((՚ա՚ա՚ ՚ֆ՚ա՚ֆ՚ա՚))

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԿԱՐՆԵՑՈՒ ԵՐԳԱԿ ։ Օ՚ԱՐԿ ։
Ա՚ՅՈՐ ԵՒ ՀԱՐՀՇՈՒՄԻՆԻՔ ՝ Յ՚ԱՐԱՒՈՒՏԱ
ԱՐԱՐՈՂՆ ՝ Օ՚ԱՐԿՆԵՔ ՁԱՅՆԸ ՁԿՅԱՆ ԱՍԵ ։
ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈՐԱՅՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՍԵԼՈՒՆ ։
ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՏԱՌՆ ՄԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ։ ՈՒՂՂ
ԿԻՐԱԿՈՍԻ ԱՐՁԱՆԱՊԱՏՈՒԱԾ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՀԱՅՈՑ ։

ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՀՐԵՇՏԱՒՈՐԱՑ ՅԻ ԱՐԱՐՄԱՆՆ
ՀՈԳԵՒՈՐ ԿԵՆՑԱՂԱՑՔ ԵՐԳԱԿ ։ Օ՚ԱՐԿ ։

Ա՚ՅՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՆՔ ՔՒՐ ՄՈՒԵՑՔ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՔ ։ ՅԻ ԱՂ ՏԵՐՔ ՀԱՅՔ
ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԻՆ ։ Ա՚ՅՈՐ ԻՇԽԱՆՑՔԻՆ
ԻՐԱՎԱՊԱՀՔԻՆ ՏՈՒՂՔԻ ՏԱՐՏԱՐՔ
ԵՐԱՆԵԼՈՒՆ ։ Օ՚ԱՐԿՆԵՔ ՁԵՐ ԼՈՒՅՍ ՁԿՅԱՆ ՍԵՐ ։
ՀՈԳԵՒՈՐ ԿԵՆՑԱՂԱՑՔ ԵՐԳԱԿ ։ Օ՚ԱՐԿ

Ա՛ր բազում մտօք ընդ իմ[ս]տս խորհեցայ
: ու ես ի քեզ ծրագրեցայ : ու
Կաթեցուր ի քեմ ծրագրեցայ
ընդ հօր սիրատենչութեամբ ընդ
ընդ գիր : Եւ ետրօտէս քո ցամքեալ
սուին : ու ես ի քեզ ծրագրեցայ ու
ցոլ ու ձայնի ես աւետեցին հրոշ
և զատկական սրտուցքով հաշ
խոհեմ յարտուծս : հոգ :

Ա՛ծաւթիս ծրկնացի ու դուռն : ու
Ա՛ր բազում մտօք ընդ իմ[ս]տս խորհեցայ
: ու ես ի քեզ ծրագրեցայ : ու
Կաթեցուր ի քեմ ծրագրեցայ
ընդ հօր սիրատենչութեամբ ընդ
ընդ գիր : Եւ ետրօտէս քո ցամքեալ
սուին : ու ես ի քեզ ծրագրեցայ ու
ցոլ ու ձայնի ես աւետեցին հրոշ
և զատկական սրտուցքով հաշ
խոհեմ յարտուծս : հոգ :

(Ե մաս Գանգ)

Ա. Ընդհանուր մեկնութիւն։

Հայեցաւ ասէ ընդ երկիր եւ ահա՝ եւ դողութիւն զգետս ցամաքութեան։ Ահագին զանձինս ծովակացն ի ներքոյ ջրոց, եւ ծածկեցան ջուրք մերձ ընդ երկիր։ Ա ոչացուցեալ զնոսա աստուածային ծորակքն եւ դադարեալ անձրեւ։

Ա. Ընդհանուր մեկնութիւն։

Հայեցաւ։ Աստուածային ակն։ Ընդ երկիր։ Ի վերայ երկրի եւ ամենայն ինչ որ ի նմա։ Եւ ահա դողութիւն։ Ի ներքոյ երկրի ի խորս ծովուն։ Ահագին զանձինս։ Ի ներքոյ ջրոց։ Ծածկեցան ջուրք մերձ ընդ երկիր։ Ի վերայ երկրի։ Ա ոչացուցեալ զնոսա։ Ի ներքոյ երկրի։ Եւ դադարեալ անձրեւ։ Ի վերայ երկրի։

Ա. Ընդհանուր մեկնութիւն։

Հայեցաւ ասէ ընդ երկիր եւ ահա՝ եւ դողութիւն զգետս ցամաքութեան։ Ահագին զանձինս ծովակացն ի ներքոյ ջրոց, եւ ծածկեցան ջուրք մերձ ընդ երկիր։ Ա ոչացուցեալ զնոսա աստուածային ծորակքն եւ դադարեալ անձրեւ։

Ա. Ընդհանուր մեկնութիւն։

Հայեցաւ։ Աստուածային ակն։ Ընդ երկիր։ Ի վերայ երկրի եւ ամենայն ինչ որ ի նմա։ Եւ ահա դողութիւն։ Ի ներքոյ երկրի ի խորս ծովուն։ Ահագին զանձինս։ Ի ներքոյ ջրոց։ Ծածկեցան ջուրք մերձ ընդ երկիր։ Ի վերայ երկրի։ Ա ոչացուցեալ զնոսա։ Ի ներքոյ երկրի։ Եւ դադարեալ անձրեւ։ Ի վերայ երկրի։

(Արեւելք 2 տող)

Հոգեցն հայր։ Ես ձեզ ասեմ։ «Այդ գործն հայր։
Գործելիք ոչ մի հայր ոչ գործ չունի։ Ես ասեմ
Ինչ ես ասեմ ձեզ, ոչ ինքնին ասեմ։ Այլ հայրն
Որ ինձ ուղարկեց, նա ինձ պատուիրեց ինչ
Ասել եւ ինչ խոսել։ Եւ գիտեմ ես, որ նորա
Պատուիրանն կեանք յաւիտենական է։ Ուստի
Ինչ որ ես խոսիմ, ինչպէս հայրն ինձ ասաց,
Այնպէս խոսիմ։ Եւ ոչ ինքնին ես խոսիմ։
Ինձ ոչ ոք չունի ուսուցանէ, այլ հայրն
Որ իմ մէջ է, նա գործէ իւր գործերն։
Ինձ ոչ ոք չունի ուսուցանէ, այլ հայրն
Որ իմ մէջ է, նա գործէ իւր գործերն։
Ես ձեզ ասեմ։ Ոչ ինքնին խոսիմ։ Այլ հայրն
Որ ինձ ուղարկեց, նա ինձ պատուիրեց ինչ
Ասել եւ ինչ խոսել։ Եւ գիտեմ ես, որ նորա
Պատուիրանն կեանք յաւիտենական է։ Ուստի
Ինչ որ ես խոսիմ, ինչպէս հայրն ինձ ասաց,
Այնպէս խոսիմ։ Եւ ոչ ինքնին ես խոսիմ։
Ինձ ոչ ոք չունի ուսուցանէ, այլ հայրն
Որ իմ մէջ է, նա գործէ իւր գործերն։
Ես ձեզ ասեմ։ Ոչ ինքնին խոսիմ։ Այլ հայրն
Որ ինձ ուղարկեց, նա ինձ պատուիրեց ինչ
Ասել եւ ինչ խոսել։ Եւ գիտեմ ես, որ նորա
Պատուիրանն կեանք յաւիտենական է։ Ուստի
Ինչ որ ես խոսիմ, ինչպէս հայրն ինձ ասաց,
Այնպէս խոսիմ։ Եւ ոչ ինքնին ես խոսիմ։
Ինձ ոչ ոք չունի ուսուցանէ, այլ հայրն
Որ իմ մէջ է, նա գործէ իւր գործերն։

٤ سلم "كوكب"

كوكب ابن لحسن جلد لحسن
أحلوه . مع فحوه كحل
كحلوه بجلوه . مثل نحلوه
وحل بحلوه بجلوه . مثل
كوكب ابن لحسن جلد لحسن
أحلوه . مع فحوه كحل
كحلوه بجلوه . مثل نحلوه
وحل بحلوه بجلوه . مثل

٤ سلم

كوكب ابن لحسن جلد لحسن
أحلوه . مع فحوه كحل
كحلوه بجلوه . مثل نحلوه
وحل بحلوه بجلوه . مثل
كوكب ابن لحسن جلد لحسن
أحلوه . مع فحوه كحل
كحلوه بجلوه . مثل نحلوه
وحل بحلوه بجلوه . مثل

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ

(Ե մաս" Տոհմ")

Ե Նոյեան ազգ։ Ասոր երեք որդիներն էին Սեմ, Քամ եւ Յաբեթ։ Ասոնցմէ ետքը ամբողջ աշխարհ բազմացաւ։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ լեզու կը խօսէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ տեղ կը բնակէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ ազգ էին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ հաւատք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ կրօնք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ սովորութիւն ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ օրէնք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ կանոն ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ սահման ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ տեղ կը բնակէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ ազգ էին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ հաւատք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ կրօնք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ սովորութիւն ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ օրէնք ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ կանոն ունէին։ Ասոնք ամէնքն ալ մէկ սահման ունէին։

(Ի՝ սա՝ Քրիստոս)

Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս
Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս

Դուն երբ ցանում ես անկիրթ մարդկանց մէջ
Քարի՛ ու չարի՛ սերմեր ։ ինչ որ ցանես
Քարի՛ ու չարի՛ սերմեր ։ ինչ որ ցանես
Դուն երբ ցանում ես անկիրթ մարդկանց մէջ

Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս
Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս

Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս
Ի՛նչ որ ցանես դուն նոր սուրհանդակ
Նոյնը հնձես ։ առածդ ես ։ ստանաս

(٢ سورة "هود")

٤٦ أمرك وإنه آتيهم عذاب غير مردود ٤٦ قال رب إني أعوذ بك أن أسألك ما ليس لي به علم وإلا تغفر لي وترحمني أكن من الخاسرين ٤٧ قيل يا نوح اهبط بسلام منا وبركات عليك وعلى أمم ممن معك وأمم سنمتعهم ثم يمسهم منا عذاب أليم ٤٨ تلك من أنباء الغيب نوحيها إليك ما كنت تعلمها أنت ولا قومك من قبل هذا فاصبر إن العاقبة للمتقين ٤٩ وإلى عاد أخاهم هودا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من إله غيره إن أنتم إلا مفترون ٥٠ يا قوم لا أسألكم عليه أجرا إن أجري إلا على الذي فطرني أفلا تعقلون ٥١ ويا قوم استغفروا ربكم ثم توبوا إليه يرسل السماء عليكم مدرارا ويزدكم قوة إلى قوتكم ولا تتولوا مجرمين ٥٢ قالوا يا هود ما جئتنا ببينة وما نحن بتاركي آلهتنا عن قولك وما نحن لك بمؤمنين ٥٣ إن نقول إلا اعتراك بعض آلهتنا بسوء قال إني أشهد الله واشهدوا أني بريء مما تشركون ٥٤ من دونه فكيدوني جميعا ثم لا تنظرون ٥٥ إني توكلت على الله ربي وربكم ما من دابة إلا هو آخذ بناصيتها إن ربي على صراط مستقيم ٥٦ فإن تولوا فقد أبلغتكم ما أرسلت به إليكم ويستخلف ربي قوما غيركم ولا تضرونه شيئا إن ربي على كل شيء حفيظ ٥٧ ولما جاء أمرنا نجينا هودا والذين آمنوا معه برحمة منا ونجيناهم من عذاب غليظ ٥٨ وتلك عاد جحدوا بآيات ربهم وعصوا رسله واتبعوا أمر كل جبار عنيد ٥٩ وأتبعوا في هذه الدنيا لعنة ويوم القيامة ألا إن عادا كفروا ربهم ألا بعدا لعاد قوم هود ٦٠ وإلى ثمود أخاهم صالحا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من إله غيره هو أنشأكم من الأرض واستعمركم فيها فاستغفروه ثم توبوا إليه إن ربي قريب مجيب ٦١ قالوا يا صالح قد كنت فينا مرجوا قبل هذا أتنهانا أن نعبد ما يعبد آباؤنا وإننا لفي شك مما تدعونا إليه مريب ٦٢ قال يا قوم أرأيتم إن كنت على بينة من ربي وآتاني منه رحمة فمن ينصرني من الله إن عصيته فما تزيدونني غير تخسير ٦٣ ويا قوم هذه ناقة الله لكم آية فذروها تأكل في أرض الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب قريب ٦٤ فعقروها فقال تمتعوا في داركم ثلاثة أيام ذلك وعد غير مكذوب ٦٥ فلما جاء أمرنا نجينا صالحا والذين آمنوا معه برحمة منا ومن خزي يومئذ إن ربك هو القوي العزيز ٦٦ وأخذ الذين ظلموا الصيحة فأصبحوا في ديارهم جاثمين ٦٧ كأن لم يغنوا فيها ألا إن ثمود كفروا ربهم ألا بعدا لثمود ٦٨ ولقد جاءت رسلنا إبراهيم بالبشرى قالوا سلاما قال سلام فما لبث أن جاء بعجل حنيذ ٦٩ فلما رأى أيديهم لا تصل إليه نكرهم وأوجس منهم خيفة قالوا لا تخف إنا أرسلنا إلى قوم لوط ٧٠ وامرأته قائمة فضحكت فبشرناها بإسحاق ومن وراء إسحاق يعقوب ٧١ قالت يا ويلتى أألد وأنا عجوز وهذا بعلي شيخا إن هذا لشيء عجيب ٧٢ قالوا أتعجبين من أمر الله رحمة الله وبركاته عليكم أهل البيت إنه حميد مجيد ٧٣ فلما ذهب عن إبراهيم الروع وجاءته البشرى يجادلنا في قوم لوط ٧٤ إن إبراهيم لحليم أواه منيب ٧٥ يا إبراهيم أعرض عن هذا إنه قد جاء أمر ربك وإنهم آتيهم عذاب غير مردود ٧٦ ولما جاءت رسلنا لوطا سيء بهم وضاق بهم ذرعا وقال هذا يوم عصيب ٧٧ وجاءه قومه يهرعون إليه ومن قبل كانوا يعملون السيئات قال يا قوم هؤلاء بناتي هن أطهر لكم فاتقوا الله ولا تخزون في ضيفي أليس منكم رجل رشيد ٧٨ قالوا لقد علمت ما لنا في بناتك من حق وإنك لتعلم ما نريد ٧٩ قال لو أن لي بكم قوة أو آوي إلى ركن شديد ٨٠ قالوا يا لوط إنا رسل ربك لن يصلوا إليك فأسر بأهلك بقطع من الليل ولا يلتفت منكم أحد إلا امرأتك إنه مصيبها ما أصابهم إن موعدهم الصبح أليس الصبح بقريب ٨١ فلما جاء أمرنا جعلنا عاليها سافلها وأمطرنا عليها حجارة من سجيل منضود ٨٢ مسومة عند ربك وما هي من الظالمين ببعيد ٨٣ وإلى مدين أخاهم شعيبا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من إله غيره ولا تنقصوا المكيال والميزان إني أراكم بخير وإني أخاف عليكم عذاب يوم محيط ٨٤ ويا قوم أوفوا المكيال والميزان بالقسط ولا تبخسوا الناس أشياءهم ولا تعثوا في الأرض مفسدين ٨٥ بقية الله خير لكم إن كنتم مؤمنين وما أنا عليكم بحفيظ ٨٦ قالوا يا شعيب أصلاتك تأمرك أن نترك ما يعبد آباؤنا أو أن نفعل في أموالنا ما نشاء إنك لأنت الحليم الرشيد ٨٧ قال يا قوم أرأيتم إن كنت على بينة من ربي ورزقني منه رزقا حسنا وما أريد أن أخالفكم إلى ما أنهاكم عنه إن أريد إلا الإصلاح ما استطعت وما توفيقي إلا بالله عليه توكلت وإليه أنيب ٨٨ ويا قوم لا يجرمنكم شقاقي أن يصيبكم مثل ما أصاب قوم نوح أو قوم هود أو قوم صالح وما قوم لوط منكم ببعيد ٨٩ واستغفروا ربكم ثم توبوا إليه إن ربي رحيم ودود ٩٠ قالوا يا شعيب ما نفقه كثيرا مما تقول وإنا لنراك فينا ضعيفا ولولا رهطك لرجمناك وما أنت علينا بعزيز ٩١ قال يا قوم أرهطي أعز عليكم من الله واتخذتموه وراءكم ظهريا إن ربي بما تعملون محيط ٩٢ ويا قوم اعملوا على مكانتكم إني عامل سوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ومن هو كاذب وارتقبوا إني معكم رقيب ٩٣ ولما جاء أمرنا نجينا شعيبا والذين آمنوا معه برحمة منا وأخذت الذين ظلموا الصيحة فأصبحوا في ديارهم جاثمين ٩٤ كأن لم يغنوا فيها ألا بعدا لمدين كما بعدت ثمود ٩٥ ولقد أرسلنا موسى بآياتنا وسلطان مبين ٩٦ إلى فرعون وملئه فاتبعوا أمر فرعون وما أمر فرعون برشيد ٩٧ يقدم قومه يوم القيامة فأوردهم النار وبئس الورد المورود ٩٨ وأتبعوا في هذه لعنة ويوم القيامة بئس الرفد المرفود ٩٩ ذلك من أنباء القرى نقصه عليك منها قائم وحصيد ١٠٠ وما ظلمناهم ولكن ظلموا أنفسهم فما أغنت عنهم آلهتهم التي يدعون من دون الله من شيء لما جاء أمر ربك وما زادوهم غير تتبيب ١٠١ وكذلك أخذ ربك إذا أخذ القرى وهي ظالمة إن أخذه أليم شديد ١٠٢ إن في ذلك لآية لمن خاف عذاب الآخرة ذلك يوم مجموع له الناس وذلك يوم مشهود ١٠٣ وما نؤخره إلا لأجل معدود ١٠٤ يوم يأت لا تكلم نفس إلا بإذنه فمنهم شقي وسعيد ١٠٥ فأما الذين شقوا ففي النار لهم فيها زفير وشهيق ١٠٦ خالدين فيها ما دامت السماوات والأرض إلا ما شاء ربك إن ربك فعال لما يريد ١٠٧ وأما الذين سعدوا ففي الجنة خالدين فيها ما دامت السماوات والأرض إلا ما شاء ربك عطاء غير مجذوذ ١٠٨ فلا تك في مرية مما يعبد هؤلاء ما يعبدون إلا كما يعبد آباؤهم من قبل وإنا لموفوهم نصيبهم غير منقوص ١٠٩ ولقد آتينا موسى الكتاب فاختلف فيه ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي بينهم وإنهم لفي شك منه مريب ١١٠ وإن كلا لما ليوفينهم ربك أعمالهم إنه بما يعملون خبير ١١١ فاستقم كما أمرت ومن تاب معك ولا تطغوا إنه بما تعملون بصير ١١٢ ولا تركنوا إلى الذين ظلموا فتمسكم النار وما لكم من دون الله من أولياء ثم لا تنصرون ١١٣ وأقم الصلاة طرفي النهار وزلفا من الليل إن الحسنات يذهبن السيئات ذلك ذكرى للذاكرين ١١٤ واصبر فإن الله لا يضيع أجر المحسنين ١١٥ فلولا كان من القرون من قبلكم أولوا بقية ينهون عن الفساد في الأرض إلا قليلا ممن أنجينا منهم واتبع الذين ظلموا ما أترفوا فيه وكانوا مجرمين ١١٦ وما كان ربك ليهلك القرى بظلم وأهلها مصلحون ١١٧ ولو شاء ربك لجعل الناس أمة واحدة ولا يزالون مختلفين ١١٨ إلا من رحم ربك ولذلك خلقهم وتمت كلمة ربك لأملأن جهنم من الجنة والناس أجمعين ١١٩ وكلا نقص عليك من أنباء الرسل ما نثبت به فؤادك وجاءك في هذه الحق وموعظة وذكرى للمؤمنين ١٢٠ وقل للذين لا يؤمنون اعملوا على مكانتكم إنا عاملون ١٢١ وانتظروا إنا منتظرون ١٢٢ ولله غيب السماوات والأرض وإليه يرجع الأمر كله فاعبده وتوكل عليه وما ربك بغافل عما تعملون ١٢٣

(Ա ... Ջ ...)

անեաց . զի յորժամ գայցէ և քա-
խիցէ վաղվաղակի բանայցէն նմա։
Երանի ծառայից այնոցիկ զորս
եկեալ տէրն գտցէ արթուն ։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ , զի գօտի
լինի մէջ ածցէ՛ և բազմեցուսցէ՛ զնո-
սա և անցեալ սպասուսցէ՛ գնոսա ։
Եթէ եկեալ կիսոյն կամ կէսոյն
գիշերի եկեալ գտցէ այնպէս , ե-
րանելիք են ծառայքն այնոքիկ ։
Բայց զայն գիտասջիք , եթէ գիտէր
տանուտէրն ի ո՞ր յորում ժամու
գողն գայ , հսկէր և ոչ տայր թող
անցանել զտունն իւրում ։
Եւ դուք եղերուք պատրաստ ,
զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք
գայ որդի մարդոյ ։
Պետրոս ասէ ցնա՝ "Տէր մեզ
ասես զառակս յայս , կամ ամենայն
ումեք ։ Տէրն ասէ՝ "Ո՞վ է հաւատարիմ
գործակատար իմաստուն , զոր
կացուսցէ տէրն իւր ի վերայ
ծառայից իւրոց , տալ նոցա զհա-
ցին ի ժամու իւրում ։
Երանի ծառային այնմիկ , զոր
եկեալ տէրն գտցէ արդեօք այսպէս
առնելով ։ Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ "
Դնէ զնա ի վերայ ամենայն ստա-
ցուածոց իւրոց ։
Եթէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի
իւրում՝ "Ուշանայ տէր իմ գալ ,
և սկսցէ հարկանել զծառայսն և
զաղախինսն , ուտել և արբենալ ։
Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ
յաւուր մի՝ յոր ոչ սպասէ , և յամի
մի՝ յոր ոչ գիտէ ։
Եւ կտրեսցէ զնա , և զբաժինն
նորա ընդ անհաւատսն դիցէ ։
Եւ ծառայն այն որ գիտաց զկամս
տեառն իւրոյ , և ոչ պատրաստեաց
և ոչ արար ըստ կամաց նորա , ծե-
ծիցի բազում ։
Եւ որ ոչ գիտաց , և արար հարկս
հարուածոց , սակաւ ծեծիցի ։
Եւ ամենայն որում տուեալ է
բազում , բազում խնդրեսցի ի նմա ։
Եւ որում աւանդեցին բազում ,
աւելի խնդրեսցեն ի նմանէ ։
Զրկանէ զիս ծառայից այնոցիկ զորս
եկեալ տէրն գտցէ արթուն ։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ , զի գօտի
լինի մէջ ածցէ՛ և բազմեցուսցէ՛ զնո-
սա և անցեալ սպասուսցէ՛ գնոսա ։
Եթէ եկեալ կիսոյն կամ կէսոյն
գիշերի եկեալ գտցէ այնպէս , ե-
րանելիք են ծառայքն այնոքիկ ։
Բայց զայն գիտասջիք , եթէ գիտէր
տանուտէրն ի ո՞ր յորում ժամու
գողն գայ , հսկէր և ոչ տայր թող
անցանել զտունն իւրում ։
Եւ դուք եղերուք պատրաստ ,
զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք
գայ որդի մարդոյ ։
Պետրոս ասէ ցնա՝ "Տէր մեզ
ասես զառակս յայս , կամ ամենայն
ումեք ։ Տէրն ասէ՝ "Ո՞վ է հաւատարիմ
գործակատար իմաստուն , զոր
կացուսցէ տէրն իւր ի վերայ
ծառայից իւրոց , տալ նոցա զհա-
ցին ի ժամու իւրում ։
Երանի ծառային այնմիկ , զոր
եկեալ տէրն գտցէ արդեօք այսպէս
առնելով ։ Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ "
Դնէ զնա ի վերայ ամենայն ստա-
ցուածոց իւրոց ։
Եթէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի
իւրում՝ "Ուշանայ տէր իմ գալ ,
և սկսցէ հարկանել զծառայսն և
զաղախինսն , ուտել և արբենալ ։
Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ
յաւուր մի՝ յոր ոչ սպասէ , և յամի
մի՝ յոր ոչ գիտէ ։
Եւ կտրեսցէ զնա , և զբաժինն
նորա ընդ անհաւատսն դիցէ ։
Եւ ծառայն այն որ գիտաց զկամս
տեառն իւրոյ , և ոչ պատրաստեաց
և ոչ արար ըստ կամաց նորա , ծե-
ծիցի բազում ։
Եւ որ ոչ գիտաց , և արար հարկս
հարուածոց , սակաւ ծեծիցի ։
Եւ ամենայն որում տուեալ է
բազում , բազում խնդրեսցի ի նմա ։
Եւ որում աւանդեցին բազում ,
աւելի խնդրեսցեն ի նմանէ ։

ամենի զբեզ օրհնեն իշ
խանութիւք երկնից թա
գաւոր փառաց • ամենա
կալ ամենատիրող Քրիստ ըզ մեզ
մեր դնելոյ ես • և հանգիր ՚ի խո
րանի՛ քում ի յարքայական ի՛ հան
գըստեան ։ Ա՛ր ՚ի նախնեաց ըզ
մարգարէսն մովսէս և առաքելոցն
ածոյլեալ փառօք տեսլեամբ ածու
թեամբ քոյ • լուսաւորեա և ըզ մեր
ըզ նորելոցեանսն • և հանգիր ՚ի խո
՚նարհեալսդ ածոյնիդ ար ածելոյդ
ծընողի և մօր քոյ՝ միշտ զգինա
ւորեան քեզ տէր • և զաստուածորդի քո
տանուտէր յաղթեալդ և յաղթող
առեալ ՚ի կենդանոյ • ՚ի յարքայական
ի հանգըստեան ։

(Ե սպա՛ն Տանկա՛ն)

(Ա՛ Ա՛ Ա՛

ԱՅՍ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՍ ՄԵՐ ԿԱՐԴԱՑԱԾ ԱՆՁԻՆ ՄԻ ՈՐ ԱՆՈՒՆ ՈՒ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ ՉԻ ԿԱՐԴԱՑԱԾ ԱՆՁԻՆ ՄԻ ՈՐ ԱՆՈՒՆ ՈՒ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ ՉԻ ԿԱՐԴԱՑԱԾ

ԱՅՍ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՍ ՄԵՐ ԿԱՐԴԱՑԱԾ ԱՆՁԻՆ ՄԻ ՈՐ ԱՆՈՒՆ ՈՒ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ ՉԻ ԿԱՐԴԱՑԱԾ

ԱՅՍ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՍ ՄԵՐ ԿԱՐԴԱՑԱԾ ԱՆՁԻՆ ՄԻ ՈՐ ԱՆՈՒՆ ՈՒ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ ՉԻ ԿԱՐԴԱՑԱԾ

ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ

Ի ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ

(ا ـمام "كوشك")

صلاة الجماعة : ا ـمام "كوشك" ا ـمام "كوشك" : ا ـمام "كوشك" ا ـمام "كوشك" : ا ـمام "كوشك" ا ـمام "كوشك"

զլեզս իւր . և ասաւրք երկնից ծո-
ծաքեսցին , և զօրութիք երկնից շար-
ժեսցին : և յայնժամ տեսցեն զորդի
մարդոյ գիկաւ ամպոք՝ զօրութեամբ և
փառօք բազմօք : Եւ յայնժամ առա-
քեսցէ զհրեշտակս իւր՝ և ժողովեսցէ
զընտրեալս իւր ի չորից հողմոց , ի
ծագաց երկրի մինչև ի ծագս երկ
նից : Եթող զուք ի թզենւոյ առակ
ասացէք նմա կանդրանայցեն՝ և տերև
արձակիցէ ի նմա , գիտէք ծո-
մերգ ամառն . Նոյնպէս և դուք
յորժամ տեսանիցէք զայս ամ եղիր
գիտասջիք ծո մերձ առ դուրս :
Ամէն ասեմ ձեզ՝ ծո ոչ անց
ցէ ազգս այս , մինչև այս ամ եղիցի
Երկինք և երկիր անցցեն , և բանք
իմ ոչ անցանիցեն :

ԿԵ ընդրեմք զ՚ի քէն ընդ
ֆուսաց՝ ֆուսաւորելոյն
զ՚ի զմուտիցոց ։ ըզ նոյնիս
ցերեկոյն մեր ընկալ մաղտասի՛ր աստ
և հանգի՛ր ընդ մեզս քո ։ Ցարժամ
գան ֆուսոք հօր դասի՛ք զերկիր
ամենատուիչ արեգական ։ ըզ նոյն ։
Աստուածային քո յայտնի՛ր դէմս աչեաղ
քեզ փերեզիչ մեր և յայս ։ ըզ ։

ԿԵ Ոյժգ ամենակիզեցեալ քաղքենոյս
մաղտասի՛ր ։ որ սաղմ՚ի՛ղդ ես կո
գեցից և մատենից ։ Հիւծա՛ զինոյ՛ղ
ցերեկոյն մեր ։ և հանգի՛ր ընդ մեզս
քո ։ Ա՛րդի՛ զ Ա՛ստ՚ծի՛ն որ զԱ
ԹաՏղ ես առ ամենեսեան ։ և՛ լոյս
ջիր և արեւամբ գնեցի՛ր ըզ քո
ժողովուրդդ ։ Հիւծա՛ զինոյ արեան

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆՔՆԵՐՈՒՄ ԵՍ

Հայր մեր որ երկնքներում ես,
Սրբեսցի անունդ քո.
Եկեսցէ արքայութիւն քո.
Եղիցի կամք քո,
Որպէս յերկինս եւ յերկրի.
Զհացս մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր.
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր,
Որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց.
Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն,
Այլ փրկեա զմեզ ի չարէ.
Զի քո է արքայութիւնն
Եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս.
Ամէն։

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՂՔԸ)

ա. ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

Ի խոսեց կարգացն առ քեզ Տէր։ Ի
Խոստովանեցայ քեզ Տէր։

Ի ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ։

Յայնմ աւուր ասէ Տէր առնեմ ես։ ձեր ընդ
ձեզ ։ ձեր ես ձեզ ընդ ձեր ։ ձեր ես ձեզ ընդ
ձեր

Ա՛ստ ասեմ ձեզ, ամենայն ինչ որ կապեցանիք յերկրի՝ կապեալ
լիցի յերկինս, եւ ամենայն ինչ որ արձակեցանիք յերկրի՝ արձակեալ
լիցի յերկինս։ Եւ դարձեալ ասեմ ձեզ, եթէ երկու ոք ի ձէնջ
համաձայնեսցին յերկրի վասն ամենայն իրի զոր ինչ եթէ խնդրեսցեն,
եղիցի նոցա յԱստուծոյ հօրէ իմմէ, որ յերկինս է։ Զի ուր
են երկու կամ երիք ժողովեալք յանուն իմ, անդ եմ ես յեր-
կոցունց։ Ապա մատեաւ Պետրոս առ նա, եւ ասէ ցնա՝ Տէր,
քանի՞ անգամ մեղանչեսցէ ինձ եղբայր իմ, եւ ես ներեցից
նմա, մինչեւ եօթն անգամ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ ոչ ասեմ քեզ
մինչեւ եօթն անգամ, այլ մինչեւ եօթանասուն անգամ եօթն։
Վասն այնորիկ նմանեցաւ արքայութիւն երկնից մարդոյ թա-
գաւորի, որ կամեցաւ հաշիւ առնել ընդ ծառայս իւր։ Եւ սկսեալ
հաշուել՝ մատուցին առ նա մի որ պարտական էր նմա տասն
հազար տաղանդ։ Եւ զի չունէր նա հատուցանել, հրամայեաց
տէրն նորա վաճառել զնա եւ զկին նորա եւ զորդիս եւ զամե-
նայն զոր ինչ ունէր, եւ հատուցանել։ Անկեալ ծառայն նա
երկիր առ ոտս նորա՝ եւ ասէ՝ Տէր, համբերեա ինձ, եւ ամե-
նայնի հատուցից քեզ։ Եւ տէրն ողորմեցաւ ծառային նմա-
նոյ, եւ արձակեաց զնա, եւ զպարտն թողոյց նմա։ Ելեալ
ծառայն նա գտանէ զմի ոք ի ծառայից ընկերաց իւրոց, որ
պարտական էր նմա հարիւր դահեկան, եւ բռնեալ զնա խեղ-
դէր՝ եւ ասէ՝ Հատո՛ւ զոր պարտիս ինձ։ Անկեալ ընկեր նո-
յին առ ոտս նորա՝ եւ աղաչէր զնա՝ եւ ասէ՝ Համբերեա ինձ,
եւ ամենայնի հատուցից քեզ։ Եւ նա ոչ կամեցաւ, այլ գնաց
եւ արկ զնա ի բանտ, մինչեւ հատուսցէ զպարտն։ Տեսեալ
ընկերացն նորա զեղեալսն՝ տրտմեցան յոյժ, եւ եկեալ պատ-
մեցին տեառն իւրեանց զամենայն զեղեալսն։ Յայնժամ կոչեաց
զնա տէրն նորա՝ եւ ասէ ցնա՝ Ծառայ չար, զամենայն պարտն
թողի քեզ, զի աղաչեցեր զիս։ Ոչ պարտ էր եւ քեզ ողորմել
ընկերի քում, որպէս եւ ես քեզ ողորմեցայ։ Եւ բարկացեալ
տէրն նորա՝ մատնեաց զնա տանջողացն, մինչեւ հատուսցէ
զամենայն զպարտն։ Նոյնպէս եւ հայրն իմ երկնաւոր առնէ
ձեզ, եթէ ոչ ներիցէք ամենեքեան յանձանց ձերոց։

Յայնմ ժամու մատեան աշակերտունքն առ Յիսուս՝ եւ ասեն՝
Ո՞վ արդեօք մեծ է յարքայութեան երկնից։ Եւ կոչեալ Յիսուս
զմանուկ մի՝ կացոյց զնա առաջի նոցա։ Եւ ասէ՝ Ամէն ասեմ
ձեզ, եթէ ոչ դարձջիք եւ լինիջիք իբրեւ զմանկունս, ոչ մտա-
նիջիք յարքայութիւն երկնից։ Ապա որ խոնարհեցուցանիցէ
զանձն իւր իբրեւ զմանուկ զայս, նա է մեծ յարքայութեան
երկնից։ Եւ որ ընկալցի զմանուկ մի զայսպիսի յանուն իմ,
զիս ընկալցի։ Եւ որ գայթակղեցուցանիցէ զմի ոք ի փոքունց
հաւատացելոց յիս, լաւ է նմա եթէ կապեսցի ջրաղացաքար
ի պարանոցի նորա, եւ խորասուզեսցի ի խորս ծովուն։ Վա՛յ
աշխարհի գայթակղութեանց համար։ Զի պարտ է եկեալ գայ-
թակղութեանց, բայց վա՛յ այնմ մարդոյ որով գայթակղու-
թիւն գայ։ Եթէ ձեռն քո կամ ոտն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ,
կո՛ր զնա եւ արկ ի քէն։ Լաւ է քեզ մտանել ի կեանս կաղ
կամ հաշտ, քան զերկուս ձեռս կամ զերկուս ոտս ունել եւ
արկանել ի հուր յաւիտենական։ Եւ եթէ աչք քո գայթակղե-
ցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Լաւ է քեզ մտանել
ի կեանս մի աչօք, քան զերկուս աչս ունել եւ արկանել ի գե-
հենի հրոյ։ Զգո՛յշ լերուք, մի՛ արհամարհիցէք զմի ոք ի փոք-
րկանց զայսոցիկ։ Զի ասեմ ձեզ, եթէ հրեշտակք նոցա յեր-
կինս միշտ տեսանեն զերեսս հօր իմոյ որ յերկինս է։ Զի եկն
Որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալսն։ Զի՞ ինչ կարծէք
ձեզ, եթէ ումեք իցէ հարիւր ոչխար, եւ մի ի նոցանէ մոլորեսցի,
ոչ թողուցու՞ զիննսուն եւ զինն ի լերինս, եւ երթեալ խնդրէ
զմոլորեալն։ Եւ եթէ գտանիցէ զնա, ամէն ասեմ ձեզ, եթէ
ուրախ լինի նմա քան զիննսուն եւ զինն որ ոչ մոլորեցան։
Նոյնպէս ոչ է կամք առաջի հօր ձերոյ որ յերկինս է, զի կո-
րիցի մի ի փոքունցս զայսոցիկ։ Եթէ մեղանչեսցէ առ քեզ
եղբայր քո, երթ եւ հանդիմանեա զնա միայն ընդ քեզ եւ ընդ
նմա։ Եթէ լուիցէ քեզ, շահեցար զեղբայր քո։ Եթէ ոչ լուիցէ
քեզ, առ ընդ քեզ եւս մի կամ երիս, զի յերիցունց վկայից
կայցէ ամենայն բան։ Եթէ ոչ լուիցէ նոցա, ասա եկեղեցւոյ։
Եթէ եւ զեկեղեցին ոչ լուիցէ, եղիցի քեզ որպէս հեթանոս եւ
մաքսաւոր։ Ամէն ասեմ ձեզ, զոր ինչ կապեսջիք յերկրի՝ կա-
պեալ լիցի յերկինս, եւ զոր ինչ արձակեսջիք յերկրի՝ արձակեալ
լիցի յերկինս։ Դարձեալ ասեմ ձեզ, եթէ երկու ոք ի ձէնջ
համաձայնեսցին յերկրի վասն ամենայն իրի զոր ինչ եթէ խնդրեսցեն,
եղիցի նոցա յԱստուծոյ հօրէ իմմէ, որ յերկինս է։ Զի ուր
են երկու կամ երիք ժողովեալք յանուն իմ, անդ եմ ես յեր-
կոցունց։ Ապա մատեաւ Պետրոս առ նա, եւ ասէ ցնա՝ Տէր,
քանի՞ անգամ մեղանչեսցէ ինձ եղբայր իմ, եւ ես ներեցից
նմա, մինչեւ եօթն անգամ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ ոչ ասեմ քեզ
մինչեւ եօթն անգամ, այլ մինչեւ եօթանասուն անգամ եօթն։
Վասն այնորիկ նմանեցաւ արքայութիւն երկնից մարդոյ թա-
գաւորի, որ կամեցաւ հաշիւ առնել ընդ ծառայս իւր։ Եւ սկսեալ
հաշուել՝ մատուցին առ նա մի որ պարտական էր նմա տասն
հազար տաղանդ։ Եւ զի չունէր նա հատուցանել, հրամայեաց
տէրն նորա վաճառել զնա եւ զկին նորա եւ զորդիս եւ զամե-
նայն զոր ինչ ունէր, եւ հատուցանել։ Անկեալ ծառայն նա
երկիր առ ոտս նորա՝ եւ ասէ՝ Տէր, համբերեա ինձ, եւ ամե-
նայնի հատուցից քեզ։ Եւ տէրն ողորմեցաւ ծառային նմա-
նոյ, եւ արձակեաց զնա, եւ զպարտն թողոյց նմա։ Ելեալ
ծառայն նա գտանէ զմի ոք ի ծառայից ընկերաց իւրոց, որ
պարտական էր նմա հարիւր դահեկան, եւ բռնեալ զնա խեղ-
դէր՝ եւ ասէ՝ Հատո՛ւ զոր պարտիս ինձ։ Անկեալ ընկեր նո-
յին առ ոտս նորա՝ եւ աղաչէր զնա՝ եւ ասէ՝ Համբերեա ինձ,
եւ ամենայնի հատուցից քեզ։ Եւ նա ոչ կամեցաւ, այլ գնաց
եւ արկ զնա ի բանտ, մինչեւ հատուսցէ զպարտն։ Տեսեալ
ընկերացն նորա զեղեալսն՝ տրտմեցան յոյժ, եւ եկեալ պատ-
մեցին տեառն իւրեանց զամենայն զեղեալսն։ Յայնժամ կոչեաց
զնա տէրն նորա՝ եւ ասէ ցնա՝ Ծառայ չար, զամենայն պարտն
թողի քեզ, զի աղաչեցեր զիս։ Ոչ պարտ էր եւ քեզ ողորմել
ընկերի քում, որպէս եւ ես քեզ ողորմեցայ։ Եւ բարկացեալ
տէրն նորա՝ մատնեաց զնա տանջողացն, մինչեւ հատուսցէ
զամենայն զպարտն։ Նոյնպէս եւ հայրն իմ երկնաւոր առնէ
ձեզ, եթէ ոչ ներիցէք ամենեքեան յանձանց ձերոց։

ہے ۔ اور اس کے ساتھ ہی اس کی بیوی بھی

ولما رأى الأمير ذلك منه، وعلم أنه لا يقدر على الخروج من الحبس، ولا على الهرب منه، أمر بإخراجه إلى الصحراء، وأن يضرب عنقه، فأخرج إلى الصحراء، وضربت عنقه، وأخذ رأسه، وجيء به إلى الأمير، فلما رآه أمر بوضعه في صندوق، وأن يحمل إلى الخليفة، وكتب إليه كتاباً يعلمه بما كان من أمره، وأنه لما رأى

(Ուշ չ տալոցկն)

ուսոյն ծընօղ մայր բանին կենաց.
Ա՛ծածին տէղի պարծա նաց:
Ա՛ ոյս եղբօրս որ այսօր ննջեաց.
զոր բարեխօս կեր առ Քր՛ծ:
Ա՛ժան առնել զայս թողութեաց.
Ջընջել զգիր մեղաց յոնցա նաց:
Ա՛ոսեալ ընդ քո՛ երբ արիւնս նաց.
Մեծն յովհաննէս ձեն առաջընթաց:
Ա՛ղբան բացօղ երկնից կամարաց.
Նախաւետիսն ի՛ նա հաստատ կաց:
Ա՛ յլ և գրիգոր պետն ի պարթեւաց.
լուսաւորիչ մեր հայոց մե ծաց:
Պարակից լոյս զայս հրեշտա կաց.
ընդ իմաստուն սրբոց կուսա նաց:
Ա՛ր արժանի լինիլ օրհնութեանց.
խաւանիլ ի զաստն այլևայլոզ մեռանց:
Ա՛ ետանելոյ զայ ներն տէր ամէն.
և յարգեալ յիւրում փա ռաց:
Ա հարանարանն հրեշտա նաց.
ուրախանալ ընդ հոգեղէն նաց:
Ա՛ր և առաքե՛ալ: Ո՛ձանձրոյթ:

Ղազարա՛ց մե՛ղ:

(ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ, ՈՒ:)

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ)

Ո՞ր ազգերէն էին հին Հայերը եւ ե՞րբ սկսան բնակիլ Հայաստան։ Հայերը Թորգոմայ որդի Հայկայ սերունդներէն էին։ Հայկ Բելոսի որդի Նեմրովդայ ձեռքէն փախչելով Հայաստան գնաց եւ հոն բնակեցաւ։ Ե՞րբ սկսան Հայերը գրել։ Հայերը սկսան գրել Ե. դարուն, երբ Մեսրոպ Վարդապետ Հայոց գրերը գտաւ։ Ո՞ր գրերով կը գրուին Հայերէն գրքերը։ Հայերէն գրքերը կը գրուին Մեսրոպեան գրերով։ Ո՞ր լեզուով կը խօսին Հայերը։ Հայերը կը խօսին Հայերէն լեզուով։ Ո՞ր կրօնքին կը հետեւին Հայերը։ Հայերը կը հետեւին Քրիստոսի կրօնքին։ Ո՞ւր կը գտնուին Հայերը։ Հայերը կը գտնուին Հայաստան աշխարհի մէջ եւ ուրիշ տեղեր ալ։ Ո՞ր քաղաքին մէջ կը գտնուի Հայոց Պատրիարքը։ Հայոց Պատրիարքը կը գտնուի Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Ս. Կիրակոս Եկեղեցւոյ մէջ։ Ո՞ր Պատրիարքին ներքեւ կը գտնուին Հայոց Եպիսկոպոսները։ Հայոց Եպիսկոպոսները կը գտնուին Հայոց Պատրիարքին ներքեւ։ Ո՞ր Եպիսկոպոսին ներքեւ կը գտնուին Հայոց Քահանայքը։ Հայոց Քահանայքը կը գտնուին Հայոց Եպիսկոպոսին ներքեւ։ Ո՞ր Քահանային ներքեւ կը գտնուին Հայոց Ժողովուրդը։ Հայոց Ժողովուրդը կը գտնուին Հայոց Քահանային ներքեւ։ Ո՞ր Ժողովուրդին ներքեւ կը գտնուին Հայոց Տղաքը։ Հայոց Տղաքը կը գտնուին Հայոց Ժողովուրդին ներքեւ։ Ո՞ր Տղաքին ներքեւ կը գտնուին Հայոց Աղջիկները։ Հայոց Աղջիկները կը գտնուին Հայոց Տղաքին ներքեւ։ Ո՞ր Աղջիկներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Կանայքը։ Հայոց Կանայքը կը գտնուին Հայոց Աղջիկներուն ներքեւ։ Ո՞ր Կանայքին ներքեւ կը գտնուին Հայոց Այրերը։ Հայոց Այրերը կը գտնուին Հայոց Կանայքին ներքեւ։ Ո՞ր Այրերուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Ծերերը։ Հայոց Ծերերը կը գտնուին Հայոց Այրերուն ներքեւ։ Ո՞ր Ծերերուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Մանուկները։ Հայոց Մանուկները կը գտնուին Հայոց Ծերերուն ներքեւ։ Ո՞ր Մանուկներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Ծնողները։ Հայոց Ծնողները կը գտնուին Հայոց Մանուկներուն ներքեւ։ Ո՞ր Ծնողներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Զաւակները։ Հայոց Զաւակները կը գտնուին Հայոց Ծնողներուն ներքեւ։ Ո՞ր Զաւակներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Հարսները։ Հայոց Հարսները կը գտնուին Հայոց Զաւակներուն ներքեւ։ Ո՞ր Հարսներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Փեսաները։ Հայոց Փեսաները կը գտնուին Հայոց Հարսներուն ներքեւ։ Ո՞ր Փեսաներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Աներները։ Հայոց Աներները կը գտնուին Հայոց Փեսաներուն ներքեւ։ Ո՞ր Աներներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Հարսները։ Հայոց Հարսները կը գտնուին Հայոց Աներներուն ներքեւ։ Ո՞ր Հարսներուն ներքեւ կը գտնուին Հայոց Աներները։ Հայոց Աներները կը գտնուին Հայոց Հարսներուն ներքեւ։

(ڕاڤە ڕەوانەکە)

ئەڵێن هەتاکو چەندەی پێدەچێ هەر لەسەر خۆی
کەسەکەی دەبێ بەڵکو دڵنیایی هەر بۆی دەمێنێ : ڕاڤە
ئەمە بۆ ئەوەیە کە ئەگەر کەسێک بەڵێنێکی بدا
بە کەسێکی تر ئەوا ئەو بەڵێنە بۆ ئەو کەسە
دەمێنێتەوە هەتاکو ئەو کەسە بەڵێنەکەی
پێ دەبڕێ . وەکو ئەوەی کەسێک بڵێ بە
کەسێکی تر کە ئەگەر تۆ ئەو کارە بکەی
ئەوا من ئەو شتەت پێ دەدەم ئەوا ئەو
بەڵێنە بۆ ئەو کەسە دەمێنێتەوە هەتاکو
ئەو کارەی بۆ دەکا ئینجا ئەو شتەی
پێ دەدا . وەکو ئەوەی کەسێک بڵێ
بە کەسێکی تر کە ئەگەر تۆ ئەو کارە
بکەی ئەوا من ئەو شتەت پێ دەدەم
ئەوا ئەو بەڵێنە بۆ ئەو کەسە دەمێنێتەوە
هەتاکو ئەو کارەی بۆ دەکا ئینجا ئەو
شتەی پێ دەدا . وەکو ئەوەی کەسێک
بڵێ بە کەسێکی تر کە ئەگەر تۆ ئەو
کارە بکەی ئەوا من ئەو شتەت پێ
دەدەم ئەوا ئەو بەڵێنە بۆ ئەو کەسە
دەمێنێتەوە هەتاکو ئەو کارەی بۆ
دەکا ئینجا ئەو شتەی پێ دەدا .

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ)

ՀԱՅԿԱԿ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԿԱՆՉԵՑԱՒ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԿԱՆՉԵՑԱՒ ԶՄԵՂՍ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԿԱՆՉԵՑԱՒ ԶՄԵՂՍ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԱՑ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԿԱՆՉԵՑԱՒ ԶՄԵՂՍ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԱՑ ։ ՈՐ ՈՒ ՍՈՒՏ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՀՈՒՆ ԿՐԵՑԱՒ ։

ՀԱՅԿԱԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԿԱՆՉԵՑԱՒ ԶՄԵՂՍ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԱՑ ։ ՈՐ ՈՒ ՍՈՒՏ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՀՈՒՆ ԿՐԵՑԱՒ

Ես զինս գերեզմանի հասցուցած եմ.
Զաչիկս լալէ եւ արտասուք մաշած.
Զինս կու զառնէ յաւիտեան բաժնից
Կացէք բարով բարեկամք ընդ:
Լուծկ ազգ մի ոչնչացած մեռած.
Ու կարօտ եմ շատ սիրել էակ.
Շատ բան ունիմ անգործ մը Տէր.
Կացէք բարով բարեկամք ընդ:
Դրեշտակին երկեր գիմակ կապդներ.
Ճշդելու կու ջանայ բան շատ Տէր.
Ըզգուշութեամբ ի գերեզման տարեր. կա"
Ներքինութեամբ որ երկին ի տես.
Նոցա կատեն զմեզ ամուս ջիւս.
Ըզգեստ գուշխեմ հոտիմ չէս ձեզ. կա"
Խոբեստութեամբ ի գերեզման թաղեցան.
Երգուս ի բերանս նոցա ցան.
ոչն ի լուաց խաչեսրեցան. կա"
Ո՞ օրհեր բազուկս իմ թեւս ցան.
ասիկ մնացեալքս մնան ցան.
Հոգիս ի սատանայ գտակեցան. կա"
Լերկ կենդ օրհս մնայս չես ան.
մարմինս ի գերեզման թաղեր ցան.

Երկայաք բանալ բառերկանները։

որ գիս թաղէք ՚ի մէջ հոտոյս ։
Հոգ. Ձեզ բանիս ոտն ինչ է և չգայ։
կանէք ։ Աստուածն մարիամ միշտ
գիս թաղէք ։ և գընացէք բարե
իմ ըզբոլն առաջեցէք ։ քահանայիք
Խորհուրդք իմ հետ ինձ երկիք ։ Վա
քահանայից ասէք որ գան ։ կա՚։
շար կացեք ուրուխ էն կու խընդան։
Խորհուրդք ընկեր ու սրտակիս ՚ինձեր։ կա՚։
Կրտսեր ընկեր ու սրտակից ՚ինձեր։ կա՚։
մարիկ եկիր գնացինք ՚ի ՚ինձեր։
Մարիկ եկիր գիս հալէր։ ան։
գերեցիս գոյն լոյս վերացեք ։ կա՚։
Խորհուրդս գիս չտեա։ գոյզ։
Ի՚հուս ազատ ինձ օր մա հոս։
և միշտ անկոտ էլ ՚ի քուն ։ կա՚։
մերկ չտեր էլ ու ար թուն։
Ի՚ձեռաց ծուխ և ասա հոտն։
հոգ. իմոյ խընդրուրդն եկաք ։ կա՚։
և կենաց գիրըս չընջէք գաք։
հոգ. ծաղիկըն գաղթեք գաք։
կենաց ուժգին վերացաք ։ կա՚։

Երկիկ Հոտ վերօքն անցի , Հոտս առի՝ զբիմըս կա-
փուցի։ Էի՛ Ե՛։

քայլմ Երկու յառաջ գա ցի,
Ներս ու խոր փորձած սի առ սի։

Վաղ անկն իւ Էշու Հոտաղ վոյ։

Լուսիկ սի պատկած առաւ , գնդի ցիկ ու խնտա գովէլի . Հարցուն-
ցա նորա արի , քիչ լինչ կանես՝ այդ չ՛ֆեզ առնի։ Ա՛, ա այլ լինչ ձուղակ
Երես , եվիչ կացիր Լուսիկ գովե լու. ոչ այլ քան զբզիկն , գնդե ցիկ ու այլ ցանկալի։ Աստի առաշ խոհի , ևմանչս կարծելը չունէի . յանկարծ ցաւըն գիս պատեց , ու չի կիս ապուշ մընացի ։ Անկարծ չի մահէս անկայ , թուլացաւ ընու թիւնս չի մարկի . ոչ խոսք սի խո սել կարէմ , ոտ ձուղակ ուղեն չի տալ ։ Ա՛ այ իմ լուսատու աչերս՝ որ ցանկալն ամէն մարդ ընէի , Հանցեղ կուրացեր հիմիկ , որ էլ

ցինն ես ։ Ո՞ւր ես ։ Ո՞ւր ես ։ Ո՞ւր

(ابوالفضل گلپایگانی)

ու ուրախութեամբ ամենքին կ՚ասէին։ Ես մօրիցս լսած եմ
զնոյն։ Ան ալ ինքն իր մօրմէն լսած էր։ Ո՛վ գիտէ
ուրեմն քանի՞ դարերէ ի վեր այս պատմութիւնը կը
պատմուի։ Ես ալ կ՚ուզեմ հիմա զայն ձեզի պատմել
ինչպէս ես ալ լսած եմ։ Ու թող ոչ ոք ինծի հարցնէ
թէ ինչպէս գիտեմ ես զայն։ Ես ալ ինծի հարցնող
չունիմ։ Ես ալ ինչպէս որ ամենքը կը գիտեն՝ զայն
գիտեմ։ Ու ինչպէս որ ամենքը կը հաւատան՝ ես ալ
կը հաւատամ։ Ու ինչպէս որ ամենքը կը սիրեն՝ ես
ալ կը սիրեմ։ Ու ինչպէս որ ամենքը կ՚ուզեն՝ ես ալ
կ՚ուզեմ։ Ու ինչպէս որ ամենքը կ՚ընեն՝ ես ալ կ՚ընեմ։

Ա՛յդ պատմութիւնը կ՚ըսէ թէ Ֆրանսայի մէջ
Լիմոժ կոչուած գաւառին մէջ Սէն-Ժիւնիէն կոչուած
գիւղաքաղաքին մէջ ապրած է ժամագործ մը։ Ան
ամուսնացած էր ու ունէր երեք զաւակներ։ Ան
ամէն օր ժամագործութեան կ՚երթար։ Ան ամէն
օր ժամագործութեան կ՚երթար։ Ան ամէն օր
ժամագործութեան կ՚երթար։ Ան ամէն օր ժամա-
գործութեան կ՚երթար։ Ան ամէն օր ժամագործու-
թեան կ՚երթար։ Ան ամէն օր ժամագործութեան
կ՚երթար։ Ան ամէն օր ժամագործութեան կ՚եր-
թար։ Ան ամէն օր ժամագործութեան կ՚երթար։
Ան ամէն օր ժամագործութեան կ՚երթար

Լացէք այսօր և ողբացէք ամէն.
դառն արտասուօք հառաչեցէք
դուք միաբան: Օ՜ի հանց կըսկիծ
այլ չկ՛ ուրեր մարդ բանական.
որ սար ու ձոր և ծառ ու ձիւղ ա-
մէն կուլան: Ո՞ղկ մանուկ աղ
վոր պատկեր սրեւ նըմանի. ոչնըչ
կամար աչքըն կանթեղ էր գանդի
մանը: Ողոր անձամբն և հառակաւն
էր անընդմանը. սմէն մարդոց էր սի
քեղի և սիրական: Ծնողիցկատիկ
սարկաւագունքըն քաղցրացայտ.
ողբ կարդային ցօղկանուագաւ առաջ
մատուցան: Ա՜ծ ծառկունք եկեղեցոյ
վայելչական. այսօր անկաւ ի հող
մանկա թաւառաքեցան: Ո՜վ այսօր էհաս
դառըն հբաւէր և գձնառան. Հարսակ
քաղնին յաւէն գլխոց ոչ օգնական:
Ո՞ահոս հրեշտակին ահեղակերպ գնաց
հատական. ոչ ողորմի նոր վհատցին
և ոչ մանկան: Ո՞անուշն անկաւ
և թաւալէր ողոմացին. քանզի հա-
սեալ էր օր մանկա քոռանի առնին:

Երաց ըզ նոսա սիրտք արուեստ մարդկան մեր
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-
սիրտքն ։ ոչինչ երաց և հատուց ։ Ոչ ինչ
գործոյ ոգւոց նոցա ։ ՚Ո՚ այնքան երաց և հատ-

ամենքս երկուղածքեմք կյանս սիրուածին ։
աչքերդ յանիկինս։ Ալտիսդ ատա գլխիդ
անթառամ տերևն պրատիկին ։ և քոյ
ծին ։ գինիդ չարչարեալքդ մեր նոյնիքեցեալքդ
Ալմին օրհնեալ կոյս մայրիսամ աղա-
լին ։ գինիդ ատրուշտակ գեղեցիկ պարտ
ղուսն ու գիտար ։ գինդ աղաչեմ
Ալոյս հանապարհս որ կու գնամ
գինդ իմ սիրելիք գու՛ք չատ՛առար ։
գինդ իմ սիրելիք գու՛ք հատ՛առար ։ բաղում կա
լար արծաթիդ ոսկի մանեակդ մատ
կերգաւ ։ Ալուդ առաց բարով կա
լուշ գեղեցիկ գեղեցկատեսիլ գեղդ
ալ լուսոյն պատկառեցաւ ։ Ալոյ վարդ
սին թառամեցաւ ։ և ծուխդին աչքդ
կուտ ։ Ալոնգիկատիդ գոյնդ երե

ասեմ ՚ի ձեզ բան ողորմելի և խղճալի։ վասն
զի տեսի զձեզ ոչ ունելով զհոգի սիրական։
զոր էր ծաղիկ գարնանային ոգեկո
շուշան։ և գոյն ըզ գոյն գեղով
փայլէիք յոյժ զանազան։ Ո՞ւր
հնձաւ գառնըն հրաւէրդ առաւոտ հրա
ման։ կոչեաց ըզ քեզ յոյսդ երկիր
վերստաքական։ ոչ բաղձեիր և սիրե
լի առաքելական։ ոչ հայր և մայր
ոչ քոյր ՚ի ծերութեդ խրատական։
Ո՞ւր ուսուցչդ վերաւանդն ըզ քանդըս քո
յորմատական։ և ըզ գանձիկսդ սրբ
սուրբ առաջ մեզ խրատական։ մի՞ն ճայր
ցեղք իմ սիրելիք գոլ ՚ի մեռանիլն։
ականջ դերձիք հնազանդ որ մեռեալս եմ
մարմնական։ Ո՞ւ առնեսդ ի մէնջ ՚ի երեկ ՚ի
մեջ ձեր փայլական։ այսօր շիջայ
և եմ մեռեալ խաւարական։ այս
իմ ճառսդ լերուս որ էր յոյժ
քաղցրատուրն։ այսօր կապեալ և

կատարեամբ եղև ամբան։ Աւրախ
ի լ ամենայն իմով գերեցկական.
որ ցանկայցէ զիս տեսանել արդիւք
մարդկան։ այսօր մեռաւ անդուն
դենիմ գաղջեցական. իմ ցանկալ
ցօղքն յինէն լինին փախստական։
Աղբատութեանդ լուսով աղերս իմ
ծովական. խաւարեցաւ իբր ըզ գի
շեր յոյժ մթնական. այլ և ամենայն
իմ գերեցիկ լռեցական. այսօր կա
լեաւ խլիեաւ եղև քաղցրանքեան։
Իմ հայրս և մայրս ողբ զիս սիրեն
ծընողական. և ցաւիցն որ զիս գըտ
ին սիրողական։ այսօր թողուն
և հեռանան ամենայնեան. և այլ չկոչեն
թէ ծնողաց ոչինիմք միջ յաւէտ։
Ո՛վ այս զարմանք և սքանչելի գործ
ոեւսականս. որ մեկ ծաղիկ ոչ կամիցին
զիս գալստական։ այսօր կանդնիցին
իմոյս անեղծութիւն և մկրտութեան.
Հանեն զիս յիմ տանէն ողբագնական։
Աղերսեմ զայդ իմ հայրս և մայրս
նայեցուն. իմ քոյր եղբայր իմ սիրե

(Արեւելք, ՀԵ։)

տեսան ։

Թեառնին յաւիտ .

ուրա առաւ երբորդու-

յիւրմիոյ կայան . և փա-

ռս հաւաստելոյ վերանալոյ

տնէ ի մեղաց անդադար մրնան ։

Թխչնն հանգուցանոյն . վայ է նոցա

Այլն կեանքս անցնի և փուխիկ

վարդս ըլ վաստակոցըդ զանազան ։

տար ՀԱՐ ԱՍ ի դուռնատան . տացե չեղ

լոր առեք լման ։ յորժամ գայցէ

բան . մի՛ ձանձրանայք ի զկարդելն զա

ՏԱԽԱՄԵԾԱՐ ՆԱ ԱՍՀԱՆԱՅ ՔԻ ՈՒԾ-

տով լինչ առացեք ընչայր մեզայն ։

զբնչման ։ յորժամ թաղեք դուք զիս

ի Տղ ՉՆ ի նեղ առանն . յորժամ սըր

ուն աշխատիք և լսելով գայք յիս

Ղազարա՛ռո զիս սիրելիքըդ միաբան .

քաւութիւն քո զիս ի դատաստան ։

լիս սիրելիդ դուք միաբան . միմեանս ի

ցեք ողջմտական ։ բաւարով կացեք

չեական . յօժար սըրտով դուք լըսե

Լնան մի քանի որ խօսեցայ ընդ ա

ղեբուն մըռայ , զաւակեցայ հօրէս
որ շատով ելայ հոգէս : Նեղութ հո
տեսաւ : Հայիւթ իմ կէնաց արեւուս
արեւոս , յաճախեն մահրուամ կու
ես բանս կու լսամ , որ չիկայ խըղճուկ
լինէ նըման : շատ հարստի կայր հիմ
բարեա որ զիս առասես : Ձու լսեմ
մի՛ լար մի՛ երթեր յաչէդ , զաս յե
ասիդ մի լաս՝ ասիդ մի հառաչես :
Ադրհակս ի ծընկանդ առնես ,
արէ , որ չերթեմ մանուկ արևէս :
տես խոցըն տես : լաճնալու Հար մի
սիրելի մարիկ , քեզ ձեռքըս սըր
ցաւըս լաճ դու գիտես : Ա՛յ իմ
իմ հեքիմըն դու եղիր , որ զիմ
որ կըրակ ընկեր սիրտս ի ներս :
ցայ : Ասիւկ եմ զիմ հալըն տես ,
կարեմ , զիմ սիրն բանքըս մատ
չիկայ : ոչ խօսք մի խօսիլ
որ գըլխակս իսկի խելք
այս ինչ ի խոր խոցեցայ ,

Ա՛ն ի էջերանոց Աստիճանաց : Ելից ի

պիւլի ։ Հիմիկ ինչ եղև որդեակ , ինչ եղև որդեակ , ինչ եղև որդեակ ,

արժանի ։

տուր ներումն ինձ , պատանեաց արդ
ձկին ,
իմ որդեակս ի՛ն ձեզ յանդ
ընդ ոտիւք ձեր մանրեցուր զնա ։
դու մի՛ջնորդ ես մեղաւոր աղջկան ,
պահեցի ։ Ա՛յլ մոլար ևս բանիկն ,
հազիւ լսեմ ցաւագ , մի թէ բայ ա՛ւտարուի
շողոյն ցըրտոյն ծուռիկեցի ։ Այլոյ
ձեր զնա ինչպէս պահեցի , Նա
զձեզ ինչպէս կարօտ Թողուցիք
ցեցիր։ ինձնէ՝ հետացար. որդեակ ,
նով լըցիր , և պողուատ սրտով խո՞
որդի Թողուցին ։ Սրտակից արու՞
զձեզ ձեռացս առին , զիս առանց
դու էիր ուժիտ իմ սրտին ։ այսօր
ռուկի ։ Ա՛յ իմ սիրական որդեակ,
սրտակից , որ զզձեզ յափուցս Թը
ցիկ ասկի աղաչենի։ այսօր խոցեցաւ
իմ սիրական ձագուկ , գերե՞
փոխան , կրասուով զզձեզ պատեցի ։
Ա՛յ իմ գերեցիկ որդի , փեսա՞ք
հիր արժանի ։ այսօր Հարսանեաց
մեկ ու՞ր ձես խօսիր հետ ինձի ։

Ով իմ սիրական որդի, նորաբոյս
ելաստ ։ գոյնըդ զարձաւ մեռելի
կեաղ նըմանեալ ։ այսօր աերևքիտաի
տեց , որ եղև ինձ մահ գիշերի ։
Ով իմ նազելի որդի, զի՞ւրեցիկ ծաղ
գեղեցիկ որդի , քո օրերդ արև
նըմանի ։ այսօր Հանց խաւար պա
աեմ որ ցաւս անցանէ ։ Ով իմ
շուտով քեզ հեգիմ բերեմ , ձար
մի կ խօսի թինչ տեսու կու ցաւի ։
գընացեր ։ Ով իմ ամենասէր որդի ,
որդեա փոխան , ես կու տամ զորդիս
դու՛ք գին կատարեցէք ։ ջնորհիս իմ
դոյդ , զինեհար զիս մի՛ բաժանէք ։
Ով իմ սիրական եղբայրք , իմ որդ ոյս
լինչ լսեցէք ։ յայս իմ սիրական որ
և եղբարք միտ դընդէք , սակաւիկ մի
ղաչեմ զիս մի՛ մեղադրէք ։ Ո՛վ
ոյաս ողբալոյս Համար , կամ
կիսի գերիս ողբացէք ։ իմ
էրեսոյ ծօրն ։

որ մեզ ողորմի ։

ըզ քո մի միածին որդին, աղաչէ՛
նիմք, բարեխօսէ նա մեզ բարի
պատարագիդ ։ Ոյոյ գլուխ ածիլեն ու
և սրբոյ ողորմութիւն, տուս միշեալ ի
երկրի, կերակրես անձանձրանալի ։
քեզ անցանել։ Աղաչեմս և զօսանդ
խընդրեմ ի քէն, թէ խօսակցեալ
հարազատ մարիկ ցանկալի։ բանիկ մի
կու լինի ։ Կայց ես աղաչեմ ըզքեզ
տուր սրբոյդ, թէ չէ քեզ դիմաց
լաս ողորմու գերի ։ գընաս համբեր
Ա՛յ խեղճ ողորմած մարիկ, քանի՞
ես այլ կու մեռնիմ հետ քեզ,
ջիմ մընար յերկրիս կենդանի
։ Օ՛այս էդուս ինչ ձեռնէն չաս։
նուկ, իմ ձարուկ հոգոյս ու հոգի ։
խաւարի ։ Ա՛յ իմ սիրական գառ
այդպես սեռայ, քեռդ երկու աչքըս
լոր կանաչ վարդենի ։ երբ ըզ քեզ
Ա՛յ իմ անմղմղան որդի, դու բո
պատօր ։ որ տերտեր խակի ջերմեիր
քաղեր արմաւենի ։ Հանցեր ջորձըն

Հարեալ ձգեցին ի վէր երկրին ,
ուր զաւուրշաշոյան ի մէջ տերևիս :
Ո՛վ իմ կարմրացեալ խընծորն ի ծա-
ռիկ իմ ծաղկեալ կանանչ նըռնենիս :
Թափեցին անպտուղ արին զիս :
Ո՛վ իմ ծաղկեալ նըռնենիս ,
գերեցիկ ծաղկեալ նըրնիս ,
Թշ՛ուան ի վէր ի յերկինս :
Ո՛վ իմ ,
ըսաձայն արտուտիկ ձագիկս , աւետ
եզարի խոցեալ զիս :
Ո՛վ իմ քաղ-
ցուն աստուածիկս , մահու բաժին
զըրտիկս :
Ո՛վ իմ գեղեցիկ ոսկի ո-
ղանձիս , Թուրն կինքն խոցեցին
հոգիս :
Ո՛վ իմ գեղեցիկ ոսկի
գըրկիս , խլեցին աւին Թալկացան
դիս :
Ո՛վ անուշահոտ վարդն իմոյ
կելիս , տեսի մեռեալ զոսկի հատ ու-
վ ես զինչ լինիմ եղուկ եղ
այիմ ողբամ ծընող սրտիկս :

Թեռնիքս կապեցաւ ։ Ա՛յս եաթլին
մեռաւ , ջուրէն քաշեցաւ " շըր֊
ցաւ , Ա՛յս գեղեցիկ որդեակս որ
ցաւ , լեզուս ի՛ բ֊ինն իմ ցամքե֊
ցաւ , Ա՛արմինս յոսկերս կըցեալ չորա֊
ցաւ , Հաղցրըն լեղի եղև դառնացաւ ,
և կերակուրս ինձ մոխիր դարձաւ ։
դառնապատուհաս օդըն չիս հարաւ ։
Ինձ եղանակըն փոխոխեցաւ , և
ամառն սաստիկ ձիւնամեռ եղաւ ։
Նըն խիստ ձմեռ ինձ դարձաւ ,
տեղաց լոյսն երևեցաւ ։ Գարուն
կըն ինձ խոր գիշեր եղաւ , և աչ֊
աչերայս լոյսըն մըթացաւ ։ Ցորե֊
աղաչեմք ։ Ա՛ւր տէր Ա՛"։
Ա՛ւ արեգակըն խաւարեցաւ , և
ղայս , Հանգո՛ւ ի դասըս լուսեղինաց
Ա՛րդ ասր ընկա՛ր զընչիչեցեալ տը
և առուղն որ Նո՛ւ է մեզ յոյս ։
Ա՛յժմ գոհութի՛ տըւողի՛ տղայիս ,
շատ նեղութիւնք պատեցին ըզիս ։
Ա՛րդ զինչ լինիմ եղուկ եղկելիս ,
կոխան արին ՝ի հող ասպանիս ։

կացիք ։ Հայր իմ ամենասէր վէ՛ր իմ
ես ձեզնէ հեռասցայ՝ զոր ք՛ զարդ
ծընօղք և ընտանիք և սիրելիք իմ.
թախանձէն լինել հալած արիւք
ես յօհանեսէ մանուկ ձերմէ
ալ ի՛նչ չիմ ըներ մեռնէին ասէին։

Օ՜հ ես ալ ինձ յօհաննէս նահապետ մ՚ ունէի։

ընդ ար մնայիայցն ըզ սա ընկալաւ։
Լո՛ղ ար ընկա՛ր զընկերեալ սոր՚՚։
Լո՛ղ գոհութիւն ամն որ ըստացաւ,
ցաւ, և ըզ որդւոյս ի հոդ ժերձեցաւ։
կատարեցաւ ։ Ետղոր մարմինըս փոշիա
որ ջորացաւ, ոսկրըս բեւեւ՝ թևըս
խլացաւ ։ Լո՛յս զիարձակի տուննկա
ռաւ, բերանս լըռեաց՝ ականջըս
խեղճըս գընաց և ցընօրեցաւ ։
Լո՛յս սիրտնիկ թըռչնաւոր որ թռչ
սիրամարգ ձագուկս որ հարաւ,
իմ հոգոյ հաճասարեցաւ ։ Լո՛յս
գառնուկս որ խոցեաւ , կեռանաթ

(Աշխ՝ Վերտ)

այլ ես կու գընամ. ես ձեզ"։

Ա՞հ բաժանեցայ ձեզնէ բարե՜
կամք. եղբարց և սիրելեաց կարօտ
կու մընամ. խաղաղութի՛ ընդ ձեզ
լինի՛ հալալ ասիք. ես ձեզնէ հե՛"։
ուսուցիք. զձեր բարի երախտիքն
ժեղիք. ըզ բանն ուծայն ըր լինի՜
Աբրեաներ քահանայք որ զիս վար
զօթքըն զիս յիշեցիք. ես՝ ձեզնէ"։
և ուսուցմակից. ի՞ ձեր բարի ա՜
կից. սարկաւագութի՛ ընտրեալ՜
Սընընդակից մանկութի՛ և ընկերա՜
կացիք որ զձեզ չըպատրէ. ես"։
զմարդիք խաբէ. եղբարք պատրաստ
և ստուտ է. սատանայ կու չանայ որ
փառք աչխարհիս ամէնն ուշայն
աղջ անձ ասացի՛. ես ձեզնէ հե՛"։
գնէ՛. ձեզ երկար ժամանակ և
Ա՞բարիչն ասծ զձեզ պահեսցէ՛.
ձեր մընացեալ որդոյն արև պար
ուամբք չի մընար. ես ձեզնէ հե՛"։
լակի զիս մի՛ լար. Շատ անցաւոր՝
մի՛ հոգար. մայր իմ ողբսմասիրտ

Ա՛հ վատ Ներսոն ի գերեզմանին։ Ա՛հ ստուգ Ներսոն
կուգամ հիմա քեզի , կու մըտնամ
իջնուդ քեզ Ներսոն որդի . ու այլ
Տե՛ս զիս արտասուս աչիցս , որ
նեռ , զիս Թողուս մինակ անորդի։
ջաւելի . վախեմ Թէ ձեռացս հղ
խոցն ասա , Ճար անեմ որ խիստ
դասէ խիստ աւելի։ Արբանիւ մինչ
այսօր դեռնագոյն եղար , մի Թէ
ուրդի , խայտերը երբու հայելի
ռելըն առեր։ Ա՛յ իմ վարդագոյն
Թեան մեղացս , զիմ որդեյս մի
քան զծուխն աւազի. վասըն բազմու
Թեան մեղացս եղար , որ մեռեալ տեսի զիմ որդիս։
այսօր հանց տըրտում պատեց ,
ուրախ էի , մի Թէ տէր էին Հիս
մինչ ի մահըս ոչ շինչանի։ Արեւ ես
զի այսօր աստղ եղեր ընձի
այնչափ բարեղեղ կայ սրտիս
Հաեք քոյր եղբայր և մայր ,

Թարմաբար էդէց ի տուէդ էն

Աղէ ի վերայ նանիկոյ . Ալաուդա

(Աղբ՝ Ե. Չարենց)

այսօր իմ անձինս , որ մեռած սիրա
քեզ կսթամբ սընուցի : Ա՜յ Տէր
դուն ես իմ Հոգւոյս Հոգին , ես ըղ
քեզ , որ չկիսայ քեզ ներման խնդրէ
ոդին ինձ : Ա՜ր գըտնուա՞ ընման
ոչ ասեմ ոդի , կամ իմ տայ զիւ
թեզ ուրմէն ասեմ ես ոդի . այլ
շատակ : Տարակոյսըն զես պատեց
էնտնացիր ինձի , զես թողիր անյի
դուն երբ ինձ յիշատակի . ոդիական
էն Հայիր : Ա՜յ իմ մեկ Հատիկ ոդի ,
Հանգեղ մըթացեր , որ բընաւ խսիր
սրտատես էրբրև զաղանիկ . այսօր
պատճառիւ Աստուածուի սէրըդ . ո
գացեր , չեմ գիտեր վասն ինչ
մեն ես սօղոմոնի . այսօր խեղճութեան
ա՜յ իմ խնամատուն ոդի , դու նը
այդ , թաղեցայ զինէրըս թըռուցի
մեռի . երբ որ զքեզ այդպես տես
քեզ տեսայ , խեղճեցայ ի՛ մէջ ա
ի՛ մէջ աշխարհի : Ինչո՞ւ որ ըղ
աչքին լոյս առաւօտու , ծագիրը
ոդի , լուսափայլ ոգիդ զօհալի

: ربع مشروح

مساحة الربع ، طول ضرب عرض يبلغ المراد ، وهو ما
احاط به اربعة خطوط مستقيمة ، وزواياه كلها قوائم ،
وهو ثلاثة اقسام ، مربع مستطيل ، وسطح ، وسطح
مختلف الاضلاع .

: مربع مستوي

هو كل شكل
ذي اربعة اضلاع متساوية ،
وزواياه قوائم ، وهو
اربعة اقسام : مربع مستطيل ، ومربع مستطيل
الزوايا ، ومربع مختلف الاضلاع ، ومربع
مختلف الزوايا .

: مربع مستطيل

هو شكل ذي اربعة اضلاع ، وزواياه قوائم ، وهو
ضربان ، احدهما ان يكون طول كل ضلع منه
مساويا لعرضه ، وهو المربع المتساوي الاضلاع ،
والآخر ان يكون طوله اكثر من عرضه ، وهو
المستطيل ، وهو ان يكون كل ضلعين متقابلين
منه متساويين ، وكل ضلعين متجاورين منه
مختلفين ، وكل زاوية منه قائمة ، وهو ضربان ،
احدهما ان يكون طول كل ضلع منه مساويا
لعرضه ، وهو المربع المتساوي الاضلاع ، والآخر
ان يكون طوله اكثر من عرضه ، وهو المستطيل ،
وهو ان يكون كل ضلعين متقابلين منه متساويين ،
وكل ضلعين متجاورين منه مختلفين ، وكل زاوية
منه قائمة ، وهو ضربان ، احدهما ان يكون طول
كل ضلع منه مساويا لعرضه ، وهو المربع المتساوي
الاضلاع ، والآخر ان يكون طوله اكثر من عرضه ،
وهو المستطيل ، وهو ان يكون كل ضلعين
متقابلين منه متساويين ، وكل ضلعين متجاورين
منه مختلفين ، وكل زاوية منه قائمة ، وهو ضربان ،
احدهما ان يكون طول كل ضلع منه مساويا لعرضه ،
وهو المربع المتساوي الاضلاع ، والآخر ان يكون
طوله اكثر من عرضه ، وهو المستطيل ، وهو ان
يكون كل ضلعين متقابلين منه متساويين ، وكل
ضلعين متجاورين منه مختلفين ، وكل زاوية منه
قائمة ، وهو ضربان ، احدهما ان يكون طول كل

ԱՐԱՐ Ի ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ։

Արարչին կամաւքն ի լոյս ածեալ
երկնաւոր • գետն ու լերկն
լիր ստղոտութեամբ ի նոցա զարդ
առեալ • յորժամ լինին յօտառ երկիր
թափօտական • զդալարիսն օտարազգ ոչ
ճանաչին ոչ գետանիսն ։
Նոյն ոչ երգացեալ ոչ սիրելի ոչ ազ
գակից • ոչ գերասանի զոյգ կարգեալ
առակիչ • ցիր և լինի պատրոն
ստղի և սիներգման • հանճար վարպետ
առեալ նրանս մոլորական ։
Ո՛վ արարիչն հայոց և լերկի որ ճարտա
րիկ • գետն ու լերկի խառն արտաւոր
չուրքն որ լսեցիք • ցիր զօրքն առան
նուշ ոչ ցնծութեամբ որ ճարակիք • երբ հա
ուտիք նուա ի սրտէն արիւն կաթիք ։
Ո՛վ արդիական սիրտն ի ոչ տուզ անմեղ
խրիմեան • երբ հատուցիք նուա սիրտն ոչ
փոքրն առնու գետրատ • յորժամ միշտ
զիւր սիրելեացն հանապազորդ • նուա յաղթ
բուն արիւն կաթիք յերկրին ի վերայ ։
Ո՛վ արդիական խորհրդոյն կոյսեր սիրտքն ի

(ا) سنگ‌تراشی کردن

سنگ‌تراشی کردن یعنی سنگ را بشکل مخصوص درآوردن. سنگ‌تراشی بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بدست میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بماشین میکنند. سنگ‌تراشی که بدست میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بتیشه میکنند. سنگ‌تراشی که بچکش میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش دندانه میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بچکش صاف میکنند. سنگ‌تراشی که بچکش دندانه میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بچکش دندانه ریز میکنند. سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت کوچک میکنند. سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ بر روی سنگ میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ بر روی سنگ میکنند. سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ بر روی سنگ میکنند بدو قسم است یکی سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ بر روی سنگ میکنند و دیگری سنگ‌تراشی که بچکش دندانه درشت بزرگ بر روی سنگ میکنند.

ב) ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר. ועתה הנה אנכי יוצא אליכם ואתם לא תדעו את אשר תעשון בכל אשר אשלח אתכם שמה. ועתה לכו נא ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים. ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם. ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם. ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל ה' אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם ה' אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת הנעשה לכם במצרים. ואמרתי אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש. ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו ה' אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה לה' אלהינו. ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה. ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם. ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם. ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם את מצרים.

ג) ויען משה ואמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי כי יאמרו לא נראה אליך ה'. ויאמר ה' אליו מה זה בידך ויאמר מטה. ויאמר השליכהו ארצה ויהי לנחש ויברח משה מפניו. ויאמר ה' אל משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו. למען יאמינו כי נראה אליך ה' אלהי אבותם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. ויאמר ה' אליו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצא והנה ידו מצרעת כשלג. ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצא מחיקו והנה שבה כבשרו. והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון והאמינו לקול האות האחרון. והיה אם לא יאמינו גם לשני האותות האלה ולא ישמעו לקולך ולקחת מים מיאר והצקת על היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם ביבשה.

ד) ויאמר משה אל ה' בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי. ויאמר ה' אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי ה'. ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר. ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח. ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו. ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון. ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים. ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתות.

ה) וילך משה וישב אל יתר חתן משה ויאמר אליו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים וארא העודם חיים. ויאמר יתרו למשה לך לשלום. ויאמר ה' אל משה בלך שוב מצרימה כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך. וישא משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו. ויאמר ה' אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המופתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם. ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכורי ישראל. ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את בנך בכורך. ויהי בדרך במלון ויפגשהו ה' ויבקש המיתו. ותקח צפורה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי. וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולות.

ו) ואחרי כן באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר ה' אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר. ויאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח. ויאמרו אלהי העברים נקרה עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר וזבחנו לה' אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב. ויאמר אליהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפרעו את העם ממעשיו לכו לסבלותיכם. ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אותם מסבלותם. ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר לא תוספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשום הם ילכו וקששו להם תבן. ואת כמת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשום תכינו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו. תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר. ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איני נתן לכם תבן. אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר. ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן. והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר היו תבן. ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם לבנת כתמול שלשום גם תמול גם היום. ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך. תבן לא נתן לעבדיך ולבנה אמרים לנו עשו והנה עבדיך נכים וחטאת עמך. ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אומרים נלכה נזבחה לה'. ועתה לכו עבדו ותבן לא יתן לכם וכתכן לבנים תתנו. וירא שטרי בני ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו. ויפגעו את משה ואת אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה. ויאמרו אליהם יראה ה' עליכם וישפט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרגנו. וישב משה אל ה' ויאמר אדני למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתני. ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך. ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו.

ז) וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה'. וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם. וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגוריהם אשר גרו בה. וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אותם ואזכר את בריתי. לכן אמר אל בני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים. ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים. והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אותה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה'. וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה.

ח) ויאמר ה' אל משה בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו. וידבר משה לפני ה' לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמענני פרעה ואני ערל שפתים. וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים. אלה ראשי בית אבותם בני ראובן בכור ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחות ראובן. ובני שמעון ימואל וימין ואהד יכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחות שמעון. ואלה שמות בני לוי לתולדותם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה שלשים ושבע שנה. בני גרשון לבני ושמעי למשפחותם. ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה שלשים ושלש שנה. ובני עמרם אהרן ומשה ומרים ושני חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנה. ובני יצהר נפג וזכרי ושלתיאל. ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי. ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחות לוי לתולדותם. ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנה. ובני יצהר קרח ונפג וזכרי. ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי. ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחות לוי לתולדותם. ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנה. ובני יצהר קרח ונפג וזכרי.

ט) ויאמר ה' אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך. אתה תדבר את כל אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל מארצו. ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אתותי ואת מופתי בארץ מצרים. ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים והוצאתי את צבאי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים. וידעו מצרים כי אני ה' בנטותי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם. ויעש משה ואהרן כאשר צוה ה' אתם כן עשו. ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלשים ושלש שנה בדברם אל פרעה.

י) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן לאמר כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין. ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה ה'. ויהי אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין. ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן. ויבלעו מטות אהרן את מטותם. ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר ה'. ויאמר ה' אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם. לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך. ואמרת אליו ה' אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה. כה אמר ה' בזאת תדע כי אני ה' הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על המים אשר ביאר והפכו לדם. והדגה אשר ביאר תמות ובאש ונלאו מצרים לשתות מים מיאר והיה הדם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמי מצרים בלהטיהם ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר ה'. ויפן ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת. וכל מצרים חפרו סביבות היאר מים לשתות כי לא יכלו לשתות מימי היאר. וימלאו שבעת ימים אחרי הכות ה' את היאר.

יא) ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו כה אמר ה' שלח את עמי ויעבדני. ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים. ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך. ואל כל עמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים. ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על הנהרות על היארים ועל הברכות והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים. ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים. ויעשו חרטמי מצרים בלהטיהם כן ויעלו צפרדעים על ארץ מצרים. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר חלו אל ה' ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו לה'. ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה. ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כה' אלהינו. ויסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה. ויצא משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה. ויעש ה' כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות ומן השדות. ויצברו אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ. ויראו כי היתה רוחה ויכבד את לבו ולא שמע אליהם כאשר דבר ה'.

יב) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן נטה את מטך והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן ויט אהרן בידו במטהו ויך את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר הארץ היה כנם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמיהם בלהטיהם להוציא את הכנם ולא יכלו והכנם היה באדם ובבהמה. ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע אלהים היא ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר ה'. ויאמר ה' אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה אמר ה' שלח את עמי ויעבדני. כי אם אין אתה משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב. ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה. והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עומד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ. ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהיה האות הזה. ויעש ה' כן ויבא ערב כבד בית פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערב. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ. ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח לה' אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו. דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו לה' אלהינו כאשר יאמר אלינו. ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם לה' אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו ללכת. התפללו בעדי. ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל ה' והסיר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח לה'. ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל ה'. ויעש ה' כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד. ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את העם.

יג) ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה ודברת אליו כה אמר ה' אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני. כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק בהם. הנה יד ה' היתה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד. והפלה ה' בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל לבני ישראל דבר. ויעש ה' את הדבר הזה ממחרת ותמת כל מקנה מצרים ומקנה בני ישראל לא מת אחד. וישלח פרעה והנה לא מת מקנה ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם. ויאמר ה' אל משה ואל אהרן קחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן והזה משה השמים לעיני פרעה. והיה לאבק על כל ארץ מצרים והיה על האדם ועל הבהמה לשחין פרחת אבעבעת במצרים. ויקחו את פיח הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרקו משה אתו השמים ויהי שחין פרחת אבעבעת באדם ובבהמה. ולא יכלו החרטמם לעמד לפני משה מפני השחין כי היה השחין בחרטמם ובכל מצרים. ויחזק ה' את לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר ה' אל משה.

יד) ויאמר ה' אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר ה' אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני. כי בפעם הזאת אנכי שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ. כי עתה שלחתי את ידי ואך אתך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ. ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ. עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד אשר לא היה כמהו במצרים למן היום הוסדה ועד עתה. ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עליהם הברד וימתו. ויירא את דבר ה' מעבדי פרעה וינס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים. ואשר לא שם לבו אל דבר ה' ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה. ויאמר ה' אל משה נטה את ידך השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים. ויט משה את מטהו על השמים וה' נתן קלות וברד והלך אש ארצה וימטר ה' ברד על ארץ מצרים. ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היתה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי. ויך הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר. רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד. וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אליהם חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים. התפללו אל ה' ורב מהיות קלות אלהים וברד ואשלחה ולא תוספון לעמד. ויאמר משה אליו כצאתי את העיר אפרש את כפי אל ה' הקולות יחדלון ולא יהיה עוד הברד למען תדע כי לה' הארץ. ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני ה' אלהים. והפשתה והשערה נכתה כי השערה אביב והפשתה גבעל. והחטה והכסמת לא נכתו כי אפילות הנה. ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל ה' ויחדלו הקולות והברד ומטר לא נתך ארצה. וירא פרעה כי חדל המטר והברד והקולות ויוסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו. ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר ה' ביד משה.

טו) ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתותי אלה בקרבו. ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתותי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'. ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר ה' אלהי העברים עד מתי מאנת לענות מפני שלח את עמי ויעבדני. כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך. וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראות את הארץ ואכל את יתר הפליטה הנשארת לכם מן הברד ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה. ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם על האדמה עד היום הזה. ויפן ויצא מעם פרעה. ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את ה' אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים. ויושב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אליהם לכו עבדו את ה' אלהיכם מי ומי ההלכים. ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו. ויאמר אליהם יהי כן ה' עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם. לא כן לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה. ויאמר ה' אל משה נטה את ידך על ארץ מצרים בארבה ועלה על ארץ מצרים ואכל את כל עשב הארץ את כל אשר הותיר הברד. ויט משה את מטהו על ארץ מצרים וה' נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל הלילה הרוח נשא את הארבה. ויעל הארבה על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן. ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובכל עשב השדה בכל ארץ מצרים. ויקרא פרעה למהר למשה ולאהרן ויאמר חטאתי לה' אלהיכם ולכם. ועתה שא נא חטאתי אך הפעם ועתירו אל ה' אלהיכם ויסר מעלי רק את המות הזה. ויצא מעם פרעה ויעתר אל ה'. ויהפך ה' רוח ים חזקה מאד ויסע את הארבה וידף אתו ים סוף לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים. ויכבד ה' את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל.

טז) ויאמר ה' אל משה נטה את ידך על השמים ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך. ויט משה את ידו על השמים ויהי ערפל אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים. לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה אור במושבותם. ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את ה' רק צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם. ויאמר משה גם אתה תתן בידינו זבחים ועלות ועשינו לה' אלהינו. וגם מקנינו ילך עמנו לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את ה' אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את ה' עד בואנו שמה. ויחזק ה' את לב פרעה ולא אבה לשלחם. ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר אל תוסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות. ויאמר משה כן דברת לא אוסף עוד ראות פניך.

יז) ויאמר ה' אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה. דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב. ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם. ויאמר משה כה אמר ה' כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים. ומתו כל בכור בארץ מצרים מבכור פרעה הישב על כסאו עד בכור השפחה אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה. והיתה צעקה גדולה בכל ארץ מצרים אשר כמהו לא נהיתה ואשר כמהו לא תסף. ולכל בני ישראל לא חרץ כלב לשונו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה ה' בין מצרים ובין ישראל. וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא. ויצא משה מעם פרעה בחרי אף. ויאמר ה' אל משה לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים. ומשה ואהרן עשו את כל המופתים האלה לפני פרעה ויחזק ה' את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו.

יח) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר. החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. דברו אל כל עדת בני ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבת שה לבית. ואם ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשות איש לפי אכלו תכסו על השה. שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו. והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים. ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזת ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם. ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מרורים יאכלהו. אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו. ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר באש תשרפו. וכה תאכלו אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא לה'. ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה'. והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם ראיתי את הדם ופסחתי עליכם ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים. והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג לה' לדרתיכם חקת עולם תחגוהו. שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשבתו שאר מבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השביעי. ביום הראשון מקרא קדש ויום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם. ושמרתם את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם. בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש בערב. שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ. כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות. ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אליהם משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח. וקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף ונגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר. ועבר ה' לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף. ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם. והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן ה' לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת. והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם. ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו. וילכו בני ישראל ויעשו כאשר צוה ה' את משה ואהרן כן עשו.

יט) ויהי בחצי הלילה ה' הכה כל בכור בארץ מצרים מבכור פרעה היושב על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הסהר וכל בכור בהמה. ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדולה במצרים כי אין בית אשר אין שם מת. ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל ולכו עבדו את ה' כדברכם. גם צאנכם גם בקרכם קחו כדברכם ולכו וברכתם גם אתי. ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים. וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צרורת בשמלתם על שכמם. ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת. וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאילום ויניצלו את מצרים. ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשש מאות אלף רגלי הגברים מלבד טף. וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד. ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ כי גרשו מצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם. ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה ואربע מאות שנה. ויהי מקץ שלשים שנה ואربע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים. ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה לה' שמרים לכל בני ישראל לדרתם. ויאמר ה' אל משה ואל אהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו. וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אתו אז יאכל בו. תושב ושכיר לא יאכל בו. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו בו. כל עדת ישראל יעשו אתו. וכי יגור אתך גר ועשה פסח לה' המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל בו. תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם. ויעשו כל בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן כן עשו. ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם.

כ) ויקדש אלי כל בכור פטר רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא. ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא ה' אתכם מזה ולא יאכל חמץ. היום אתם יצאים בחדש האביב. והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש. ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה. שבעת ימים תאכל מצות וביום השביעי חג לה'. מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבולך. והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים. והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים. ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה. והיה כי יביאך ה' אל הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך ונתנה לך. והעברת כל פטר רחם לה' וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים לה'. וכל פטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה. והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים. ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג ה' כל בכור בארץ מצרים מבכור אדם ועד בכור בהמה על כן אני זבח לה' כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה. והיה לאות על ידך ולטטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים.

כא) ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה. ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים. ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם. ויסעו מסכות ויחנו באתם בקצה המדבר. וה' הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה. לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם. וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון נכחו תחנו על הים. ואמר פרעה לבני ישראל נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר. וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה' ויעשו כן. ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו. ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו. ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשים על כלו. ויחזק ה' את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה. וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל צפון. ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'. ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים. הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר. ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוספו לראתם עוד עד עולם. ה' ילחם לכם ואתם תחרישון. ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה. ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה בכל חילו ברכבו ובפרשיו. וידעו מצרים כי אני ה' בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו. וישא מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם. ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ויט משה

ואך ל. ניסן בשעה 5 אחה"צ

בקונטרס:

אך מאליה הוציא את הכוסית מידו ושברה על הרצפה. אחיו נבהל ממנה ושאל אותה מה קרה לה. היא לא ענתה לו דבר, אלא הביטה בו בעיניים מלאות דמעות. הוא הבין שמשהו נורא קרה, אבל לא ידע מה. הוא ניגש אליה ונשק לה על מצחה. היא לא זזה. הוא ניגש אל אמו ושאל אותה מה קרה לאחותו. אמו ענתה לו שאחותו קיבלה מכתב מאביה, שבו הוא כתב לה שהוא לא יחזור הביתה עוד. הוא לא כתב לה למה. הוא רק כתב לה שהוא לא יחזור. אחיו לא הבין את זה. הוא חשב שאביו יחזור בקרוב. אמו לא אמרה לו שאביו לא יחזור. היא רק אמרה לו שאחותו עצובה מאוד. אחיו הלך אל אחותו וישב לידה. הוא לא אמר לה כלום. הוא רק ישב לידה. אחותו הביטה בו ואמרה לו שאביו לא יחזור. אחיו לא הבין את זה. הוא חשב שאביו יחזור בקרוב. אחותו א

Հայր։

Որդի իմաստուն
զամէն ուսումն կիւր
ես ։ և
ուսումնասիրեալ ։ զի ընդունելագոյն
ես աստուծոյ ։ և մարդկան ։ և
զայդ մայր ես ։ զմեր նախնեացդ
հաստատուն ։ զոր ոչ
ինչ ։ զի մեծ ես ։ և
ես ։ զի ոչ ինչ ։ զոր
ես ։ զի ոչ ինչ ։ զոր
ես ։ զի ոչ ինչ ։ զոր

Պատարագ Ա. Պատարագ

Ա՛ստուածածին Կոյսդ Մարիամ, որ ծնար զՔրիստոս Փրկիչ մեր
Ամենայն հրեշտակաց եւ մարդկան, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ երկնի եւ երկրի, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.
Որ ծնար զարարիչ ամենայն արարածոց, զՈրդի Աստուծոյ ամենակալին.

Իմ սիրելեցին այսօր գնաց ու գնաց.
Եւ բընթացողին այսօր ինձ ոչ գտաւ.
Ինձ եւ ոսկերք իմ անձատ եղան.
Ձեռք եւ մատունք իմ կարկատեցան.
Եւ բընթացողին ոտք իմ կուտ եղան.
Ես ոչ տեսայ եւ ականջս չլսեցին.
Ես ոչ լսեցի եւ բերանս չխօսեցաւ.
Ես ոչ ուզեցի եւ կամքս չհնազանդեցաւ.
Խրճիթս եւ կամքս չհնազանդեցաւ.
Հաւատացեալ մինուն չի խորհէ լոյս.
Ողորմեցաւ անկանս չկենդանացաւ վերստ.
Կենդանացուր իմ ցանկալի ցաւս.
Ախտերին իմ արդ բժշկեա ցաւս.
Ծաղկեալ ծառս այսօր չորաց ցաւ.
Եւ բանակցին մարդս անցանեն ցաւ.
Հանգչեալ մարդս այսօր չարչարեաց ցաւ.
Ես ոչ մեռայ եւ ապրեցայ ցաւ.
Կերակուր ըզ նպատն իմ կերանդանակեաց.
Ինչ ես մեռայ ոչ ապրեցայ մեղ.
Ես ոչ ուզեցի եւ կամքս չհնազանդեցաւ մեղ.
Եւ չհաւատացի չի տանէ իմ մեղ.
Ես ոչ լսեցի եւ ականջս չլսեցին մեղ.
Ես ոչ տեսայ եւ աչքս չտեսին մեղ.
Ես ոչ գնացի եւ ոտք իմ չգնաց մեղ.
Ես ոչ ուզեցի եւ կամքս չհնազանդեցաւ

կրակիծանոք կոծումն եւ սր գան։
բայց յետ քանիսին ամսոյ անցանին։
սակաւ յիշեն եւ շուտ մոռա նան։
Այսինքն հօր մեռածին որ դի։
յո՛ւ ըն ինքնին աչխատ հի։
մեռելոցն յարկ սպասի հի։
գա՛ւ ես այսօր ոչ այլ ըզ յերկ ըն։
Պղտիկներս ոդ անկեալ ձեր հիմ։
հայիմ ոդոմ եւ ոչ բաժա ոհիմ։
այլոց բանիւն աւ ձեզ սպասիմ։
և առանձին գլխոցդ անկա հիմ։
Ա՛նցեալ վաւեր ինձ ներեցէ՛ք։
և բաց ըզ գործն ինձ տղեմա՛ք։
ցոյց ինձ ըզ ճամբայ մեղաց քաւո՛ք։
և սպասուցեալս հոգւոյն փրկիո՛ք։
Ի՛մ ժինկ հոգւոյ պատգիւ փառաց։
խղճուկս հոգով մանկա և կե նաց։
վասն քոյին ես յարիստա նաց։
զանձն իմ այսօր քաւե՛ս ի մեղաց։
Պահեա զկնայն իմ և զկիսայն։
ձեռ բարեհաճ կոչս մոյն ի կանոյն։
սուգ եղբ ընկե՛ր և զպատե՛ր ծնող։
և ներկայից ի միասն ընկեր։

այծատուգին որդեակ իմ սիրեալ
տիկ և նեման ծաղման արեւուն
վայ ինձ այսօր ոչ մկրտեցար
թանձր և խաւար ամպով ծածկեցար
Ո՞յ իմ որդեակ ծաղիկ նորընձիկ.
և գեղափայլ վառեալ մարդե ելիր
վայ ինձ այսօր որպէս չտես ցար.
ցամաքեցար և թօթափեր ցար
Ո ամպամած վայրկեան վայ ի տանըս.
դու ելիր ճրագ լուսոյ իմ մկրտուս
վայ ինձ որդեակ ոչ մարե ցար.
որպէս շիջեալ և խաւարե ցար
Տարտնջեր իմ որդեակ առաքեալ կի.
դու ցամաքեց մօրըս ցանկալ կիր
վայ ինձ այսօր ոչ հերաս ցար.
Ո՛վ ոգւոյ սիրած մօրէդ զատե ցար
Ո՞յ իմ որդեակ ծառ բազմապտղաւոր.
դեղեցկութիւնդ կանդնեալ աշխարհիդ
վայ ինձ այսօր ոչ քակտե ցար.
անկար վիրաւոր և քաղցած ցար
Մարե որդեակ արուեստ սիրե կի.
երգող անոյշ հոսող գուխ կիր

ՈՒՐԱԽ ԱՌԱ ՔՆԿՈՒՄՐ.

Ա՛ռ ինձ սիրտ քո՝ մարմին ի կուռքսն ցուր։

(Romanized Kannada text)

Եւ ասաց Մարդ մի. Իմ հոգի
ին ինձ ասէ՝ Ելանել ի լեռն
Խարխիսոն ընդառաջել
քեզ. քանզի մեռ ոսկերացն
ոչխարացն՝ ոչ ոսկերացն
կենդանեացն. Եւ ասաց
ցինն՝ Ելանեմ ես ընդ քեզ
գառնոյ լինել։ Եւ ասէ՝ Ի
մեծի. բարեխօսութիւն քո
ղաշեմ արդ առնուցուս
ես քեզ. Ո՞վ ի գուն մարդ
Եւ ասէ՝ Ես եմ Ոսկերացն
Եւ ասէ՝ Ելանեմ ընդ քեզ
Եւ ասէ՝ Ես ելանեմ ընդ
Եւ ասէ՝ Ես ելանեմ ընդ
Եւ ասէ՝ Ես ելանեմ ընդ

ՀՀՀ

[illegible] کردن و [illegible] را [illegible] و [illegible] و [illegible] و

ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಹಂಸ ಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯ ವರ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಭಗವತ್ಪಾದ ವಿರಚಿತಂ ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಲಹರೀ ಸ್ತೋತ್ರಂ ।

(Illegible)

(Բաղադրիչներ)

(ڪتاب ٻيو)

ﺑﻮﻟﺪﻯ ﻛﻪ" ﺩﻳﻤﻜﻠﻴﻜﻪ ﻭﻩ ﺩﻳﺪﻯ ﻭ ﺩﻩ" ﺳﻮﺭﻩ ﺳﻮﺭﻩ

ցեղն գերել։ և միմիայն կենդանի մնացին յետ քան զամենայն գերեալսն դիւռատը՝ ևս և ամուսինն և որդիքն և դուստերն։ Եւ ինքն ի ձեռն ոմանց ազգականաց իւրոց ուղարկեաց առ Ներսէս զաղաչանս իւր, եւ զի ոչ ինչ ունէր ի ձեռին իւրում, զոր կարասցէ տալ ի փրկութիւն իւր, զի ամենայն ինչ նորա կորուսեալ էին ի ձեռն Պարսից։ Եւ ինքն

(Հնչեցնել)

(Կիրակոս Գանձակեցի)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ոչ ոք զայս կարդայ եւ առաջի ինձ այսպիսի բան չասէ
մանաւանդ սաղմոսերգուն եւ մեծարարուն առա-
քեալն սաղմոսերգութեամբ եւ հոգեւոր երգովք եւ
հոգեւոր օրհնութեամբ : սկսանիլ զայս
ոչ ոք ասէ , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս
ասել , զի ոչ ոք գիտէ զայս
ասել , զի ոչ ոք ասացեալ է զայս

ՏԵՐԵՆ ՄԵՐ ՔՆԵ ՎԻՆ ասէ։

ԵՒ ես կը կարծեմ՝ որ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ եւ առաքեալքն ալ՝ ոչ ամուսնացան. եւ զայրանայ Նայլին ընդ վերադասութեան նոր, զի չէ խոնարհութեան եւ ոչ բան ինչ։ Եթէ ոչ ամուսնացան այլ մի՝ զոր ասէին այս զիմի պղծոյ։ Եւ առաքելական չէ ձայնն սա՝ ասէ, թէ ուրեմն՝ զի՞ կայ մեր եւ քո յիւ նաւակատեղի եկիր կատարանել զմեզ. գիտեմք զքեզ ով ես սրբդ աստ։ Պատասխան՝ ի նա յիւ եւ ասէ, պատասխանի ձեռաց կէ՛ի զմնակ՝ ։ Գեղոնեաց զնա գնա դեւն՝ եւ էլ ի նմանէ՝ , եւ կոչէ ոչ ինաստաց նմա։ Եթէ եղեն զայրանայ ուսուցանէ՝ ի վէր առնելոցն. խօսէ ընդ ընտրելոցն եւ ասէ ընդ նոսա, զի ինչ է բանն այս, զի իշխանաբար եւ զօրութեամբ առնէ՝ այսոցիկ պղծոց եւ հրամայեն։ Եթէ եր՞ թիւրեալ հոգւոյն զինամէ ցայսմ առնէ զնոսա՝ ի ժողովրդականն ասեն՝ ։ Եթէ յայրուեցի՝ ի առնելն ոչ

ուսումնական յորժամ չուզէր յուզէին՝
ասէին, ոչ ազգ էր, ոչ ազգականութիւն
ունէր, ոչ ծանօթ էր, ոչ բարեկամ։ Եւ
ոչ ոք կարէր ասել, թէ ուրկէ՞ է եկեալ
եւ ուր կերթայ։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն
հօրն եւ զանուն մօրն։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն տեղւոյն, ուր ծնեալ էր։ Եւ ոչ
ոք գիտէր զանուն քաղաքին, ուր սնեալ
էր։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն ուսուցչին,
որ ուսուցեալ էր զնա։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն աշակերտացն, որ ընդ նմա էին
ուսեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն գեղջ-
կին, որ ընդ նմա էին սնեալ։ Եւ ոչ ոք
գիտէր զանուն ազգին, որ ընդ նմա էին
ուսեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն ազգին,
որ ընդ նմա էին սնեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն ազգականացն, որ ընդ նմա էին
ուսեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն ազգա-
կանացն, որ ընդ նմա էին սնեալ։ Եւ ոչ
ոք գիտէր զանուն բարեկամացն, որ ընդ
նմա էին ուսեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն
բարեկամացն, որ ընդ նմա էին սնեալ։
Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն ծանօթացն, որ
ընդ նմա էին ուսեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն ծանօթացն, որ ընդ նմա էին սնեալ։
Եւ ոչ ոք գիտէր զանուն ամենայն մարդ-
կանց, որ ընդ նմա էին ուսեալ։ Եւ ոչ ոք
գիտէր զանուն ամենայն մարդկանց, որ
ընդ նմա էին սնեալ։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն ամենայն մարդկանց, որ ընդ նմա
էին ուսեալ եւ

ՊՈՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼԻ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹԸ ։

Պողոս առաքեալ՝ Յիսուս Քրիստոսի կամքով կոչեցեալ առաքեալ, և Սոսթենէս եղբայրն։ Կորնթոսի մէջ Աստուծոյ եկեղեցւոյն, որ սրբացեալ է Յիսուս Քրիստոսով, կոչեցեալ սուրբերուն հետ, անոնց հետ որ ամէն տեղ կը կանչեն մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունը, որ իրենց ալ Տէրն է և մերը։ Շնորհք ձեզի և խաղաղութիւն Աստուծմէ մեր Հօրմէն և Տէր Յիսուս Քրիստոսէն։

Միշտ իմ Աստուծոյս կը գոհանամ ձեզի համար՝ Յիսուս Քրիստոսով տրուած ձեր շնորհքին համար, որովհետև ամէն բանով հարստացաք անով՝ ամէն խօսքով և ամէն գիտութեամբ, ինչպէս որ Քրիստոսի վկայութիւնը հաստատուեցաւ ձեր մէջ, այնպէս որ ոչ մէկ պակասութիւն ունիք ամէն պարգեւի մէջ, մինչ կը սպասէք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեան։ Ան ալ պիտի հաստատէ ձեզ մինչև վերջ, որպէսզի անդիմադրելի ըլլաք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի օրը։ Հաւատարիմ է Աստուած, որով կանչուեցաք անոր Որդիին՝ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի հաղորդութեան մէջ։

Բայց կը խնդրեմ ձեզի, եղբայրնե՛ր, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ բոլորդ նոյն բանը խօսիք, և ձեր մէջ պառակտումներ չըլլան, հապա միաբան ըլլաք նոյն միտքով և նոյն կարծիքով։ Որովհետև ինծի յայտնուեցաւ, եղբայրնե՛ր իմ, Քղոյէի տունէն եղողներէն, որ ձեր մէջ կռիւներ կան։ Կ՚ըսեմ ձեզի այս, որովհետև ձեր ամէնուդ մէջ կայ որ կ՚ըսէ՝ Ես Պօղոսինն եմ, և ես Ապողոսինն, և ես Կեփասինն, և ես Քրիստոսինն։ Միթէ Քրիստոս բաժնուա՞ծ է։ Միթէ Պօղոս ձեզի համար խաչուեցա՞ւ, կամ միթէ Պօղոսի անունո՞վ մկրտուեցաք։ Կը գոհանամ Աստուծմէ, որ ձեզմէ Կրիսպոսին և Գայոսին չմկրտեցի, որպէսզի ոչ ոք ըսէ թէ իմ անունովս մկրտեցաք։ Ստեփանասի տունն ալ մկրտեցի, ուրիշ ոչ ոքի մասին չեմ գիտեր թէ մկրտեցուցած եմ։ Որովհետև Քրիստոս զիս չուղարկեց մկրտելու, հապա աւետարանելու, ոչ թէ իմաստութեան խօսքով, որպէսզի Քրիստոսի խաչը չանպտղի։

ԳԼՈՒԽ Ա.

Սկիզբն ետուն մեզ ականատեսք ոմանք եւ սպասաւորք
բանին, որ ելին ի մէնջ, զոր եւ պատմեցին մեզ
որ ընդ առաջին ժամ հասին ի գերեզմանն եւ
գտին զվէմն գլորեալ. եւ մտեալ ոչ գտին
զմարմին տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. այլ առ անկարգաւ
լինելոյն միմեանց ասացին. մի՞ թէ պղտորեալ
մարդասիրութենէն. ոչ ինչ երկբայեցան, եւ
ասացին. զմարմինն, եւ դուս ա
րաթեր. զի՛ւս եկեալ ի լերէն, եւ տե
սան. ոչ կատարեալ, եւ խոստովանեցան
ցեր. ոչ համբարձեալ ձեռն, եւ հայե
ցան. ոչ պատրաստեալ, եւ ողբացեցան.
ոչ կերպացեալ ձայնիւն, եւ լուան.
ոչ հրճուեալ, եւ ուրախացեան.
Վասն որոյ զարմանան գիտեալն զայս,
եւ ոչ անտեսեցեր. Ընկալաւ զպատմութիւնն
զոհացան ընկալաւորքն, եւ յօրինեցեր.

(Ուրիշ մի տեսակ)

Ես մարդ՝ որ սրտովս եմ և գրեթե
միշտ եմ ապրում, և ոչ ուրիշների խնամոց
համար՝ որ ինձանից կորուստ
չեն քաշում, միշտ ուրախ եմ
ամեն ինչից։ Ես մարդ եմ, որ
ուրիշ ոչ ոքից վախենում չեմ
քան միայն Աստծուց։ Ես մարդ
եմ, որ արդեն կատարել եմ
երկրիս վրայ իմ պարտքերս։
Ես մարդ եմ, որ ամեն ինչ
ունեմ ինձ համար, և ոչինչ
չունեմ ուրիշների համար։
Ես մարդ եմ, որ ինձ
ոչ ոքից ցածր չեմ համարում։
Ես մարդ եմ, որ ինձ
ոչ ոքից վեր չեմ համարում։
Ես մարդ եմ, որ ինձ
ոչ ոքից հավասար չեմ համարում։
Ես մարդ եմ, որ ինձ
ոչ ոքից ոչ ցածր, ոչ վեր,
ոչ հավասար չեմ համարում։

ԻԴ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ պատժականութեան
ընդ մեղուցելոցն ՚ի Տաճատացոյ առ
ԻԵ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԶ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԷ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԸ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԹ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
Ի Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԱ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԲ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ
ԻԳ Ելիա մեղուցեալն ՚ի Տաճատացոյ ընդ
պատուհասաւ ՚ի ծովուն ՚ի հետոյ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ի՞նչ է ազգը, ի՞նչ է ցեղը, ազգությունը, հայրենիքը, ինչպես նաև ի՞նչ է ազգային գիտակցությունը։ Ինչպե՞ս է ձևավորվում

(Ուշիկ Նշանեան)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՐՑ ԺԱ.

Ի՞նչ է ազգ։ Ազգ է ամբողջ ժողովուրդ մի լեզուով, մի հայրենիքով, մի պատմութեամբ, մի կրօնքով, մի սովորութեամբ, մի օրէնքով, մի կառավարութեամբ, մի ընդհանուր շահով եւ մի ընդհանուր կամքով։

Ի՞նչ է հայրենիք։ Հայրենիք է այն տեղը, ուր ծնած ենք, ուր մեր հայրերը ապրած են, ուր մեր նախնիքը թաղուած են, ուր մենք ապրում ենք, ուր մեր զաւակները պիտի ապրին, ուր մենք մեր ազգակիցներուն հետ միասին կը վայելենք մեր ազգային իրաւունքները։

Ի՞նչ է ազգային իրաւունք։ Ազգային իրաւունք է այն իրաւունքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պատմութիւն։ Ազգային պատմութիւն է այն գիտութիւնը, որ մեզի կը սորվեցնէ մեր ազգին ծագումը, անոր ճակատագրական դէպքերը, անոր յաջողութիւնները, անոր ձախողութիւնները, անոր ծաղկումը, անոր անկումը, անոր ներկայ վիճակը, եւ անոր ապագայ յոյսերը։

Ի՞նչ է ազգային կրօնք։ Ազգային կրօնք է այն կրօնքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային սովորութիւն։ Ազգային սովորութիւն է այն սովորութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային օրէնք։ Ազգային օրէնք է այն օրէնքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային կառավարութիւն։ Ազգային կառավարութիւն է այն կառավարութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ընդհանուր շահ։ Ազգային ընդհանուր շահ է այն շահը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ընդհանուր կամք։ Ազգային ընդհանուր կամք է այն կամքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային միութիւն։ Ազգային միութիւն է այն միութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ուժ։ Ազգային ուժ է այն ուժը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պատասխանատուութիւն։ Ազգային պատասխանատուութիւն է այն պատասխանատուութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պատիւ։ Ազգային պատիւ է այն պատիւը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ամօթ։ Ազգային ամօթ է այն ամօթը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային մեղք։ Ազգային մեղք է այն մեղքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային փրկութիւն։ Ազգային փրկութիւն է այն փրկութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային կորուստ։ Ազգային կորուստ է այն կորուստը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային յաղթանակ։ Ազգային յաղթանակ է այն յաղթանակը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պարտութիւն։ Ազգային պարտութիւն է այն պարտութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ուրախութիւն։ Ազգային ուրախութիւն է այն ուրախութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային տխրութիւն։ Ազգային տխրութիւն է այն տխրութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ծիծաղ։ Ազգային ծիծաղ է այն ծիծաղը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային լաց։ Ազգային լաց է այն լացը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային երգ։ Ազգային երգ է այն երգը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պար։ Ազգային պար է այն պարը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային խրախճանք։ Ազգային խրախճանք է այն խրախճանքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային սուգ։ Ազգային սուգ է այն սուգը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային հանգիստ։ Ազգային հանգիստ է այն հանգիստը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային աշխատանք։ Ազգային աշխատանք է այն աշխատանքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային հանգստութիւն։ Ազգային հանգստութիւն է այն հանգստութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ուրախութիւն։ Ազգային ուրախութիւն է այն ուրախութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային տխրութիւն։ Ազգային տխրութիւն է այն տխրութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային ծիծաղ։ Ազգային ծիծաղ է այն ծիծաղը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային լաց։ Ազգային լաց է այն լացը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային երգ։ Ազգային երգ է այն երգը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային պար։ Ազգային պար է այն պարը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային խրախճանք։ Ազգային խրախճանք է այն խրախճանքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային սուգ։ Ազգային սուգ է այն սուգը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային հանգիստ։ Ազգային հանգիստ է այն հանգիստը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային աշխատանք։ Ազգային աշխատանք է այն աշխատանքը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

Ի՞նչ է ազգային հանգստութիւն։ Ազգային հանգստութիւն է այն հանգստութիւնը, որ ամբողջ ազգին կը պատկանի, եւ ոչ մէկ անհատի առանձին։

(Ուղղագրական տարբերակներ)

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ)

Ո՞ր ազգին կը պատկանի Ներսէս Շնորհալի։

Ներսէս Շնորհալի հայ ազգին կը պատկանի։

Ո՞ր դարուն ապրեցաւ Ներսէս Շնորհալի։

Ներսէս Շնորհալի ապրեցաւ ԺԲ. դարուն

Ես ասում եմ, որ ամենքս ուրախ լինենք, որովհետև
մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս եկաւ, ու մեզ ազատեց
մեղքերից և դժոխքի տանջանքից։ Նա մեռաւ մեր
փոխարէն խաչի վրայ, և երրորդ օրը յարութիւն
առաւ։ Նա ամենազօր Աստուած է, որ երկինքն ու
երկիրը ստեղծեց։ Նա ամենագէտ է, որ ամեն բան
գիտէ։ Նա ամենուրեք է, որ ամեն տեղ կարող է
լինել։ Նա մեր Յիսուս Քրիստոսն է, որ մեզ
շատ է սիրում։ Նա մեզ ասում է, որ եկէք իմ
մօտ, ամենքդ, որ տանջւում եք մեղքերի ծանր
բեռան տակ, և ես ձեզ հանգստացնեմ։ Ով որ
Յիսուսին սիրում է, նա երբեք չի մեռնիլ, այլ
յաւիտենական կեանք կունենայ։ Ով որ Յիսուսին
չի սիրում, նա յաւիտենական կորուստի մէջ կը
ընկնի։ Ով որ Յիսուսին սիրում է, նա երկնքի
արքայութեան կը հասնի։ Ով որ Յիսուսին չի
սիրում, նա դժոխքի կրակի մէջ կը տանջուի։

Հապա ասացէք տեսնեմ, ո՞վ է ձեզ սիրում։

Ես ձեզ շատ եմ սիրում։ Ով է ձեզ սիրում։

Հոգուս և մարմնիս, և խոստովանիմ Քրիստոս
Յիսուս Տէր իմ և Աստուած իմ։ Ով է ձեզ սիրում։

Ես ձեզ շատ եմ սիրում։ Ով է ձեզ սիրում։

Ես ձեզ շատ եմ սիրում։ Ով է ձեզ սիրում։

Հոգւոյ եւ մարմնոյ. ամէն։

Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Քրիստոս ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Հայր մեր որ յերկինս, եւ այլն։

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն չարին, այլ ազատեա՛ զմեզ ի չարէ. զի քո է թագաւորութիւնն եւ զաւրութիւնն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի զայս ամենայն առաջի քո ունելով, զքեզ միայն ողորմած եւ մարդասէր գիտեմք, եւ զանցառութիւնս մեր քեզ խոստովանիմք, եւ զքեզ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի զայս ամենայն առաջի քո ունելով, զքեզ միայն ողորմած եւ մարդասէր գիտեմք, եւ զանցառութիւնս մեր քեզ խոստովանիմք, եւ զքեզ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Հայր մեր որ յերկինս, եւ այլն։

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն չարին, այլ ազատեա՛ զմեզ ի չարէ. զի քո է թագաւորութիւնն եւ զաւրութիւնն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի զայս ամենայն առաջի քո ունելով, զքեզ միայն ողորմած եւ մարդասէր գիտեմք, եւ զանցառութիւնս մեր քեզ խոստովանիմք, եւ զքեզ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Հայր մեր որ յերկինս, եւ այլն։

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն չարին, այլ ազատեա՛ զմեզ ի չարէ. զի քո է թագաւորութիւնն եւ զաւրութիւնն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Ի ուժանեն ըզսիվ եփնէաւ եասէն ասելոս։
Տէր հովուեսցէ զիս և՝, զիտէն լինս։
Ինձ ոչինչ պակաս լինի ասելոյ։

ԵՐՆեամ ես այր ամբ մեր, որ ե-
տուր մեզ զինիւթս զայս ըն հա-
ճոյից քոց առ՛ի քէն ամենայն մտածո-
ւթս՝ առնել անօթ սրբութ քոմ։
Ընդ ընկալ զայս ՚ի ձեռաց մերոց և
սրբեա սրբութ քով, զի արժանի լինի
ըն ունիլ ՚ի սպասաւորուն եկեղեցւոյ
քոմ այլ։ որով և բերկրեսցին մա-
տուցօղք սր, առկուռնէլով բարեաց
հասուցանեն ՚ի քէն։ Ինձ զմեզ արժա-
նի՛ առնել սրբութ կեալ ՚ի քահանայու-
թեն կարգի։ պաշտել զքեզ ՚ի սր
եկեղեցւոջ քոմ զամ ամենայն կե-
նաց մերոց, և ընդունիլ զխոստացեալ
բաւիսն որ ՚ի քէն։ Ինձ քեզ ընդ-
հօր և սրբ հոգւոյդ վայել
փառք՝ յաւէտ։"

ﻲﻨﺎﺜﻟا ﺐﺒﺴﻟا ﻲﻓ ﻞﺼﻔﻟا

ﻞﺼﻔﻟا ﻲﻓ ﻞﻴﻗ ﺎﻣ ﻰﻠﻋ ﻞﻴﻟﺪﻟا ﻢﻴﻗ ﻲﻓ

(Ցեղասպանություն)

ղեկ ի մեզ ի Հայս աշխարհ, զի ոչ ունիմք զայսպիսի
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի
խրատ, որ ասիցէ ի մեզ զայսպիսի խրատ
ընդդէմ ասել ոչ ոք, զի ոչ ոք գիտէ զայսպիսի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՄԱՌՕՏ ԵՒ ՀԱՆԳԱՄԱՆԱԿ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ։

ՀԱՐՑ Ա. ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԻՆՉՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՔ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿՈՉԻՆ ԶԱՆՈՒՆՍ ԻՒՐԵՑԱՆ։

ՈՒ ՀԱՐՑԱՆԵՄ ԶՔԵԶ ԵՂԲԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ, ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԻՆՉՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՔ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿՈՉԻՆ ԶԱՆՈՒՆՍ ԻՒՐԵՑԱՆ։ ԵՒ ՀԱՐՑԱՆԵՄ ԶՔԵԶ ԵՂԲԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ, ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԻՆՉՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՔ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿՈՉԻՆ ԶԱՆՈՒՆՍ ԻՒՐԵՑԱՆ։

ՈՒ ՀԱՐՑԱՆԵՄ ԶՔԵԶ ԵՂԲԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ, ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԻՆՉՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՔ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿՈՉԻՆ ԶԱՆՈՒՆՍ ԻՒՐԵՑԱՆ։

ՈՒ ՀԱՐՑԱՆԵՄ ԶՔԵԶ ԵՂԲԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ, ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԻՆՉՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՔ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿՈՉԻՆ ԶԱՆՈՒՆՍ ԻՒՐԵՑԱՆ։

Ցանկ գլխոց սորին։

Պատմութիւն կարգին ՟ա։
Արտասուք եւ օծանելն ՟բ։
Հաւատոյ կարգին ՟գ։
Աղօթք սուրբ կարգին ՟դ։
Հաղորդութեան կարգին ՟ե։
Խոստովանութեան կարգին ՟զ։
Ընծայից սուրբ կարգին ՟է։
Ամենայնի սուրբ կարգին ՟ը։
Ճրագալից կարգին ՟թ։
Ի Տեառնընդառաջ կարգին ՟ժ։
Ի Մեծ օրհնութեան կարգին ՟ժա։
Ի Ծաղկազարդ կարգին ՟ժբ։
Ի Մեծ հինգշաբթի կարգին ՟ժգ։
Ի Մեծ ուրբաթ կարգին ՟ժդ։
Ի Մեծ շաբաթ կարգին ՟ժե։
Ի Մեծ կիրակէ կարգին ՟ժզ։
Ի Սուրբ յարութիւն կարգին ՟ժէ։
Ի Սուրբ համբարձումն կարգին ՟ժը։
Ի Սուրբ հոգեգալստեան կարգին ՟ժթ։
Ի Սուրբ Թադէոս կարգին ՟իա։
Ի Սուրբ Թարգմանչաց կարգին ՟իբ։

Տղայի ոչդուցի կուրգն ... մին։
Տղայի երկնորդից կար" ... մին։
Պղնձիչն ընկերացող ... մեր։
Գողտատուն շարունակն ... մին։
Գառն ու ոզէք մերոցող ... գմէ։
Պղծին մայր քրիստոսի ... յին։
Երէց վան ընկերացող ... գձ։
Աստիճան ընկերացող ... յծ։
Արտիս շարունակն ... յծբ։
Չէրասարն բժշկութ ... յծգ։
Ոզիք բժշկութեան ... յիզ։
Սին և մատնչին օրհնող ... յհզ։
Ա կուսէ Աբրահամ պատրիարքին
Պատմութեանց ... յձա։
Կնոջ դժուարածին ... յձգ։
Ա՛րկուէ սէր մեծ և աչքառ հոգ
հրեշտակ ... յձէ։
Կրէ զի՝ տրէ պակաս առ կատարեցէ
փառք յաւիտեան ամէն ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ է ուրեմն Հայկական հարցասիրութիւն։

քանակեցան ի սահակայ և յակոբայ
ժառանգականացք նոցին աբեռեայ ։
Ոչ կանգնի ակնունկր հիմամբք հաս-
տատեալ քարայքին . որպ չարտուս-
լասիս և արտիլ ասէ ։
Չհաստատի և ինքն ասելոյ որ ա-
նելն կոչեցեալ էր . զի զօրութիւն
առնելոյ զաբեքն որդեծնութեանն ընդ
դունկր . և ի տարաժամ հասակի
ծնանիցէ . քանզի հաստատիմ հայ-
տնութիւն զոյն՝ որ խոստացաւն ։
Ոչ ասպ՝ և ի ստոքէն ծնանիցին .
(և այն ի քանցեալ ժամանակի) նբան
զասածոյս երկնից բազմութեամբ ։
և նբան զաւազ առ ափն ծովու
առանց թուոյ ։

Ընթերուած ապրիլ ։

Այլ երկուցիք յերկնից. հասեալ ինձ
ի ժամանակս ծննդեան՝ և առ
ցաւս նոր չկայիցէ ։

Ա. Ինչպես կարող է ինձ հետ լինել։

Ա. Ինչպես կարող է ինձ հետ լինել։

Ա. Ինչպես կարող է ինձ հետ լինել։

զարգեալ առնէր զգեստուն և
զարդարանս։ Եւ ոչ ոք կարէր
ասել զի մերկ չէ։ Եւ
ասէին խաղալով ընդ միմեանս
զի մերկ չէ։ Եւ ոչ ոք կարէր
ասել զի մերկ չէ։ Եւ ոչ ոք
կարէր ասել զի մերկ չէ։ Եւ
ոչ ոք կարէր ասել զի մերկ
չէ։ Եւ ոչ ոք կարէր ասել

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿ

Եւ ինչ է կամ ինչպէս լուծանի որ ի Թագաւորութեան
մատուցանեն՝ զայն նշանակէ թէ՝ զկնի այսր
կեաց խորհրդոցն բնաւ չէ այլ եւս լուծ
ցեալ մնացեալ ի մատուցն . զոր զրկնակ
եւ քան նախայ լուծից դառնայ աշակերտացն ՅՀ.
ոչ է վէրկին մնան մարմնոյն . եւ ապա ԼԳ
եւս ինչ զմարմնին իւր տայ :

Եւ առեալ հոգի այսորիկ քանդեցին եւ յետ
նեն ի բեմն . որ նշանակէ գիտակցին ՌՈՓ.
կերպիսացոյս . եւ ոչինչ զիտացուցանէ եւ ՃՃ
նեցին ի լեառն ձիթենեաց : ՈՈՓ.

Եւ գայր այսորիկ քարհանայինն առաքի ՃԶ.
այց աւետեսին . որ նշանակէ գոտանիւ ՀՈ-Ի.
տեն մերոյ յիր քի ի տաճարին . եւ ոչինչ ՃՈ-Ի.
զիտացուցանէ մնացեալքն ի պատուէրն . ՃՈՓ.
յայտնի առօքինութեան տեսչի առաքելոյ
քին՝ հայր ներեաց նոցա ոչ ինչ նոցանէ ՈՈՓ.
ժանգ կինգին , առաւ քի ոչ՝ ներելոյն
կատարք զոր :

Այ՝սերեալ ոչ՝ի հարկէ սրբոցն այսորիկ
քարհանայինն , եւ հայրապետքն զանգունն .
որ նշանակէ գաւազն տեսն մերոյ յիր քի ի
պիղատոսէն՝ եւ վկայեցին հօր քի՝ զոր ի որ

գինն սիրելի. և ասեմ զհատուցումդ ի
22.47 պատարիզին հակառակ համբուրմամբ յու-
դայի մատնելոյն։

Այնժամ դարբոյ զմեղքին. որ ելաւ
ընակէ զերգն յօհաննու մկրտչէ ա-
ռեալն առաջ գաւառն ասյ. որ բառնայ զմեղս
2 29 աշխարհի. և ասեմ զհատուցումդ ի քէն առնել
զերդ քաղցրութիւն խօսելոյն ընդ բառնալոյ
22.52 զմեղս աշխարհի։ Եւ խնկարկեր պետրոսի քահանայապետին
ջուրջ զսեղանոյն, և մինչանեն ի քեզ
4.1 մէն մինչև ցյերուսին ասմինն. և զրկել
3սփ. երանել ի քեզ նե, յորում դալիլեն զոր
4.17 գերազոյնն երգեն։ որ ելանակէ ի
3սփ. լեռնէն փորձութիւն լինել ամն մերոյ
5.3 մի քի և ապաշխարութիւնք զի մերձել ե
3սփ. արքայութիւն երկնից ասելն. և զրկել
28.13 ի լեառն երանելն և զաղքատս հոգ-
եառ 24 ւով երանելն, և ասեմ զհատուցումդ
հատուցէ ածելոյն ի տունն անուայն
գլխ. և անտի ի տունն կայիափայ. և ամ բիկ
1 9 նից ի քերկիր լինել և զրկել ի քեր
3սհ. կինան երանելն։ և այնմ ժամ ելի հօդ
20.17 և ելկի յն և զարձել թագաւոր զն. և
երթայ առ հայր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ

յի՝ էթեռնուէն զարբազան և զմրկա
գործ աւետարանին սբց. որ ընդ
նակէ ասել ամեն մերոց յի՛ քէ. կամ
արարիք գծատն բարի, և զպտուղ
նր բարի. կամ արարիք գծատն չար
և զպտուղ նր չար. և ուանի զնոր
հուրդ ասելոյն առ պիղատոս՝ թէ
ամ որ ի ճշմարտութենէ է լսէ
բարբառոյ իմոյ։

Յ՚սեբն հաւատացեալին. որ ընդունակէ
ասել ամեն մերոց յի՛ քէ ընէ ոչ
ձնոյն ի լերոյ և՛ ի հովտոյ. ոչ կարէ
ամառնել յարքայութենէն երկնից. և
յորմէ շնորհաց զրկուել յոչխարն առ
ատնէ զինքն պարտաճարել և զար
ծանէն ի ատնէն ընկերոնէն, ի զուր
զկնացեալ և խրտմէ հեղդեցեալ.
պղատիս և ոչք անհաւատարար հեռ
ասել յոչխարսիսա գաւանութէս
ընկերական սբ ժողովոյն. խոցեցին
զնա պատառելով զց խորհրդաւոր
զգեստն ամենեցուն հայեցուին՝ ի նա ու
ատնելով զնացուածք սիրոյն և քահ

ասացն իւրովք զինքեանս պարտասո-
լուսացեն . թէ զի մերձ գիտասս որդ-
ոյն ասց (որ ի կենդանութեր նր խաչն)
ամօթ չհամարիլք . իւր տալ առելով .
նր ան նր և հզօր՝ նր և անմահ որ
խաչեցար վն մեր տղորմած մեզ . ան-
կայն անապինակալ լինելով տղորմուհին
ի յն ինեանկան տանջանս զգուշն յոյ-
գայի խեղդեացին . յայտ սիտ և սրբգն
առաքեցն ասաց թէ յայնժամ հնա-
զանդեացի նման ամ . և թէ՝ զի նման
կրկնի ամ ծուռնր երկնաւորաց և ան
գայրասեաակնաց .

Ի քաջոզեցն սարկաւագաց . և նա
հաւատով աղաչեացուք . յորում
պատարագիչ քահանայն ի ձայ ոկ
աղօթիւ . ետր մեր և միմիով յն քն .
ար նշանակ առեան մերոց յի քի
երանեցն ի լուսաւն և աղօթիւքն զգե-
ցեալ տղոյն . որոյ միսխարկն և աղա-
ղակեցոյն հրճուից թէ խաչեացէք
առնի զքնտոյ .

Ի տալ պատասխանդիմ քահանայիցն եւ
իշխանացն . որ ընդդիմանալ ասէին . ըստ-
եւ ինչ ոչ մեղաւոյ կեցուցանեմ զկո- 19 10
չումն սորա . որոյ վկայեցին . որդւոյն
կորուստեան ասելովն չինք թշնամի մեր՝
քան զկայսերդին ուրեք զիտեցուցէ : յոյս.
Ի սաղմոսարդին վասն առնուլն պատ- 19 15
արագիդ քահանայիցն եւ զիշխանսն ըստ-
ղին ընծայիւքն . որ ընդդէմ այսպէս
կերպիւն զի թագիւր եւ ասէն որդւոյ 8 20
ոչ գոյ տեղի ուր դիցէ զգլուխ իւր .
եւ ուրեք ըզ խորհուրդ զի չհասանեսցեն
հերովդէի մեղկանալոյն զի զինուո- ըստ-
րացն եւ զգենլոյն զնախդերձն ապրեսցին 23 11
եւ անտի գաղթեալ ածելոյն առ
պիղատոս :

Ի զողջոյն առնէ քահանայիցն ժողովել
զբանսին զի ձեռն արկէսցեն եւ ինդբեսցեն
զի չյայլ անկցեն ազգն ամենայն հաւատալ 3ապ.
որ ընդդէմ ասել ետեն մերոյ յիւ զի 21 41
վկայն զսա անապարգելոյն նա երկն գլուխ ըստ-
անկցեն . եւ ուրեք զխորհուրդ հրեշտակին 23 12
պիղատոսի ընդ հեթանոսդին :

յ՚սեր պատուիրեցիր քահանայիցն և
ե՚ն ըստ օրէնսն. զինչ արդ երգեն
գովիցեն ի ձայն զուարճասքն. որ նշա-
նակէ սակն որոյ չի՚ քո առ հրէ-
այս հաճատացեալս. եթէ դուք կայց
ջինք ի բանին խոստմամբ աշա-
կերտք իմ էք և ծանիջիք զճշմարտու-
թիւնն և ճշմարտութիւնն ազատեսցէ
ըզ ձեզ. և ուրուք զերծոյ առա-
վիայիցն իրրեւ ոչ համեմատ ջուրս
խօսելոցն առաջի պիղատոսի։

յ՚սեր քահանայիցն առէք կերկէք.
որ նշանակէ զնկատականն յոհնաւետի
բաւականացուցանելն. և ուրուք զերծոյ
առելոցն պիղատոսի թէ առէք զդա-
և ըստ օրինացն ձերոյ խոչեցէք։

յ՚սեր պետրոսի զինչին. և զբոյս չի՚
քոյոյ քեզ մատուցանելմբ. յորում
երգեն գովիցեն յիւրմէ օրհնել եա առ.
որ նշանակէ զի՚ ինձ կոյսն լուսաւո-
րեալն և ուրուք զերծոյ առն մերոյ յի՚
քէ զինուածոցացն վիշոյ պատակելոցն
և զբեզ չի՚ ձեռինն առելոցն և՚ զան

Եւ ասաց քահանայապետն ցնեասդրուքիւն
Եւ ի բանսել զակինն . որ նշանակէ
առնել մերոյ Յի քի . յորժամ բարձրաս յոհ.
զքոյդ յերկիրն զամենաւեթեան ձգեցից ԻԲ. 32
առիս . և ոսկին զխորհուրդ մերկա-
ցուցանելոյ զնորն մեր Յս քս . որ-
ոգին քասայ՝ և մերկ խաչելոյ
և քաղցրացուցանելոյ : Մատթ.
ԻԷ. 35

Ա՛սաց քահանայապետն՝ ընդ որս և մեզ
ասէ ասուածեա . որ նշանակէ զքանա-
նացոյ կինոջ աղաղակն . և ոսկին զխոր-
հուրդ աճապարակին Ջանայելոյն և ասե-
ւոյ թէ՝ տէր մեր մինչեւ և զինս յարքայու-
թիւն քոում :

Ա՛սեր աղաւաղուածքին քահանայապետն՝
զի քոյ է արքայութիւնն և զօրու-
թիւնն՝ և ասուղ ըզ խաղաղութիւնն .
որ նշանակէ առնել մեռոյ Յի քի
մատուածքն ոյց Հանուս զդեռս . և
ոսկին ըզ խորհուրդ ասելոյ Հրէից,
վասն որ քակէին զտաճարն .
և ասուղն ըզ
Հաշակոուածն :

Եղեն։

Մեղեսոյն այգեստանէ
Յամ խոյրեւ ըստ թուոյ
Եւ այլոց հրաշիցն. ոմն ի
Գանձանն Յուդայ եւ ըստանի
Կենդանի կենդանեացն մնացեալ
Եւ ասէ ընդ խորհուրդ սրբութեանն ներ
Ել ի Յորդանանէ մարդոյն, եւ յա-
Ռաջ քան զամենայն զօրութեանն
Ասէ քուէիմ՝ յաղթեցայ զօրութեանն
Ասէ քուէիմ՝ եւ յաղթեցայ մեռայ քան։
Ասէ քուէիմ՝ յաղթեցայ զօրութեանն
Ել ի Յորդանանէ մարդոյն, եւ յա-
Ռաջ քան զամենայն զօրութեանն
Գանձանն Յուդայ եւ ըստանի
Յամ խոյրեւ ըստ թուոյ
Մեղեսոյն այգեստանէ
Եղեն։

Եւ ասէ ընդ խորհուրդ սրբութեանն ներ
Կենդանի կենդանեացն մնացեալ
Եւ ասէ ընդ խորհուրդ սրբութեանն ներ

Եւ դատաստանք քաւչանոյին զկենդանւոյն
մատնիցեն եւ արիւնն ի սրբոցդ ձեռս
նորա ուսցեն լուալ եւ առնել՝ որ ի կեանսն, եւ
նա որ նշանակէ առել տան մերոյ մի քիչ յոհ.
ես եմ հայցն լինելոյ գերդնելոց. եւ ուսցի 6.51
զնոսա ի ձեռն մարգարէիցն ի վերինսն ուխտ նոր յոհ.
գործելոյ եւ լինելոյ ի խաղիցն։ 19.34
Եւ դարձիւ սերմանելոյն գոլոսամ զնոսա
սինեն սերմանելոյն ապիկանէ ի սակիցն
պատգիւ քաշխանայն։ որ նշանակէ առել
տան մերոյ մի քիչ ինչ՝ ոչ էր գոնսն ի ձեռս ձ.ա.
փոր կիսոյն զերկիր սինեա եւ զերկրէ գին 12.40
շեղա. Նայնպէս եղիցի որդի մարդոյ
ի սիրտ երկրի. եւ ուսցի ըզ խորհուրդ
երեքօրեայ թաղմանն եւ քնականն Նոզ
սոյն սերմանելոյն յայծոյնէն լինելոյ
լոյն ի գործոյ յայգեկոչիցն
Նախատեսելոյ։

Եւ բանալ վէմսագրելոյն եւ ի հատել
գիրն զարձեալ սերմանելոյն՝ որ նշանակէ յոհ.
առել տան մերոյ մի քիչ ի բոյս սերմանէ 11.39
գիրն եւ գլխագրելոցն զոր զգուշասցին ձգել յոհ.
երեքօրեայ. եւ ուսցի ըզ խորհուրդ կոտ 20.10

յաղագս ծանօթից տալոյ մարիամայ
զի հաղորդեսցին տալոյ ողջոյն ։

Եւ ՚ի ծաղկիլին վարագուրին . որ ընդ
նմանէ գնալ սուն մերոյ յերկիր զի ՚ի քում
ղանքն երկրպագիմ և լինիլն սուրբ աշա-
կերտքն հանդերձ . և ասել ընդ խոր-
հուրդ ՚ի ձանապարհին եմմաուսայ
ծանկերոյն զինքն ՚ի կիղեսպայից և
զերգն վասկերոյ ՚ի սբ վերնատունն
մասին ։

Այլ պատուիրեալ քահանայքն որ
օրհնեսս . որ ընդունակ մատանել սուն
մերոյ յերկիր իշով և յաւետանակաւ
լուսատիմ . և յերգել մանկանց
տղոյոց ոսաննայոյ օրհնեալ սուն գա-
յանուն սուն . և ասել ընդ խորհուրդ
օրհնելոյ զաշակերտսն ՚ի բեթփագէ
լեառն և լինելիսն զօրուքն հետերա-
նալ յերկիրն . յորում ցինծացեալ
հրեշտակացն գասք սուրբ ՚ի սուրբքն
հնչել սուրբ սուրբ օրհ-
նեալ ։

Աղբերքն զանազան ի մեր պարծանս
զինն. որ ընդանիքն յեռս հատեալ
ունեն առն մերոյ յիւ քրիստոսասիրեալ
ի սեր վերնատան մխաբանութեանն գլուխ
լինելն և հանապատիզ յաղօթս
նման։

Ա՛ն բաժանէն նշխարս հաց ժողովրդեան. զոյն նշանակի թիւ՝ երից
հոգեն ոմանք՝ որք ոչ են կարօտք մեր
ձեռնադ՝ ի սեր խորհրդոյն յանձինն.
այս սէր նշխարացս հաղորդեացին հա
ւատով. ոյր թիւ՝ ի միջոցաց ու
րումն ունի կերպարանին զոր քահա
նայն ունի ի ձեռին վկայեցաց յոր և ոչ ի
պատուս ի սուրբ հաց մեր
ձեռնադ. այլ՝ նիբեթ ի
սիրելեաց ընտրեալ ուրեք
արդանդին. զի և նոյս
յաղթու հրեշտակն
պարծանացին շր
նորհաց յաղագ
պատուականին
մանկանն։

ومن الأمثلة على ذلك ما يلي:

1. الجملة الأولى تحتوي على فعل ماضٍ.
2. الجملة الثانية تحتوي على فعل مضارع.
3. الجملة الثالثة تحتوي على اسم فاعل.
4. الجملة الرابعة تحتوي على اسم مفعول.
5. الجملة الخامسة تحتوي على صفة مشبهة.

وهذه الأفعال تدل على الزمن الذي وقعت فيه الأحداث، فالفعل الماضي يدل على الزمن الذي مضى، والفعل المضارع يدل على الزمن الحاضر أو المستقبل، واسم الفاعل يدل على من قام بالفعل، واسم المفعول يدل على من وقع عليه الفعل، والصفة المشبهة تدل على صفة ثابتة في الموصوف.

وقد ذكر العلماء أن هذه الأمثلة تساعد الطالب على فهم الفرق بين هذه الأنواع من الكلمات، وأن التدريب عليها يقوي ملكة التمييز عنده.

١ بەزیانەن ئەنی ئێ ئەنگەرەت ئۆ	٤٠٠	
خەرەجکردنی مردی لە ماڵەوە	٢٢.٤٢	
خەرجی ئەنجامدانی		
ئەو کارەی کە ئەنجامی ئەدا		
١١ ئەرەبی ئەنی ئێ ئەنگەرەت ئێ	٤٤٠	
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ	٢.٨	
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ		
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ		
١٢ ئەرەبی ئەنی ئێ ئەنگەرەت ئێ	٤٠٠	
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ	١.١٥	
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ		
ئەنجامدانی ئەو کارەی کە ئێ		

Digitized by Google

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.
FL0023410